

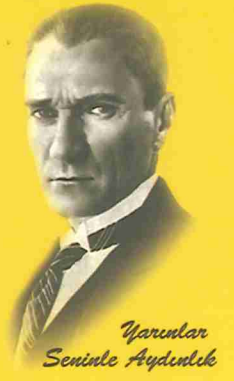

E G İ A D

Yarın

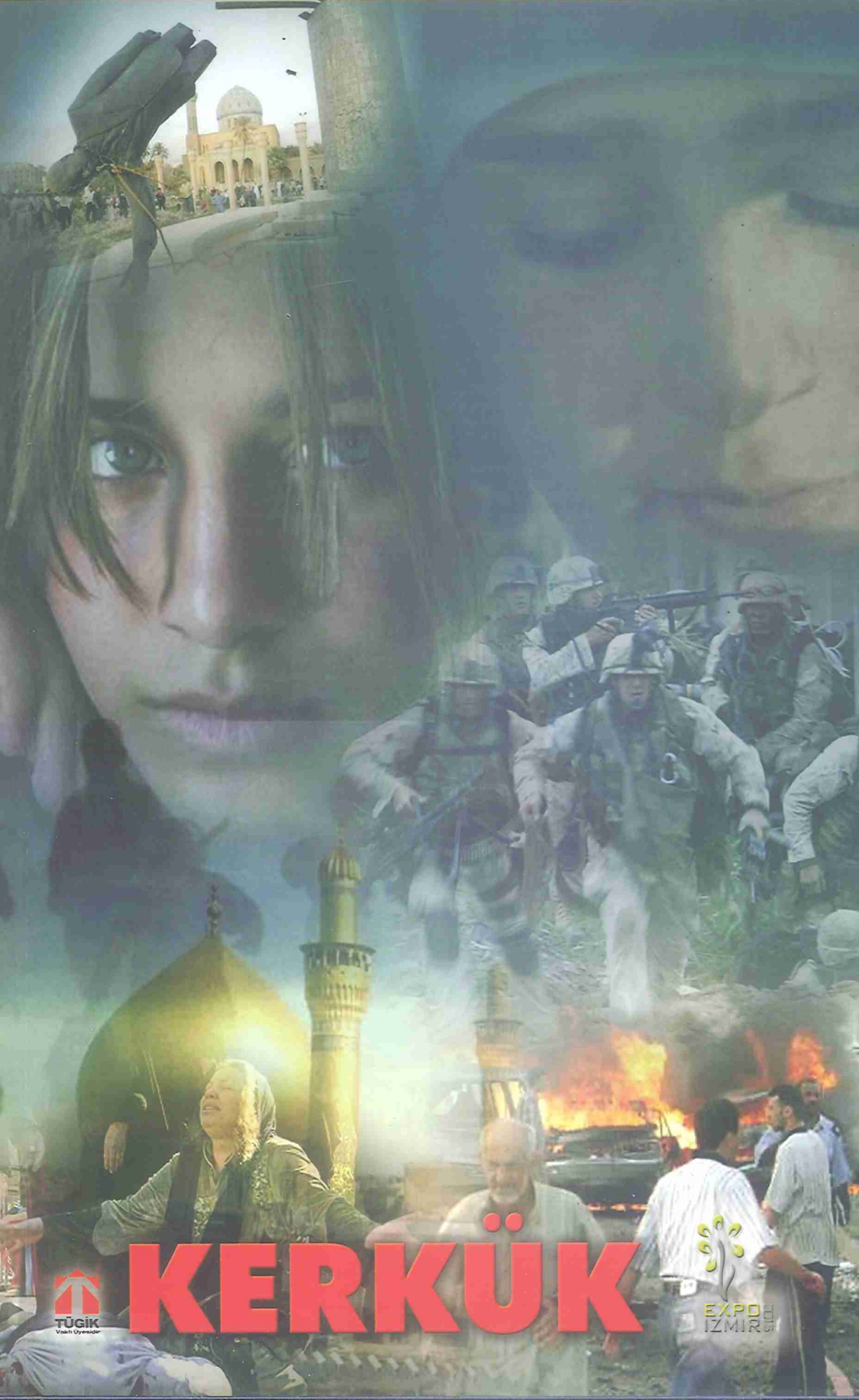
Mayıs 2007 Sayı: 18

EGE GENÇ İŞADAMLARI DERNEĞİ YAYIN ORGANI

*Yarınlar
Seninle Aydınlık*

ISSN 1304-3269

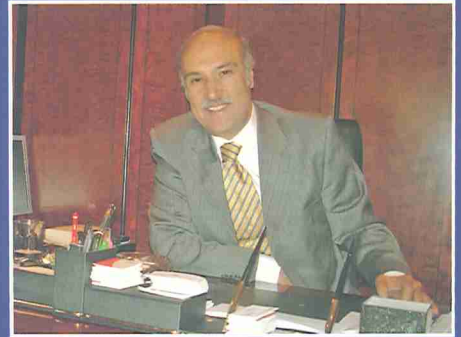

SEKTÖR

Devlerin geleceğini
ENERJİ şekillendirecek...

İZMİR'İN PENCERESİNDEN

İzmir'e "Huzur" veren müdür,
Hüseyin ÇAPKIN;

**"Artık suçlular bu şehirde
bize ekmek yok" diyor...**

BABALAR VE ÇOCUKLARI

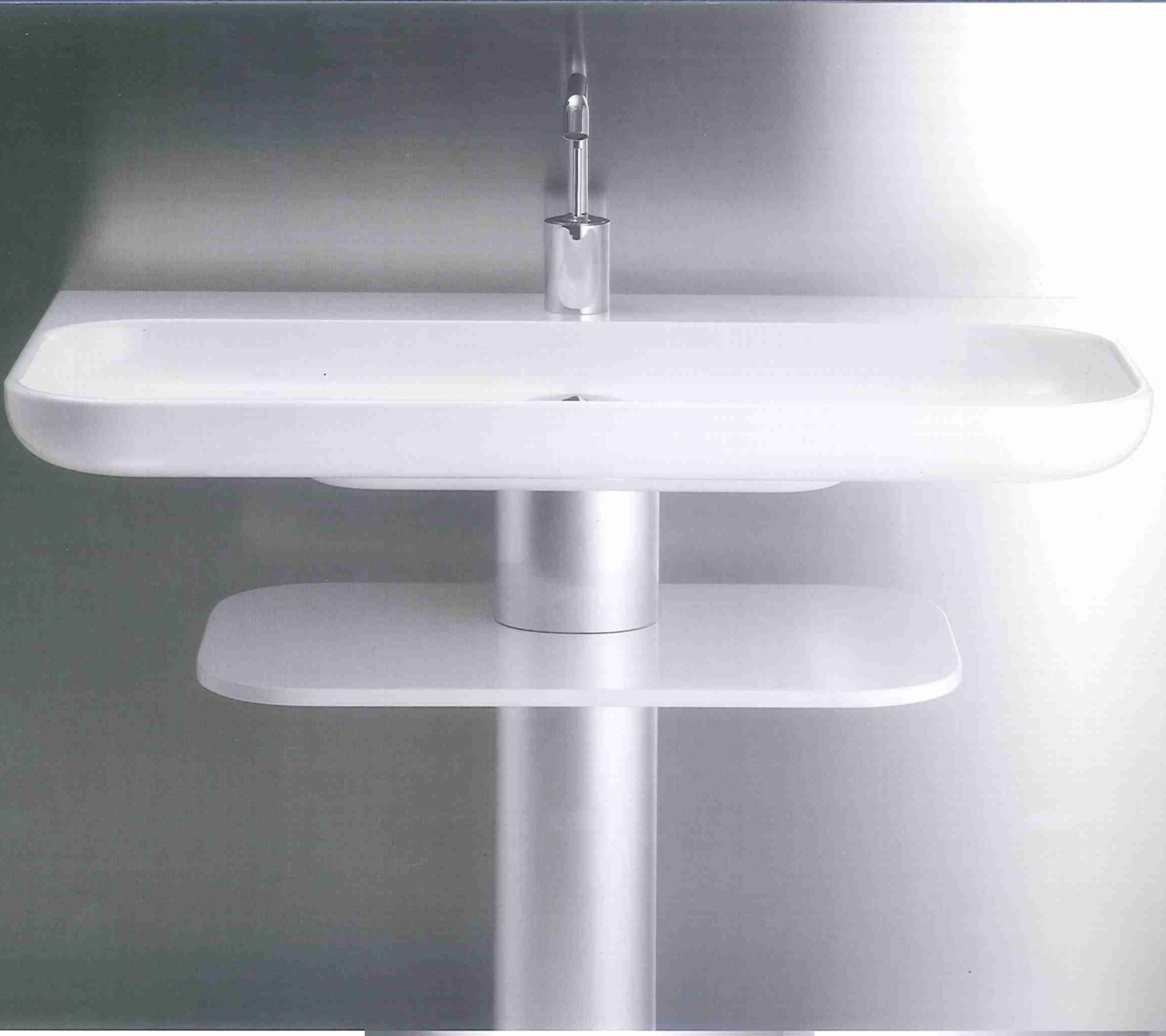

Mehmet Ali ve Didem MOLAY
Baba-kız kağıtta buluştu...

KERKÜK

EXPO
İZMİR

MOD KOLEKSİYONU. DOĞAL OLARAK ROSS LOVEGROVE İMZALI...

Ross Lovegrove sadece banyonuzu değil, dünyanın doğal kaynaklarını da düşünerek yeni bir seri yarattı: MOD Koleksiyonu. Sadece gerektiği kadar hammadde ve enerji kullanımı felsefesiyle yaratılan bu seri Vitra'dan doğaya küçük bir teşekkür...

*MOD Koleksiyonu ve diğer Vitra yenilikleriyle tanışmanız için sizi Unicera fuarına bekliyoruz.
4 - 8 Nisan, UNICERA, 2. Hol, Stand No: 217, TÜYAP Fuar Merkezi, İstanbul*

Vitra®

www.dogankoc.com.tr

info@dogankoc.com.tr

Güvenliğiniz için Ücretsiz Kamera ve Alarm Sistemi kuruyoruz.

DOĞANKOÇ Özel Güvenlik olarak size özel bir güvenlik planı hazırlıyoruz. Daha sonra, iş yerinize ücretsiz kamera ve alarm sistemi kurarak, personel takip sistemi oluşturuyoruz. Yine size uygun güvenlik görevlileri bulup, onları eğittikten sonra, verilen hizmeti 7/24 saat üzerinden 1 ay boyunca kayıt altında tutuyoruz. Bütün bunlara ilave olarak güvenlik hizmeti verdiğimiz iş yerini, şirketimiz bünyesindeki kamera izleme merkezinden 7/24 saat üzerinden izliyoruz. Bu uygulamamız ile Güvenlik Görevlilerimizden kaynaklanacak olumsuzlukları da sonlandırmış oluyoruz. Yani sizlere DOĞANKOÇ Özel Güvenlik olarak dört dörtlük bir güvenlik hizmeti sunuyoruz. Üstelik Türkiye'nin 17 ilinde ve normal güvenlik şirketleriyle aynı fiyat oranlarımızla...

Güvende misiniz?

MERKEZ : Kazımdirik Mahallesi 187 Sk. No: 27/6 Bornova - İZMİR / TÜRKİYE
Tel: 0232 343 37 14 Faks: 0232 343 36 92

GÜVENLİK: Kazımdirik Mahallesi 187 Sk. No: 27/3 Bornova - İZMİR / TÜRKİYE
Tel: 0232 373 02 30 Faks: 0232 373 02 40

İSTANBUL BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ: Ahmet Kutsi Tecel Caddesi Yeşilyuva Apt.
No: 14 D.:14 Güngören - Merter - İstanbul / TÜRKİYE
Tel: 0212 557 13 08 Faks: 0212 557 03 82

DOĞANKOÇ
ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ

İzmir Emniyet Müdürü
Hüseyin ÇAPKIN

10

İZMİR'İN PENCERESİNDEN

İzmir'e "Huzur" veren Müdür,

"Artık suçlular bu şehirde
bize ekmek yok" diyor

MFP
MOPAK

Mehmet Ali - Didem
MOLAY

Baba-kız "kağıt" ta, Avrupa liderliğini yazdıracak...

Baba-kız kağıtta buluştu...

BABALAR VE ÇOCUKLARI

Topraklarından
petrol ve gözyaşı
akan şehir:

KERKÜK

16

KAPAK KONUSU

SEKTÖR

80

Enerjide
"Büyük Satranç Tahtası"
ve Türkiye

Yıl: 5 Sayı: 18 MAYIS 2007

İmtiyaz Sahibi:
EGİAD adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Cemal ELMASOĞLU

Yayın Kurulu Başkanı:
Orkan SÖZER

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ve Yayın Koordinatörü:
Doç. Dr. Mustafa TANYERİ

Yayın Kurulu:
Ali DİZDAR, Başar KARCIOĞLU,
Baturalp BERBEROĞLU,
Beül ELMASOĞLU,
Cemal TÜKEL, Eldem ESEN
Figen TAHİROĞLU
İlhan BİLGEHAN, M. Şener ÖZTERZİ,
Pervin MISIRLIOĞLU,
Reha ATAKAN, Sunay AKÇA SUN
Temal Aycan ŞEN, Uygur MESUDİYELİ
Nesrin ŞİRVAN, Seda GÖK

Yayın Danışma Kurulu:
Ali Ekber YILDIRIM,
Bülent ZARİF
Cemalettin ÖZDOĞAN
Deniz ŞİPAHİ, Dilek GAPPİ
Hakan TARTAN
Halit TUNÇ,
Hamdi TÜRKMEN
İlyas ÖZGÜVEN
İsmail UĞURAL
Mehmet KARABEL, Merih AK
Muammer BAŞKAN
Münir KOÇARSLAN
Necati BAHÇECİ
Nedim ATILLA, Nurten AKYAZILILAR
Osman GENCER
Rengin ASLAN
Rıza Serdar ÇINAR
Serap ZEYBEK IHLAMUR,
Serdar KIZIK
Yunus KARAKAYA

Yönetim Yeri:
Punta İş Merkezi 1456 Sokak No:10 Kat:8
Alsancak / İZMİR
Tel-Fax: (232) 422 30 00 pbx
egiadd@superonline.com
egiad@egiad.org.tr
www.egiad.org.tr

Grafik Tasarım ve Baskı:
Tükemat A.Ş.
1571 Sokak No:16 Çınarlı/İZMİR
Tel: (232) 461 96 42

EGİAD YARIN, EGİAD'ın yerel yayın organıdır. Dergide yayınlanan görüşler ilgili yazarlara ait olup EGİAD'ın görüşlerini yansıtmaz. İzinsiz alıntı yapılamaz. ISSN 1304 - 3269

Baskı Tarihi: 6 Temmuz 2007

Turgut Ayker

104

ONUR KULÜBÜ

Çok özel bir dernek:
EGİAD

Dilek GAPPİ

Büyük gazete yoktur,
iyi gazete vardır...

İÇİMİZDEN BİRİ 116

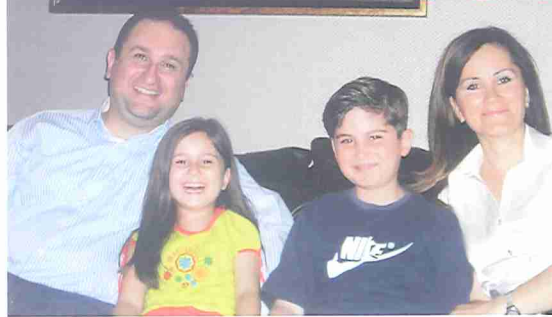

İki yakanın gönül tercümanı,
Nedim Atilla

Aşkın - Özgül BAYSAL,
Çeşme'de
başlayan büyük AŞK

EŞLER ANLATIYOR 131

Adnan - Mutlu ALTUĞ,
9 yıllık flört
ve MUTLU SON

112

Berat ÖSEN, babasının "emanet" dediği CMS'yi koruyor.

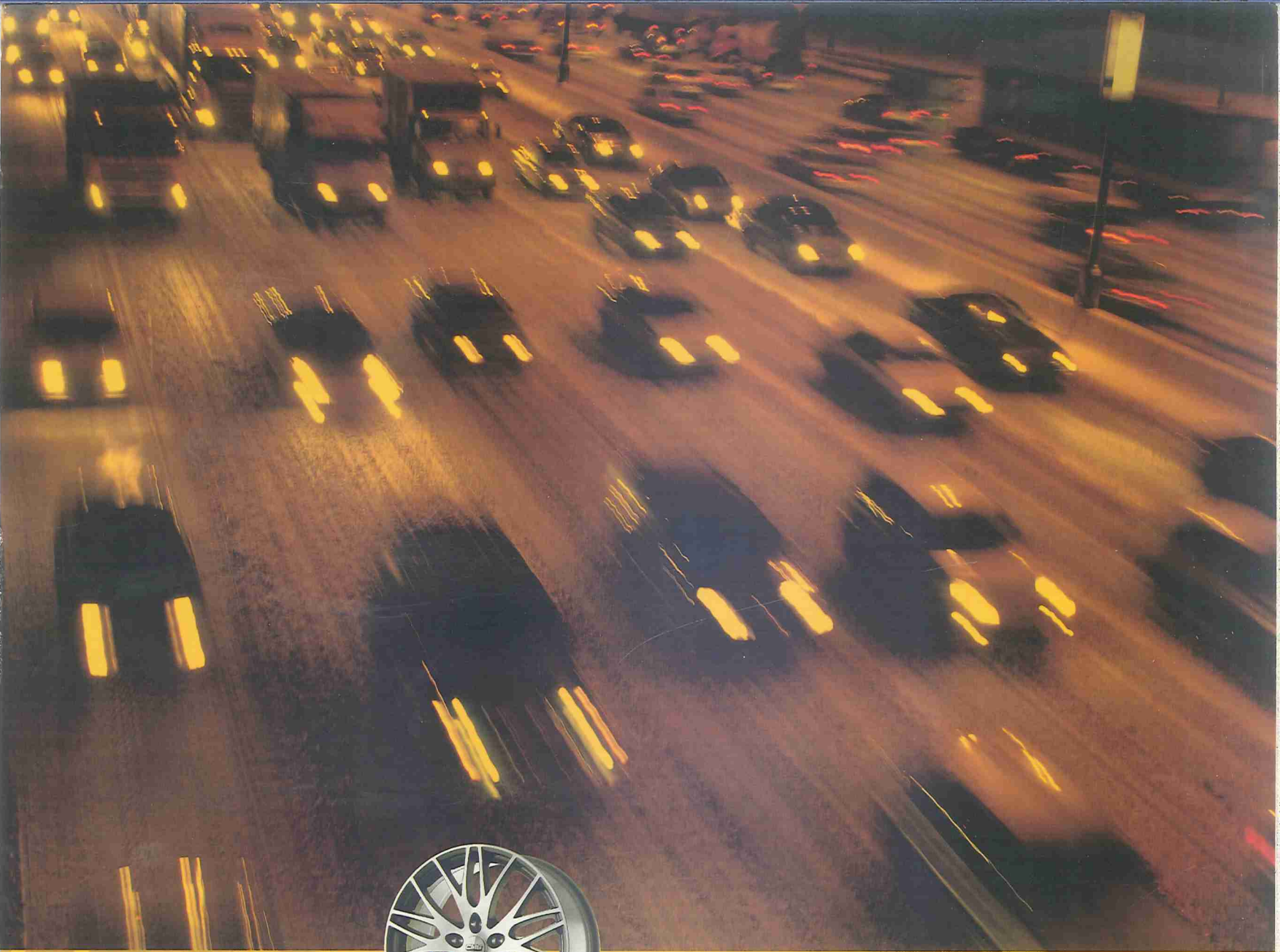
Dünya yollarında 24.5 milyon araçta **CMS** dönüyor....

Mihri Er'eş ile denizlere "Pupa" yelken...

Denizle yaşamayı anlatıyor...

137

Önünüz, arkanız, sağınız, solunuz...

Hangi marka otomobil olursa olsun,
ister Türkiye'de isterse Avrupa'da olsun...

Milyonlarca jantta bizim imzamız var.

Gururluyuz, mutluyuz.

24.468.898 adet CMS jant'ı

dünya yollarında...

CMS[®]

www.cms.com.tr

Cemal ELMASOĞLU
EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı

DEĞERLİ EGİAD YARIN DERGİSİ DOSTLARI,

18.sayısında okurları ile yeniden buluşan EGİAD Yarın Dergisi yine birbirinden değerli araştırmacı ve yazarların kaleminden dopdolu yazılarla size ulaşıyor. Geçen sayıda Kıbrıs sorunu ile başlattığımız analiz- araştırma dosyaları dizisi kapsamında bu sayıda Kuzey Irak ve Musul -Kerkük Dosyası'nı açıyoruz. Misak-ı Milli içinde kalan ve Türkiye'den bin bir hile ile koparılan bu vatan toprakları şimdi yeni oyunlara sahne olmaktadır.Türkiye'yi yakından ilgilendiren, ulusal güvenliğimiz ve toprak bütünlüğümüz için potansiyel bir tehdit unsuru olan Kuzey Irak'taki gelişmelerin irdelendiği kapak konumuzu oluşturan Kerkük sorunu bütün boyutları ile tartışılmaktadır.Tarihsel perspektifte Irak, Musul ve Kerkük, Uluslararası ilişkiler ve ekonomi boyutu ile Irak sorunu, petrol savaşları, Türkmenlerin çektiği acılar ve Kerkük'ün referandumla değiştirilmek istenen statüsü deneyimli diplomatlar, bilim adamları ve politikacılar tarafından ele alınmıştır.

Bu sayıda birinci konumuzla yakından bağlantılı olarak seçtiğimiz ikinci önemli dosyamızı enerji sektörü oluşturmaktadır. En yetkili ağızlardan Türkiye'nin enerji politikası, sorunlar ve çözüm önerileri, Dünya'da ve Türkiye'de sektördeki gelişmeler ayrıntılı bir biçimde aktarılmaktadır. Enerji bütün ekonomiler için vazgeçilmez öneme sahip bir olgudur. Bu konuda zamanında atılmayan her adım ülke ekonomimiz için gelecekte çok büyük sorunları beraberinde getirecektir.Türkiye, bulunduğu coğrafyadaki konumu ve ekonomik gücü ile bu alanda küresel oyuncularından biri olmak zorundadır.

Değerli Yarın Okurları,

Seçim ortamına giren Türkiye çok önemli gelişmelere sahne olmaktadır. Türkiye'nin gelecek beş yılında söz sahibi olacak siyasi kadrolara özlemlerimizi, taleplerimizi, duyarlı olduğumuz konuları ısrarla ve sabırla aktarmaya devam etmeliyiz. Hükümetin oluşumundan sonra da egemenliğin kayıtsız şartsız sahibi olan Türk milleti olarak verdiğimiz oyların arkasındaki sözlerin tutulması için artık takipçi ve hesap soran bir anlayışı hakim kılmak zorundayız. Aksi takdirde beş yılda sadece oy kullanarak demokrasinin bize sağladığı haklardan sözde yararlanmaktan öteye geçemeyiz. 22 Temmuz'da hepimiz oylarımızı kullanacağız. Ancak, ondan sonraki süreçte genç işadamları olarak bizler sivil toplum bilinci ile her ortamda siyasette, ekonomide, toplumsal yaşamın her kesitinde etkinliğimizi güçlü bir biçimde hissettirmeliyiz.Türkiye her türlü sorununu demokrasiyi kesintisiz yaşatarak çözmek zorundadır.

Değerli EGİAD Yarın Dostları,

Bu seçimin Türkiye'nin demokrasi, çağdaşlık, özgürlükler, zenginlik, barış ve hoşgörü içinde ulusal bütünlüğü yönünde bir seçim olması dileğiyle dergimizin yayına hazırlanmasında emeği geçen herkese içtenlikle teşekkür eder, sevgi ve saygılar sunarım.

Sizin potansiyeliniz. Bizim tutkumuz.
Microsoft

İŞİNİZE "Gerçek zamanlı bilgiler,
doğru ve hızlı kararlar" **DİNAMİZM KATIN.**

**İş dünyasının dinamikleri sonsuz. Ama isterseniz,
Microsoft Dynamics™ ile hepsini kontrol edebilirsiniz.**

Microsoft Dynamics, finans yönetimi, müşteri ilişkileri yönetimi ve tedarik zinciri yönetimi için kullanıma hazır bir iş yönetim çözümleri dizisi sunuyor. Arayüzünün, çalışanlarınızın her gün kullandığı Microsoft yazılımlarına olan benzerliği sayesinde, öğrenmesi de kullanması da çok kolay. Ayrıntılı bilgi için: www.microsoft.com/turkiye/dynamics

Microsoft Dynamics™

Finans Yönetimi
Müşteri İlişkileri Yönetimi
Tedarik Zinciri Yönetimi

En Büyük Düşman...

Değerli Okurlarımız,

Bundan yıllar önce Yarın Dergimizin ikinci sayısındaki kitap yazımda Thomas Friedman'ın "Lexus ve Zeytin Ağacı" kitabından bahsetmiştim. Friedman o kitabında Japonya'da dünyanın en iyi otomobillerini yapmaya çalışan insanlar ile Orta Doğuda bir zeytin ağacının sahipliği için birbirini öldüren insanların aynı zamanda yaşamalarına rağmen aynı çağa ait olmamalarının yarattığı çelişkiyi ortaya koyuyor ve küreselleşmenin geleceği ile ilgili projeksiyonlarından bahsediyordu.

Ülkemizin son dönemde yaşamakta olduğu siyasi ve daha vahimi ideolojik kargaşa aklıma üzümlere şu soruyu getirdi: "Türkiye hangi çağı yaşıyor?"

Dünyada hemen her ay yeni bir teknolojik devrim oluyor, bulunduğumuz bölgenin haritası değiştirilmeye çalışılıyor, tarihsel Türk düşmanı lobiler en saldırgan dönemlerini geçiriyorlar, küresel ısınma ve diğer çevre problemleri torunlarımızı değil çocuklarımızı hatta bizim jenerasyonumuzu tehdit eder hale geliyor... Biz ise hala türbanı, laikliği, yaşam tarzımızın karşısındaki tehditleri tartışıyoruz. Belki tepkilerimizi demokratik, olgun ve organize bir şekilde yansıtıyoruz ama acı olan Batı'nın neredeyse 350 yıl önce çözdüğü problemlerle uğraşmıyor olmamız.

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün hedef gösterdiği çağdaş uygarlık seviyesini yakalamak için kaybedilecek hiç zamanımız yok. En büyük düşmanımız boşa geçirdiğimiz zaman. Çünkü aynı zamanı başkaları kendi amaçlarına uygun şekilde çok iyi değerlendiriyorlar. Nitekim bu sayımızda bizim için çok stratejik bir öneme sahip olan Kerkük'ten ve bizler Edirne'nin batısını, Ardahan'ın doğusunu düşünemeyecek kadar meşgulken orada oynanan oyunlardan bahsetmek istiyoruz.

Net olarak görülen o ki, artık kısır tartışmalarımıza bir nokta koyup zamanı boşa geçirmek yerine, düşünen, iyi eğitim veren, teknoloji üreten, içte ve dışta aktif ve söz sahibi, tam birlik olmuş bir toplum olmamız gerekiyor. Ve sadece coğrafi olarak değil fikirselsel olarak ta ülkemizin en batısında yer alan biz İzmirli'lere ve Egelilere bir kez daha ilk kurşunu atma görevi düşüyor. Bu bağlamda EGIAD'ın hazırladığı araştırma raporlarına ve yine EGIAD'ın başını çektiği "İzmir Bilişim ile Kalkıyor" sloganı altında yapılan çalışmalara dikkat çekmek istiyorum.

Umarız EGIAD'ın yaktığı bu ışık tüm ülkemizi aydınlatacak çalışmaların başlangıcı olur, biz de ileriki sayılarımızda içimizi yakan konular yerine göğsümüzü kabartan başarılarından bahsedebiliriz.

Saygılarımla,

TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA SEVİLEN ŞARAP OLMANIN KURALLARI VAR

SEVİLEN'in sahip olduğu bağlarda, kaliteli şarapçılığın anayasası kabul edilen "Terroir" kuralları geçerlidir. Toprağın türü, mineral zenginliği, su tutma oranı, bölgenin iklim koşulları ve daha pek çok koşul göz önüne alınarak en doğru asma klonları seçilir.

Seçilen asmalar çağdaş bağ mimarisine göre yapılandırılmış bağlarda, en son şarap teknolojisi kullanılarak yetiştirilir. Üzümlerin hasadı titizlikle gerçekleştirilir. Sevilen şarapları en kaliteli Fransız fiçilerde dinlendirilir.

Evet, Türkiye'de ve dünyada "sevilen" şarap olmanın kuralları vardır. Bu kuralları, 2006 yılında Londra Decanter, AWC Vienna, İstanbul Ulusal Şarap yarışmalarında kazandığı on uluslararası beş ulusal ödülle SEVİLEN belirlemiştir.

ŞARAPÇILIKTA
ALTIŞ BEŞ YIL

SEVİLEN
since 1942

www.sevilengroup.com

Sipariş tel: 0216 331 1552

Prof. Dr. Mustafa TANYERİ
EGİAD Genel Sekreteri

SAĞDUYU YA DA HÜSRAN

Cumhurbaşkanlığı seçimi ile başlayan süreçte halktan gelen tepkiler çok haklıydı. Sokaklar bir şeyler anlatmaya çalıştı. Yerinde ve dozunda olgun bir karşı duruş sergilendi. Bütün olan biteni yine muhalefetin bir bardak suda fırtına koparma gayreti olarak nitelendirmeye çalışan hükümet umarız artık gerçekleri görür.

Türk halkı zorla giydirilmeye çalışılan bu elbiseyi giymek istemediğini söylüyor. Hükümetlere düşen görev ekonomi ve dış politikada kısa, orta ve uzun vadeli hedefler koyarak halkın refah düzeyini, ülkenin dışarıdaki itibarını arttırmaktır. Dünya demokrasiye, özgürlüklere ve refaha koşarken tersine girişimlerin şansı yok. Az gelişmişlik kısıcındaki ülkelere bir bakın. Aslında onları bu kadere mahkum eden en önemli etken kötü yönetilmektir. Bu durum tepkisiz, örgütsüz, susan, boyun eğen toplumları bekleyen kaçınılmaz bir gerçektir.

Değerli EGİAD Yarın Dostları,

AKP, merkez sağdaki boşluğu doldurup, küresel ekonominin sunduğu fırsatları çok iyi analiz ederek Türkiye için bir yol haritası çıkarmak yerine rejim karşıtlığı boyutuna uzanan tehlikeli sulara yöneldi. Zaman zaman halka ümit veren açılımlar bir süre sonra tabana şirin görünme kaygısı veya gerçek niyetlerin su yüzüne çıkması nedeniyle atılan geri adımlarla etkisini kaybetti. Bu gelgitler iktidarın gerçek gücünü ve kimliğini sergilemesine engel oldu. İktidar meclisteki sandalye sayısının verdiği sayısal çoğunluğu iktidar siyasal güç olarak algılayıp bazı çıkışlarla rejimi ve onun kurumlarını test etmeye çalıştı. Bir taraftan iyi başlayan, topluma ben değiştim mesajları veren bir siyasi hareket diğer taraftan ise bilinçaltındaki özlemleri gereksiz zorlamalarla kabul ettirmeye çalışan bir zihniyet.

Hükümetin meydanlarda halkın verdiği mesajdaki ana fikri bile anlayamadığı ve olan biteni sağduyulu değerlendirerek yerine sivri söylemlerle polemik yolunu tercih ettiğine bakılırsa durum vahim. AKP bu siyasi tavrını devam ettirdiği takdirde yakaladığı bu fırsat hüsrana dönüşebilir. Anayasa Mahkemesi'nin siyasi tartışmaların içine çekilmesi ve yargıya yönelen suçlamalar tehlikeli ve yanlış bir yola girildiğini gösteriyor. Yargının bağımsızlığını ve saygınlığını korumak hepimizin ama öncelikle de hükümetlerin sorumluluğudur.

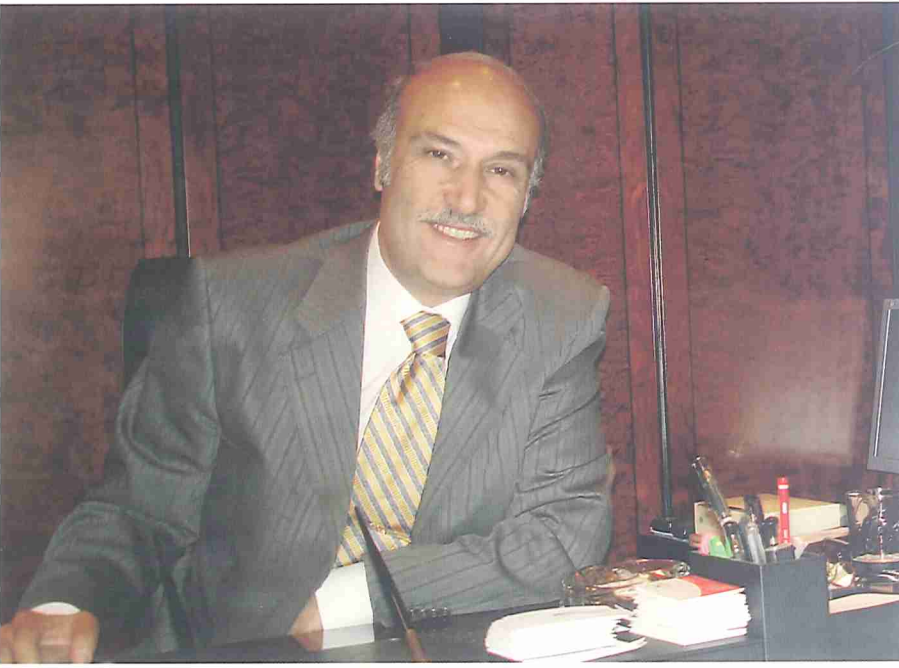
Yasama, yürütme ve yargının bağımsızlığı bizim siyasi literatürümüze kuvvetler ayrılığı ilkesi olarak yerleşmiştir. Bu üç kuvvet karar ve eylemlerinde bağımsızdır ancak bir öz denetim mekanizması da gücün kontrolsüz kullanımını engellemektedir. Ancak, bu güçlerin kullanımında aynı zamanda sinerjik bir etkileşim de olmalıdır ve beklenir. Çünkü bu erklerden birini kullanan taraf için diğer taraflar hem stratejik ortak hem de erkin kaynağıdır. Bu nedenle, kuvvetler ayrılığı kadar kuvvetler birliği de önemlidir. Türkiye'de iktidarların bu gerçeği görmesi bundan sonrası için olumlu bir adım olacaktır.

EGİAD Yarın Okurlarına sevgi ve saygılarımla,

“İzmir eski İzmir olmayacak” diyen İzmir Emniyet Müdürü Hüseyin Çapkın, uyguladığı sistem ile Türkiye’ye örnek oldu...

İzmir’e “Huzur” veren Müdür,

“Artık suçlular bu şehirde bize ekmek yok” diyor

Terör Şubesi'nin ortalama 20 olan sivil ekiplerini kendi işlerinin dışında sokak suçları ile mücadeleye yönlendirdik. Bu konuda çok etkin oldular. Ayrıca yeni yapılanmalarda çocuk şubesi, bu şehirde yok denecek kadar cılızdı. Bu şubeyi yeniden yapılandırdık. Okul timleri oluşturduk. Her okuldan sorumlu sivil timlerimiz var. Sürekli okul yönetimi ile ilişki içindeler. İnsanların çocuklarını okula gönderirken gözü arkada kalsın istemiyoruz.

Artık suçlular

“Bu şehirde bize ekmek yok” deyip gidiyor...

İzmir’de kapkaççılar meslek değiştiriyor...

Evet, bunu ilk duyduğunuzda

“Nasıl” sorusu da beraberinde geliyor.

İzmir’in huzurlu bir şehir olduğunu belirten

İzmir Emniyet Müdürü Hüseyin Çapkın,

bu başarıyı yeniden yapılanma ve polisteki tarz

değişikliği olarak özetliyor.

Çapkın daha önce görev yaptığı

Adana ve Bursa’da uyguladığı modeli İzmir’de

de devam ettirerek, günde ortalama

250 olan kapkaç sayısını 3’e, Kemeraltı’nda 90

olan olay sayısını ise son altı ayda

sıfıra indirmeyi başardı.

“Artık İzmir eski İzmir olmayacak”

diyen Çapkın, bu kapsamda

önümüzdeki günlerde Toplum Destekli Polis

Sistemi’ni devreye almaya hazırlanıyor.

Bu sistem kapsamında polis; halkın yanmayan sokak lambaları, bakımsız parkları, bozulmuş asfalt gibi dertleriyle de ilgilenecek ve bu tespitleri ilgili kurumlara bildirecek. Önümüzdeki günlerde Huzur Timleri’nin motorlu birimlerini kuracak olan Çapkın, suç istatistiklerini izleyecek, hangi bölgede hangi saatlerde daha çok suç işleniyor bunları takip edecek.

Öte yandan MOBESE Sistemi’nin İzmir’de aktif uygulanması için İl Genel Meclisi ve İçişleri Bakanlığı’ndan kaynak desteği alan Çapkın, bütün bunları yaparken “Kimse Robin Hood değil” diyecek kadar da mütevazı...

YARIN: İzmir’deki görev süreciniz Mayıs ayında bir yıl oldu. Bu bir yılı değerlendirir misiniz?

ÇAPKIN: Bir yılın değişimini sokaktaki İzmirli’ye sormak lazım. Halkın nabzını tutarak, ne yaptığımızı görüyoruz. Sonuç, halkın sıkıntılarını nereye kadar giderebiliyoruz? Gideremediysek, “Şunu yaptık, bunu yaptık” demenin bir anlamı yok. Suç sayısını siz yarı-yarıya indirmiş olmasanız bu farkedilmezdi.

Örneğin, günlük kapkaç sayısı bu şehirde 250 civarında idi. Bu sayı ortalamada bugün 3 düzeyinde. Yani 100 katı indi. Sokaklardaki kapkaç terörü bitti. Halkımız bunu çarpıcı bir şekilde farkettiler ve artık evlerdeki konu kapkaç değil. Günlük her çeşit hırsızlığın sayısı toplamı günde 500-600 idi. Şimdilerde bu rakam 80-110 aralığında.

Şehrin bazı lokal bölgeleri hırsızlık için çok cazipti. Örneğin, Kemeraltı gibi. Bu bölgelerde Huzur Timleri ile aldığımız önlemlerle önemli yol aldık. Kemeraltı’nda günde ortalama 90 suç olayı ya-

şanıyordu. Altı ay içinde bu rakam sıfır. Bu çarpıcı sonuçlar, bugün bu sohbeti yapmamıza neden oluyor. Örneğin, Alsancak'daki travesti terörü gibi.

Eskiden yarım saatte olay yerine ulaşan ekiplerimizin artık 3-4 dakika içinde olay yerinde olduğunu görüyoruz. Bunlar dijital uydu takip sistemi ile sürekli takip ediliyor.

YARIN: Bu başarının sırrı nedir?

ÇAPKIN: Birincisi yeniden yapılanma dönemi, ikincisi polisteki tarz değişikliği. Huzur timlerini revize edip, sayılarını arttırdık. Performans değerlendirme kriterlerini koyduk. Böylece iyi çalışmalarını sağladık. Sakalları, küpe takmaları ve uzun saçları ile Huzur Timleri, mağazinsel bir boyut da kazandı.

Alışveriş merkezleri gibi insanların yoğun olduğu bölgelerde simitçi, seyyar satıcı, müşteri olarak varlar. Bu şekilde önemli çeteleri yakaladık. Yeni yapılanma ile kentin beş ayrı bölgesinde asayiş ekiplerimizi oluşturduk. Sayılarını yüzde 150 civarında arttırdık. Ortalama olarak 60 olan sayılarını 150'ye yükselttik. 166 yeni araç aldık ve polisi sokağa çıkardık. Polisin sokakta olması tabiki çok önemli. Polis sokakta ne yapacağını biliyor. Performans ölçümü de etkili oldu.

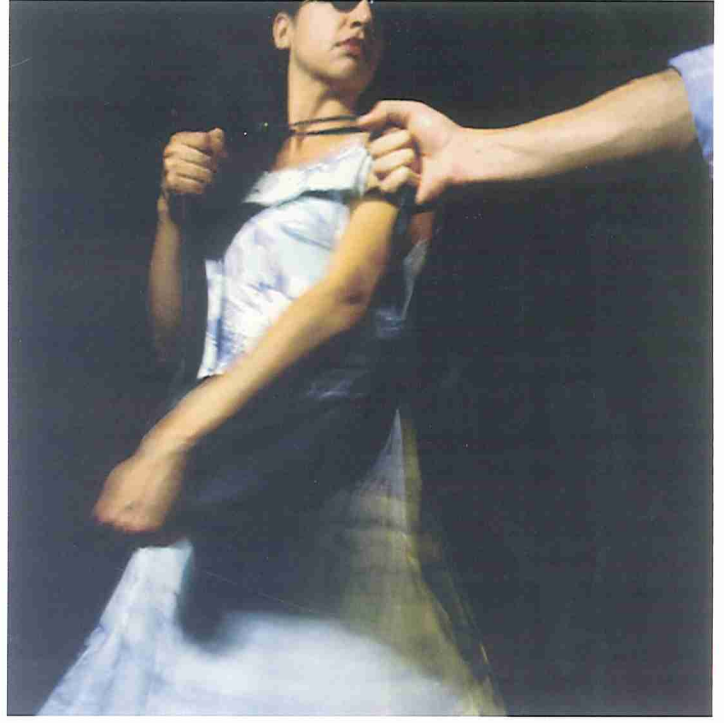
Terör Şubesi'nin ortalama 20 olan sivil ekiplerini kendi işlerinin dışında sokak suçları ile mücadeleye yönlendirdik. Bu konuda çok etkin oldular. Ayrıca yeni yapılanmalarda çocuk şubesi, bu şehirde yok denecek kadar cılızdı. Bu şubeyi yeniden yapılandırdık. Okul timleri oluşturduk. Her okuldan sorumlu sivil timlerimiz var. Sürekli okul yönetimi ile ilişki içindeler. İnsanların çocuklarını okula gönderirken gözü arkada kalsın istemiyoruz. Okullarda aldığımız önlemler Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Türkiye'de örnek kabul edildi ve tüm illerde örnek proje seçildi. Bunu diğer illerde de uygulama kararı aldılar. İzmir'in uyguladığı model ile elde ettiği sonuçlar, Türkiye için bir model oluşturdu. Bizi bu boyutu çok ilgilendirmiyor. Bizi kendi kentimiz daha fazla ilgilendiriyor.

YARIN: Yönetim ve yöntem anlayışı da burada çok önemli. Aynı ekipler ile biraz lojistik destek alarak yol aldınız. Bu süreçte Hüseyin Çapkın'ın etkisi nedir?

ÇAPKIN: O konuda konuşmayı doğru bulmuyorum. Üst yönetimde olan arkadaşlarımız ile Adana ve Bursa'da uyguladığımız yeni yapılanmayı bu kentin büyüklüğüne göre daha geliştirerek daha da sayıları çoğaltarak uyguladık. Bu sonuçları alacağımızı biliyorduk. Bunlar evrensel kurallar değil. Şehrin özelliklerine göre değişiklik gösteriyor. Bu çalışmalarını yapmaya devam edeceğiz. Daha önce yapılanlar beni çok da fazla ilgilendirmiyor. Biz geleceğe bakıyoruz.

YARIN: Buradaki görev sürecinden sonra başka yerde görev yapacaksınız. Her yönetim değişikliği beraberinde yeni bir sistemi mi getirecek?

ÇAPKIN: Biz hizmet üretiyoruz. Özel sektörden örnek vereyim. Karlı işletilen bir işletmeyi, bir başkasına devrettiğimiz zaman satın alan adam, o yönetimi değiştirir mi? O yapılanmayı değiştirir mi? Daha önce çalıştığımız illerde arkadaşlarımız bizden sonra sistemi değiştirmediler. Çünkü üreten bir sistem. Yeni gelecek bir yönetim, kapris yaparak, "Ben bunu değiştireceğim" diemez. Artık İzmir eski İzmir olmayacak. Sistem oturdu ama

daha fazla geliştirilebilir. Sistemi kurumsallaştırmaya çalışıyoruz. Kişilere bağlı olmamasına çalışıyoruz. Profesyonel bir anlayış ile çalışıyoruz. Yeni uygulayacağımız modellerimiz var. Toplum Destekli Polis Sistemi'ni devreye alacağız. Halkın yanmayan sokak lambaları, bakımsız parklar, bozulmuş asfalt gibi detleriyle de ilgileneceğiz. Bu tespitleri ilgili kurumlara bildireceğiz.

Bu konuda çalışmalar sürüyor. Huzur Timleri'nin motorlu birimlerini kuracağız. Huzur Timleri'nin beş tane de sivil araçla gezenleri var. Bu da yeni bir yapılanma. Suç istatistiklerini izleyerek, hangi bölgede değişiklikler var, hangi saatlerde daha çok suç işleniyor bunları takip edeceğiz. 30 tane motorsikletli siviller olacak. O zaman daha geniş alanlarda etkili olacak. Bu proje yakında harekete geçecek.

YARIN: Suçlular "Bu şehirde bize ekmek yok" deyip gitmeye başladı mı?

ÇAPKIN: Bu değerlendirmeyi bir başka ilde suçlu grupları takip ederken, ortaya

çıkarmışlar. "İzmir'de çok sıkıntımız var o nedenle kaçıyoruz" diyorlarmış. Hırsız işini yapıyor. Hırsızlık yaparken, en kestirmeden amacına nasıl ulaşabilirim onu düşünüyor. Bizim işimiz ise onları engellemek. Artık hırsızlıkta zorlanıp seyyar satıcılığa dönenleri biliyoruz. Onlar sabıkalı hırsız değil. Bu şehirde polisin tarzını değiştirdik. Yeni yasalarda hiç yakınmadık. Bizim işimiz yakalamak, yargılamak değil. 10 sefer bırakılsalar, 11. sefer gene yakalayacağız. Bütün arkadaşlarımıza böyle anlattık. Suçlunun serbest bırakılması bizim arkadaşımızın çalışma performansını etkilemez. İşimiz yakalamak olduğu için dönüp adli yargılamaya sürecine bakmayız.

İkincisi yetkilerimizi sonuna kadar kullanıyoruz. Çünkü zor kullanma yetkisi yoksa polis olmaz. Tüm dünya ülkelerinde böyledir. Dolayısıyla bu bizim yasal yetkimizdir. Po

"Her satıcı ile ilişki içindeyiz. Onlar da bizim görevlilerimiz gibi çalışıyor.

Her esnafta o bölgeye bakan polisin cep telefonu numarası var.

Olay olduğu anda polise haber veriyor.

Gerektiğinde suç üstü yakalıyor.

Kemeraltı'nda bir örümcek ağı oluşturduk.

Bu nedenle Kemeraltı'na artık hırsız girmiyor.

Bu başarının yüzde 80'i esnafın başarısıdır."

lise karşı geliniyorsa; jop, biber gazı, kelepçe ne gerekiyorsa kullanacağız. Bunun sonuçlarını da görüyoruz. Artık parklarda vatandaşı eskisi gibi rahatsız edenler yok.

YARIN: Halka işbirliği içinde olduğunuzu görüyoruz. Özellikle Kemeraltı'ndaki esnaf ile dirsek teması çalışıyorsunuz. "Sıfır kapkaç" bu işbirliğinin güzel bir sonucu. Bu işbirliğini nasıl başardınız?

ÇAPKIN: Kemeraltı, sosyolojik bir konu. Başlı başına ele alınıp incelenmesi gerekiyor. Kemeraltı'nda günde ortalama 300-400 bin kişi geziyor. Haftasonlarında bu rakam 600 bini buluyor. 30 kişilik ekibimiz Kemeraltı'nda görev alıyor.

Her satıcı ile ilişki içindeyiz. Onlar da bizim görevlilerimiz gibi çalışıyor. Her esnafta o bölgeye bakan polisin cep telefonu numarası var. Olay olduğu anda polise haber veriyor. Gerktiğinde suç üstü yakalıyor. Kemeraltı'nda bir örümcek ağı oluşturduk. Bu nedenle Kemeraltı'na artık hırsız girmiyor. Bu başarının yüzde 80'i esnafın başarısıdır.

Birinci işi ayakkabı satıcılığı ise ikinci işi de polise destek vermek oldu. Bu desteği hiçbir şehirde görmedik. Ama hiç kimsenin de bu kadar canı yanmamış. İnsanlar bir dönem kapkaç korkusundan Kemeraltı'nda telefonla bile konuşmak istemiyordu. Artık insanlar Kemeraltı'nda telefon ile konuşabiliyor.

Esnaf eskiden "Çalınan eşyalarınızdan müessesemiz sorumlu değildir" yazardı. Ama çantasından sorumlu olmaması müşterisinin azalmasını da beraberinde getirdi. Yıllarca hırsızlık yapanlar esnafı tehdit etmiş. Esnaf yıllarca görmesine rağmen susmak zorunda kalmış. "Sen ne karışıyorsun bizim işimize" diye baskı görüyorlardı. Bu somut örnektir.

Esnafın canı çok yandığı için desteği çok daha fazla sağladılar. Olsa da olur olmasa da olur mantığı ile değil olmazsa olmaz mantığı ile olaya baktılar. Biz sadece organize ettik.

Biz hizmet üretiyoruz.

Karlı işletilen bir işletmeyi, bir başkasına devrettiğimiz zaman satın alan adam, o yönetimi değiştirir mi?

O yapılanmayı değiştirir mi?

Daha önce çalıştığımız illerde arkadaşlarımız bizden sonra sistemi değiştirmediler.

Çünkü üreten bir sistem.

Yeni gelecek bir yönetim, kapris yaparak, "Ben bunu değiştireceğim" diyemez.

Artık İzmir eski İzmir olmayacak.

Sistem oturdu ama daha fazla geliştirilebilir.

Sistemi kurumsallaştırmaya çalışıyoruz.

Başarı esnafın başarısıdır. Sadece 30 polisimiz çalışıyor. Bizim artık Kemeraltı'nda gönüllü polislerimiz var.

YARIN: İzmir'deki işlenen suçlara baktığımızda yüzde 60'ın çocuklar tarafından yapıldığını görüyoruz. Bu çarpıcı bir oran. Çocuklar için ne gibi önlemler almayı düşünüyorsunuz?

ÇAPKIN: Hırsızlık suçlarının yüzde 65'i 18 yaşın altındaki çocuklar tarafından işleniyor. Altı yaşındaki çocukların bile suçta kullanıldığını görüyoruz. Şık giyinmiş, eli yüzü düzgün iki kız çocuğunun suç amaçlı kullanıldığını görüyoruz. Koltuğunuzun arkasına çantanızı asmışsınız. Onu koltuğunuz arasından alırken gördünüz. Çocuğu gördüğünüzde "Annen nerede senin" diye sorarsınız. Çünkü baktığınızda hırsız olduğunu düşünmüyorsunuz. Onların arkalarındaki insanları yakalıyoruz, mahkemeye veriyoruz.

Tüm dünyada çocuklar suçta kullanılıyor. Ama bizde daha yoğun kullanılıyor. Ayrıca yurtdışında ailelere yönelik yaptırımlar çok daha fazla.

Bizde ise öyle değil. Bali tiner kullanan çocuklarımızı veri tabanımıza alıyoruz. Bu işin sekreteryasını yaparak ilgili kurumları harekete geçirmeye çalışıyoruz.

YARIN: Bali ve tiner kullanan çocuklarda bir azalma var mı?

ÇAPKIN: Dört-beş çocuk biraraya gelip, parklarda ol-

malarını engelledik. Onların tedavileri konusunda ise ilgili birimlerle ortak hareket etmeye çalışıyoruz. İnsanları rahatsız etmemeleri için öncelikle aileleri ile görüştük. Birçok aile aslında çocuklarının bu tarz şeyleri kullanmalarından son derece rahatsız.

Ama gelir grubu düşük aileler. Bu konuda ilgili kuruluşlarla dirsek teması çalışıyoruz.

İzmir şu anda bile huzurlu bir şehir. Aslında düşündüğümüz yere geldik. Ama sürdürülebilirlik önemli. **Bunu sağlamak zorundayız.** Hergün "Daha iyiye nasıl ulaşırız" diye düşünüyoruz. Tamam, bitti, oldu değil.

Daha yapacaklarımız var.

Burası **4 milyon nüfuslu** bir şehir, bunu unutmamak lazım. Tabiki birtakım olaylarla karşılaşabileceğimizi unutmamamız gerekiyor.

İyinin de iyisi var.

Hedefimiz, daha iyisini yapmak...

YARIN: İzmir'deki okullarda uyuşturucu kullanımının yaygınlaştığı ifade ediliyor. Bu doğru mu?

ÇAPKIN: Doğru değil. Okul çevresinde olan küçük bir olay, şehir efsanesi haline gelebiliyor. Herkesin okulda bir çocuğu olduğu için tepkiler çok daha yoğun oluyor ve hemen inanılıyor. Çarpıcı bir örnek anlatayım. Tek sigara satan büfede, "Satılan sigarada uyuşturucu var" denildi. Baskınlar yaptık. Karşımıza çıkan sonuç öyle olmadı. Çocuklar tek tek sigara almayı tercih ediyor.

Çünkü okul yönetimine ve ailesine yakalanma riski yok. Büfe ise bu satış yöntemi ile daha fazla para kazanıyor. Tek sigara satma sistemi oluşmuş. Karşıdan üçüncü bir göz buna baktığında esrarlı sigara satılıyor diye biliyor. Bende olsam şüphe duyarım. Ayrıca İzmir'deki operasyon sayısı yüksek olduğu için sanki suç oranları da yüksek gibi algılanıyor. İzmir o kadar iyi mücadele ediyor ki, yapılan bütün operasyonlar kayda geçiyor. Aslında operasyon sayısı, suç diye algılanıyor.

YARIN: İstanbul'da uygulanan MOBESE Sistemi'nin İzmir'de de aktif olarak kullanılması gündemde idi. UNİVERSİADE döneminde bir altyapı oluşturulmuştu. İl Genel Meclisi de size destek kararı vermişti. Bu projede ne derece yol aldınız?

ÇAPKIN: İl Genel Meclisi 3 milyon YTL kaynak ayırdı. Projenin 11 milyon YTL bir bütçesi var. İlk aşamada 1,5 milyon YTL'yi bakanlıktan destek alarak, 4,5 milyon YTL'ye yapabileceğimize inanıyorum. GPRS Sistemi aslında MOBESE'nin bir parçası idi. Bunun dışında özellikle çalıntı araçların kontrollerine yönelik kamera başta olmak üzere bu sistem için çalışmalarımızı etkin olarak sürdürüyoruz. Diğer taraftan plaka okuyan kamera ve buralarda belediyenin fiberoptik kablolarından yararlanacağız. Çünkü o bu projenin önemli maliyet taşıyan aşamalarından biri idi. Kentin en önemli yerlerini önce tespit edeceğiz ve ilk olarak oralara yerleştireceğiz.

YARIN: Trafik alanında ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?

ÇAPKIN: Bizim yetkimiz sadece denetleme. Ayrıca kayıt tescil bizim sorumluluğumuzda. Dolayısıyla denetleme ile ilgili üzerimize düşeni sonuna kadar yapmaya çalışıyoruz. Park ettirmemek bizim görevimiz. Trafik konusunda İstanbul'dan sonra Bursa en zor şehir. İzmir, Bursa'dan sonra zor şehir. Radarla kontrolleri de etkin olarak sürekli yapıyoruz. Vatandaş bilinci de burada çok önemli. Kemer takma bilincini artırma çalışmalarımız sürüyor.

YARIN: Hüseyin Çapkın, gece 3-4'e kadar çalışan birisi. Bir gününüz nasıl geçiyor?

ÇAPKIN: Kendimizden bahsetmeyi pek istemiyoruz. Önce yaptığımız iş ve sistem önemli. Biz sistemin bir parçasıyız. Sistem benden önce geliyor. Sisteminiz etkili ve doğruysa yol alıyorsunuz. Günlerce ayakta dursanız bile sisteminiz yoksa birşey ifade etmez. Kimse tek başına Don Kişot değildir. Biz sadece organize etmeye çalışıyoruz. Burada arkadaşlarımıza öğretmenlik yapmaya çalışıyoruz. Bir polis memuru benden çok daha az çalışıyor. Bunu arkadaşlarımız görüyor. Sabah 9 işe başlıyor, gece 3-4'e kadar çalışıyoruz. Bunu gördüklerinde tabiki onların üzerinde etkili oluyor. İşin içinde iken artı ve eksilerini daha fazla görüyorsunuz. Anında aksaklığa müdahale ediyorsunuz. 11 bini geçen personel sayımız var. Bunların hepsi önemli işler yapıyor. Dolayısıyla istediğiniz hedefe doğru yönlendirmek zorundasınız.

Hedefimiz bu kentin daha huzurlu olmasını sağlamak. İşinizin başında olmanız ve onların sizin işinizin başında olduğunuzu görmeleri daha kolay yönlendirmelerini sağlıyor. Benim dışımda ekibimde öyle.

Toplum Destekli Polis Sistemi'ni devreye alacağız. Halkın yanmayan sokak lambaları, bakımsız parklar, bozulmuş asfalt gibi dertleriyle de ilgileneceğiz. Bu tespitleri ilgili kurumlara bildireceğiz. Bu konuda çalışmalar sürüyor. Huzur Timleri'nin motorlu birimlerini kuracağız. Huzur Timleri'nin beş tane de sivil araçla gezenleri var. Bu da yeni bir yapılanma. Suç istatistiklerini izleyerek, hangi bölgede değişiklikler var, hangi saatlerde daha çok suç işleniyor bunları takip edeceğiz. **30 tane motorsikletli siviller olacak. O zaman daha geniş alanlarda etkili olacak. Bu proje yakında harekete geçecek.**

YARIN: Nasıl bir İzmir hayal ediyorsunuz?

ÇAPKIN: İzmir şu anda bile huzurlu bir şehir. Aslında düşündüğümüz yere geldik. Ama sürdürülebilirlik önemli. Bunu sağlamak zorundayız. Hergün daha iyiye nasıl ulaşırız diye düşünüyoruz. Tamam, bitti, oldu değil. Daha yapacaklarımız var. Burası 4 milyon nüfuslu bir şehir, bunu unutmamak lazım. Tabiki birtakım olaylarla karşılaşabileceğimizi unutmamamız gerekiyor. İyinin de iyisi var. Hedefimiz, daha iyisini yapmak.

Sıtkı ŞÜKÜRER

Sofia Salim

O bizim Salim ağabeyimizdi. Enine boyuna bir delikanlıydı. Ancak nahifliği de aşan bir hoşluğu olduğunu sezinlerdik. Derken bir gün ameliyat oldum dedi. "Bakın bundan böyle benim adım Sofia'dır." Ankara batakhanelerinde şarkı söylerdi. Aşık olduğu birisi vardı. "Füze Selami." Galiba futbolcuymuş. Kendini gizlemeden ortaya koyduğu yeni yaşamı ve sevgilisi ile çok mutlu gözüküyordu.

Neşe kaynardı

Bildiğince cinselliğini erken yaşta yaşamaya başlamışlar gibi içinden hep neşe kaynardı. Eşcinsellerin kıpır kıpır hallerinin bir sebebi de bu olsa gerek. Sonraları bu sürecin hazin geliştiğine tanık olduk. Önce Selami onu terk etti, arkadan uyuşturucu geldi, iş kaybedildi. Derken bir gece bulunduğu daireden patırtı kütürdüler duyduk. Ne oluyor diye baktığımızda sonradan meslekten atıldığını bildiğimiz bazı işgüzar resmi görevlilerin tacizine uğradığını gördük.

Gördüğümüz manzara, gözünden yaşlar akarak adamların pestilini çıkardığıydı. Neticede o Sofia diye bilinse de kapı gibi bir Salim'di. Unutturmadıkları geçmiş kimliğinden patlayan güç, ezilmişliğine isyana dönüşmüş, birikmiş intikamını alıyordu adeta. Bir süre sonra sakinleşti.

Yaşam hoyratlaştırıyor

Tüm suçu tabiatının onu yönlendirdiği doğrultuda tavır alıp benzerlerinin gizli yaşadıklarını yüreklice hayatına ge-

çirmesiydi. Sonraları..... intihar ettiğini duyduk. Bu öykü aşağıda yazdığımızın ilham kaynağıdır. Tarihi filmlerden hatırlayın, cüzzamlıları tecrit adalarında yaşatırlardı. Gerçekçeler hep ikna edici olur. "Hastalık yayılmasın, karantina düzeni oluşsun". Baktığımız yerden, cüzzamlılar "onlar"dır. Oysa bir de o noktadan bakışlar vardır, bize ve insanlığa.

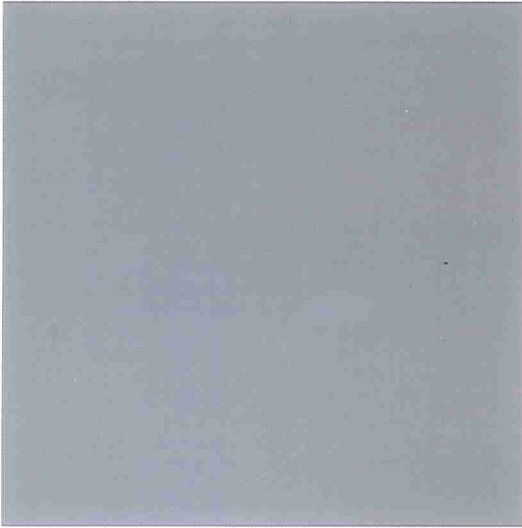
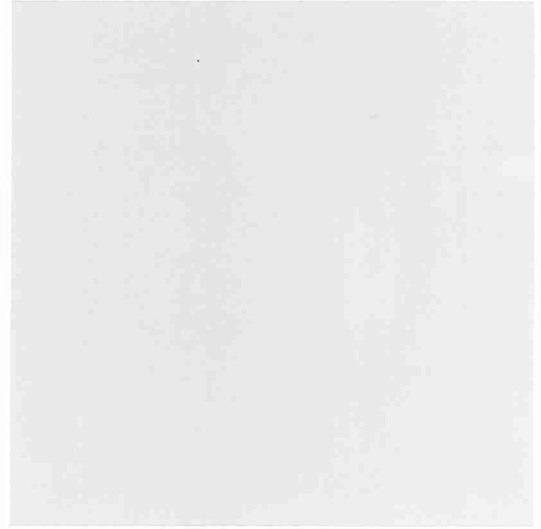
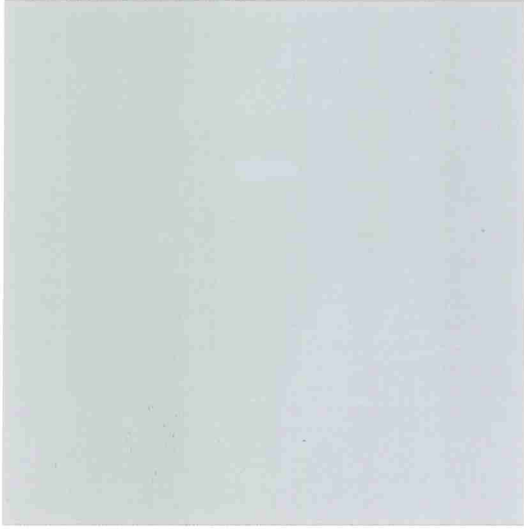
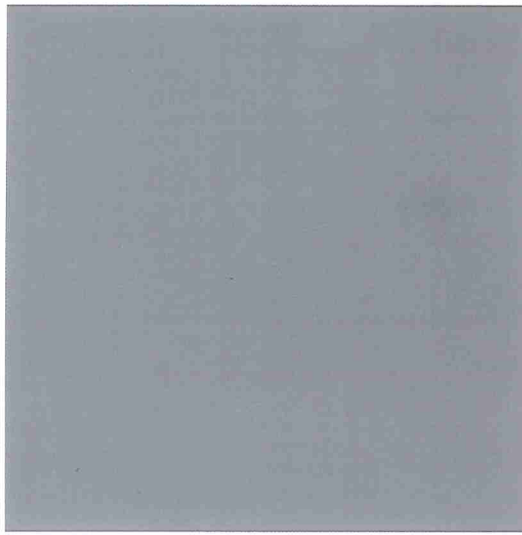
Yaşam dayattığı mücadelesinde bizleri hoyratlaştırıyor. İnsani değerlerimize baskı yapan tüm sorunları yok faretmek, "taç"a atmak kolaycılığına kaçıyoruz. Bu tutumumuz somut sorunları bırakın çözümlenmeyi giderek kronikleştiriyor. Sonuçlara duyarsızlık sebepleri tetikliyor. Bu durumların bir örneği de kentimizde yaşayan travestiler. Doğuştan yada sonradan olma, bu insanlar toplumsal bir gerçekliğimiz. Medeni Kanunumuzun tanıdığı haklardan, sağ doğmak şartıyla ana rahmine düştüğümüz andan itibaren istifade ederiz. Miras hakkı gibi detayları dahi güvenceye bağlayan bu normlar kaynağını toplum vicdanında oluşan adalet duygusundan alır.

İnsan gibi insan olmak

Hemen her konuda bireye saygı ve sevecen tutumu esas alan toplumsal gelişim dinamiği Türkiye gibi ülkelerde salt cinsel tercihi farklı diye herkes gibi insan olan bu kişileri dışlıyor, kaderleri ile başbaşa bırakıyor. Travestileri toplumu kirleten hastalıklı kişiler olarak görmek, iş vermemek, aş esirgemek, sınırlı seviyede bile iletişimi reddetmek ve giderek yok varsaymak, tolere edilebilir bir olguyu çözümsüz sorunlara dönüştürüyor.

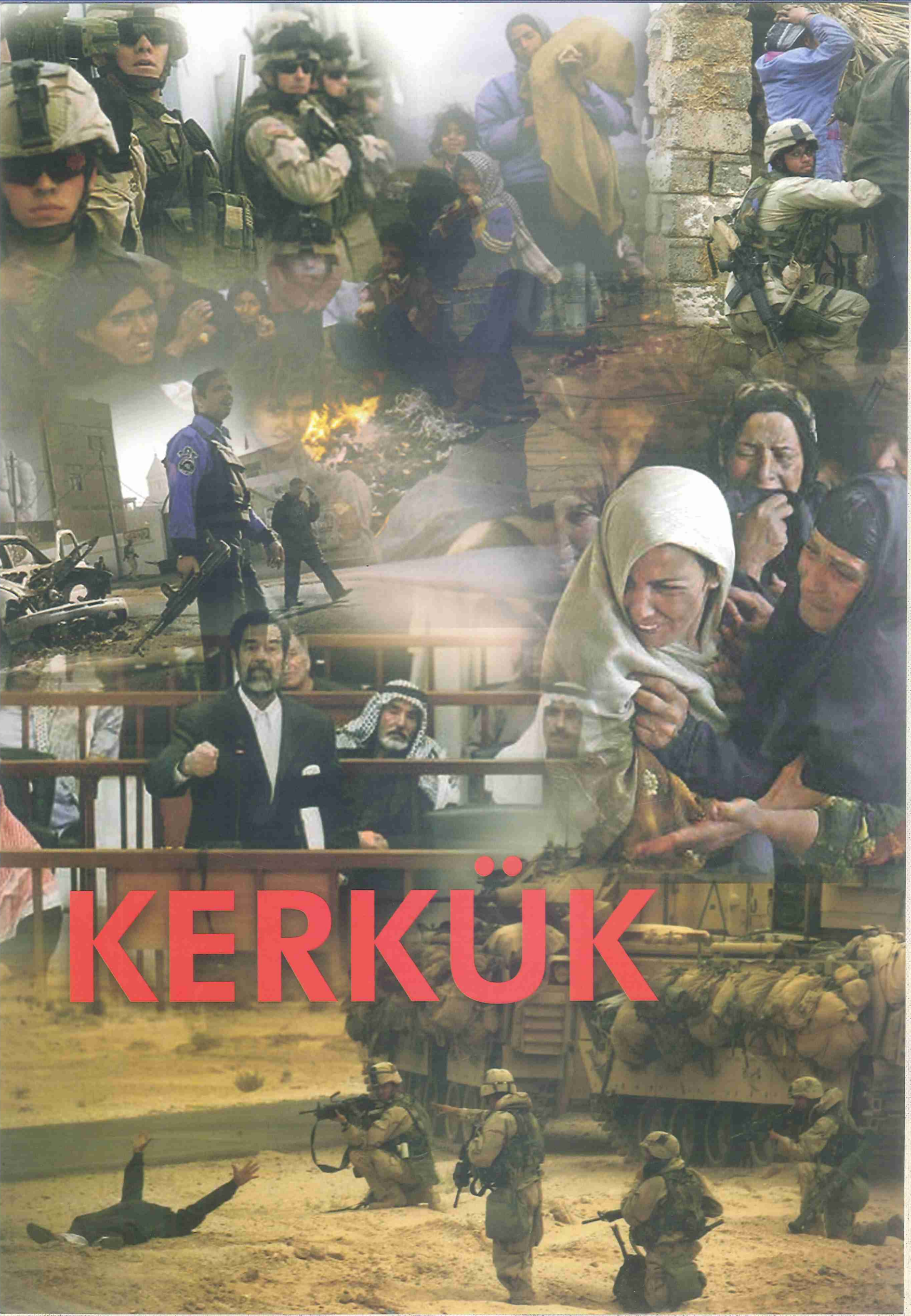
Ortalama "normal" insan kendi gerçekliklerine dair isteklerini "idareyi maslahat" eylerken, bu insanlar en azından cinsel kimliklerini açıkça ortaya koyabilmişlerdir. Bu yönleriyle kurnaz pısrıklardan çok daha saygınlardır bizim gözümüzde. Ortalama değer yargısına ters kalmak, toplumla ilişkilerinde bunun maliyetine katlanıyor olmayı kabullenmek anlaşılır bir şeydir.

Ancak bu bir nefret histerisine dönüşür ve bu insanları açlığa mahkum etme noktasına gelirse o kırılğan psikolojinin saldırgan bir fotoğraf vermesi meşru müdafaa olarak algılanmalıdır. Kolay değildir insan gibi insan olmak. Milliyetçi, muhafazakar yapımızı koruyarak Avrupa Birliği'ne gireceğiz nutuklarının bu insanlara bakış açımızın değişmesi zorunluluğu ile alakası yoktur. Avrupa ruhunu, idealini yaratan ortak payda evvel emirde bireye katıksız saygı, sevgi ve anlayıştan geçer.

DOĞANKOÇ Elektronik Güvenlik Sistemleri

- Kamera Sistemleri
- Alarm Sistemleri
- Parmak İzli Giriş Sistemleri
- Personel Takip Sistemleri
- Görüntülü Kapı Telefonları

KERKÜK

İngilizlerin petrolün kokusunu hissettikleri an çizilmişti Kerkük ve Musul'un kaderi... Uluslararası hukuku hiçe sayan entrikaların ardından elimizden alınan Musul- Kerkük Türkiye için hala kanayan bir yara olsa da batıya da yar olmadı... O tarihte bölge halkının istekleri gözetilseydi, "Kuzey Irak' olarak bildiğimiz Musul, Kerkük ve civarı, bugün Türkiye'nin bir parçası olacaktı.

Topraklarından petrol ve gözyaşı akan şehir: **KERKÜK**

Musul-Kerkük Ortadoğu'nun önemli bir noktasında yer alması sebebiyle çok çeşitli kültür ve medeniyetlerin bulunduğu bir bölge oldu. İnsanlık tarihinin ilk yazılı belgeleri bu bölgede ortaya çıkarılırken insanlığın düzenli topluma geçişte oluşturdukları bilgiler ilk olarak yine bu bölgede meydana geldi. Fakat bu bölgenin kaderinde gözyaşı ve kavga hiç eksik olmadı. Bu topraklar hiç paylaşılmadı. Topraklarından fişkıran petrol batıyı öylesine tahrik etti ki bu sonsuz ihtirasın bedeli de ağır oldu. Türkiye'nin elinden zorla alınan miras olan bu topraklar için Türkiye sonuna kadar mücadele etmeye hazır.

ve düşmanın oldu-bittilerinin kabul edilmeyeceğini hükme bağlıyordu.

Mondros Anlaşması'nın imzalanmasının ardından galip devletler hemen işgale girişti. İngilizler, Musul ve civarıyla İskenderun'u ele geçirdi. 13 Kasım 1918'de Müttefik donanmalarına ait gemiler İstanbul Limanı'na demirleyip, karaya 3500 asker çıkardı. Fransızlar Dörtüol'u, Mersin'i ve Pozantı'yı ele geçirdi. İtalyanlar ise Antalya'ya, Fethiye'ye ve Kuşadası'na girdi.

Sonra da Türk Milleti, Misak-ı Milli'de çizilen hudutları korumak ve işgalden kurtarmak için, yine Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğinde, Milli Mücadele'yi başlattı. Doğu Anadolu'yu işgal eden Ermeniler, Kazım Karabekir Paşa komutasındaki ordumuz tarafından püskürtüldü. Güneydoğu Anadolu'ya el uzatan Fransızlar, yerel halkın gösterdiği kahramanca direnişle durduruldu. Batı Anadolu'yu işgal eden Yunan kuvvetleri ise, önce yerel Kuvay-ı Milliye grupları, ardından Ankara Hükümeti'nin kurduğu düzenli ordu tarafından yenilgiye uğratıldılar. Misak-ı Milli, 1912'den beridir sürekli savaşlar ve işgallerle yorulmuş olan Anadolu halkının gösterdiği olağanüstü bir cesaret, kahramanlık, azim ve inançla gerçeğe dönüştü. İşgal altındaki yurt toprakları kurtarıldı.

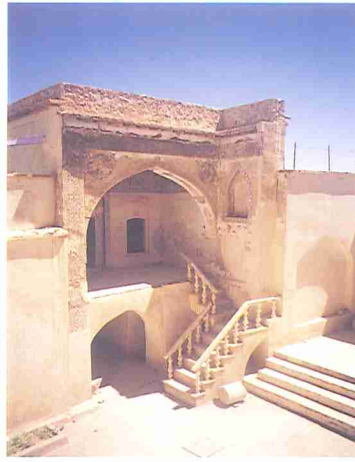
ELİMİZDEN KAYIP GİDEN TOPRAKLAR

Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı orduları büyük kahramanlıklar ve başarılar göstermelerine karşın, mensup oldukları İttifak'ın yenilmesi nedeniyle, yenik sayıldılar. Altı yüzyıldır dünyanın en büyük devletlerinden biri olan Osmanlı toprakları, bu büyük savaşın sonucunda, İngiltere, Fransa, İtalya ve hatta Yunanistan gibi ülkeler arasında paylaşılmaya başlandı. Galip devletlere Osmanlı topraklarını zapt etme imkanı tanıyan Mondros Anlaşmasının ardından, Anadolu'nun dört bir yanı düşman orduları tarafından işgal edilmeye başlandı. Bu fiili işgalin ardından gelen Sevr Anlaşması ise, Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünün ve topraklarının Batılı ülkeler tarafından bölüşülmesinin resmi ilanıydı. Sevr'e göre, Türkler için vatan olarak sadece Orta Anadolu'da küçük bir toprak parçası bırakılıyordu.

Mustafa Kemal Atatürk, Nutuk'a başlarken "vaziyet ve manzara-i umumiye"yi şöyle çiziyor: "Osmanlı Devleti'nin dahil bulunduğu grup, Harb-i Umumide mağlup olmuş, Osmanlı ordusu her tarafta zedelenmiş, şeraiti ağır bir mütarekename imzalanmış. Büyük Harbin uzun seneleri zarfında millet, yorgun ve fakir bir halde." Ancak tüm bu olumsuzluklara rağmen Türk halkı Mustafa Kemal Paşa önderliğinde olağanüstü bir cesaret, kahramanlık, azim ve inanç örneği göstermiş ve işgal altındaki yurt toprakları kurtarılmıştır.

Ancak Türk Milleti bu plana boyun eğmedi. I. Dünya Savaşı sona erip ateşkes imzalandığında elindeki topraklar ne ise, bundan geri adım atmayacağına yemin etti ve bunu tüm dünyaya duyurdu. Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğinde kabul ve ilan edilen Misak-ı Milli (Milli Ant), son derece haklı olarak, ateşkes sırasındaki sınırların korunacağını

DİPLOMATİK OYUNLA ELİMİZDEN ALINAN TOPRAKLAR

Ancak Misak-ı Milli sınırları içinde olmasına rağmen kurtarılamayan, oyun ve hilelerle Türkiye'den gasp edilen bir vatan toprağı vardı: Musul Vilayeti. Musul, Kerkük ve Süleymaniye sancaklarını içeren bu Osmanlı vilayeti, Mondros Ateşkesi yürürlüğe girdiğinde (31 Ekim 1918, saat 12.00'de), Osmanlı ordusunun kontrolündeydi. Ali İhsan Paşa'nın komutasındaki Türk ordusu, İngiliz ilerleyişini durdurmuş ve Musul'u güvenceye almıştı. Mütareke şartlarına göre bu andan itibaren yeni bir askeri operasyon yapılmaması, orduların mevcut durumlarını muhafaza etmeleri gerekiyordu. Ancak İngilizler, detaylarını ilerleyen sayfalarda inceleyeceğimiz bir hile ile, Musul'a yürüdüler ve savaşın yeniden başlamaması için geri çekilen Osmanlı ordusundan kenti gasp ettiler. Haksız bir şekilde elde ettikleri vilayetten bir daha da çıkmadılar. Kurtuluş Savaşı sonrasında ise, bölgenin Türkiye'ye değil, kendi mandaları altındaki Irak'a verilmesi için diplomatik baskılar, manevralar ve oyunlar yaptılar. Türkiye'nin bölgede halk oylaması yapılması istediğine karşı çıktılar ve konuyu kendilerinin büyük nüfuzu altında olan

- Türkiye'nin ise üye bile olmadığı
- Milletler Cemiyeti'ne havale ettiler.

Eğer halk oylaması yapılsaydı, Musul vilayetinde yaşayanların büyük çoğunluğu, İngiliz Mandası altındaki Irak yerine bağımsız Türkiye'ye katılmak isteyeceklerdi.

Sevr Antlaşması Ankara Hükümeti tarafından geçersiz sayıldı. İstanbul'da da Ankara'ya karşı yayın yapan gazeteler dahi tepkide bulundu, şehirde genel yas ilan edildi. Kısacası eğer uluslararası hukukun gerekleri ve bölge halkının istekleri gözetilseydi, "Kuzey Irak" olarak bildiğimiz Musul, Kerkük ve civarı, bugün Türkiye'nin bir parçası olacaktı.

SEVR VE İMPARATORLUĞUN PARÇALANMASI

Musul ve çevresinde, çoğunluğu Kürt ve Türkler oluşturuyordu. O tarihte Kürtler de, Türkiye'ye katılmaktan yanaydı. Osmanlı kuvvetleri Musul ve çevresini elde tutabilmek için olağanüstü bir direniş gösterdiler ve bunda da başarılı oldular. Ancak savaştan sonra İngilizlerin baskısı ve İstanbul Hükümeti'nin emriyle Musul'u terk edip Nusaybin'e kadar çekildiler.

Dolayısıyla, Türkiye'nin "Musul-Kerkük Politikası"nın temelinde, bu bölgeyle zaten var olan kültürel ve ticari bağların güçlendirilmesi, bölgede istikrarsızlık ve kargaşanın önlenmesi, hedefi yer alıyor. Bugün "Kuzey Irak" olarak

bildiğimiz coğrafyada yaşayan üç önemli etnik grubun da Türkiye ile yakın tarihsel, dini ve kültürel bağları sözkonusudur. Bu gruplar Kuzey Irak'lı Kürtler, Türkmenler ve Sünni Araplar'dır.

KÜRTLER

Kürtler, asırlardır Türklerle birlikte ortak bir yaşam kurmuş, ortak bir geçmişi paylaşmış bir halktır. Özellikle Osmanlı döneminde Türkler ve Kürtler arasındaki birliktelik perçinlenmiştir. Osmanlı'nın çöküşü sırasında Arnavut ve Araplar arasındaki diğer bazı Müslüman grup ve aşiretlerin aksine, Kürtler Osmanlı'ya sadakat göstermeye devam etmişler, İngilizlerin kışkırtmalarına karşı Türk ordusunun yanında yer almışlardır. Kuzey Iraklı Kürtlerin akrabaları, bugün hala sınırın kuzeyinde, Türkiye'de yaşamaktadır.

TÜRKMENLER

Kuzey Irak'taki ikinci önemli etnik unsur ise, nüfusları 2 milyonu aşkın olmasına rağmen uluslararası topluluğun ve kamuoyunun hemen hiç ilgi göstermediği Türkmenler'dir. Türk dilini konuşan, etnik olarak Türk olan ve Türkiye'den 80 yıl önce kopmuş olmalarına rağmen hala bu ülkeye anavatan gözüyle bakan Türkmenler, hiç kuşkusuz Türkiye'nin bölgedeki en önemli stratejik ortağıdır. Nitekim özellikle son dönemde Türkmenler ile Türkiye arasındaki dayanışma ve işbirliğinde önemli bir artış görülmektedir. Türkmenlerin yeni kurulacak Irak yönetiminde daha etkin hale gelmeleri, Bağdat'taki önemli pozisyonlarda söz sahibi olmaları, özellikle de kendi bölgelerinde yerel yönetime hakim olmaları, Türkiye tarafından mutlaka desteklenmesi gereken son derece önemli ve haklı taleplerdir.

SÜNNİ ARAPLAR

Bölgede bulunan üçüncü etnik unsur ise Sünni Araplar'dır. Türk Milleti ile aynı dini anlayışa sahip olan bu insanların çoğunun akrabaları ülkemizde yaşıyor. Irak'ta onyıllardır süren Sünni Arap iktidarının ABD'nin ikinci Irak savaşı ile birlikte tarihe karıştığı ve Irak'ın geleceğinin büyük olasılıkla ülkenin çoğunluğunu oluşturan Şii Araplar tarafından belirleneceği hesaba katılırsa, Kuzey Irak'taki Sünni Arapların da kendilerini kucaklayacak bir Türkiye'ye sıcak bakacakları sonucuna varmak güç olmaz.

MUSUL-KERKÜK SORUNU NASIL GELİŞTİ?

Musul Bölgesi, I. Dünya Savaşı sonlarına kadar Batılı kaynaklarda genellikle, Irak'tan ayrı olarak, yukarı "El-Cezire"

"Mondros Mütarekesi'ni imzalayan hükümette sadrazam olan Ahmet İzzet Paşa, Ankara'yla iyi ilişkiler kurmak istedi. Mustafa Kemal de bu deneyimli komutana, her dönemde saygı gösterdi, diğer komutanlardan ayrı tuttu."

bölgesi içinde gösterilmektedir. I. Dünya Savaşı'ndan sonra ise bölge, siyasi sebepler yüzünden, bir başka deyişle İngiltere'nin menfaatleri gereğince, Irak'ın parçası olarak kabul edildi ve öyle tanımlandı.

Gerçekte bölge, son bin yıldır Türk egemenliği altında oldu. Musul, ilk olarak 1055-1056 yıllarında Selçuklu Devleti'ne bağlandı. Bu tarihten itibaren Türkleşen Musul, I. Dünya Savaşı sonuna kadar farklı Türk devlet ve beylikleri tarafından yönetildi ve Türkler tarafından bir vatan toprağı olarak kabul edildi. Osmanlı Devleti öncesinde bölgede hepsi de Türk devlet ve beylikleri sayılan Zengiler, Timurular, Akkoyunlular ve Safeviler hakimiyet kurdu.

Musul, Osmanlı hâkimiyetine ise Yavuz Sultan Selim'in 1514 tarihli Çaldıran Seferi'yle girdi. Kanuni Sultan Süleyman'ın 1534-1535 yıllarında gerçekleştirdiği Bağdat Seferi'yle bu hâkimiyet perçinlendi. Osmanlı hâkimiyeti ile birlikte Musul; Süleymaniye, Kerkük ve Musul sancaklarından meydana gelen bir vilâyetin merkezi oldu. 20. yüzyılın başlarında Musul vilâyetinin nüfusu 350.000 civarındaydı.

Avrupalı sömürgeci devletlerin Musul üzerindeki emelleri ise, bu bölgenin çok önemli bir petrol yatağı olduğunun anlaşılmasıyla başladı. Özellikle İngiltere, 1910'lu yılların başından itibaren, gerek petrol kaynakları gerekse Hindistan yolu açısından taşıdığı stratejik yol nedeniyle Irak'ın geneline ve özellikle de Musul vilâyetine göz dikti.

I. Dünya Savaşı, Avrupalı sömürgeci devletlerin hayallerini gerçekleştirmeleri için büyük bir fırsat oldu. Henüz savaş devam ederken İngiltere ve Fransa, gizlice imzalanan Sykes-Picot Anlaşması ile Ortadoğu'yu bölüşmüşler, Irak'ın İngiliz sömürgesi olması karara bağlanmıştı. Osmanlı İmparatorluğu'nun Almanya safında savaşa katılması, İngiltere ile Osmanlı'yı Ortadoğu'da karşı karşıya getirdi. İngiliz saldırısı ile açılan Irak Cephesi'nde, Hindistan'dan gönderilen İngiliz kuvvetleri Basra'ya çıkarak kısa zamanda Bağdat'a kadar ilerlediler. Ancak Osmanlı Orduları İngiliz ilerleyişini durdurdu ve Irak Cephesi'nde önemli başarılar elde etti.

Burada özellikle 1916 yılındaki Kut'ul-Amer zaferini belirtmek gerekir. Dicle nehrinin kıyısındaki bu kasaba, İngilizler tarafından ele geçirildikten sonra Halil Paşa komutasındaki Osmanlı ordusunca kuşatılmış ve İngilizler ağır kayıplar vererek teslim olmak zorunda kalmışlardır. I. Dünya Savaşı'nın tarihçesini anlatan bir makaleye göre, bu zafer, "İngiliz ordusunun tarihindeki en büyük aşağılanmadır. Türkler - (ve onların müttefiki olan) Almanya - içinse, çok önemli bir moral takviyesi olmuş ve Ortadoğu'daki İngiliz etkisini tartışılmaz bir biçimde azaltmıştır."1 Bu zaferin en önemli yönlerinden biri ise, bölgedeki Arapların hepsinin İngilizlere karşı Osmanlı ordusunun yanında yer almış, hatta bazılarının çatışmaya katılmış olmasıdır. Kut'ul-Amer, Osmanlı'nın Türk olmayan Müslüman tebasının, Osmanlı'ya sadakatini gösteren çok önemli bir tarihsel gerçektir ve tüm Arapların Osmanlı'ya ihanet ettikleri yönündeki asılsız söylemi geçersiz kılmaktadır.

Osmanlı orduları, Irak cephesindeki bu büyük başarıya rağmen, savaşın son iki yılında geri çekilmek zorunda kaldı. Ancak Irak'ın kuzeyini yine de başarıyla korudu. 30 Ekim

1918'de Mondros Mütarekesi imzalandığı sırada Ali İhsan (Sabis) Paşa 6. Ordu Kumandanı olarak Musul'da bulunuyordu. İngilizler ise ani bir işgal hareketi ile Musul'a egemen olmak istiyorlardı.

Mondros Mütarekesi'ni imzalayan hükümette sadrazam olan Ahmet İzzet Paşa, Ankara'yla iyi ilişkiler kurmak istedi. Mustafa Kemal de bu deneyimli komutana, her dönemde saygı gösterdi, diğer komutanlardan ayrı tuttu.

Mütareke'nin yürürlüğe girdiği andan (31 Ekim 1918 günü, saat 12.00'de) itibaren, 6. Ordu birlikleri batıdan doğuya doğru Rakka, Miyadin, Telâfer, Dibeke, Çemçemal, Süleymaniye hattı üzerinde yer alıyordu. İngiliz kuvvetleri ise El-Hazar, Gayyare, Altınköprü, Kerkük, Hanikin hattında bulunuyordu.2 Yâni Mütareke'nin imzalandığı gün, Kerkük merkezi hariç, Musul ve Musul vilâyetinin büyük bir kısmı Osmanlı Ordusu'nun elinde idi. Mütareke hükümlerine göre bölgede bulunan bütün kuvvetlerin yerlerinde kalmaları gerektiği halde, İngiliz kuvvetleri buna uymadılar. İlerlemeye devam eden İngilizler, 1 Kasım'da Hamamalil'e girdiler. Buradan Musul'u işgal edecekleri tehdidinde bulunarak Türk kuvvetlerinin Musul şehrinde 5 km. kuzeye çekilmelerini istediler.

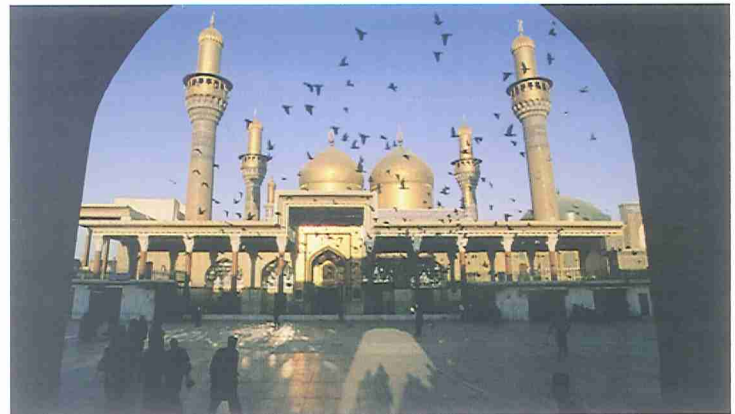
Ali İhsan Paşa, İngilizler'in bu talebini Sadrazam'a bildirdi. Bir seri telgraf görüşmeleri sonucunda Sadrazam, Ali İhsan Paşa'ya 8 Kasım tarihli telgrafı ile, kan dökülmesini engellemek için, 15 Kasım günü şehrin boşaltılması emrini verdi. Ali İhsan Paşa, bu emre uygun olarak 10 Kasım'da Musul'u İngilizlere terk etti, ordu karargahı ile birlikte Nusaybin'e doğru çekildi.

Kısacası Musul, Mütareke hükümlerine ve uluslararası savaş kurallarına aykırı bir şekilde işgal edildi. Misak-ı Milli'ye göre güney sınırlarının tesbiti meselesinde Mütareke'nin yürürlüğe girdiği andaki ordumuzun fiili durumunun temel bir kıstas olarak dikkate alınması, bu nedenle son derece haklı ve önemli bir karardır ve İngiliz olup-bittisine karşı milli haklarımızı korumak anlamına gelmektedir.

Misak-ı Milli, son Osmanlı Meclis-i Mebusan'ı tarafından 28 Ocak 1920 tarihli gizli oturumda kararlaştırıldı. Misak-ı Milli'nin birinci maddesi, Türkiye'nin güney sınırlarını belirliyordu. Bu maddede şöyle yazılıydı: "Osmanlı Devleti'nin özellikle Arap çoğunluğunun yer-

leşmiş olduğu (30 Ekim 1918 günü Mütareke yapıldığı sırada) düşman ordularının işgali altında kalan bölgelerin

"Burada özellikle 1916 yılındaki Kut'ul-Amer zaferini belirtmek gerekir. Dicle nehrinin kıyısındaki bu kasaba, İngilizler tarafından ele geçirildikten sonra Halil Paşa komutasındaki Osmanlı ordusunca kuşatılmış ve İngilizler ağır kayıplar vererek teslim olmak zorunda kalmışlardır. I. Dünya Savaşı'nın tarihçesini anlatan bir makaleye göre, bu zafer, "İngiliz ordusunun tarihindeki en büyük aşağılanmadır."

geleceğinin, haklarını serbestçe açıklayacakları rey sonucu belirlenmesi gerekir; söz konusu mütareke çizgisi içinde din, soy ve amaç birliği bakımlarından birbirlerine bağlı olan, karşılıklı saygı ve özveri duyguları besleyen soy ve toplum ilişkileri ile çevrelerinin koşullarına saygılı Osmanlı-İslâm çoğunluğunun yerleşmiş bulunduğu kesimlerin tümü ister bir eylem, ister bir hükümle olsun, hiçbir nedenle birbirinden ayrılamayacak bir bütündür”.

Buna göre mütareke hattı esas alındığında Musul, Kerkük ve Süleymaniye'nin ve diğer tarafta Hatay bölgesinin Anadolu'nun ayrılmaz bir parçası olduğu açıkta.

Mütareke anında Türk Ordusu'nun Gayyare'de bulunduğu gerçeği tüm kaynaklarca kabul edilmektedir. Sadece Kerkük sancağı 31 Ekim tarihi itibarıyla İngiliz kuvvetlerinin eline geçmiş olarak gösteriliyorsa da Nejat Kaymaz, General Sedat Doğruer'in eserine dayanarak "Kerkük'ün de savaşın durması gereken saatten sonra İngilizler'in eline geçmiş olabileceği" ihtimalinin kuvvetle muhtemel olduğuna işaret etmektedir. Aslında bunun bir ihtimal olmadığını, kesin bir gerçeği ifade ettiğini Mustafa Kemal Paşa'nın tespitlerinden anlamak mümkündür. Mustafa Kemal Paşa daha Misâk-ı Millî ilân edilmeden önce Ankara'ya gelişinin ertesi günü Ziraat Okulu'nda yaptığı 28 Aralık 1920 tarihli konuşmasında haksız işgali dile getirerek Musul'un Mütareke anında Türk Ordusu'nun hâkimiyetinde bulunduğunu ifade etmiş, İngiliz işgalini İstanbul'un işgalinde olduğu gibi haksız ve Mütareke hükümlerine uymayan bir teşebbüs olarak değerlendirmiştir.

Ancak İngilizler'in Musul'u işgal etmeleri askeri anlamda bir statü değişikliğinden başka bir anlam taşımayacaktı. Musul'u işgal ettiler, fakat bölgeye hâkim olamadılar. Bölgedeki aşiretleri kontrol altında tutma konusunda başarısız oldular. Kerkük ve Süleymaniye halkı İngiliz himayesine karşı direnişe geçti. Kürt, Arap veya Türkmen olsunar, tüm Müslüman kabileler İngilizler'e vergi vermekte direnmişler, sık sık İngilizlere karşı eylemler düzenlemişlerdir. Musul halkı, Ankara'da ilk Meclis'in açılmasıyla güçlenen Millî Mücadele hareketine de destek vermiştir. Hatta bölgede bu-

lunan Araplar dahi İngilizler'e karşı Mustafa Kemal Paşa ile işbirliğine girmişlerdir. Tarihçi Mim Kemal Öke, İngiliz arşivlerine dayanarak Musul'daki Arap ve Kürtler'in, İngiliz himayesindeki Kral Faysal'a değil de Anadolu'daki Milli Mücadele hareketine dayanmayı tercih ettiklerini ifade etmektedir”.

Musul halkının tüm unsurlarının (Kürt, Türkmen ve Arapların) Osmanlı'ya ve yeni kurulan Ankara hükümetine karşı gösterdikleri bu sadakat karşısında Ankara hükümeti de duyarlı davranmıştır. Mustafa Kemal Paşa'nın 1 Mayıs 1920 tarihinde T.B.M.M.'nde yaptığı konuşma, Musul konusundaki düşüncesini ve savunduğu politikayı açık bir şekilde ortaya koymaktadır:

“Hep kabul ettiğimiz esaslardan birisi ve belki birincisi olan hudut meselesi tayin ve tespit edilirken, hudud-u millîmiz, İskenderun'un cunubundan (güneyinden) geçer, şarka doğru uzanarak Musul'u, Süleymaniye'yi, Kerkük'ü ihtiva eder. İşte hudud-u millîmiz budur dedik!”

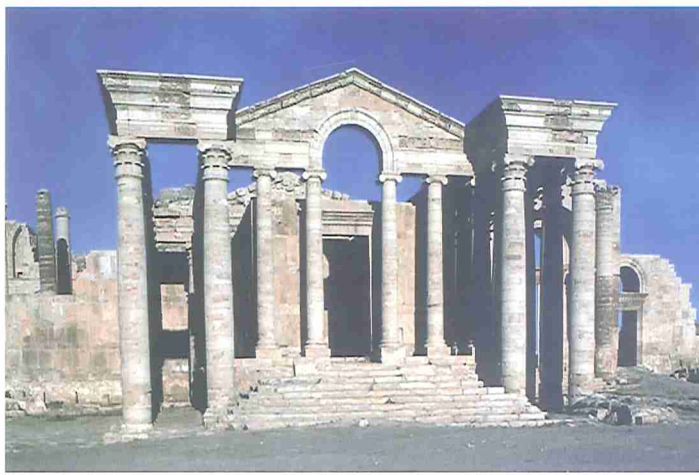
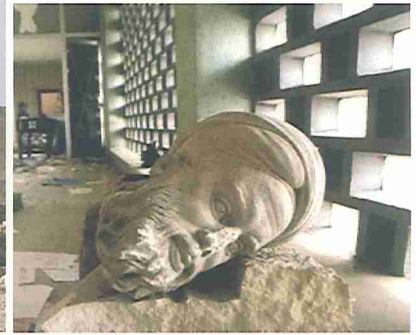
Mustafa Kemal Paşa ve Ankara hükümeti, Musul konusundaki bu kararlılığı Lozan Konferansı'na kadar olan süre içinde çeşitli vesilelerle gösterdi. İngilizler'in Ocak 1921'de Erbil ve Revanduz arasında bulunan ve Ankara Hükümeti'ni destekleyen "Sürücü Aşireti"ne saldırımları üzerine Mustafa Kemal Paşa, Millî Müdâfaa Vekâleti'ne

çektiği telgrafla Revanduz bölgesine asker gönderilmesini istedi”. Bu görev Kaymakam ve Milis Yarbay Özdemir Bey'e verildi. Özdemir Bey, kuvvetleriyle başlangıçta bölgede oldukça önemli başarılar elde etti, ancak daha sonra geri çekilmek zorunda kaldı. Özdemir Bey'in Revanduz'da kazandığı başarı, bölgedeki halk ve aşiretler üzerindeki nüfuzu Türk Genelkurmayı'nı Musul'un kurtarılması için bâzı askerî tedbirlerin alınmasına sevk edecekti. Dönemin Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa 7 Eylül 1922 tarihli yazıyla El-Cezire Cephesi Kumandanlığından, Musul'a taarruz için gerekli hazırlıkların yapılmasını dahi istedi.

Ankara Hükümeti, daha Lozan Konferansı'nın başlamasından önce Musul'un gerekirse silah yoluyla kurtarılması

“Washington Institute adlı kuruluşun uzmanlarından David Pollock'da konuşmasında, PKK probleminin diyalog yoluyla çözülebileceğini söylerken Türkiye'nin, Irak'taki bölgesel Kürt yönetimiyle diyaloga girmesi gerektiği görüşünü destekledi.”

için İngilizler'e karşı bir harekâtı göze almıştı. Kuşkusuz Musul halkının tamamına yakınının işgalci İngilizlere karşı Ankara Hükümeti'nin yanında yer alması, böyle bir hareketin hem nedeni hem de haklı gerekçesiydi. Ancak Türk Kuvvetleri'nden bir kısmının Batı Cephesi'ne kaydırılmak zorunda kalınması ve daha sonra Lozan Konferansı'nın başlaması, bu düşüncenin gerçekleşmesine engel oldu.

Lozan Konferansı'nda üzerinde en çetin tartışmaların yürütüldüğü konu ise "Musul Meselesi" oldu. Türkiye için hayati bir öneme sahip olan Musul, I. Dünya Savaşı'nın galibi olarak Lozan Konferansı'na egemen olan İngiltere için de gerek zengin "petrol kaynakları" ve gerekse "Hindistan yolunun emniyeti" bakımından ele geçirilmesi zorunlu görülen stratejik ve ekonomik öneme sahip bir bölgeydi. Türkiye ise, haklı olarak, Misâk-ı Milli'nin vazgeçilmez bir parçası olan ve üzerinde yaşayan insanların da kendisiyle dil, din, kültür ve tarih bağlarıyla bağlı olduğu Musul vilayetine sahip olmak istiyordu. Lozan'a giden Türk heyetinin başında olan İsmet Paşa, gerek T.B.M.M.'de yaptığı konuşmada gerekse Sapanca'da trende iken gazetecilere verdiği demecinde Türk heyetinin amacının Misâk-ı Millîyi gerçekleştirmek olduğunu ısrarla vurgulamıştı.

Musul meselesi, ilk olarak Lozan Konferansı'nın 23 Ocak 1923 tarihli oturumunda ele alındı. İsmet Paşa Türk tezini siyasî, tarihî, etnografik, coğrafi, ekonomik ve askerî açılarından geniş bir şekilde ve son derece tutarlı bir biçimde savundu.

İsmet Paşa'nın bu konuşması incelendiğinde Musul'un bir Türk toprağı olarak tanımlanmasındaki gerekçelerin yanı sıra İngiltere'nin ortaya koymaya çalıştığı iddiaları da çürüttüğü dikkati çekmektedir. Türk tezinin dayandığı te-

mel noktalardan biri etnik sebeplerdir. Musul vilâyetinde yerleşik nüfus, 503.000 kişi olarak gösterilmiş, Türk-Kürt ayrımı yapılmaksızın çoğunluğun Türk olduğu vurgulanmış ve bölgenin Anadolu'dan ayrılmayacağı belirtilmiştir. İsmet Paşa son resmî Türk istatistiklerine dayanarak Musul'u meydana getiren unsurları şu şekilde göstermiştir:

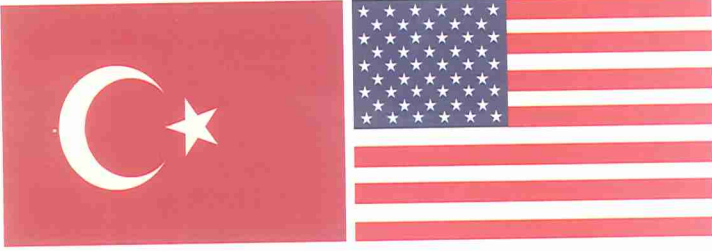
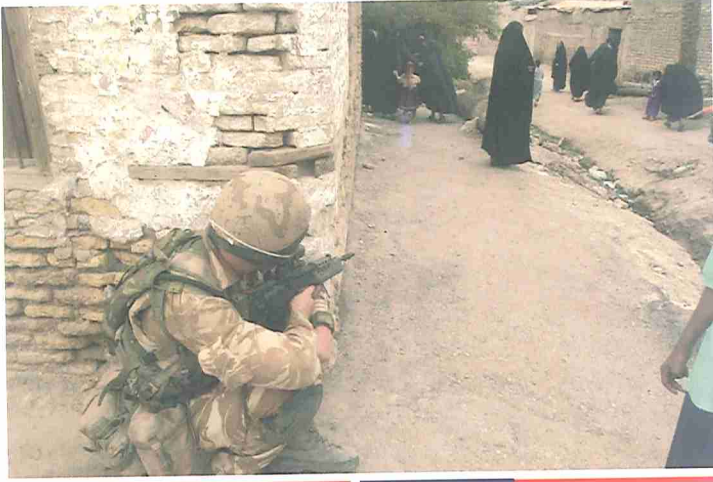
Türk 146.960
Kürt 263.830
Arap 43.210
Gayri Müslim 31.000
TOPLAM 503.000

İngiliz Heyeti'nin verdiği rakamlar ise şu şekildedir:

Türk 65.895
Kürt 452.720
Arap 185.763
Hıristiyan 62.225
Yahudi 16.865
TOPLAM 785.468

Bu rakamlardan anlaşılacağı gibi, Araplarla Müslüman olmayan grupların Musul vilâyeti nüfusu içinde azınlıkta, Kürtler'le Türkler'in çoğunlukta olduğunu İngiliz temsilcileri de kabul etmiştir. İsmet Paşa'nın ortaya koyduğu diğer argümanlar ise şu şekilde özetlenebilir:

Musul vilâyetinde oturanlar yeniden Türkiye'ye bağ-

lanmayı ısrarla istemektedirler; çünkü, sömürgeleşmiş bir halk olmaktan çıkarak, bağımsız bir devletin yurttaşları olacaklarını bilmektedirler. Coğrafi ve siyasi bakımlardan, bu vilâyet, Anadolu'yu tamamlayan bir parçadır. Musul ancak Anadolu'ya bağlı kalmakla gerçek çıkış yerleri olan Akdeniz limanlarıyla sıkı ilişki kurabilecektir. Hukukî bakımdan hâlâ Osmanlı Devleti'nin bir parçası olan Musul için İngiltere'nin yapacağı bütün antlaşmaların ve sözleşmelerin hukukî açıdan hiçbir değeri olamaz.

YIL 2007 NİSAN AYI VE KERKÜK SORUNU ABD'DE GÖRÜŞÜLÜYOR

Musul Kerkük sorunu bir asırdan bu yana hala çözümlenemedi. Geçtiğimiz günlerde Washington'daki "Irak'ın geleceği" toplantısına katılan ABD'li diplomatlar, Kerkük sorununun uzlaşmayla çözülmesi gerektiğini belirtti. Amerikan yönetimi ilk kez "Kerkük referandumu ertelenebilir" sinyali verdi. Toplantıda konuşan ABD Dışişleri Bakanlığı yetkilisi Barbara Stephenson, Kerkük için bütün kesimler arasında uzlaşma sağlanması gerektiği söyledi. Teknik sorunların aşılmasının kolay olmayacağını savunan ABD'li diplomatlar, referandumun ertelenmesinin kaçınılmaz olduğu görüşünde.

Washington'daki düşünce kuruluşlarından Rand Corporation'ın uzmanı Stephen Larabee de, "Türkiye, PKK probleminin çözülmesini istiyorsa Iraklı Kürtlerle diyalog kurmalı" dedi. Larabee, Irak'ta Bağdat kaynaklı güçlü bir merkezi hükümetin "gerçekçi olmadığını" da savundu. "Türkiye, sınırlarında, kendi ordusu ve bayrağı olan bölgesel Kürdistan yönetiminin varlığını kabul etmeli" diyen Larabee, Kuzey Irak'taki bölgesel Kürt yönetimiyle diyaloga girmenin, bağımsız bir Kürt devletini desteklemek anlamına gelmediğini söyledi.

Washington Institute adlı kuruluşun uzmanlarından David Pollock da konuşmasında, PKK probleminin diyalog yoluyla çözülebileceğini söylerken Türkiye'nin, Irak'taki bölgesel Kürt yönetimiyle diyaloga girmesi gerektiği görüşünü destekledi. Pollock, "PKK konusunda Iraklı Kürtler,

çözümün bir parçası olmalı" dedi. Aynı yöndeki görüş, konferansın ilk gününde konuşan Kuzey Irak'taki bölgesel Kürt yönetiminin Washington temsilcisi Kubad Talabani tarafından da dile getirilmişti.

Konferansta bir paneli yöneten emekli Büyükelçi Özdem Sanberk, "bir Türk vatandaşı olarak" görüşlerini açıklarken, Irak'ta, özellikle de Irak'ın kuzeyinde istikrar olmasının en çok Türkiye'yi etkileyeceğini belirtti. Sanberk, Kuzey Irak'ta PKK kampları varlığını sürdürürken ve PKK buradaki üslerden Türkiye içindeki masum sivillere saldırılar düzenlerken diyalogdan bahsetmenin güç olduğunu söyledi. Sanberk, ayrıca Türkiye'nin kendi sınırlarını bildiğini ve yayılmacı bir politika izlemediğini de vurguladı.

Irak Devlet Başkanı Celal Talabani de, 24 Mart'ta yaptığı açıklamada Kerkük'teki referandumun ertelenmeyeceğini, Kerkük'ün geleceğini belirleyecek referandumun Irak Anayasası'nın 140'ıncı maddesinin belirlenen tarihte uygulanacağını söylemişti. Öte yandan ABD'de Cumhuriyetçi ve Demokratların ortak kurduğu Irak Çalışma Grubu'nun raporu 6 Aralık 2006'da açıklanmıştı. Raporda 2007'de yapılacak Kerkük referandumun tehlike olduğuna dikkat çekildi ve "Referandum ertelenmeli" denilmişti.

Raporda, "2007 yıl sonundan önce, Irak Anayasası'nda öngörüldüğü gibi Kerkük'ün geleceğiyle ilgili bir referandum patlama etkisi yaratabilir ve ertelenmelidir" ifadesi kullanıldı. Kerkük kentindeki mücadelenin, Kürtler, Araplar ve Türkmenler arasında olduğu belirtilen raporda, Kürtler'in Kerkük'ü kendi topraklarında görmek istediği ancak yapılacak bir referandumla şiddetin artma riskinin çok yükseleceği vurgulandı.

GENELKURMAY: KUZEY IRAK'A SINIRÖTESİ HAREKAT GEREKLİ

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt, Kuzey Irak'a sınır ötesi operasyon yapılması gerektiğini söyledi. Büyükanıt, bunun için siyasi kararlılık gerektiğini belirterek şunları söyledi;

"Kuzey Irak'a baktığınız zaman şöyle bir durum vardır: Taslak bir anayasa vardır. Kağıt üzerinde üç federal bölge vardır ama anayasa hükümleri incelendiğinde bunun değil

federasyon konfederasyon bile olmadığı görülür. Zaten tarihte de konfederasyonların uzun süre yaşamadıklarını görürüz. Anayasadan kaynaklanan başka bir durum da şudur PKK'nın varlığı orada kök salmaktadır. Bugün Süleymaniye havaalanına indiğinizde sadece Kürt bayrakları karşılar törende de Kürt milli marşı çalar. Şu anda Kuzey Irak'taki durum budur.

Federal bir yapıda bazı şeyler merkezi olur. Kuzey Irak'ta merkez bankası kurulmuştur. Bunun anlamı her yönüyle müstakil bir yapı oluştu demektir. Bu bağlamda ortaya çıkan durumda Kürt guruplardan birinin sözde liderinin Türk Silahlı Kuvvetleri ve Türkiye hakkında söylediklerini hepimiz biliyoruz. Asker olarak söylediklerini

kabul etmemiz mümkün değildir. Kuzey Irak'a operasyon yapılmalı mıdır? Evet yapılmalıdır. Fayda sağlar mı? Evet sağlar. Siyasi açıdan ise bir siyasi kararın çıkması lazımdır. Türk Silahlı Kuvvetleri yasal zeminde görev verildiğinde bu operasyonları yapma gücüne fazlasıyla sahiptir. Bu tür söylemler bizi ve Türk insanını rencide etmektedir. Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları işte bütün komutanlar burada, hepsi terörle artan bir azimle mücadeleye devam edecektir. Türkiyenin başındaki bu belayı defetmek zorundayız".

ABD'de Cumhuriyetçi ve Demokratların ortak kurduğu Irak Çalışma Grubu'nun raporu 6 Aralık 2006'da açıklanmıştı. Raporda 2007'de yapılacak Kerkük referandumunun tehlike olduğuna dikkat çekilmiş ve "Referandum ertelenmeli" denilmişti.

*Bir millet
Efeleniyor!*

BÖYLE GÜZEL RAKI HIÇ İÇMEMİŞTİK DEMEYİNİZ, KARARINDA İÇİNİZ.

Kuzey Irak'ta petrolün gerek kalitesi gerekse işleme ve çıkarma maliyetleri açısından en önemli rezervleri Kerkük'te. Kerkük ve çevresinde 22 milyar varillik rezerv olduğu tahmin ediliyor. Bunun yaklaşık %60'ı kullanıldı. Geriye 10 milyar varillik rezerv kaldı. Bunun da ekonomik değeri varili ortalama 50 dolardan hesaplandığında 600 milyar dolara eşit...

Dünyanın en stratejik petrol toprakları

Ortadoğu da oynanan büyük oyununun arkasında 100 yıldan bu yana petrol yatıyor. 100 yıl diyoruz çünkü bölgede bu kadar çok rezerv olduğu ancak 1927 yılında batılılar tarafından keşfedildi. O gündür bugündür batının sopası Ortadoğudan eksik olmadı. Sınırımızın sadece 16 km ötesinde petrol denizi varken Türkiye bu siyah elmadan mahrum edildi.

Ve Kerkük.. keşfedilen en değerli petrol alanlarına sahip. Aslında keşfedilmeyi bekleyen birçok bölge var ama şimdilik kerkük gözönünde. Ona musluğundan su yerine petrol akan şehir de diyorlar. Ayağınız vurduğunuz yerden adeta petrol fıskırıyor. Maliyet o kadar ucuz ki, bu da Kerkük'ü dünyanın en stratejik şehirlerinden bir yapıyor. Kerkük ve çevresinde 22 milyar varillik rezerv olduğu tahmin ediliyor. Bunun yaklaşık %60'ı kullanıldı. Geriye 10 milyar varillik rezerv kaldı. Bunun da ekonomik değeri varili ortalama 50 dolardan hesaplandığında 600 milyar dolara eşit.

Burası Türkiye'nin 60 yıllık ham petrol ihtiyacını karşılayacak kapasitede. Tüm dünyanın günlük kullanımı 75-80 milyon varil. Kerkük tek başına dünyanın 10 yıllık toplam ihtiyacını karşılayacak kapasitede. Kerkük petrolleri halen dünyanın en zengin rezervine sahip Suudi Arabistan'daki Gavar'ın ardından ikinci sırada yer alıyor. Tüm Irak düşüldüğünde 215 milyar varillik rezerv tahmini yapılıyor ki bu sadece aranan ve bilinen kısım.

KERKÜK PETROLLERİ KİMİN?

Irak'ta Kürdistan bölgesel yönetimi sorumlusu Neçirvan Barzani, geçtiğimiz günlerde Kuzey Irak'taki petrol kaynaklarının denetimi ile gelirinin tamamen Kürtlere ait olduğunu savunmuştu. Barzani, Silopi'ye 16 kilometre uzaktaki Kabaruk bölgesinde 29 Kasım 2005 Salı günü törenle petrol sondajını başlattı. Norveç merkezli Det Norske Oljeselskap AS (DNO) şirketinin 2 yıldan beri bölgede yürüttüğü arama çalışmalarının sonucu Kabaruk'taki petrol.

Dünyanın en zengin petrol rezervlerinin bulunduğu bölgenin demografik yapısı içinde Irak Türkmenleri, bir kısmında Kürtler, İran tarafında ise eski Farisiler olarak da bilinen Bahtiyariler ile Zoranlar var.

SINIRIN 16 KM GÜNEYİNDE PETROL VAR

Türkiye Irak sınırının 16 kilometre güneyinde petrol olduğunun açıklanmasının ardından gözler Türkiye'nin de bölgede petrol çıkarıp çıkarmayacağına odaklandı. Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre Barzani'nin 3 kuyu açarak duyurduğu bölgeye Türkiye sınırında en yakın petrol arama ve işletme ruhsatları Chevron Texaco'ya verilmiş durumda. Fakat Bugüne kadar bölgede hiç petrol çıkarılmamış. 2760-2764 numaralı ruhsat bölgeleri olarak da anılan yerlerde herhangi bir sondaj çalışması yapılmamış. Yakın bölgelerde daha önce petrol devi Shell'in de arama işletme ruhsatı vardı. Shell'in önceki dönemlerde Barzani

bölgesinde bugün petrol çıkaran DNO ile işbirliği yaptığı da biliniyor. Mobil'i satın alan PMI ile AOI, Türk Petrolleri gibi onlarca şirket Suriye, Irak sınırlarımız başta olmak üzere Türkiye genelinde bölgesel ruhsatlara sahip.

RAKAMLARLA IRAK'IN PETROL POTANSİYELİ

Rezerv

- *115 milyar varil kanıtlanmış üretilebilir petrol (Dünya'nın % 11'i)
- * 3.1 Trilyon m3 kanıtlanmış üretilebilir doğal gaz (Dünya'nın % 2'si)
- *1/3'ü aranmış, 1/3'ü yeterince aranmamış, kalan 1/3'ü (Batı Çölleri) bakir

Üretim

- * Keşfedilmiş 71 sahadan 22'si geliştirilmiş ve üretim yapıyor
- *Keşfedilmiş geliştirilmemiş sahalardan 31'i kuzeyde 18'i ise güneyde
- *Aralık 1979'da üretim 3.7 milyon v/g, Kuveyt'i işgallerinden önce 3.5 milyon v/g
- * 2004 yılı ortalama üretim 2 milyon v/g
- *Irak'ın ispatlanmış petrol rezervi 115 milyar varil.
- *Muhtemel petrol rezervi 215 milyar varil.
- *İspatlanmış rezervler 73 yapıda bulunmaktadır. Bunlardan 6'sı super-dev, 17'si dev ve 20'si büyük saha kapsamındadır.
- *73 yapıdan sadece 22'si geliştirilmiş olup bunlar 3,8milyon varil / günlük bir kapasiteye sahiptir. Üretim yapan sahalar toplam rezervin sadece %40'ını oluşturmaktadır.

“Irak'ta 2007'de yapılacak referandum ertelenmeli”

YARIN: Irak Anayasası'nın Kerkük ile ilgili 140. maddesinin Kürtleri kızdırdığına dair beyanlar var. Kerkük İl Meclisi Başkanı Kürt Rizgar Ali 140. maddenin anayasasının öngördüğü süre içinde uygulanmaması durumunda çok kötü sonuçların doğacağını belirtiyor. Bu yasa maddesinin içeriği ve uygulanması hakkında bilgi alabilir miyiz?

KANDEMİR: Irak anayasasının bu maddesinde Kerkük'ün geleceği ile ilgili olarak 2007 Kasım ayında referandum yapılması öngörülür. Aynı anayasada 2007 yılı içinde Irak'ın bütününde istikrar ve güvenlik ortamının sağlanması koşulu da yer alır. Diğer bir husus da anayasanın gecikmeden yürürlüğe konulmasını sağlamak amacıyla o dönemde Kuzey Irak Kürtlerinin engel çözümlerini önlemek üzere referandumun ayrıntıları üzerinde gereken ciddiyetle durulmadığıdır. Irak'ta istikrar ve güvenliğin yakın gelecekte sağlanması mümkün olmayacağına göre bu aşamada referandumun ertelenmesi tek çıkar yoldur. Ayrıca makul bir gelecekte yapılabilecek bir referanduma da tüm Irak halkının katılımının sağlanması şarttır.

“KERKÜK'ÜN GELECEĞİNE IRAK HALKININ TAMAMI KARAR VERMELİDİR”

YARIN: Irak Kürdistan Demokratik Parti lideri Mesut Barzani, Kerkük'ün bir Irak kenti olduğunu ve Türkiye'nin Kerkük ile ilgisi bulunmadığını, Kerkük'e müdahalesine izin vermeyeceklerini belirtiyor. Son olarak ta “Türkiye Kerkük meselesine karıştırsa biz de Diyarbakır'a karışırız” dedi. Barzani'nin bu yorumlarını bize değerlendirir misiniz?

KANDEMİR: Barzani'nin Kerkük'ü bir Irak kenti olarak nitelendirdiği doğrudur. O zaman kendisinin de aynı şehri 'Kürdistan'ın

Doğru Yol Partisi

Genel Başkan Yardımcısı emekli büyükelçi

Nüzhet Kandemir, Irak'ta

istikrar ve güvenlik sağlanmadan referandum

yapılmamasını ve Barzani'nin

ABD'den güç alarak yapmış

olduğu tehditlerin Türkiye'de

önemsenmemesi gerektiğini söyledi.

Irak ile yapılan 1946 yılı anlaşması gereği

sınır güvenliği ve bağımsızlığı açısından gereken

önlemlerin alınabileceğine dikkat

çeken Kandemir, Kerkük'ü de içine alan

bağımsız bir Kürdistan'ın kurulmasına

izin verildiği takdirde

bunun hem komşu ülkelere hem de

bölgeye siyasi tehdit oluşturacağını vurguladı.

Kalbi' olarak göstermemesi ve bir Irak kenti olarak bu kentin geleceği konusunda Irak halkının tümünün karar vermesi gerektiğini kabullenmesi gerekmez mi? Barzani'nin Türkiye'ye yönelik sahte kahramanlık taslayan bu tür tehditleri ilk değildir. Türkiye bu türden içi boş söylemleri ciddiye almayacak ölçüde büyük bir devlettir.

YARIN: Barzani, Irak yönetimi ülkedeki durumu tamamen kontrol altında tutabilecek duruma gelmeden Amerikan güçlerinin ülkeden çekilmesinin şiddetli bir iç savaşa ve büyük bir krize yol açabileceğini söylüyor. Bu saptaması doğru mu?

KANDEMİR: Irak'ta yaşanan kaos ortamı dikkate alındığında, Irak yönetiminin ülkedeki durumu tamamen kontrol altında tutabilecek duruma gelmeden önce koalisyon güçlerinin ülkeden çekilmesinin bir iç savaşa yol açacağı savı doğrudur. Ancak Barzani bu güçlerin çekilmesine Irak'ın siyasi birliği ve toprak bütünlüğüne olan düşkünlüğünden değil, aksine bu güçlerin tam anlamıyla taşeronluğunu üstlenen Kuzey Irak Kürtlerinin geleceği ile ilgili endişesinden dolayı karşı çıkmaktadır!

"TOPRAK BÜTÜNLÜĞÜ VE BAĞIMSIZLIĞI 1946 ANDLAŞMASI GEREĞİ SAĞLANIR"

YARIN: Kürtler 1926 andlaşmasının hükümsüz kaldığı iddiası ile Türkiye'nin müdahalesini kabul etmiyorlar. Türkiye'nin bu iddiaya vereceği hukuki yanıt nedir?

KANDEMİR: Türkiye, İngiltere ve onun mandası altındaki Irak arasına 5 Haziran 1926 tarihinde imzalanan 'Irak Sınırı ve İyi Komşuluk Andlaşması' ile iki ülke arasındaki sınırlar belirlenmiştir. Bu andlaşma ile bazı vilayetler Irak'a bırakılmıştır. Irak'ın tam bağımsızlığına kavuştuğu 1932 yılından sonra geçerliliğini koruyan bu andlaşmanın bazı maddeleri 29 Mart 1946 tarihinde Türkiye ile Irak arasında imzalanan 'Dostluk ve İyi Komşuluk Andlaşması' ile yürürlükten kaldırılmıştır. 1946 Andlaşmasının 4. maddesinde ülke bütünlüğüne yönelik hareketler için alınacak önlemler ve BM'ye bilgi verilmesi öngörülmektedir. Aynı şekilde andlaşmanın 6. maddesindeki ek protokolün 1. maddesinde 'Her iki ülke sınırdan itibaren 75 km'lik alanda kendisine ait bölgede güvenlik ve ülke bütünlüğüne yönelik hareketler olduğunda uygun görülecek önlemlere başvurulabileceği' hükmü yer alır. Bu maddeler bağlamında terör faaliyetleri kadar, her iki ülkenin toprak bütünlüğü ve bağımsızlığına ters düşen hareketlere karşı önlem alma hakkı hukuk çerçevesinde mevcuttur.

ABD Irak'ta güvenlik ve istikrarı sağlayacağı savı ile yürütmeye çalıştığı önlemleri olumsuz etkileyeceği ve kendisine ortak olarak seçtiği Kuzey Irak'taki aşiret reislerini inciteceği korkusu ile Kandil dağlarında konuşlanmış PKK teröristlerine karşı harekete geçmekte mütereddit davranmaktadır. Bunu gören Mesut Barzani ise kontrol ettiği toprakların PKK teröristlerince kullanılmasına izin vermektedir. Bağımsız Kürdistan propaganda kampanyasını da sürdüren Barzani'nin sayısız yolsuzluk ve sahtekarlık batağında olduğu bilinmektedir. Bir yandan İran'a karşı mücadele eden gruplara silah ve mühimmat sağlamakta, diğer yandan Türkiye'yi hudut ötesi bir operasyona girişmekten alıkoymaya çabalamaktadır. Amerikan yetkili servisleri ise "iyi terörist-kötü terörist" ayırımı yapıyor. Küresel terörle mücadele etmek üzere yola çıkan ABD, Türkiye için yıllardır bir çibanbaşı olan PKK terörünün sınır ötesi uçlarıyla mücadele etmekte ikircikli bir davranış sergiliyor. Kuşkusuz Türkiye sınırları içinde olan terör bağlantılı eylemlerle mücadelesini bugüne kadar olduğu gibi kendisi başarıyla yapacaktır. Hudutlarımızın ötesinden gelen tehditlere gelince şayet bugün işgalci güç konumunda olan ABD, ilgili ülkeler ve Irak bağlamında gerekli özen ve kararlılıkla engel olmaya çalışmayacaksa Türkiye bunu da kendi başına yapabilir.

YARIN: Türkiye'nin Kerkük, Süleymaniye ve Erbil'in tarihi süreç içinde Osmanlı toprakları içinde yer aldığı ve demografik yapısı ile oynanarak rakamların gerçeği yansıtmadığı yönündeki görüş ve belgelerinden hareket edersek bu toprak parçası Türkiye sınırları içinde mi yer almalıdır?

KANDEMİR: Bu vilayetler 1926 Andlaşması ile Irak'a verildiğinden bunların yeniden sınırlarımız içine alınması gibi bir olasılık bugün için söz konusu değildir.

YARIN: Yaşar Büyükanıt'ın "1923'ten beri TC bu denli bir sorunla karşılaşmadı, bu denli ağır tehdit ve tehlikelere maruz kalmadı" yorumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Sınırların güvenliği amacıyla askeri bir müdahale söz konusu olabilir mi?

KANDEMİR: Sayın Genel Kurmay Başkanımızın belirttiği hususlar tamamen gerçeği yansıtmaktadır. Ancak bu saptama Irak'a askeri bir müdahale anlamını taşımamaktadır.

YARIN: DTP Diyarbakır İl Başkanı Hilmi Aydoğdu "Kerkük'e saldırıyı Diyarbakır'a yapılmış kabul ederiz" dedi, ortam gerildi. Bu cümleyi siz nasıl değerlendirdiniz?

KANDEMİR: DTP Diyarbakır İl Başkanının söyleminin ciddiyetle bağdaşır hiçbir yanı yoktur. Aksine suç oluşturmaktadır.

"KERKÜK'Ü DE İÇİNE ALAN KÜRDİSTAN KURULURSA BÖLGEYE SİYASİ TEHDİT OLUR"

YARIN: Kerkük'ün de içinde bulunduğu bir Kürdistan devleti kurulursa Türkiye'yi bekleyen siyasi tehdit nedir?

KANDEMİR: Bugün büyük bir kaos içinde bulunan Irak'ın geleceği siyasal birliğin ve toprak bütünlüğünün korunması ile mümkündür. Kerkük'ü de içine alacak bir bağımsız Kürdistan sadece Irak bağlamında değil, özelde tüm komşu ülkeler ve genelde tüm bölge bağlamında siyasi bir tehdit ve tehlike oluşturmaktan başka hiçbir şeye yaramaz.

Türkiye Irak'ın toprak bütünlüğü, bağımsızlığı ve siyasi birliğine önem vermektedir. Kerkük'ü de tüm Irak'ı kapsayan bir nitelikte görmekte ve demografik yapının değiştirilmesine kesinlikle karşı durmaktadır. Geçtiğimiz günlerde Irak bakanlar kurulu aldığı bir kararla Kerkük'te yaşayan Arapları arzuladıkları takdirde 15 bin dolarlık bir yardım ve kendilerine gidecekleri yerlerde toprak verilmesi suretiyle Kerkük'ü terk etmeye özendirilmektedir. Bu durum Irak yöneticilerinin ne derece ikiyüzlü davrandıklarını, diğer yandan sayın başbakanın bu gerçeği görmezden gelmek için gösterdiği direnci ortaya koyma açısından ilginçtir. Tapu kayıtlarını incelemek üzere Türkiye'den gönderilecek heyet acaba tamamının talan edildiği dünya basınına ayrıntıları ile yansımış olan bu kayıtları nasıl inceleyecek? Bu heyetin önce Telafer'deki durumu yerinde görmesi gerekmez mi?

SEKTÖRÜNDE LİDER!

Büyük olmak için güçlü olmak,

Güçlü olmak için,

Sağlam kökler gerekir.

MOPAK

www.mopak.com.tr

"ABD ve İsrail'e petrol güvencesi ile Kürdistan'ı kuracaklar"

CHP Genel Başkan Yardımcısı Onur Öymen Kerkük meselesinin her şeyden önce bir insan hakları ihlali olduğunu, Türkiye'nin bu anlamda müdahale etmeye hakkı bulunduğunu, Türkiye'nin bu yaklaşımının ırkçı bir davranış olarak görülmemesi gerektiğini ve Kerkük'ün tarihi boyutuyla değerlendirildiğinde de Türklere ait olduğunu söyledi. EĞİAD'a özel yaptığı açıklamalarda Öymen, ABD'nin işgal güçlerini Irak'tan çekmesi gerektiğini, Irak'ta laik ve ulus devlet anlayışının oluşması gerektiğini belirtti. Kuzey Irak sorununun kaynağında ABD'nin BOP'nin yattığını vurgulayan Öymen Türkiye'den de toprak parçası alınarak ABD ve İsrail destekli Kürdistan devletinin kurulmasının hedeflendiğine dikkat çekti.

YARIN: Kerkük meselesini siyasi, tarihi ve hukuki boyutuyla bize değerlendirir misiniz?

ÖYMEN: Bir kere biz diyoruz ki her şeyden önce Kerkük meselesi bir insan hakları meselesidir. Orada çok sayıda insan öldürülmüştür. Orada çok insan evlerinden göç etmeye zorlanmıştır. Nüfus hareketleri yapılarak oranın demografik dengesi değiştirilmiştir. Bütün bunlar çok ciddi insan hakları ihlalidir. Sayın başbakan bu konudaki tepkilerimizi dile getirdiği zaman Amerika'nın Bağdat Büyükelçisi kalktı, "Irak'ın içişlerine karışmayın!" dedi. Oysa uluslararası ilişkilerde insan hakları ihlali hiçbir zaman içişleri sayılamaz; yani "Ben kendi ülkemdeki vatandaşlarıma istediğim her şeyi yapabilirim, buna kimse karşımaz!" diyemez. Onun için Türkiye'nin karışmaya hakkı vardır. Uluslararası uygulamalar da böyledir. Nasıl başka ülkeler Türkiye'de insan hakları ihlali olduğunda tepki gösterip, o meselenin üzerine gidiyorlarsa, karar tasarıları yayınlıyorlarsa Türkiye'nin de aynı şekilde Kerkük ile ilgilenmeye hakkı vardır, bu madde 1'dir.

Madde 2; Kerkük meselesini sadece Türklerin etnik bağları dolayısıyla ilgilenmemiz gereken bir sorun gibi görmemiz lazım. Oradaki Türkmenler baskı altında olduğu için biz bu sorunla ilgileniyoruz ama Kürtler, Asuriler veya Sünniler baskı altında olsaydı onlara da aynı ilgiyi göstermek zorunda idik ve geçmişte de bunu kanıtladık. Mesela 1. Körfez Harekatı'ndan sonra 450 bin Kürt Türkiye'ye iltica ettiğinde onlara ev sahipliği yaptık, her türlü desteği verdik. Biz

Türklerin gelenekleri içinde baskıda tutulan halklara her türlü desteği vermek vardır. Bizim Türkmenlerle ilgilenmemizi kimse ırkçı ve yayılmacı bir davranış olarak görmesin. Bunu oradaki Türkmenlerin insan hakları ihlal edildiği için Türkiye'nin gösterdiği bir ilgi gibi yorumlamak lazım.

"BÖLGELERE GÖRE SERVET PAYLAŞIMI IRAK'I PARÇALAR"

YARIN: Irak anayasasında yer alan 140. maddenin Kürtlerin tepkisini aldığı belirtiliyor. Bu yasa maddesinin içeriği ve uygulanması hakkında bize bilgi verir misiniz?

ÖYMEN: Irak anayasasında Kerkük ile ilgili özel bir madde koymuşlar; 140. madde. Niçin buna ihtiyaç duymuşlar? Belli ki Kerkük bölgesindeki petrol dolaşımıyla Kerkük'ü yerel yönetime bağlamak istiyorlar. Yani oyun bu; oysa bizim görüşümüze göre devletlerin ve doğal kaynakların serveti bütün halka aittir. Yani Kerkük'te olsun, Basra'da olsun Irak'ın bütün petrol rezervleri, petrol serveti bütün Irak halkına ait olmalıdır ve o servetten bütün Irak halkının yararlanması lazımdır. Siz bölgelere göre serveti paylaşırsanız bu Irak'ın tam bölünmesinin bir başlangıcı olur; bu açıdan da yanlıştır. Netice itibarıyla Irak halkının, Kerkük halkının nüfusunun demografik yapısını

değiştirdiğiniz takdirde o bölgenin tarihi dokusunu, insan dokusunu da değiştirmiş olursunuz. Bu da insan haklarına

"Irak'ın bir bütün olarak düşünülmesi lazım; bir yabancı ülke ile ilişkilerinizi değerlendirirken Fransa'yla, Almanya'yla o ülkenin belli bölgeleriyle ilişkiler düşünülmez, o ülkeyi bütün olarak alırız. Irak ile ilişkileri değerlendirirken de Irak'ın şu bölgesiyle ilişkiler bu bölgesiyle ilişkiler değil, Irak'ın tamamıyla ilişkileri düşünürüz."

aykırıdır. O nedenle Amerikan hükümetinin Irak'ın geleceği ile ilgili rapor hazırlamakla görevlendirdiği meşhur kongre üyeleri Bacon ve Hamilton yazdıkları raporda "Aman" diyorlar "Kerkük'te ekonomi yapılmasın!" Ciddi çatışmalara yol açarmış; "Bütün ortalık kan gölüne döner, yapmayın bu referandumu!" diyorlar. Cumhuriyetçilerin cumhurbaşkanı adayı Mccann var, o da aynı şeyi söylüyor. Buna karşılık Bush hükümeti ile yerel yöneticiler ve Kuzey Irak'lı aşiret liderleri illa "Bu sene bu referandumu yapacağız" diye ısrar ediyorlar. Yani bu idari çatışmalara davetiye çıkarmaktır. O bakımdan biz bunun yapılmamasını arzı ediyoruz ve öneriyoruz. Kerkük'te durum budur.

"KERKÜK MESELESİNDE TÜRKİYE DAHA AKTİF ROL ALMALI"

YARIN: Kerkük başta olmak üzere Kuzey Irak'ta yaşanan bu soruna karşı hükümetimiz nasıl bir siyasi strateji uygulamalıdır?

ÖYMEN: Türkiye'nin daha aktif ilgi göstermesi lazım. Başbakan bu konuda 1-2 demec verdi fakat Amerika, "Siz bu işe karışmayın" deyince sustu; Kerkük'ü ağzına almıyor. Oysa Kuzey Irak'ta bir sürü gelişme oluyor. Mesela geçenlerde Kerkük'e yakın yine Kuzey Irak'taki Türk kenti olan Telafer'de çok büyük bir katliam yaşanmış, 100'den fazla insan öldü. Türkiye'den en küçük bir tepki çıkmadı! CHP hariç kimse tepki göstermedi.

YARIN: Kerkük bölgesinin Türklere ait olmadığı konusunda ısrarcı beyanları var; bu yorumlarını Türkiye nasıl değerlendirmelidir?

ÖYMEN: 1000 yıldan beri Kerkük'ün bir Türk kenti olduğunu kanıtlayan yüzlerce belge, tarihi kitap, yayın, istatistik ve araştırmalar var. Bugün oradaki yerel yöneticiler, yerel güçlerine dayanarak böyle iddialarda bulunuyor diye herkesin bunları gözü kapalı kabul etmesi gerekmiyor. Tam tersine siz de elinizdeki belgeleri bir bir söyleyeceksiniz. Oradaki aşiret liderlerinin Türkiye'yi böyle baskı altına alarak istedikleri her görüşü Türkiye'ye kabul ettirmeleri mümkün değil. Türkiye gibi güçlü bir devletin kalkıp oradaki aşiret liderlerinin tercihleri doğrultusunda politika yürütmesi zaten düşünülemez.

YARIN: Irak'ta bölgesel diplomasi oluşturulma çabalarına Türkiye nasıl bakmalı?

ÖYMEN: Irak'ın bir bütün olarak düşünülmesi lazım; bir yabancı ülke ile ilişkilerinizi değerlendirirken Fransa'yla, Almanya'yla o ülkenin belli bölgeleriyle ilişkiler düşünülmez, o ülkeyi bütün olarak alırız. Irak ile ilişkileri değerlendirirken de Irak'ın şu bölgesiyle ilişkiler bu bölgesiyle ilişkiler değil, Irak'ın tamamıyla ilişkileri düşünürüz. Yoksa aksi takdirde sanki Irak'ın belli devletler arasında bölünmüş olduğu gerçeğini kabul ettiğimiz ve o devletlerle ayrı ayrı ilişki kurmayı planladığımız gibi anlaşılır.

"IRAK 2. EN BÜYÜK TİCARİ PARTNERİMİZDİ YİNE OLABİLİR..."

YARIN: Irak ve Türkiye arasındaki ekonomi boyut nedir? Irak meselesi düzeldiğinde ekonomik açıdan Türkiye'nin yararı olacak mı?

ÖYMEN: Bir bütün olarak baktığımızda Irak çok önemli bir partnerdir. Vaktiyle bir ara bizim 2. en büyük ticari partnerimizdi. Hem petrol boyutu var bu ticarete, hem Irak'ın Pazar boyutu var. Irak'taki büyük alt yapı projelerinde Türk müteahhitlerini sayma boyutu var. Yani Irak'taki durumun normalleşmesi ve Irak'ın tek bir devlet olarak varlığını sürdürmesi halinde bundan en büyük faydayı sağlayacak ülkelerin başında Türkiye geliyor. Irak'ın ithalatının en büyük bölümü İskenderun limanından yapılıyor idi yine öyle olacaktır ilerde.

Türk müteahhitler için çok büyük bir pazar olacaktır. Türkiye'nin körfez bölgesine, Kuveyt'e, Suudi Arabistan'a, Emirliklere karayolu ile inmesinin güzergahı Irak'tır. Ulaşım açısından da son derece önemlidir. Halkın arasında çok yakın tarihi kültürel bağlar var. İşler normalleşince Türk turizmi açısından da önemli bir kaynak olacaktır. Yani bunun

sayısız faydaları var. Bütün bunlar için Irak'ta biran önce barışın ve sükunetin hakim olması lazım. Bunu sağlamak da Türkiye'ye büyük görevler düşüyor.

"AMERİKA ARTIK IRAK'TAN ÇEKİLMELİDİR"

YARIN: Amerikan askerlerinin hala Irak'ta işgalci güç olarak yer almalarını Irak açısından değerlendirir misiniz? Sizin bu konuda yapıcı önerileriniz var mı?

ÖYMEN: Amerika'nın çekilmesi gerektiğini artık Amerikalılar da kabul ediyor. Kongreden de bu konuda bir karar çıktı. Çünkü bunun sürdürülemediği anlaşılıyor. Amerika'nın oradaki varlığının çatışmaları azaltmak şöyle dursun, daha da arttırdığı görülüyor. Bizim önerimiz; Irak'a komşu ülkeler hariç, onun dışındaki bazı ülkelere, tercihen Müslüman ülkelere bir 'Birleşmiş Milletler Barış Gücü' nün oluşturulmasıdır. Bu

barış gücünün de Amerikan ve İngiliz Birliklerinin yerini almasıdır. Amerika'nın orada belli petrol çıkarları ve belli stratejik menfaatleri var. Amerikalılara yönelik bu şiddet eylemlerinin altında biraz da buna yönelik tepkiler var. Ama kalkıp ta Malezya'nın, Endonezya'nın, Bangladeş'in asker bulundurması halinde bunlara hangi gerekçeyle saldıracaksınız? Yani bu şiddet eylemlerinin elinden önemli bir kozu alınacak.

2. önerimiz de Irak'ın gerçek bir demokratikleşmeye geçmesidir. Bunun için önce ulus devlet anlayışının hakim

"Amerika'nın çekilmesi gerektiğini artık Amerikalılar'da kabul ediyor.

Kongreden de bu konuda bir karar çıktı.

Çünkü bunun sürdürülemediği anlaşılıyor.

Amerika'nın oradaki varlığının çatışmaları azaltmak

şöyle dursun, daha da arttırdığı görülüyor.

Bizim önerimiz; Irak'a komşu ülkeler hariç, onun dışındaki

bazı ülkelere, tercihen Müslüman ülkelere bir

'Birleşmiş Milletler Barış Gücü' nün oluşturulmasıdır.!

Buna karşılık Türkiye diyor ki, "Buna izin vermeyiz. Topraklarımızdan bir karışını dahi kimseye vermeyiz". Ondan sonra aşiret liderlerinin kalkıp ta koskaca Türkiye'ye karşı böyle hükümet değişikliği talebinde falan bulunmalarını kimse ciddiyete bile almaz Türkiye'de. Herkes hizaya gelsin. Amerika'nın da böyle Nato içindeki müttefiki olan ülkeyi bir tarafa bırakıp 3-5 aşiret reisinin peşinden sürükleneceğine de kimse itibar vermez. O bakımdan herkes sınavını doğru yapsın diyoruz.

"PKK'YA KARŞI SINIR GÜVENLİĞİ AÇISINDAN ASKERİ MÜDAHALE YAPILMALI"

YARIN: Türkiye'nin sınır güvenliği açısından askeri müdahale olmalı mı?

ÖYMEN: Olması lazım; askeri müdahaleden bizim anladığımız Türkiye'nin sınır güvenliğinin korunmasıdır. Türkiye ile Irak arasındaki sınırı sadece Türkiye'den korumak kabil değildir. Bu sınırın Güney tarafını kim koruyacak? Kimse korumuyor bugün. Irak ile Türkiye arasında 1926 tarihli anlaşma var. Buna göre Irak'ın bu sınırın güvenliğini koruma, eşkiyalara yakalama görevi var. Amerikalılar bu görevi yerine getirsin; onlar da getirmiyor. O zaman tek yol Türkiye'nin bunu sağlaması kalıyor. Bunun anlamı şu; teröristler serbestçe girsün ülkemize; üstelik de istediği gibi insanlarımızı öldürsünler. Şimdi buna mı izin verelim? Bunu mu istiyorlar bizden? deyince hiçbir şey diyemiyorlar. Kimdir, diyoruz şu anda Kuzey Irak'taki bu teröristlerle mücadele etmekle görevli güç, hangi güçtür? Cevabı yok. 'Kimse

olması lazım. Iraklılara 'sen kimsin?' diye sorduğunuz zaman 'Ben Kürd'üm', efendim 'Sünni'yim', 'Türkmen'im', 'Alevi'yim', 'Şii'yim' demeyecek; 'Ben Iraklı'yım' diyecek. Buna paralel olarak gerçek demokratik bir anayasa yapılması lazım. Bu anayasada da din ve devlet ilişkilerinin ayrılması lazım aynen vaktiyle bizim yaptığımız gibi. Bizim önerilerimiz bunlar; bu takdirde Irak'ın istikrara, barışa, sükuna kavuşacağına inanıyoruz. Bu görüşlerimizi Amerikalı uzmanlar, diplomatlar makul karşılıyor ama Amerikalı politikacılar henüz bu noktaya gelmediler.

"AMERİKA VE İSRAİL'İN DESTEĞİ İLE KÜRDİSTAN'I KURACAKLAR"

YARIN: Kerkük meselesinin kaynağında Amerika'nın BOP mi var?

ÖYMEN: Amerika Dış İşleri Bakanı'nın kalkıp ta yeni bir Orta Doğu'dan bahsetmesi üzerine tabi herkesin hevesi kabarıyor. Yeni Orta Doğu haritalarının, yeni sınırlara yol açacağını düşünenler, kendi sınırlarını genişletmeyi, pastadan pay almayı hedefliyorlar. Bunların başında da Kuzey Irak geliyor. Bunlar büyük bir Kürdistan kurmayı hedefliyorlar. Bir bölümü Türkiye'de bir bölümü Suriye, Irak ve İran'da yaşayan bütün Kürtleri tek bir çatı altında toplayacaklar. Hem petrol hem su kaynaklarına sahip stratejik bir konumda olacak. Amerika'nın ve İsrail'in desteğini sağlayacaklar. Onlara petrol güvencesi vererek karşılığında böyle bir devletin oluşumuna destek sağlayacaklar yani hedefleri bu.

değildir' diyorlar. Böyle bir şey olabilir mi? Dünyanın hangi ülkesinde böyle bir durum var? Bir terör örgütü olacak ve hiçbir güvenlik gücü o terör örgütüyle mücadele etmekten sorumlu olmayacak; dünyada başka bir örneği var mı? Niye böyle diyor Amerikalılar? Çünkü oradaki Kürt liderleri hoş tutmak istiyorlar. Genel Kurmay Başkanımızın ifadesine göre o Kürt liderler de PKK'yı destekliyorlar. O zaman bu Kürt liderlerle hoş geçinmek için Amerika kendi müttefiki olan bir ülkeye yönelik terörist saldırılar karşısında en küçük bir tedbiri bile alamıyor. İşin gerçeği bu, özel temsilcilerle toplanarak biraz zaman kazanmaya çalışıyorlar ama neticede elle tutulur hiçbir sonuç çıkmıyor...

Profesyonellere uzatılan dost eli

İZELTAŞ, 1968 yılından beri otomotiv ve savunma sanayiinde, tarım aletleri, elektronik, inşaat, havacılık ve denizcilik sektörlerinde, ağır iş makinaları endüstrisinde, barajlar ve oto yollar gibi altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere modern teknoloji ve üstün kalitesiyle 30 gr.'dan 10 kg.'a kadar sıcak dövme parçaları ve el aletleri üretiyor.

TÜV GS, ISO 9001:2000 ve TSE belgeleriyle onaylanmış kalitesiyle İZELTAŞ, profesyonellere uzatılan dost eli.

AK Parti Balıkesir Milletvekili Op. Dr. Turhan Çömez 2007 sonunda Kerkük'te yapılması öngörülen referandumun yapılmaması gerektiğini, bugünkü koşullarda yapılacak referandum ile, Kerkük'ün sözde Kürdistan'a bağlanması yönünde karar çıkacağı çok net olduğuna dikkat çekiyor.

TÜRKMENELİ sahipsiz mi?

*Üç günlük Türkmeneli ziyaretimizi
mutlu ama biraz da buruk bitirdik.*

*Buram buram Türk kokan, Anadolu kokan,
biz kokan bu toprakları, bu toprakların insanlarını
yıllarca nasıl da ihmal etmişiz,
kaderlerine terk etmişiz...*

*Erbil'den uçağa binerken, yüreğimizden bir parçayı
burada bırakıyoruz. Kardeşlerimize selam götürün diyerek
bizi gözyaşlarıyla uğurlayan soydaşlarımızın,
dostlarımızın gönderdiği sıcak sevgiyi de yanımıza alarak
ayırıyoruz Türkmeneli'nden...*

*Dolu dolu geçen üç günü ve bu coğrafyaya dair
öngörülerimizi paylaşmadan önce,
bu toprakların tarihinden ve nasıl Türk yurdu
olduğundan bahsetmek istiyorum...*

Tarih boyunca birçok medeniyetin beşiği olmuş Mezopotamya'nın büyük bir bölümü, bugünkü Irak'ın topraklarını oluşturmaktadır. İnsanlık tarihinin dönüm noktası olarak kabul edilen Sümer Uygarlığı M.Ö. 3500-2500 yılları arasında Irak ve Suriye'nin bir bölümünde hüküm sürmüştür. Zaman zaman parçalanma ve birleşme dönemleri yaşayan bölge, gücünün zirvesine M.Ö. 1792-1750 yıllarında Hammurabi zamanında ulaşmıştır.

Irak toprakları tarih boyunca hem medeniyetlerin hem de kavgaların odak noktası olmuştur. Bu coğrafyanın bilinen 6000 yıllık tarihinde; Sümerler, Akadlar, Babiller, Hititler, Asuriler, İranlılar, Makedonyalılar, Bizanslılar hüküm sürmüşlerdir.

Ülke M.S. 637'de Müslümanlar tarafından fethedilmiştir. Hz. Ali (RA) tarafından, hilafetin merkezi durumuna getirilmiş ve başkent Medine'den Kufa'ya taşınmıştır. Hz. Ali (RA) ile Muaviye Orduları arasındaki Saffain Muharebesi ile bölge karmaşık etnik mezhep yapısına bürünmüştür. Kerbelâ Hadisesi ile ülke, Hariciler ve özellikle de Şiiilerin merkezi haline gelmiş, ancak sosyal ve siyasi isyanlar, çatışmalar hiç eksik olmamıştır. Önce Emevilerin, sonra Abbasilerin kontrolüne giren bölgede ilk Türk varlığı M.S. 7. yüzyılda olmuştur.

Annesi Türk olan Halife Mutasım döneminde, ülkede Türk nüfuzu zirveye ulaşmış ve Abbasi Halifesi ile birlikte

Türk Hakanının adı da hutbelerde okunmaya başlamıştır.

1055-1200 tarihleri arasında Selçukluların hakimiyetinde kalan ülke Moğollar tarafından istila edilmiş ve 1258'den sonra İranlıların hakimiyetine girmiştir. 1534'te Osmanlıların yönetimine geçinceye kadar pek çok beylikler tarafından kontrol edilmiştir. Kanuni Sultan Süleyman'ın Bağdat seferi ile başlayan dört asırlık süreç, bu toprakların yaşadığı en huzurlu dönem olmuştur.

Türkmenlerin, Irak topraklarını yurt edinmeleri üç dönemde gerçekleşmiştir.

Ubeydullah Bin Ziyad Buhara ve Beykent'e yaptığı saldırılarda, Türk ordusunun kahramanlıklarını görmüş ve ilk kez 633 yılında Emeviler zamanında Türkler, Horosan'dan Irak topraklarına getirilmiştir. İlk kabile Basra'ya gelmiştir. Sonraları, Horosan Valisi Halife'nin emri ile, her yıl 2000 Türk, Türkistan'dan Irak'a gönderilmiştir.

Irak'ın vatan olarak benimsendiği ikinci dönemde, Selçuklular, kitleler halinde buraya göçmüşlerdir. Bu dönemde gelenler, hür, silahlı ve fatih olarak gelmişlerdir. Oğuz Türkleri bugün Irak Türkmenlerinin yaşadığı bölgelere yerleşmişlerdir.

1535 yılında Kanuni Sultan Süleyman'ın Irak seferi ile, binlerce Türkmen Kuzey Irak'a yerleşmiştir. Yine, 4. Murat zamanında da çok sayıda Türkmen bu coğrafyayı yurt edinmiştir. Irak, Osmanlı idaresinde iken, Basra ve Bağdat vilayetlerinin yanı sıra, Musul vilayetinden meydana gelmekteydi. Başta petrol olmak üzere, bir çok zenginliklere ve çok önemli jeostratejik bir konuma sahip olan Musul vilayeti, merkezi Musul olmak üzere Kerkük ve Süleymaniye sancaklarından oluşuyordu.

7. asırdan günümüze Irak topraklarını vatan edinen Türkmenler, kuzeyden itibaren, Telafer, Musul, Erbil, Altunköprü, Kerkük, Tuzhurmatu, Kifri, Karatepe, Hanekin, Mandeli ve Bağdat'ın Güneydoğusunda bulunan Bedre'ye kadar uzanan bir şerit üzerinde yerleşmişlerdir.

Irak Selçukluları, Musul Atabeyleri, Erbil Atabeyliği, Kerkük Türkmen Beyliği, Karakoyunlu ve Akkoyunlu Devletleri, Türkmenlerin bu coğrafyada asırlar boyunca kurdukları devletler ve beyliklerdir.

IRAK TÜRKMENLERİNİN, ANADOLU TÜRKLERİ'NDEN KOPARILMASI

I. Dünya Savaşı sonrasında Osmanlı Devletinin dağılması ile birlikte, Irak Türkmenleri, İngilizlerin planları ile, Anadolu Türklerinden koparılmıştır.

Hazırladıkları planı Basra Körfezi'nden girerek uygula-

maya başlayan İngilizler, 30 Ekim 1918'de Musul'a 60 km kadar yaklaştılar. Aynı gün mütareke yapılmasına rağmen ordunun Dicle Grubunu esir alan İngilizler, A. İhsan Paşa'ya bir mektup göndererek Musul'u terk etmesini istediler. İngiliz Generali Marshall'ın hukuksuz ve sinsiz taktiğine boyun eğen A. İhsan Paşa, Musul'u savaşmadan terk eder (Atatürk bu üzücü olayı Nutuk'ta ağır eleştirilerle anlatmaktadır).

Irak'ı önce bizzat yönetmeyi deneyen İngilizler halkın sert muhalefeti ile karşılaştılar. Ayetullah'ların İngilizler aleyhine fetva vermesi üzerine 1920'de Necef'te ilk isyan patlak verdi. Türkmenlerin de isyana destek vermesi ile Irak'ı yönetemeyeceklerini anlayan İngilizler, Mekke Şerif'i Hüseyin'in oğlu

Faysal'ı Irak'a kral yaptılar ve 1930 yılına kadar manda yönetimi ile Irak'ı idare ettiler. 1932 yılında manda yönetimi sona erdi ve Irak Milletler Cemiyeti'ne üye oldu (Şiiler, o dönemde İngilizlere isyan etmenin bedelini ağır ödediklerini öne sürerek bugün ABD'ye karşı durmalarını gerektigine inanıyorlar).

1936 yılında Irak'ta ilk darbe oldu. Darbe lideri Kürt kökenli Albay Bekir Sıtkı idi. 1941'de Mayıs Harekatı olarak bilinen ikinci büyük darbe oldu ve İngilizler askeri bir hareketle Bağdat'ı işgal ettiler. 1958'de kanlı bir darbe ile krallık devrildi ve cumhuriyet ilan edildi. General Abdülkerim Kasım Cumhurbaşkanı oldu. 1963'te General Abdüsselam Arif bir darbe ile Kasım'ı devirdi ve Baas Partisi ile ittifak yaptı.

1968'de Baas Partisi bir darbeye iktidarı ele geçirdi ve General Ahmet Hasan El-Bekir Cumhurbaşkanı oldu. 1979'da ise

Saddam Hüseyin El-Bekir'i devirerek yerine Cumhurbaşkanı oldu ve ülke 25 yıl yeni bir savaş dönemine girdi. Bu dönemde gerek yaşanan savaşlar, gerekse Saddam'ın zulmüyle milyonlarca insan can verdi.

TÜRKMENLERE YÖNELİK ASİMİLASYON VE SOYKIRIM, KURULDUĞUNDAN BUGÜNE, IRAK'IN TÜM YÖNETİMLERİNİN TEMEL POLİTİKASI OLDU

Yıllarca, Irak'ın asimilasyon politikalarını en sert tatbik ettiği grupların başında Türkmenler geldi. Kürtlerin örgütlülüğünün ve sahip olduğu uluslararası desteğin sonucunda Bağdat'ta uzun yıllar boyunca Kürtlere karşı açıktan ama sınırlı, Türkmenlere ise Türkiye ile olan ortak sınır nedeniyle üzeri kapalı ama sınırsız bir sindirme politikası uygulandı.

Türkçe isim, şarkı, türkü, Türkmen geleneklerine göre düğün ve diğer kültürel faaliyetler, doğrudan ayrılıkçı eylem olarak değerlendirildi ve engellendi. İsminde Türk ke-

“Irak'ın en zengin sayfiye ve turistik yerleri Erbil'dedir. Özellikle şehrin kuzeydoğusundaki dağlık bölgede, yazın serin olan gezinti yerleri ve akarsuları ile çağlayanları, Erbil iline büyük bir çekicilik vermektedir.”

limesi geçen dernek ve benzeri kuruluşlar veya program ve tüzüklerin-

direnmiş ve Türklüklerini korumak için mücadele etmiştir. Bugün de Amerikan işgalinde olan Türkmeneli, planlı bir asimilasyona tabi tutulmak istenmektedir.

de Türk kelimesi yer alan benzer yapılar neden gösterilerek veya gösterilmeyerek kapatıldı.

Türkler ile ilgili herhangi bir istatistik veya kayıt tutulmadı. Nüfus, tapu, mezarlık ve benzer kayıtlar tahrip edildi. Türkmen gençleri iyi okullara kabul edilmedikleri gibi, yüksek eğitim yapmaları da engellendi. Buna rağmen Türkmenler, silaha sarılmak yerine kaleme sarılmayı tercih ettiler.

Türkmenler arasında üniversite eğitimi gören gençler, askerlik hizmetlerini subay olarak yapamadılar. Devlet memuru olabilmeleri de Irak emniyetinin ve gizli servisinin olumlu görüş belirtmesine bağlıydı. Seyahat, akraba ziyareti veya iş gezisi için Irak'tan ayrılan Türkmenlerin büyük bölümü ise vatandaşlıktan çıkarıldılar. Türkmenlerin gayrimenkul edinmesi de özel izne bağlıydı. Miras yoluyla intikal eden gayrimenkuller dışında yenilerini edinmek yasal olarak mümkün değildi. Ancak rejimle iyi ilişki içinde olanlar bunu başarabiliyordu. Türkmenlerin elinde bulunan arsa ve diğer gayrimenkuller mümkün olduğunca istimlak ediliyor; öncelikle Araplara sudan ucuz fiyatlarla satılıyordu.

Türkmen kökenli esnaf, ağır para ve kapatma cezalarıyla canından bezdiriliyordu. Arapların yoğun olduğu bölgelere göçmek isteyenlere ise Bağdat özellikle destek verdi. Ancak göç edenler gittikleri yerlerde, yıllarca çok zor koşullar altında yaşadılar.

YILLARCA DEVAM EDEN BU ASİMİLASYON POLİTİKALARINA, SİSTEMATİK KATLIAMLAR DA EKLENEREK TÜRKMENELİ'NDEKİ TÜRK İZLERİ YOK EDİLMEK İSTENDİ.

Türkmeneli'ndeki her şehir bir katliamla anılır. Osmanlı'nın bu topraklardan çekilmesinden sonra gelen her yönetim (İngiliz Manda yönetimi, Krallık, Cumhuriyet ve Diktatörlük dönemlerinde), Osmanlıya ve Türklere olan kinini, Türkmenlerden çıkartmak istemiştir. 1920'den sonra sistematik olarak uygulanan katliamlara, Türkmenler her şartta

“Bölge ekonomisinin çok önemli bir kısmı Türkiye'ye bağımlı. Marketlerdeki ürünlerin çoğu Türk malı. İnşaat firmalarının neredeyse tamamı Türk. Ancak otellerdeki yabancı iş adamlarının giderek arttığı ifade ediliyor.”

MUSUL, MASA BAŞINDA KAYBEDİLMİŞTİR. BUGÜN OYNANAN OYUNLAR, O DÖNEMİN BEKLENTİLERİNİN DEVAMIDIR.

Lozan'da yapılan ikili görüşmelerle Türkiye'nin Güney Sorunu çözülemedi. Yapılan heyetler arası müzakerelerle de sonuç alınamadı. İsmet Paşa Musul Vilayeti'nin etnografik, siyasi, tarihi, coğrafi, ekonomik ve askeri gerekçelerle Türkiye'de kalmasını savunurken Lord Curzon İngilizlerin savaşı kazandığını, Türklerin Musul'u almaları halinde Arap devletlerini yok edeceğini iddia etti.

Türk Delegasyonunun ikinci adamı Dr. Rıza Nur Bey; Musul'un elden çıkması halinde memleketin başına Kürdistan tehlikesi çıkacağını, Kürdistanlıların Ermenilerle birleşerek Türkiye'yi arkadan vuracaklarını iddia ediyordu.

Abdülhamid, Musul ve civarı petrollerini, gelecek tehlikeleri hesaba katarak Padişah Hazinesi mülkiyetine geçirmişti. Bu konu Türkiye'nin Musul'da hukuki olarak haklılığını gösteren önemli argümandı. Bu durum İngilizleri rahatsız ediyordu ve buraların aslında Maliye'ye ait olduğu tezini öne sürmeye çalışıyorlardı.

Abdülhamid'in mirası meselesine Ankara da sıcak bakmıyordu. Hanedan mensuplarının vatandaşlıktan çıkartılması da miras meselesini savunmamıza mani oldu.

Lozan'da çözümlenemeyen Musul problemi daha sonra çözüme kavuşturulmak üzere askıya alındı.

1924'te İstanbul'da İngilizlerle görüşmeler yeniden başladı. Türkiye hakkını aramaya çalışırken İngilizler Hakkari'yi de istemeye başladılar (Bu arada, İngilizlerin kışkırtmasıyla, Hakkari civarında isyanlar çıkmaya başladı). İngilizlerin asıl amacı çözümsüzlüğü devam ettirmekti, nitekim öyle oldu ve konu Milletler Cemiyeti'ne götürüldü. Milletler Cemiyeti rapor hazırlamak üzere bir komisyon kurdu. Temmuz 1925'te komisyonun sunduğu raporda; Musul Vilayetinin çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu, iktisadi olarak bölgenin Irak'a bağlanması gerektiği ifade edildi. Türkiye rapora itiraz etti ve konu Milletler Arası Daimi Adalet Divanı'na götürüldü.

Gönen Çamlıköy satışları başladı.

Gönen
ÇAMLIKÖY

295.000 USD'den başlayan fiyatlar ve 120 ay vade olanağı ile!

yaz/kış

Gönen Çamlıköy, lokasyonu, özgün mimarisi, inşaat kalitesi kadar, hayatı kolaylaştıran çözümleri ile de benzersiz...

İşte standart küçük özellikler: Şömine, kat kaloriferi, motorlu alüminyum panjur, her villa için bağımsız güvenlik sistemi, **ŞEHİRİÇİ ve OKULLARA SERVİS**, kış için kapalı sıcak havuz, yaz için açık İKİ HAVUZ,

sosyal tesis binası, **FITNESS MERKEZİ**, teknik personel, bahçıvanlık hizmeti, tam kapasite jeneratör, su deposu, çocuk oyun parkı, **SPOR ALANLARI** (tenis kortu, basketbol, voleybol, mini futbol sahası), her daire için minimum 2 araçlık özel otopark, misafir otoparkı, sabah günlük servis (gazete, ekmek, v.b.).

mutluluk.

Küçük şeyler fark yaratır!

Eylül
2008
teslim!

Garanti

Gönen
Gayrimenkul Yatırım İnşaat
San. Tic. Ltd. Şti.

Merkez Satış Ofisi: Şehitler Caddesi No:149 35230 Alsancak-İZMİR
Şantiye Satış Ofisi: Çamlıköy Çıkışı Güzelbahçe-İZMİR

Faks: 232.488 68 82 • www.gonengyi.com.tr

(232)
444
4
466
(GNN)

5 Haziran 1926'da Cemiyetin kararı kabul edildi. Brüksel'de tespit edilen hatta küçük değişiklikler yapıldı ve Musul üzerindeki haklarından vazgeçecek olan Türkiye'ye Irak Hükümeti tarafından petrol gelirinin %10'unun 25 yıl süreyle verilmesi kararlaştırıldı. Türkiye 500.000 İngiliz Lirası karşılığında bu hakkından vazgeçti ve acı bir şekilde her şeyiyle bizim olan topraklar elimizden çıkmış oldu. (Irak Kürdistan Yurtseverler Birliği, Irak Parlamentosu Başkanı Dr. Mahmud El Meşhedani'nin, Türkiye'nin Kerkük petrollerine göz dikerek yüzde 10'unu istediğini iddia etmesi, o dönemden kalan bir suçluluk psikozunun sonucudur.)

ERBİL...

2 saat süren bir uçuştan sonra Erbil'e geldik. Alana indiğimizde, bizi sözde bölgesel Kürdistan hükümetinin yetkilileri karşıladı ve VIP salonuna davet ettiler. Saygılı tavır-

ları dikkat çekiciydi. Salonun her yerinde, Molla Mustafa Barzani'nin ve oğul Mesut Barzani'nin resimleri vardı. Bu abartılı tavır, sözde Kürdistan bayrağı ile de desteklenmişti. Hiçbir yerde Irak bayrağına rastlamadık.

Güvenlik endişesi ile, bizi karşılamaya gelen Türkmenleri ve Türk gazetecileri VIP salonuna almamışlar. Onlarla alanın dışında buluşarak otelimize geçtik. Yol boyunca yüzlerce yıllık medeniyetlere ev sahipliği yapan şehrin, şimdiki acziyetine tanık olduk. Yer yer yükselen modern binalar, yaşanan sefaletin izlerini gizlemeye çalışsa da, bunu başaramamış.

Otele girişteki aşırı güvenlik önlemlerinin olağan olduğunu öğrendik. Şehrin girişindeki kontrol noktalarında Erbil plakalı olmayan araçlar da didik didik aranıyormuş. Sözde Kürdistan Başbakanı Neçirvan Barzani, sokağa çıktığında ise, tüm GSM telefon hatları kesiliyormuş.

Erbil, Beğtiğünliler Hanedanı'na mensup olan Erbil Atabeyleri zamanında, büyük bir ilim ve Kültür Merkezi oldu. Bu hanedanın son temsilcisi 1190 yılından 1233 yılına kadar hüküm süren Muzaffereddin Gökbörü döneminde Erbil, altın çağını yaşadı. Gökbörü, Atabeyliğin payitahtı Erbil'in surlarını ve çarşılarını yeniden inşa ederek, büyütülmüştür. Yaptığı birçok ilmi, dini ve hayır müesseseleri ile İslam dünyasında destansı bir şahsiyet kazanan Gökbörü, kör ve sakatlar için hankah yaptırmış; dul, yetim, ihtiyar, ve kimsesiz çocuklar için yurtlar ve zengin vakıflar kurmuştur. Gökbörü'nün şöhretini arttıran diğer bir husus, her yıl Hz. Peygamber'in doğum günü münasebetiyle birkaç gün ve gece süren mevlid törenleri düzenlemiş olmasıdır. Kurbanların kesildiği, ziyafetlerin verildiği bu mevlid törenlerine, ülkenin her tarafından davet edilen Kur'an ve ilahî okuyucular, şairler, müzisyenler ve çeşitli oyuncular katılırdı. Şehrin süslenmesi ve geceleri mumlar ve kandiller yakılarak, fener alaylarının düzenlenmesi ile ihtişamlı ayinler ve bayram şenlikleri yapılırdı. Şehir dışında kurulan otağlarda, İslam dünyasının her tarafından gelen alim, sanatkar ve kalabalık misafirler ağırlanırdı.

Irak'ın en zengin sayfiye ve turistik yerleri Erbil'dedir. Özellikle şehrin kuzeydoğusundaki dağlık bölgede, yazın serin olan gezinti yerleri ve akarsuları ile çağlayanları, Erbil iline büyük bir çekicilik vermektedir.

Tarih boyunca pek çok alim, şair ve sanatkar yetiştiren Erbil, Irak Türkmenlerinin folklor ve halk edebiyatı bakımından da çok zengin merkezlerimizden biridir. Geleneklerine ve göreneklerine sıkı sıkıya bağlı olan Erbil Türkmenleri, uzun hava türünden olan hoyrat ezgileri ve türküler bakımından da renkli bir yöredir.

Irak'ta yurt edinen Türkmenlerin de ilk kalesi Erbil sayılır. Hatta Irak'ta Türklüğün çatısının ilk defa Erbil'de kurulduğunu söylemek daha doğrudur. Onun içindir ki Erbil ve onun Türkmen kimliği Irak'ta yaşayan her Türkmen vatan-
daşın en büyük övünç kaynağı olmuştur.

Tarihi kaleye yaptığımız ziyaretin ardından kapalı çarşığı dolaştık. Şehrin ticari hayatının merkezi olan çarşıda Türkçe konuşmayan esnafa neredeyse rastlamadık.

Erbil'de yaklaşık 350 bin Türkmen yaşıyor. Konuştuğunuz Türkmenlere nereli olduklarını özellikle sordum. Aldığım cevaplar aynıydı. Hepsi kalede oturuyorlardı. Buradan da anlaşılıyor ki, şehrin en eski yerleşim yeri tamamen Türkmenlere aitti.

Bu kadar çok Türkmen'in yaşadığı Erbil'de seçimlerde neden Türkmen partilerinin az oy aldığına ise, kimse mantıklı bir açıklama getiremiyor. Bazı Türkmenlerin Barzani'nin partisi KDP'den aday olması, bu sonucu açıklamak için yeterli bir gerekçe değil. Konuştuğum herkesin ortak kanaati, seçimlerin adil olmadığı yönündeydi.

Erbil-Kerkük arası 80 kilometre kadar. Yol güzergahında, Türkmenlerin önemli merkezlerinden olan Altunköprü bulunuyor.

Dünyanın en zengin petrol yataklarına sahip bu bölgenin insanları, emperyalizmin vahşetini her alanda hissediyor. Yol boyunca bidonlarla akaryakıt satan çok sayıda seyyar benzinciye rastladık. Geçtiğimiz günlerde Kuzey Irak'ta elektrik ve akaryakıt sıkıntısı nedeniyle halk sokağa dökülmüş. Bu sorun devam ederse, bölgenin ilerleyen zamanda daha fazla sıkıntı çekeceği söyleniyor. Bu arada geçen yıl Türkiye'nin bölgeye 1.5 milyar kilovat/saat elektrik sattığını da hatırlatalım. Hem de Türkiye'de satılan fiyatın yarısından ucuza.

Bölge ekonomisinin çok önemli bir kısmı Türkiye'ye bağımlı. Marketlerdeki ürünlerin çoğu Türk malı. İnşaat firmalarının neredeyse tamamı Türk. Ancak otellerdeki yabancı iş adamlarının giderek arttığı ifade ediliyor. Almanya, Hollanda ve İsveç gibi batılı ülkelerin uçakları da Erbil'e yolcu taşımaya başlamış.

Bölgede sanayi hiç yok (Sanayi olarak sadece Süleymaniye'de bulunan beton santrali söylenebilir). Okullardaki ders kitaplarını bile bastırarak matbaaları yok. Geçen yıl kitaplarda sözde Kürdistan haritası olduğu için, Türkiye'nin tepkisinden çekinmişler ve basım işini Lübnan'a vermişler. Ancak bu yıl kendi matbaalarını kuruyorlar. Dış ticaretlerinin % 90'ını gerçekleştirdikleri Türkiye ile yıllık alışverişleri 1.5 milyar dolar civarında. Bu da Habur sınır kapısının ve Türkiye'nin ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Yaklaşık 4.5 milyon insan yaşayan bölgede çalışan nüfusun % 75'i memur. Bütçelerinin önemli bir kısmını, Bağdat Merkezi Hükümeti sağlıyor. Irak petrolünün % 8.6'sının geliri, bu bölgeye tahsis ediliyor. Bölgedeki yöneticilerin talepleri ise petrolün % 17'sinin gelirini almak. Varil başına 25 dolardan ödeme yapılmasını ise haksızlık olarak değerlendiriyorlar. (ABD, İngiltere ve Vatikan'ın yardımları konusunda ise farklı bilgiler veriliyor. Önümüzdeki günlerde, bölgenin sağlık altyapısı için, Vatikan'dan ciddi bir yardım -2.5 milyar Euro- geleceği tahmin ediliyor.) Bölgenin ekonomik olarak kendi başına ayakta durabilmesi bu koşullar altında imkansız görünüyor. Bu nedenle, bölge liderleri, Kerkük konusunda aşırı bir iştah ve aceleciliğe sahipler. Bu da referandum konusundaki tutum ve politikalarını bir anlamda açıklıyor.

ABD'nin Irak'ı işgali sırasında en büyük desteği kendilerinin verdiğine inanıyorlar. Bu nedenle, ABD'den beklentileri çok yüksek. Bölgeye sanayi yatırımı yapılması için, özellikle, petrol rafinerisi kurulması için ABD'nin acele etmesi gerektiğini düşünüyorlar. Bazıları ise, geçmiş dönemde olduğu gibi ABD'nin yine kendilerini unuttuğu ya da ihmal edeceği görüşünde.

Bir Türk firması, Erbil-Kerkük yolu 3. kilometresinde Selahattin Üniversitesi'ne ait öğrenci yurdu inşaatı yapıyor. Bu yurt 1500 kişilik. Hemen yanında 4000 kişilik yeni bir inşaat daha başlanmak üzere. Üniversitede 19 bin öğrenci öğrenim görüyor. Öğretim görevlilerinin önemli bir kısmı, Saddam zamanında bölgeden kaçan ve dışarıda eğitim almış kişiler. Türkiye'den gelen öğrencilerin giderek arttığı ifade ediliyor. Kesin rakam bilinmemekle birlikte, 300 civarında olduğu sanılıyor. Türk öğrencilerin çoğu Diyarbakırlı.

Erbil'de Türk okulu da var. Ziyaretlerine gidemedik. Okul yöneticileri bazı öğrencilerini de alıp otelimize geldiler. Özellikle Türkmenlere yönelik kurulan bu okulda, Türkçe, İngilizce ve Kürtçe eğitim veriliyor. Öğrencileri Kuzey Irak'ın değişik bölgelerinden. Aynı okulun Kerkük'te de bir şubesinin olduğunu öğrendik.

Erbil-Kerkük arasında bulunan kontrol noktalarında peşmergeler arama yapıyorlar. Özellikle Erbil'e girişte sıkı güvenlik önlemleri alınmış.

Kürt ile konuşmuştum. O zaman kamplarda kalan ve BM yardımlarıyla yaşayan Kürtler artık yerleşik düzene geçmişler. Kerkük'te yapılması planlanan referandum, bölgenin kaderini değiştirecek. Irak'ta yaşayan tüm kesimler bu referanduma odaklanmış. (İngiltere'nin Halepçe mağdurlarının kullanacağı yerleşimlerin inşası için 2.5 milyar dolar yardım yapacağı, ABD'nin ise Kerkük ve civar ilçelerinde Kürtlerin yerleşeceği 8 bin konutu finanse edeceği söylendi.)

KERKÜK...

Şehrin girişinde, yola döşenen mayın nedeniyle 2 saat kadar bekliyoruz. Kerkük polis teşkilatından gelen Türkmen kökenli görevlilerin eşliğinde şehre giriyoruz.

Kerkük'e girdiğimiz andan itibaren keşmekeşle karşılaşıyoruz. Savaşın ve yokluğun getirdiği kargaşa yanında, başka yerlerden getirilen 600 bin Kürtün şehre uyum sağlamaması ve yerleşik düzene geçememesi de bunda önemli bir etken. Petrol üzerinde oturan bu tarihi şehir, altındaki zenginliğe inat, tam bir sefalet yaşıyor. Sokakta yürüyen herkesin yüzünde bir gerginlik ve endişe hakim. Bazı binaların önünde dikenli teller ve beton bloklardan korunaklar dikkat çekiyor.

Akşam saat 21'den itibaren araçların trafiğe çıkması yasak. Saat 23'ten sonra ise insanlar için sokağa çıkma yasağı başlıyor. Bu saatten sonraki derin sessizliği, zaman zaman gelen patlama sesleri bozuyor. Bazen de kulak tırmalayan sesiyle, insansız keşif uçakları Kerkük'ün misafiri oluyor. Tıpkı Beyrut'taki İsrail'in insansız uçakları gibi.

İlk durağımız Irak Türkmen Cephesi...

Değişik Türkmen gruplarından temsilciler özlemle karşılıyorlar bizi. Muhabbetle bağrımıza basıyoruz. ITC Genel Başkanı Sadettin Ergeç, anayasa görüşmeleri için Bağdat'ta olduğundan, cepheden diğer yetkililerle bir araya geliyoruz.

Irak Türkmenleri Adalet Partisi Başkanı Enver Bayraktar, "Burası Türkmen yurdudur" diyerek başlıyor konuşmaya:

"-Kerkük'te gözü olanlar, buraya petrol gözüyle bakıyorlar. Oysa burası Türkmenler için bir vatan toprağı. Kürtler, ilk kez 1943 yılında Kerkük'ü Irak devletinden istediler. Molla Mustafa Barzani'den beri bu istek devam ediyor. Biz bunu hep reddettik. Kerkük, Türkmeneli coğrafyasının merkezidir. Hep öyle kalmasını istiyoruz. Bugün Kerkük'te üç temel sorun var. İlki göç sorunu. Yani getirilen Kürtler. İkincisi Kerkük'ün kimlik sorunu, yani dokusu ve karakteri. Diğer ise, idari sorunlar. Kürt partileri 1991'den beri (Birinci Körfez Savaşı sonrasında), Suriye İran ve Türkiye'yi de içine alan Büyük Kürdistan haritaları çiziyorlar. Bunların

Kerkük yakınlarında çok sayıda toplu konut inşaatı dikatimizi çekti. Bu inşaatlar, bölgenin mimari özelliklerine göre, tek katlı ve ucuz malzemedir yapıyor. KDP ve KYB bölgenin değişik yerlerinden getirdiği Kürtleri burada oturmayı planlıyormuş. Konuştuğumuz Kerküklüler savaştan sonra, Kerkük civarına 600 bin Kürt getirildiğini ifade ediyorlar. Savaşın hemen ardından gittiğimde pek çok mülteci

çıkış noktası hep Kerkük. Biz bunu asla kabul etmiyoruz. Erbil'de sözde parlamento bir toplantı yaptı ve 'Kerkük Kürt yönetimi dışında olan bir Kürt bölgesidir' diye karar aldı. Bizim bu dönemde Türk dünyası ile Türkiye'ye çok ihtiyacımız var. Dışişleri Bakanı Abdullah Gül'ün, Rice'a yaptığı konuşmayı çok beğendik. Ancak devamını bekliyoruz. Kerkük konusu ABD ile Türkiye arasında çözülecek bir

“Kerkük aynı Kuveyt gibi 1991’de halledildi. Amerika Kuveyt petrolünü Saddam’a bırakmadı ve dünya petrol baronlarının çıkarlarını korudu. Burada da aynısını yapacak. Kerkük meselesi Türkiye ve ABD arasında çözülmeli. Çözüm Türkmenlerle Kürtlere bırakılırsa çok kan akar. Biz Kerkük’ü koruyabiliriz ama Türkiye’nin desteğini yanımızda göremiyoruz”

konudur. Amerika nasıl Kürtleri birleştirdi ise, Türkiye de Türkmenleri birleştiresin. Biz sahipsiz olduğumuz için parçalandık. Bu destek ve birleşme olmazsa, referandumdan sonra Kürtler burada etnik temizlik yapacak. Kerkük içinde artık bir Kürt terörü yaşıyor. Kürt polisler evleri basıyor, kadınlarımız ve çocuklarımız şiddet görüyor. Kürt polisler, yolda Kürtçe konuşmayan birini gördüklerinde gözaltına alıyorlar. Türkmenlerin tüm ruhsatlı silahları toplandı. Kürtlere ise silah veriliyor. Durum gittikçe kötüye gidiyor. Biz normalleşme istiyoruz. 6 yıllık bir süre gerekli bunun için. Sonra Türkiye’nin garantörlüğünde referandum yapıl-sın. Kerkük’ün kaderine sadece Kerkük değil, tüm Irak karar versin. Yasa dışı olarak Kürtlere 10 bin ev yapıldı. 2003’te 870 bin olan nüfus, bugün 1 milyon 170 bin’e geldi. Şehre 600 bin Kürt getirildi. Telafer’de Türkmenleri sindirmek için saldırı yapanlar, Kerkük’te böyle bir politika uyguluyorlar. Bu durumu içimize sindiremiyoruz. Irak’ta herkesin bir sahibi var. Bize de Türkiye sahip çıksın istiyoruz. Siyasetçiler, devlet büyükleri bizi ziyaret etsin, bize sahip çıksın istiyoruz.”

Enver Bayraktar, Kerkük gerçeğini bir paragrafıla özetliyor. Irak Milli Türkmen Partisi başkanı Cemal Şan da, bu konuşmaları destekleyerek:

“Kerkük aynı Kuveyt gibi 1991’de halledildi. Amerika Kuveyt petrolünü Saddam’a bırakmadı ve dünya petrol baronlarının çıkarlarını korudu. Burada da aynısını yapacak. Kerkük meselesi Türkiye ve ABD arasında çözülmeli. Çözüm Türkmenlerle Kürtlere bırakılırsa çok kan akar. Biz Kerkük’ü koruyabiliriz ama Türkiye’nin desteğini yanımızda göremiyoruz” diyor.

75 yaşındaki Kerküklü avukat Tarık Zeynel Köprülü ise, doğup büyüdüğü Kerkük’te yaşananları anlatırken hüzünlüyor:

“Sokağa çıkıyorum, bana herkes kötü kötü bakıyor. Eskiden herkes birbirini tanır saygı gösterirdi. Saddam zamanında Kerkük’ten göçe zorlanan nüfus 12 bindir. Oysa ki son üç yılda 500-600 bin Kürt geldi. Bu kadar insan gelince Kerkük, Kerkük olmaktan çıktı. Biz Türkmenlere ait her şeyi yıkmaya, silmeye başladılar. Eski Türkmen mezarlıklarını yıkıp döktüler ki atalarımızın izleri silinsin. Osmanlı’dan beri süregelen sokak, mahalle ve köylerin isimlerini Kürtçe isimlerle değiştirdiler. Kasaphane Mahallesi’ni Runaki Mahallesi, Altıncöprü Nahiyesi’ni Pirdi Nahiyesi, Kuştepe

Köyünü Kostipi yaptılar. Amaç Kerkük’teki Türkmenlerin tarihini silmek; planlı bir hareket bu. Türkiye ne zaman elini bize uzatacak? Gözümüz yollarda kaldı.”

Bölgeyi en son 60’lı yıllarda Sayın Demirel ziyaret etmiş. Ondan sonra gelen ve destek olan devlet büyüğü olmamış. Kerkük’te ABD ve İngiltere’nin konsoloslukları var ancak Türkiye’nin yok. Irak koordinatörü olarak atanan Sayın Çelikkol ise, Kerkük’e atandıktan sonra hiç gelmemiş. 13 asırlık bu Türk yurdunda, uzun yıllar uygulanan asimilasyon politikaları ile, Türkmenler hem siyasi hem de coğrafi olarak paramparça edilmiş.

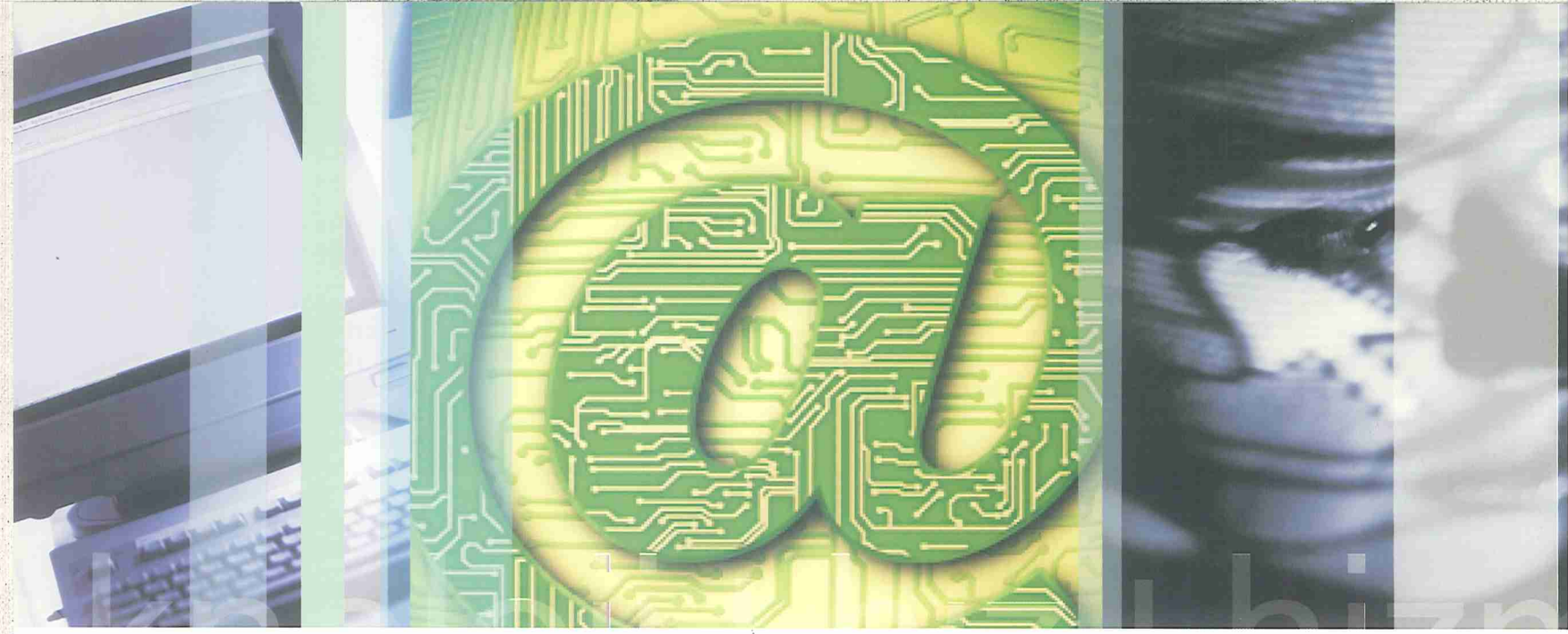
Bundan sonraki durağımız Kerkük Valiliği ve Kerkük Şehir Meclisi. Vali ve Meclis Başkanı Kürt. Türkmenlerin vatanında, her iki yöneticinin de Kürt olması oldukça düşündürücü.

Vali Abdulrahman Fatah saygıyla karşılıyor bizi. Makamında oturmak yerine yanımızda bir sandalyede oturmayı tercih ediyor. Uzun süredir görev yaptığını, gruplar arasında ayırım yapmadığını söylüyor. Sonradan kendisinin çok iyi Türkçe bildiğini öğreniyoruz. Irak’ın toprak bütünlüğünü savunduğumuzu, tüm Irak halkının barış, kardeşlik ve eşitlik içinde yaşaması gerektiğine inandığımızı, Irak’ın zenginliklerinin tüm Irak halkına ait olduğunu, Türkiye’nin de bu coğrafyanın halkları ile iyi ilişkiler içinde olmak istediğini söylüyoruz.

Şehir Meclisi ve Harita krizi...

Kerkük Şehir Meclisi Başkanı Rızgar Ali’yi makamında ziyaret ettik. Ziyarete Türkmen Meclis Üyeleri ile bazı Arap üyeler de katıldı. Odada bulunan Türkiye ve Ortadoğu haritası dikkatimizi çekti. Ancak bununla ilgili yorumu konuşmamızın sonuna bıraktık.

Görüşmenin ardından duvarda asılı bulunan haritanın yanına gittim ve Başkanın şaşkın bakışları arasında haritayı sökerek yere indirdim. Sonra da kendisine Türkiye’nin bir kısmını Kürdistan, Ermenistan ve Rum Cumhuriyeti olarak gösteren bu haritanın olmaması gerektiğini söyledim. O da bunun tarihi bir harita olduğunu, Londra müzesinden aldıklarını söyledi. Devlet dairelerinde tarihi haritaların değil, güncel haritaların olması gerektiğini, eğer tarihi haritalar isteniyorsa Musul ve Kerkük’ün Misak-ı Milli sınırları içinde bulunduğu haritaları kendisine verebileceğimi söyledim.

teknoloji + hız + hizmet = **Bimar**

Bilgi İşlem teknolojileri, uluslararası hizmet standartlarının vazgeçilmez unsurudur.

BİMAR; Müşterilerinin iş hedeflerini gerçekleştirebilmesi için etkin, ekonomik ve yenilikçi bilgi teknolojileri çözümlerini, sizinle birlikte geliştiriyor.

www.bimar.com.tr

Microsoft
2005 yılı
Kurumsal
Entegrasyon
ödülü **BİMAR**'ın

Registered
Partner

Business
Partner

ORACLE PARTNER

Supplies Business Partner
2005

symantec.
software partner

Bronze Partner

KAPAK KONUSU

Ortamın daha fazla gerilmemesi için, kendisini Türkiye'ye davet ederek yanından ayrıldık.

Parçalanmış bir Türkiye, hep hayallerini süslüyor...

Yaşadığımız mini krizi Başkanla bırakarak basın toplantısına geçtik. Çok sayıda Irak'lı medya mensubunun toplantıya katılması düşündürücüydü. Aldığımız bilgiye göre Türkiye'ye dair her haber Irak'ta büyük ilgi uyandırıyor. Türkiye'den baktığımızda göremediğimiz gücümüzü, burada fark ettik. Türkiye'nin, tarihinden, coğrafyasından, birikimden ve yetişmiş insanlarından kaynaklanan gücü, bu topraklarda çok önemseniyor.

Ziyaretimizin yankıları duyulmaya başlayınca, Kerkük Arapları da bizimle görüşmek istedi.

Cumhuriyetçi Topluluğu Partisi temsilcisi Ahmet Hamid, Arap Topluluğu Kerkük sorumlusu Şeyh Abdurrahman Al Ubeydi, Kerkük Şehir Meclisi Arap temsilcisi Rahan Al Cibur ve diğer şehirlerden gelen temsilcilerle toplantı yaptık.

Aynı zamanda Ubeydi aşiretinden olan Şeyh Abdurrahman önemli mesajlar verdi:

"Saddam düştüğünde ekonomik olarak çok zor durumda kaldık. Kürt partileri şehre girdiler ve bize çok kötülükler yaptılar. 1. Körfez Savaşından sonra Kürtler planlı bir şekilde eğitilmişlerdi. Hazırlıklı geldiler. Bizler Türk Dışişleri Bakanlığı tarafından da çağırıldık. Ankara'da görüşlerimizi dile getirdik ve bazı talepler ilettik. Ancak bugüne kadar hiçbir şey olmadı. Türkiye belki de ABD'nin etkisi ile buna cevap veremedi.

Arap ülkeleri ABD'den yeşil ışık almadıkça bize yardım edemez. Tek ümidimiz Türkiye. Kerkük'ün boşaltılması çözümü iyice zorlaştırdı. Bizim zayıflamamız, aşırı dincileri güçlendiriyor. Amerikalılar, Kürtleri silahlandırırken, bizden üç gün içinde 3500 silah topladılar ve bizi terörist ilan ettiler.

Gücümüz olmadan, elimizde silah olmadan hiçbir şey yapamayız. Amerikalılar hem Türkmenlerin, hem de Arapların silahlarını aldı. Biz artık Türkmenlerle beraber olmalıyız. Kerkük ve Kuzey Irak'ta çok sayıda İsrail firması var. Kerkük'te çok sayıda evi İsraililer kiralar. Kuzey Irak, İsrail ve siyonizmden dolayı kabul edilmek ve devlet yapılmak isteniyor. 1948 öncesinde İsrail'e göç eden Yahudiler arazi satın alıyorlar. Kayıtları olmadığı için bunların gerçekten İsrail'e göç edenlerden olup olmadığını bilmiyoruz. Kürtler, Kerkük'ü ele geçirdikleri takdirde devlet olacaklar.

Kürdistan kurulursa, Türkiye de, İran da zora girecek. Referandum bu şekilde kabul edilirse, burada iç savaş çıkar. Biz ne olursa olsun teslim olmayacağız ve Kerkük'ü Kürtlere vermeyeceğiz. Türkiye, Kürtlerin olduğu bölgeye yatırımlar yapıyor, ticaret yapıyor. Neden Kerkük'e yapmıyor? Türkiye'den gelen mesajlar burada çok önemseniyor. Özellikle askerinin açıklamaları Talabani'yi titretiyor.

Kerkük Arapları ile Türkler yakın dost. Bunu görmeniz gerek. Kerkük'te bir değişiklik olursa bundan en çok Türkiye etkilenecek. Suudi Arabistan, Ürdün ve Türkiye, Kerkük konusunda ortak politika oluşturmalı. Kerkük Araplarının yayın kuruluşu yok. Televizyon kurabilmemiz için Türkiye'den destek istiyoruz. Biz artık Kerkük için Türkmenlerle birlikte savaşacağız."

Bu sözlerini Türk kamuoyu ile paylaşma isteğine, memnuniyetle evet cevabını veriyorlar ve Türkiye'ye selam gönderiyorlar. Ziyaretimizin son durağı ABD ve İngiliz Başkonsoloslukları. Türkiye'nin konsolosluk açmadığı Kerkük'te, bu ziyareti yüreğimiz burkularak gerçekleştiriyoruz.

Son derece korunaklı bir kale görünümündeki askeri kışlada bulunan konsoloslukta iki diplomatla görüşüyoruz.

Türkiye'nin hassasiyetlerini bir kez daha hatırlatıyoruz.

Özellikle PKK konusunda atılan adımların yeterli olmadığını, terör örgütü üyelerinin hala Kuzey Irak'ta varlıklarını

serbestçe sürdürdüklerini söylüyoruz. Yorum yapmamaya özen göstererek, dikkatli bir şekilde not alıyorlar.

Biz de Kerkük'te yaşanan gerçeği not ediyoruz.

Türkmen grupların temsilcileri ile son kez bir araya geldik. Yöneticilerin hepsinin ileri yaşta olması dikkatimizi çekti. Kendilerine, aralarına gençleri de almaları ve onları yetiştirmeleri gerektiğini hatırlattık. Başarılı olabilmeleri için, birlik ve beraberlik içinde olmaları gerektiğini söyledik. Kerkük'ten ayrılırken, aklımız burada kaldı. Atatürk, Musul ve Kerkük'ü Misak-ı Milli sınırları içine alırken çok haklıymış. Osmanlı'nın ayrılmasından sonra bu topraklar hiç huzur görmedi. Görünen o ki, bu yaklaşımlar devam

ederse, on yıllarca huzur görmeyecek. Petrol denizinin üzerinde oturan bu toprakların insanlarını teslim alan yoksulluk, kaos, kan ve göz yaşı, ancak sağ duyulu, ahlaklı ve gerçekçi politikalarla biter... Türkiye'ye düşen sorumluluk çok fazla...

ANALİZ

Irak'ın Kuzeyinde de facto bir otonom yapı kurulmuştur. Kendilerince sözde Kürdistan olarak adlandırılan bu bölge bugün itibarıyla, her açıdan tam bağımlı durumdadır. Sanayisi olmayan, kurumları teşekkül etmemiş, ama devlet olma arzusu çok belirginleşmiş bu yapı, şimdilik komşu coğrafyalarla iyi ilişki kurmak ve ekonomik olarak güç kazanmak çabasında. Irak petrolünün gelirlerinden aldığı payı artırma dışında, Kerkük petrolünün tamamına sahip olmak için de çaba harcıyor.

Kerkük'ün ve dolayısıyla petrolünün bu yapının hakimiyetine girmesi ve bu coğrafyanın devletleşme çabaları bölge barışı açısından son derece risklidir.

Sürecin Türkiye tarafından her boyutu ile değerlendirilmesi, gelişmelerin zamanında ve doğru bir şekilde izlenerek gerekli pozisyonların alınması, öngörülerde bulunarak olayların önünde gidilmesi ulusal çıkarlarımız açısından şarttır.

NELER YAPMALI?

1- Irak Anayasası hükmünce, 2007 sonunda Kerkük'te yapılması öngörülen referandum kesin olarak yapılmamalı. Bugünkü koşullarda yapılacak referandum ile, Kerkük'ün sözde Kürdistan'a bağlanması yönünde karar çıkacağı çok açık.

Şehre getirilen 600 bin Kürtün vereceği oylarla şekillenecek referandum sonrası, bölgede önü alnamaz bir kaos başlayacaktır. Türkmenlerle Arapların kabul etmeyeceği bu so-

nuçla, Kerkük'ün statüsünün değişmesi, bir iç savaşı tetikleyecektir. Bu da hem Ortadoğu barışı, hem de Türkiye'nin ulusal güvenliği açısından son derece tehlikeli bir süreçtir. Türkiye; bu referandum için en az 10 yıllık bir normalleşme süreci istemelidir. Bu süreçte, Irak'ta yapılan son sağlıklı sayım (Irak'ta net Türkmen Sayısı bilinmiyor. Yapılan son dürüst-sağlıklı nüfus sayımında (1957) Türkmen nüfusu 600.000 idi. Bu rakam Irak genelinde % 9'a tekabül etmektedir. Bugün Irak'ta yaşayan Türkmen nüfusun %13 civarında olduğu tahmin edilmektedir. Bu da yaklaşık 2,5 milyon Türkmen nüfus anlamına gelir) esas alınarak, yeni listelerin oluşturulması sağlanmalıdır. Bu listeler, Türkiye'nin de içinde bulunduğu uluslararası gözlemciler tarafından denetlenmelidir. Türkiye, bunun dışındaki herhangi bir süreci kabul etmeyeceğini, bugünden ilan etmelidir.

2- Kerkük'te, bu koşullar altında referandum yapılması ve sonucunda, sözde Kürdistan'a bağlanması kararı çıkması halinde, Türkiye takınacağı tavra dair, bugünden bir pozisyon almalıdır.

Hükümetin yapacağı açıklamalar yanında, TBMM'nin alacağı karar da son derece etkili olacaktır. TBMM, gerçekçi olmayan bir referandum sonrasında, Kerkük'ün sözde Kürdistan'a bağlanması ve sonucunda iç savaş çıkması halinde, Türkmenlerin ve Arapların ve burada yaşayan tüm toplumların güvenliğini sağlamak için, sınır ötesi barış hareketi hakkının saklı olduğuna dair bir kararı tartışmalıdır. Kuzey Irak gündemli ve kapalı olarak yapılacak bir toplantıyla, TBMM, süreci her açıdan değerlendirmelidir.

3- Türkiye, İran ve Suriye, Irak'ın kuzeyinde yaşanan gelişmelerden birincil olarak etkilenecek üç ülkedir. Her üç ülkenin katılımıyla oluşturulacak bir çalışma grubu ile, Irak'ın kuzeyindeki gelişmeler tüm boyutları ile değerlendirilmeli ve ortak vizyonların oluşturulmasına katkı sağlanmalıdır.

4- Bölgede yaşayan tüm gruplarla, komşuluk ve akrabalık ilişkisi bulunan Türkiye'nin, Kerkük ve Erbil'de başkonsolosluklar açması şarttır.

5- Yaşayanların çoğunun Türkmen olduğu ve Türkçe konuşmanın son derece yaygın olduğu Erbil'de, Türk okullarının açılması, Türkçe yayın yapan radyo-televizyon ve gazetelerin teşvik edilmesi son derece önemlidir.

6- Uzun yıllar uygulanan asimilasyon ve soykırım nedeniyle, Türkmenler, hem coğrafi, hem de siyasi olarak çok parçalı ve etkisiz yapılara ayrılmıştır. Türkiye, bu yapıların her bakımdan birlik ve beraberlik içinde olmalarını, Irak yönetiminde, siyasal olarak etkin bir güç haline gelmelerini teşvik etmelidir.

7- Türkiye, geçen yıl Kuzey Irak'a 1.5 milyar kilovat/saatlik elektrik satmıştır. Yeni anlaşmalar askıya alınmalı ve gelişmelere göre pozisyon alınmalıdır.

8- Türkiye'nin güney sınırında, Irak'a geçişi sağlayacak ikinci bir kapı mutlaka açılmalıdır. Bunun pek çok açıdan, bugün ve ilerleyen yıllarda yararı olacaktır. Habur Sınır Kapısının işleyişi daha verimli ve denetimi daha sağlıklı hale getirilmelidir.

9- Dicle nehri üzerinde, projelendirilen ancak yapımına halen başlanamayan Ilısu Barajının inşaatına süratle başlanmalıdır. Bu baraj, Türkiye'nin elinde son derece önemli stratejik bir kozdur.

10- Sayın Başbakan'ın ve Sayın Dışişleri Bakanı'nun, Kerkük'ü de kapsayacak bir Irak ziyaretleri, bugün ve önümüzdeki süreç için, anlamlı ve yararlı olacaktır.

Türk Kerkük vakfı Kurucularından Prof. Dr. Mahir Nakip Kerkük sorununun, şehirde ne zaman hangi etnik grubun daha büyük nüfusu sahip olduğu değil, asıl sorunun uluslararası arenada petrol kaynaklarının paylaşımı olduğuna dikkat çekerek, "Elbette ki ABD, Kerkük şehrinin geleceği ile yakından ilgilenmekte ve şehrin kaderinin belirlenmesinde önemli rol oynayacaktır" diyor.

"Kerkük'ün geleceği puslu"

10 Nisan 2003 günü

Amerikan ordusunun izniyle Peşmerge güçlerinin şehri işgal ettiği gün Türkmen, Arap ve Kürt nüfusunun oranları takriben birbirine eşit hale gelmişti.

Bu tarihte Kerkük şehrinin nüfusu takriben 700.000 civarında iken bugün 1.100.000 civarına yükselmiştir. Şehri istila edenlerin tamamı Kürt olup, bir kısmı Iraklı bile değildir.

Bu tablodan da anlaşıldığı gibi İngilizlerin Irak'a girmesiyle şehirde huzur kaçmış 2003 yılına kadar şehir Araplaştırılmaya çalışılmış, 2003 yılından sonra da Kürtleştirilmeye çalışılmaktadır.

Mahir Nakip Türk Kerkük vakfı kurucularından. Kerkük ile ilgili sayısız makalesi mevcut. "Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra bu bölge için başlayan savaş henüz bitmemiş ve daha da devam edeceği benziyor" diyerek Kerkük sorununu en net biçimde özetliyor. Türkiye'nin niyetinin halis olduğunu ancak yeterli olmadığını ifade eden Nakip, "Türkiye, bu konuda diplomasisini arttırırken, diplomasinin geçersiz olacağı ihtimalini de göz önüne alarak gereken tedbirleri almalıdır. Kerkük meselesi, sadece Hükümetin bir dış politik meselesi olmamalıdır. Kerkük meselesi millî bir mesele olarak görülmelidir. En basit sivil kuruluşlarımızdan başlayarak, Cumhurbaşkanlığımıza kadar meselenin önemini, büyüklüğünü ve tehlikesini idrak etmelidir." şeklinde konuşuyor. Nakip sorularımıza şöyle yanıt veriyor.

YARIN: Kerkük'ün stratejik bir kent olmasının nedenlerini tarihsel süreçte kısaca anlatır mısınız? Bugünlere nasıl gelindi?

NAKİP: Kerkük, Selçuklular, İlhanlılar, Celayırlılar, Timurlular ve erken Safeviler döneminde Türkmen boy-larını barındırmıştır. Kerkük hakkında ilk resmi bilgileri Kanuni'nin Bağdat seferi sonrası Kerkük'ten geçerken tutulan Tahrir Defteri'nden öğrenebiliyoruz. O zaman sadece kaleden ibaret olan şehirde ikamet edenlerin adlarına bakarak hemen hemen tamamının Türk olduğunu görüyoruz. IV

Murat zamanına kadar bu şehirde yaşayanlar, Türkistan ve Horasan'dan gelenler Türklerden oluşmuştur. IV Murat'ın Bağdat fethinden sonra az da olsa Anadolu'dan göçler olmuştur. Şehir 1918 yılına kadar Türk'ün egemenliğinde kalmıştır. 1920 yılında petrolün çıkarılmaya başlamasında sonra istihdam alanları açılmış ve şehir civar bölgelerden göç almaya başlamıştır. Göçün yanında Bağdat Hükümetlerinin güttüğü Araplaştırma politikası neticesinde yirminci asrın ortalarında şehrin demografik yapısı nisbeten bozulmaya başlamıştır.

Saddam'ın Cumhurbaşkanı Yardımcısı olduğu 1974 yılından itibaren planlı bir Araplaştırma politikası başlamıştır. Bu Araplaştırmadan Kürtler kadar Türkmenler de zarar görmüştür. Ancak Türkler 1980'li yıllara kadar şehirde çoğunluğu teşkil etmişlerdir.

10 Nisan 2003 günü Amerikan ordusunun izniyle Peşmerge güçlerinin şehri işgal ettiği gün Türkmen, Arap ve Kürt nüfusunun oranları takriben birbirine eşit hale gelmişti. Bu tarihte Kerkük şehrinin nüfusu takriben 700.000 civarında iken bugün 1.100.000 civarına yükselmiştir. Şehri istila edenlerin tamamı Kürt olup, bir kısmı Iraklı bile değildir. Bu tablodan da anlaşıldığı gibi İngilizlerin Irak'a girmesiyle şehirde huzur kaçmış 2003 yılına kadar şehir Araplaştırılmaya çalışılmış, 2003 yılından sonra da Kürtleştirilmeye çalışılmaktadır.

Bütün bu demografi değiştirmenin sebebi kuşkusuz ki şehrin altında yatan zengin petrol yataklarıdır. Dünyanın en

zengin petrol havzası burasıdır. En son tükenecek petrol bu şehirdedir. En ucuz mal olan petrol bu şehirde bulunmaktadır. Yani, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra bu bölge için başlayan savaş henüz bitmemiş ve daha da devam edeceği benziyor.

KÜRTLERDEN SNRA TANSİYON ARTMAYA BAŞLADI

YARIN: Bugün etnik bir çatışma söz konusu mu? Bunun temelinde yatan nedenler neler?

NAKİP: Kürtlerin şehri işgalinden sonra tansiyon peyder pey artmaya başlamıştır. Sayıları yüz binleri bulan Kürt yerleşimcilerden sonra şehrin hem etnik yapısı bozulmuş, hem de asayiş kaybolmuştur. Ticari hayat tamamen Kürt işportacıların eline geçmiştir.

Devletin ve emlak sahibi Türkmen halkının arazileri KDP (Kürdistan Demokratik Parti) ve KYB (Kürdistan Yurtseverler Birliği)'nin teşviki ile şehre gelen Kürt aileleri tarafından işgal edilmiştir. Vali, Vali Yardımcıları, Belediye Başkanı, İl Meclis Başkanı, Emniyet Müdürü ve resmî kuruluşların bütün üst düzey yetkilileri Kürtlerden atanmıştır. Kürt yönetiminin taraflı uygulamalarından ötürü Türkmen ve Arap İl meclis üyeleri, Meclis toplantılarını boykot etmişlerdir. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi bir de şartlar hiç de müsait olmadığı halde Kürt taraflı önümüzdeki Aralık başında şehirde referandum yapılması hususunda ısrar etmektedir.

TÜRKMENLER VE ARAPLAR REFERANDUM İSTEMİYOR

Bütün bu tek yanlı uygulamalar şehri barut fıçısına çevirmiştir. Ülkeyi kasıp kavuran mezhep çatışmalarına bir de etnik çatışmalar ilave edilmek istenmektedir. Irak'ta Araplar'ın önemli bir kısmı, Türkmenlerin tamamı referandumu istememektedir. Eğer Kürt siyasi grupları referandumda ısrarcı olurlarsa, etnik çatışmanın sorumluları onlar olacaktır.

KERKÜK' TE YATIRIMA İZİN VERİLMİYOR

YARIN: Kerkük'te ve Kuzey Irak'ta yatırım yapan Türk işadamları artmaya başladı. Hangi alanlarda yatırım ve ticaret yapılıyor?

NAKİP: Türk iş adamları Kürt yönetiminin hakim olduğu Erbil, Süleymaniye ve Dohuk illerinde yatırım ve ticaret yapabilmektedirler. Kerkük'te yatırım ve ticaret yapmalarına izin verilmemektedir. Bugün sözünü ettiğimiz üç şehirde 350 civarında Türk firması iş yapmaktadır.

Önemli bir kısmı inşaat, gıda, mobilya, beyaz eşya gibi alanlarda çalışmaktadırlar. Aslında bunu Türkiye'nin Kuzey Irak halkına bir yardımı niteliğinde görmek gerekir. Türkiye bu konuda sağ duyulu, akıllı, sorumlu ve cömert davranmaktadır. Çünkü bu bölgenin ticaret yapabileceği yegâne sınır kapısı Habur'dur. Türkiye Kuzey Irak halkına her zaman yardım elini uzatmasını bilmiştir. Kuzey Irak yönetiminin de Türkiye'ye aynı sorumlulukla bakması beklenir.

YARIN: Kerkük petrollerinin dünyadaki önemi nedir? Büyük orta doğu planının en önemli kare ası Kerkük mü?

NAKİP: Bilimsel tahminlere göre dünyanın en son bitecek petrol rezervi Ortadoğu bölgesi olup, bunların başında da Kerkük gelmektedir. Kerkük'te çıkarılan petrolün daha en az 80 yıllık ömrü olduğu söyleniyor. Ayrıca Kerkük'te çıkarılan petrolün varil başına maliyeti 1 Dolar'dır. Dünyada bu maliyet ortalama 8 Dolar civarındadır. Düşünün bugün varili 70 Dolara satılan bir ürünün üretim maliyeti 1 Dolar'dır. Kerkük petroleri kalite yönünden de üstün olup, yer yüzüne en yakın petrol rezervidir. Onun için Kürt siyasi grupları nüfusunun tamamı Kürt olan Süleymaniye'yi değil, bir Türkmen şehri olan Kerkük'ü Kürdistan'ın kalbi görmekte-

dir. Demek ki kavga petrol içindir. Onun için büyük Ortadoğu planının en önemli kare ası gerçekten Kerkük'tür.

Siyasî mensubiyetlerine bakılmaksızın bütün Türkmenler, Kerkük'ün bir Türkmen şehri olması yanında yer altı ve üstü kaynaklarının bütün Iraklılara ait olduğunu savunmaktadırlar. Aslında bu konuda Türkiye'nin görüşü de Türkmenlerin görüşü ile örtüşmektedir. Zaten aklın yolu da birdir. Türkiye hiç bir zaman dış politikasında saldırgan, tecavüzkâr ve fanatik olmamıştır.

BARZANİ DİPLOMASİYİ BİLMEZ

YARIN: Barzani'nin Kerkük-Diyarbakır benzetmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

NAKİP: Çok sorumsuz ve haddini aşan bir davranıştır. Bu tür demeçler neticede Kürt halkına zarar verir. Ama önemsenmemesi lazım. Barzani, oldum olası ırkçılığı ile bilinir. Diplomasiyi bilmez. Avrupa'da yaşayan bazı Iraklı Kürt yazarları da onunun anti-demokratik ve şovenist davranışlarını tenkit eder. Buna karşılık haklı olarak Türkiye Irak Hükümetine bir nota vermiştir. Aslında Türkiye, KDP'nin Ankara Temsilciliğini de kapatmasını düşünebilir. Ancak, onu bir sonraki adım olarak görmek daha doğrudur.

KERKÜK' ÜN GELECEĞİ PUSLU

YARIN: Kerkük' ün geleceğini nasıl görüyorsunuz?

NAKİP: Kerkük'ün geleceği oldukça puslu ve karanlık görünüyor. Kuşkusuz ki mesele şehirde ne zaman hangi etnik grubun daha büyük nüfusu sahip olduğu meselesi değildir. Mesele uluslararası arenada petrol kaynaklarının paylaşımı meselesidir. Elbette ki ABD, Kerkük şehrinin geleceği ile yakından ilgilenmektedir ve şehrin kaderinin belirlenmesinde önemli rol oynayacaktır. ABD yetkililerinin "Kerkük, Iraklıların meselesidir" demesine bakmamak gerekir. Aslında Anayasa'nın 140. Maddesi Kerkük'ü Irak'ın bir meselesi olarak değil, Kerkük'te yaşayan halkın meselesi haline getirmektedir. Çünkü, bu maddeye göre şehrin kaderini belirlemek için referandumun sadece Kerkük'te yapılmasını önermektedir. Eğer Kerkük, gerçekten Iraklıların meselesi yapılırdı, referandumun bütün Irak'ta yapılması gerekirdi. Kısaca ifade etmek gerekirse, sadece Irak ve Türkiye değil, dünya Kerkük'ü daha çok tartışacaktır. Belki bu uğurda kanlar dökülecektir. Etnik çatışmalar olacaktır.

KERKÜK MİLLİ BİR MESELE OLARAK GÖRÜLMELİ

YARIN: Türkiye'nin Kerkük'le ilgili politikasını nasıl buluyorsunuz?

NAKİP: Türkiye, Kerkük'ü Irak'ın bir şehri, bağrında barındırdığı zengin petrol yataklarını da bütün Iraklıların malı olarak görüyor. Kerkük'te sürdürülen kasıtlı demografik

değişime karşı gelmekte ve onu kabul edilebilir görmemektedir. Aralık ayında yapılması öngörülen referandumun en azında ertelenmesi gerektiğini savunuyor. Bunun için de iç güvenlik yetersizliğini ve kasıtlı yapılan etnik değişimi göstermektedir. Çözüm olarak da Kerkük'ü belli bir etnik gruba değil, bütün Irak'a ait olduğunu söylemektedir.

Aslında Türkiye'nin bu görüşünü Irak'ın içinde Şii ve Sünni Arap partileri ile hemen hemen bütün Arap ülkeleri de paylaşmaktadır. Bütün bunlar Türkiye'nin niyetinin halis olduğunu ancak yeterli olmadığını göstermektedir. Türkiye, bu konuda diplomasisini arttırırken, diplomasi-nin geçersiz olacağı ihtimalini de göz önüne alarak gereken tedbirleri almalıdır. Kerkük meselesi, sadece Hükümetin bir dış politik meselesi olmamalıdır. Kerkük meselesi millî bir mesele olarak görülmelidir. En basit sivil kuruluşlarımızdan başlayarak, Cumhurbaşkanlığımıza kadar meselenin önemini, büyüklüğünü ve tehlikesini idrak etmelidir.

YARIN: Washington'da Irak'la ilgili bir konferansa katılmıştınız. Konferansın amacı neydi? İzlenimlerinizi öğrenebilir miyiz?

NAKİP: TOBB Üniversitesi ile German Marshall Fund (GMF) ile işbirliği yaparak 10-11 Nisan tarihleri arasında Watergate Hotel-Washington'da önemli bir konferans düzenlenmiştir. Üç oturum ve iki konferanstan ibaret olan toplantıda toplam 24 konuşmacı katılmıştır. Bunların 9'i Amerikalı ya da Avrupalı, 3'ü Türk, 12'si de Iraklı idi. Iraklıların 6'sı Arap, 3'ü Türkmen 3'ü de Kürt idi. Yabancıların içerisinde Barbara Stephenson (Amerikan Hariciyesinde Irak Koordinatörü) ve Antony Blinken (Amerikan Senatosunun Uluslararası İlişkileri Komitesi üyesi) gibi yetkililer ve Peter Sluglett gibi ünlü tarihçiler vardı. Araplar, Kürtler ve Türkmen arasında da önemli isimler vardı. Sonuçta Kerkük meselesinin önemli ve çetrefilli bir konu olduğu ve barışçı yollarla çözülmesi gerektiği ve referandumun da ertelenmesinin iyi olacağı kanaati ortaya çıkmıştır.

Konferansın en önemli tarafı ise, ilk defa Türkmen meselesinin bu kadar ayrıntılı ve yetkili ağızlardan dile getirilmesidir. Özellikle Vakfımızın yönetim kurulu üyesi Sayın Erşat Hürmüzlü'nün Kerkük konusundaki bildirisi oldukça

ilgi toplamıştır. Bu arada Kuzey Irak Yönetiminin Amerika Temsilcisi olan (Celal Talabani'nin oğlu) Kubat Talabani'nin ılımlı konuşması dikkat çekici olmuştur. Kısacası, konferans her yönüyle bir taraftan Irak barış sürecine olumlu bir katkı sağlamış, diğer taraftan da Türkiye'nin tezini güçlendirmiştir.

TELAFER DE SİNSİ OYUN OYNANIYOR

YARIN: Bu arada Telafer'de neler oluyor?

NAKİP: Orda da sinsî oyunlar oynanıyor. Şehrin tamamı Türkmen'dir. Bu şehirde uzun yıllar sorunsuz beraber yaşayan Şii ve Sünni Türkmenler birbirine düşürülmek istenmektedir. Bütün olanlardan birinci derecede sorumlu olan Sünni Türkmenler arasına sızan El-Kaide, Şii Türkmenleri kandırarak yanına çekmek isteyen KDP'dir. Bu şehir stratejik öneme sahiptir. Kuzey Irak Parlamentosundan geçen Anayasa'da bu şehir Kürdistan'ın içinde gösterilmiştir. Bu şehir bir taraftan Kürt bölgesini Suriye sınırına bağlar, diğer taraftan Türkiye'nin Irak'a Kürt bölgesinin dışında nüfuz edebileceği tek kapıdır. Şu anda KDP'nin planı Sünni Türkmenleri şehirden Musul'a doğru sürmek, şehirde sadece Şiilerin kalmasını sağlamaktır. Böylece Şiilerle anlaşmaları daha kolay olacaktır.

YARIN: Kerkük Vakfının çalışmaları ve misyonu hakkında bilgi verir misiniz?

NAKİP: Evet. Vakfımız 1999 yılında kurulmuştur. Adını, hayatı Kerkük davasına vakfeden değerli ağabeyimiz İzzettin

Kerkük'ten almıştır. Ancak, amacı Irak'ta yaşayan bütün Türklerin geçmişlerini araştırmak ve gelecekler konusunda da yol gösterici projeler yapmaktır. Hiç bir siyasî kuruluşun uzantısı ya da organı değildir. Maddi kaynakları az sayıda olan fedakâr üyelerinden gelmektedir. Kurulduğu yıldan itibaren bugüne kadar onlarca Türkmen kültürü ve siyasî durumu ile ilgili onlarca Türkçe, Arapça ve İngilizce kitap yayımlamıştır. Ayrıca Vakfımızın Türkmen literatüründe tartışmasız en kaliteli bir süreli yayını bulunmaktadır. 1999 yılında Türkçe, Arapça ve İngilizce olarak yayın hayatına başlayan Kardeşlik dergisi günümüzde de Türkmen literatüründe en iyi ve kapsamlı dergi olma özelliğini korumaktadır. Bugüne kadar toplam 33 sayı yayınlanmıştır.

YARIN: Son olarak yeni Kitabınız hakkında bilgi verir misiniz?

NAKİP: "Kerkük'ün Kimliği" isimli kitabım Bilgi Yayınlarından Şubat ayında yayımlandı. Önsözünü tanınmış tarihçimiz İlber Ortaylı kaleme aldı. Kısa sürede mevcudu biten kitabın ikinci baskısı Nisan'ın ortalarında piyasaya sürülmüştür. Kitapta da temas ettiğim gibi aslında bugüne kadar hiç bir Kerküklü Türkmen, Kerkük'ün Türklüğünü ispatlamaya ihtiyaç duymamıştır. Ancak, bazı Iraklı Kürt yazarların Kerkük'le ilgili Arapça ve İngilizce kaleme aldıkları kitaplarda çok yanlış ve yanıltıcı bilgiler gördüm. Hatta kasıtlı yapılmış tahrifler tespit ettim. Bunun üzerine bu kitap ortaya çıktı. Kitapta tarafsız ve bilimsel bir üslupla Kerkük'ün tarihî, kültürel, sosyal siyasî ve sanatsal kimliği tartışılmaktadır.

Türk iş adamları Kürt yönetiminin hakim olduğu Erbil, Süleymaniye ve Duhok illerinde yatırım ve ticaret yapabilmektedirler. Kerkük'te yatırım ve ticaret yapmalarına izin verilmemektedir. Bugün sözünü ettiğimiz üç şehirde 350 civarında Türk firması iş yapmaktadır. Önemli bir kısmı inşaat, gıda, mobilya, beyaz eşya gibi alanlarda çalışmaktadırlar.

Onlar erdi muradına...

**"Toplu konutta Milenyum 60 Serisi
hepimizin kurtarıcısı!"**

Osman Çolakoğlu / Müteahhit

PENZEDE OLMAK YA DA OLMAMAK; İŞTE BÜTÜN MESELE BUI!

İnsanlar ev sahibi olmak için neden toplu konuta girer? Çünkü hem ekonomiktir hem de ödemeler uzun vadeye yayılır. Ama şimdi eğri oturup doğru konuşalım: Bir müteahhit, tüketiciyi gözettiği kadar kendini de kollar; yani

kazanmayacağı hiçbir işe girmez, değil mi? Kazanmalıyız ki kazandırabilelim... İşte o nedenle, diğer kalemlerde yaptığımız "kalite - maliyet" dengesi PVC sistemlerde de geçerlidir. Geçer not alan problemsiz her mal, bizim tercihimizdir yani. İyi ki varsın Esen!..

Bu ilandaki sözlerin Osman Çolakoğlu'na ait olduğu İzmir - Karşıyaka 3. Noteri Aynur Erdem tarafından onaylanmıştır.

ITC lideri Ergeç: "Kerkük'te 'normalleştirme' olmadığı takdirde sayıma ve referanduma katılmayız ya da bunu yaptırmayız"

Kerkük ateşten gömlek...

Dikkat ederseniz, Irak Çalışma Grubu'nun raporun bir bölümünde, Türkiye'nin önemli bir Sünni Müslüman ülke olarak Irak'taki uzlaşma sürecine katkıda bulunabileceğine işaret ediliyor

Irak Türkmen Cephesi Başkanı ve Kerkük Milletvekili Dr. Sadettin Ergeç, Irak'ın en son fotoğrafını çekerek, Türkmenlerin sorunlarına değindi. Lider ve parlamenter olarak yaşanan zorlukları dile getiren Ergeç, Kerkük ile ilgili gerçeği, tek cümlede şöyle özetliyor: "Kerkük Ateşten gömlek" Türkmenlerin, Irak'ta sürekli baskı ve zulme maruz kaldığını nihai hedefin, Türkmenleri yok etmek, yok edilemeseler bile, Türkiye'den, Türk milletinden ve hatta Türk dünyasından koparmak olduğuna dikkat çeken Ergeç " Bu nedenle Türkmenler, haklarını kazanabilmek için siyasi mücadelelerini yoğunlaştırmalıdır. Türkiye'de de Türkmen propagandası ve siyasi bilinçlendirme kampanyası hızlandırılmalıdır.. Türkmen sevdalısı bütün sivil toplum kuruluşlarına büyük görevler düşmektedir" diyor.

YARIN: Irak'ta 2007 sonunda yapılması beklenen referandum konusunda ne düşünüyorsunuz?

ERGEÇ:Kerkük'te normalleştirme olmadığı takdirde, Iraklı Türkmenler olarak 2007'de yapılması planlanan referanduma katılmayız. Mevcut Anayasa'ya göre, 2007 yılında Kerkük'te referandum yapılmaması gerekiyor. Ama anayasa referandumdan önce bir normalleştirme ve bir sayım öngörüyor.. Normalleştirme öyle kolay bir iş değil. Nüfus ve mal rejiminin yeniden düzenlenmesi daha doğrusu işgal öncesindeki hale getirilmesi gerekiyor. Peşmergenin tapu ve nüfus dairesini talan ettiği Kerkük'te bunu sağlamak çok zor. Dolayısıyla şartlar oluşmadığı takdirde referandumun gerçekleşmemesi için elimizden geleni yaparız.

NUFUS KÜRTLER LEHİNE BOZULDU

Bildiğiniz gibi, Kerkük'te demografik yapı Kürtler lehi-

ne bozulmuştur. Birleşmiş Milletler kayıtlarında, Saddam döneminde Kerkük'ten göçe zorlanan Kürtlerin sayısı 11 bin 700, Irak resmi kayıtlarında ise bu rakam 11 bin 885'tir. Halbuki Kerkük'e işgalden sonra getirilerek seçim kütüğüne kaydedirilen Kürtlerin sayısı 227 bin civarındadır. Bu bize göre 500-600 bin nüfusa tekabül eder. Üstelik bunların çoğunluğu Kerküklü değildir.. Çoğunluğu Irak'a komşu ülkelerden getirilmişlerdir.Dolayısıyla Kerkük'ün demografik yapısı bozulmuştur. Bu nedenle normalleştirme bizim için büyük önem arz etmektedir.

Bu haksızlıklar giderilir şartlar düzeltilir ve normalleşme sağlanırsa referandumdan niye korkalım. Biz normalleştirme sürecini takipçisi olacağız.. Zaten sağlıklı bir sayım yapıldığında her şey ortaya çıkar.

Demografik yapı düzeltilmezse, yapılacak bir referandum kimseyi mutlu etmez... Şu anda Irak'ın sorunları çok büyük... Kerkük ise mihenk taşı.. Biz her zaman diyoruz ki öncelikle Kerkük üzerinde uzlaşalım.. Ama 2003'ün şartlarına göre anlaşalım. Bize ait olan arazileri teslim edin. Yani benim sende neyim varsa ver, senin neyin varsa al. Ancak, bugünün şartlarına göre değil....

REFERANDUM MEŞRU DEĞİL

Bize ait araziler geri verilmedikçe bu sürecin içinde olmayacağız. "Kürt nüfusu ile doldurulmuş Kuzey Irak'ta yapılacak referandumu meşru saymıyoruz... Türkmen ve Arap grupların sayımda ve referandumda yer almayacaklarını söyledi. Normalleştirme sağlanmazsa Türkmenler de Araplar da, sayıma ve referanduma katılmaz. Böyle bir prensip anlaşmamız var. Zaten, bu koşullarda, referandum 2007 yılında yetişmez. Kerkük'te 'normalleştirme' olmadı-

ği takdirde sayıma ve referanduma katılmayız ya da bunu yaptırmayız...

ABD HATANIN NERESİNDEN DÖNERSE KARDIR YARIN: ABD'nin bir bölge politikası var mı?

ERGEÇ: Amerika'nın başına Irak çorabını Beyaz Saray'daki şahinler ördü... Amerika çok büyük itibar kaybetti. İşgal ve sonrasındaki süreç, Bush'un siyasi kariyeri bile etkilemiştir... Biz, ABD'nin yanlış hesabının Bağdat'tan döndüğünü düşünüyoruz... ABD'nin ve Irak'ın kaderinin, 7 Kasım seçimleriyle birlikte zaman içinde değişeceğine inanıyoruz. ABD'nin yaptığı en akıllıca işlerden biri, Demokrat ve Cumhuriyetçi partinin önde gelen iki eski politikacının başkanlığında bir çalışma grubu oluşturmalarıdır. 6 Aralık'ta açıklanan rapor, ABD'nin sadece Irak'ta değil Ortadoğu'daki geleceği için, milli bir stratejik belgesi olarak kabul edilebilir. Bu rapora göre ABD'nin Irak'ta izlediği politikada değişiklikler beklenmektedir. 2008 yılı içinde bölgeden çekilmeye başlayabilirler. Yanlışlarını gördüler şimdi onları ortadan kaldırmak zorundalar. Köklü değişiklikler olacaktır.. ABD hatanın neresinden dönse kardır.

RAPORU AKILCI BULUYORUM

YARIN: Irak çalışma grubunun raporu hakkında görüşleriniz nelerdir?

ERGEÇ: Irak Çalışma Grubu Eşbaşkanları Mr. James Baker ve Mr Lee Hamilton'a mektup yazdım. Kendilerinin, Irak Çalışma Grubu'nda yer almasını dünya barışı için bir şans olduğunu, hazırlayacakları raporunda, Ortadoğu'nun ve özellikle de Irak'ın huzura ve istikrara kavuşmasında büyük katkısı olacağını düşündüğümü söyledim.

Mektubumda, tezlerimizi dile getirdim... Görüşlerimizin rapora yansıtıldığını, çoğu tespitlerimizin raporla örtüştüğünü gördüm.. Bu da bizi umutlandırdı...İki deneyimli politikacı tarafından hazırlanan raporu akılcı ve gerçekçi buluyorum. Irak Çalışma Grubu'nun raporu, 142 sayfa ve 79 tavsiye içeriyor. Tavsiyelerin 30. maddesinde, Türkmenlerin de savunduğu gibi, Kerkük'te yapılacak referandumun ertelenmesi öneriliyor.

Irak Çalışma Raporu'nun diplomatik çabalar bölümünde; Kerkük konusunda tarafların mutabık kalacağı bir anlaşmaya varılmasının önemi vurgulanırken, tavsiyelerin 30. maddesinde ise aynen şöyle söyleniyor:

"Kerkük'te yaşanan vahim duruma karşın, etnik şiddeti durdurmak için uluslararası bir tahkime gidilmesi, bir barut fıçısı olan Kerkük'te Irak Anayasası'nın öngördüğü referandumun yapılmasının patlamaya neden olacağı ve dolayısıyla ertelenmelidir. Bu sorunun uluslararası Irak'a destek grubunun diplomatik çalışmalarının gündemine alınması gerekir."

Bildiğiniz gibi, Irak Çalışma Grubu raporu Bush yönetimine, "Irak stratejisini derhal değiştirmesi" çağrısında bulunuyor. Bush bu çağrıya uyar mı uymaz mı zaman gösterecek. Bu çağrıya uyulması da işgali mazur göstermez ama hem ABD'ye hem de Ortadoğu'ya büyük hizmet edilmiş olur..

YARIN: Türkiye'nin Irak politikası nedir?

ERGEÇ: Türkiye'nin Irak Türklerini birleştirip, bütünlük için çabaları var. Bu amaçla, toplantılar düzenliyor. Türkmen milletvekilleri, önde gelen siyasi oluşumlar ve kişiler çağrılıyor. Bu toplantıların olumlu ve umut verici bulunduğunu söyleyebilirim.

Dikkat ederseniz, Irak Çalışma Grubu'nun raporun bir bölümünde, Türkiye'nin önemli bir Sünni Müslüman ülke olarak Irak'taki uzlaşma sürecine katkıda bulunabileceğine işaret ediliyor. 'Türkiye'nin Irak'ın bütünlüğünü koruması ve ülkenin PKK için bir barınak olmasının önlenmesindeki çıkarı dikkate alındığında, Ankara'nın çabalarının bilhassa yardımcı olabileceğinin' altı çiziliyor. Bu arada hemen belirteyim, Türkiye sadece Türkmen gruplarıyla değil, Irak'taki bütün gruplara görüşüyor ve eşit mesafede duruyor..

IRAK TA YALNIZ DEĞİLİZ

YARIN: Türkmenlerin siyasi varlığı ve politikasını açıklar mısınız?

ERGEÇ: Türkmenlerin sağduyusu ve öngörüsü, Hükümete bir bakan ve Irak Ulusal Meclisi'ne de sekiz milletvekiliyle yansıyor. Demokratik mücadelelerinde artık her kesimden taraftar bulabiliyoruz. Irak'ta yalnız olmadığımızı, en azından bizim gibi

düşünenlerin her geçen gün arttığını söyleyebilirim. Zamanın bizi haklı çıkardığını ve bütün tezlerimizin bugün kabul gördüğünü söyleyebilirim.

Biz Irak'tan koparıldığımız anda Irak'ta her şey biter. Biz, gücümüzü Irak'ın toprak bütünlüğünde gördüğümüz için bu yönde mücadele veriyoruz. Musul, Kerkük, Tikrit, Diyala bölgelerinden milletvekilleri ile bir toplantı gerçekleştirdik. Bu toplantıda da Irak'ın birliği ve varlığını koruma kararlılığı çıktı..

Biz, başından beri Irak'ın toprak bütünlüğünden yanayız. "Türk-Kürt, Sünni-Şii ayrımına kesinlikle karşıyız. Kim kendini nasıl nitelerse nitelesin, hepsinin birleştiği ortak bir nokta olsun. Bu da Irak üst kimliğidir. Biz bunu istiyoruz.

BÜTÜN ÖNEMLİ NOKTALARA KÜRTLER YERLEŞTİRİLDİ

YARIN: Kerkük gerçeğini bir de sizden dinleyelim...

ERGEÇ: Kerkük, bugün işgal altındadır. Kürtler bugün Kerkük'teki bütün resmi daireleri işgal etmişlerdir. Vali, vali yardımcısı, genel müdürlük, genel müdür yardımcılığının hepsi Kürtlerdendir. Kerkük'te bütün önemli noktalara Kürtler yerleştirilmiştir. Benim bir Eğitim Genel Müdürümü öldürdüler. Bir genel müdür yardımcımız vardı. Bunu bile problem yaptılar. Ayrıca Türkmenler kaçırılıyor. Fidyeye için de, siyasi nedenlerle de bu kaçırmalar gerçekleşiyor. İntihar bombacıları arttı, faili meçhul cinayetler ve suikastlar

çoğaldı. Son zamanlarda Irak Türkmen Cephesi mensuplarına yöneldiler...

Irak'taki Türkmenler üzerindeki baskı her geçen gün artmaktadır. Türkmenler Kerkük'ten göçe zorlanmaktadır. Şehirdeki bu can pazarı halkı göçe zorluyor. Bizim insanımızın göç etmesinden kimler istifade eder? Bu işi yapanlar kimler? Elimizde biri olmadığı için kimseyi suçlayamıyoruz... Kerkük ateşten bir gömlek oldu... Kerkük'te yaşamak yürek işi oldu...

YARIN: Kürt liderlerle görüşmelerinizde bu konuyu nasıl yorumluyorlar?

ERGEÇ: Irak Cumhurbaşkanı Celal Talabani ile iki defa görüştüm. Bize yardım etmek istemiyor, daha doğrusu yardım etmek istiyormuş gibi yapıyor. Talabani verdiği sözleri tutmuyor. İlk görüşmemde düşüncelerimizi sordu, anlattık. 'Türkmenlere karşı hatalı hareketler yapıldığının farkındayız' dedi. İkinci defa Kerkük valiliğinde yapılan toplantıda görüştüm. Bu görüşmede bana '11-12 yıldır Kürtler iktidardayız' dedi. Biz iktidara doyduk. 80 yıldır Araplar hükmediyorlardı, artık sıra size geldi. Türkmenler de iktidarda olsun. Onlar da görev yapsın' diye konuştu. Ben de Türkmenlerin hakkının verilmesi için eski duruma dönülmesini istedim. Oturur konuşuruz dedim. Talabani Türkmen davasına Barzani'ye

göre daha yakınmış gibi görünüyor. Ancak verilen sözler hiçbir zaman yerine getirilmedi. Biz hazırız her şey normale dönsün oturup o zaman kozlarımızı paylaşırız...

PROBLEM VATANDAŞLAR DEĞİL LİDERLER

Irak'ta bir "Kürt devleti" kurulmasını mümkün görmüyorum. Zaten, Iraklı Kürt vatandaşlarla bir problemimiz yok. Problem, aşırı istekleri olan siyasi lider ve kadrolardan kaynaklanıyor. Türkmenler, Kürt karşıtı değildir. Ancak bu şartlarda Türkmenlerin, Kürtlerin izledikleri politikaları onaylamaları düşünülemez.. Türkiye kabul etse bile...

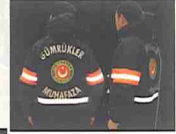
TÜRKMENLERİ TÜRKİYE DEN KOPARMAYA ÇALIŞIYORLAR

YARIN: Türkiye'ye bir mesajınız olacak mı?

ERGEÇ: Türkmenler, Irak'ta sürekli baskı ve zulme maruz kalmaktadır. Nihai hedef, Türkmenleri yok etmek, yok edilemeseler bile, Türkiye'den, Türk milletinden ve hatta Türk dünyasından koparmaktır. Bu nedenle Türkmenler, haklarını kazanabilmek için siyasi mücadelelerini yoğunlaştırmalıdır. Türkiye'de de Türkmen propagandası ve siyasi bilinçlendirme kampanyası hızlandırılmalıdır.. Türkmen sevdalısı bütün sivil toplum kuruluşlarına büyük görevler düşmektedir...

makara

yüz / göz koruma

gürültüden koruma

solunum koruma

www.makaratekstil.com.tr

makara

el koruma

Düşmeden koruma

Vücut koruma

Merkez : 895 sk.No:9 HISARONU/ IZMIR
Tel: 0232 4412851(pbx) Fax: 232 4831594
Sube : 1145/5 sk.No:6-D Yenisehir/ IZMIR
Tel : 0232 4593949 (pbx) Fax: 0232 4594159

Info@makaratekstil.com.tr

Global Strateji Enstitüsü Başkanı Ercüment Okçu, Irak anayasasına yerleştirilen ve 140. madde olarak isimlenen mayın patlarsa bundan sadece Türkmenlerin değil bölgede yaşayan tüm etnik grupların en fazla da Kürt halkının zarar göreceğini söylüyor.

Türkiye, Kerkük üzerine oynanan oyunu içine sindiremez

Kerkük, küresel ve süper güçler, özellikle de ABD tarafından Büyük Ortadoğu (BOP) veya Genişletilmiş Ortadoğu ve Kuzey Afrika Projesi (GOKAP) olarak isimlendirilen projelerin geometrik merkezinde yer alması da, amacı dünya enerji kaynaklarını kontrol etmek olan bu projelerin hedeflerinin tam merkezinde sayılabilir.

Emekli Albay Ercüment Okçu, Hedefi enerji olan BOP için stratejik hedef konumundaki Kerkük'ün, bu ortağı ABD desteği ile sahip olmak isteyen Irak'lı Kürt gruplar için çok daha önemli olduğunu, belirterek, " Niyetlerinin, gelecekte bağımsız bir devlet kurmak olduğunu artık pervasız bir şekilde ifade etmekten çekinmeyen Irak'lı Kürt gruplar için Kerkük, bu devletin kuruluş ve bekasını sağlayacak tek ekonomik kaynak ve zenginliktir. Türkiye ve Türkmenler için bu şehrin altındaki zenginlikten ziyade üstündeki zenginlik önemlidir." diyor. Okçu ile Kerkük sorunu üzerine kapsamı oldukça geniş bir söyleşi yaptık:

YARIN: Global Strateji Enstitüsü hakkında bilgi verirsiniz?

OKÇU: Global Strateji Enstitüsü, Türkmeneli İşbirliği ve Kültür Vakfı tarafından desteklenen, her hangi bir yabancı vakıf, kaynak veya fon ile ilişkisi ve bağı bulunmayan, genelde Ortadoğu, özelde Irak ve Türkmen çalışan ve bu mücadelede Türkmenlerden taraf olan bir araştırma merkezidir. İşin bütününi kaçırmamak üzere, tüm Türk devlet ve toplulukları ile Türkiye'nin hak ve menfaatlerinin bulunduğu bölgeler ve konular ile güç merkezleri ve adaylarını, araştırma birimi veya uzman düzeyinde takip eden bir nevi ihtisas araştırma merkezi sayılabilir. Ortadoğu, Irak ve Türkmenler konusunda bu merkezlerin en iyisidir şeklinde de ifade edebiliriz. 2004 yılı nisan ayı başında faaliyete geçen ve bu tür bir konu için oldukça yeni sayılabilecek bir düşünce kuruluşu olan Enstitümüz, kuruluşundan bugüne kadar 30'a yakın ulusal, iki uluslararası panel, sempozyum, konferans, beyin fırtınası ve çalıştay şeklinde etkinlik düzenlemiştir. Bu günkü Irak devletinin yer aldığı Osmanlı

coğrafyasında yer alan üç Osmanlı vilayetine ait 34 adet Salname (İl yıllığı)'yi Türkçeleştirerek düzenlemiş ve Bağdat, Musul ve Basra Salmeleri adı altında üç cilt halinde bastırarak, ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara dağıtmıştır. Her üç ayda bir yayınlanan "Global Strateji" isimli, hakemli bir süreli yayını mevcuttur. Enstitünün diğer yayın ve çalışmalarını hakkında www.globalstrateji.org adresinden bilgi temin edilebilir. Sitede ayrıca, takip edilen tüm bölge ve ülkeler ile ilgili gelişmeleri ihtiva eden günlük bir haber bülteni ile her Salı günü bültene eklenen Ufuk Turu isimli haftalık bir değerlendirmemiz yer almaktadır.

KERKÜK BİR TÜRK ŞEHRİDİR

YARIN: Kerkük halen Büyük Ortadoğu Projesinin merkezinde olduğu gerekçesi ile ABD başta olmak üzere birçok ülke için stratejik önem taşıyor. Sizce burada nasıl bir oyun oynanıyor?

OKÇU: Kerkük, küresel ve süper güçler, özellikle de ABD tarafından Büyük Ortadoğu (BOP) veya Genişletilmiş Ortadoğu ve Kuzey Afrika Projesi (GOKAP) olarak isimlendirilen projelerin geometrik merkezinde yer alması da, amacı dünya enerji kaynaklarını kontrol etmek olan bu projelerin hedeflerinin tam merkezinde sayılabilir. Hedefi enerji olan BOP için stratejik hedef konumundaki Kerkük, bu şehre bir takım oldu bittiler ve ortağı ABD desteği ile sahip olmak isteyen Irak'lı Kürt gruplar için çok daha önemlidir. Niyetlerinin, gelecekte bağımsız bir devlet kurmak olduğunu artık pervasız bir şekilde ifade etmekten çekinmeyen Irak'lı Kürt gruplar için Kerkük, bu devletin kuruluş ve bekasını sağlayacak tek ekonomik kaynak ve zenginliktir. Türkiye ve Türkmenler için bu şehrin altındaki zenginlikten ziyade üstündeki zenginlik önemlidir. Çünkü Kerkük, gerek dünya-

nın en tarafsız kaynakları kabul edilen Osmanlı arşivlerine göre, gerekse o bölgede görev, seyahat, araştırma yapan tüm batılı uzman, akademisyen ve görevlilerin tespitlerine göre bir Türk şehridir. Bu nedenledir ki 10 Nisan 2003 günü şehre giren Kürt güçleri öncelikle şehrin nüfus ve tapu dairelerini talan etmiş ve buradaki kayıtları yakmış daha sonra ise Kerkük mezarlığını tahrip ederek bu gerçeği değiştirebileceklerini ummuşlardır.

Türkiye için Kerkük; Misak-ı Milli içerisinde yer aldığı halde bir takım oyunlarla kendisinden koparılan bir Türk şehri ve içinde yaşayan soydaşlarımızla Irak'a bir emanet anlamına gelmektedir. Beklentimiz; bu tarihi Türk şehrinin Kerkük'ün yerlisi diğer etnik gruplar ve Türk nüfus, eser ve kültürü ile birlikte yaşaması, demografi ve Türk dokusunun

bir siyasi hedef uğruna, zorlamalarla ve acılara neden olacak şekilde değiştirilmemesi, bu zenginliğin oluşturulacak yeni yapılarla Türkiye aleyhine kullanılmamasıdır.

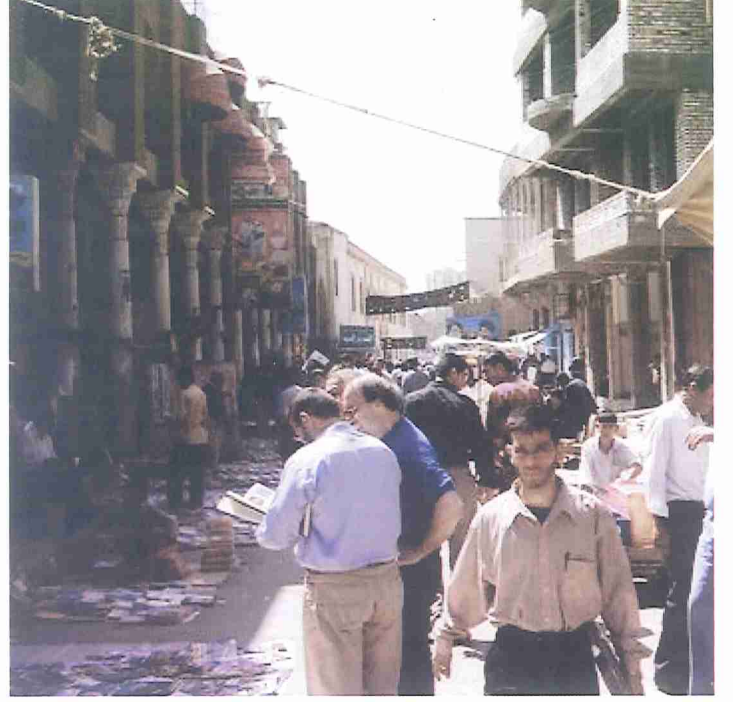
Bugün oynanan senaryo ise; Kerkük'ün, ülkelerinin işgalinde işgalciler ile işbirliği yapan Kürt gruplara, bu ihanetlerinin ödülü olarak Kerkük'ün hediye edilme çabasıdır. ABD-Kürt ittifakı tarafından hazırlanan ve Irak halkına dayatılan anayasanın içerisine kurulan tuzaklar bu gün uygulanmaya çalışılmakta, Kerkük'te yaşayan Türkmenler ile diğer etnik gruplar bu oyunu bozmaya çalışmakta bu da Kerkük'te şiddet ve acıların yaşanmasına neden olmaktadır.

Irak anayasasına yerleştirilen ve 140 ncı madde olarak isimlenen mayın patlarsa bundan sadece Türkmenler değil bölgede yaşayan tüm etnik gruplar ve en fazla da Kürt halkı zarar görecektir. Anayasaya kurulan ve 140 ncı madde olarak isimlendirilen tuzağa göre Kerkük'te normalleştirme ve sayım süreçlerini takiben sadece Kerkük'le sınırlı bir referandum yapılacak ve Kerkük'ün sözde Kürt Federe Bölgesine mi, yoksa merkezi hükümet bölgesine mi bağlanacağına karar verilecektir.

Normalleştirme adı verilen ve değişen demografiyi eski haline getirmek, Saddam tarafından gasp edilen mülk ve gayri menkullerin hak sahiplerine iadesini amaçlayan süreçte Kerkük'ten çıkartılan 11.800 Kürt insanına karşı, bölge halkı ve uluslar arası kuruluşların raporlarına göre 2003 ile 2007 arasında şehre 650.000 Kürt taşınmış, Kerküklü olduğu iddia edilen, ama her nedense Kerkük'te ev ve arazileri bulunmayan bu taşıma nüfus, şehirdeki okul, askeri kışla, stadyumlar ve işgal ettikleri Türkmen arazilerinde kurulan gecekondulara yerleştirilmiştir. Bölgede yapılan tespitlere göre şehre yerleştirilen Kürt nüfusun bir kısmı Irak'lı olmayıp çevre ülkelerden taşınan Kürt nüfustur. Halen şehre

Saddam tarafından getirilen Arap nüfus yine Saddamvari bir yöntemle geldikleri bölgelere geri gönderilmeye çalışılmaktadır.

Bu gerçekleştiği takdirde nüfus üstünlüğünün Kürtlere geçtiği yapılacak sayım ile tescil edilecek ve sıra referandum gelecektir. Referandum; yine şiddet ve kaos ortamında, yine Kürt güvenlik güçlerinin silahlarının gölgesinde, pusuların tasnifi (daha evvel olduğu gibi) yine hiçbir gözlemcinin alınmadığı yeşil bölgede ve yine Kürtler haricindeki tüm Irak'lı grupların reddettiği Kerkük'ün sözde Kürt bölgesine ilhakı gerçekleşecektir. Sonrası Irak'ın diğer bölgelerinde olduğu gibi yine şiddet, kaos, acı ve gözyaşı olacaktır. Tüm medeni dünya yine bu uygulamayı bir demokratik tercih olarak sıklıktan ve utanmadan alkışlayacaktır. Kerkük'te

oynanan oyun budur ve Türkiye'nin bunu seyretmesi ve sindirmesi istenmektedir.

Türkiye ve Türk halkı bu oyunu sindiremez, sindirmemelidir. Çünkü bunun sonucu kurulmak istenen ve Kerkük'e sahip yeni yapı, bölgede yeni bir güvenlik ve istikrarsızlık kaynağı olacaktır. ABD ordusundan E. Alb. Ralph Peters'in çizdiği haritalar ve sözde Kürt Federe bölgesinin başı bundan sonra sıranın nereye geleceğini gayet açık şekilde ifade etmektedir.

YARIN: Barzani'nin son çıkışını nasıl yorumluyorsunuz ? Barzani'nin kendinden emin tutumunun arkasında kimler var?

OKÇU: Evvela şunu iyi anlamak gerekir, Barzani'nin son çıkışı bir kendine güvenin mi, yoksa bir panik veya korkunun işareti midir? Bence Barzani'nin son söylemi kendine güveni yansıtan bir çıkıştan ziyade, korku ve endişeden kaynaklanan saldırgan ve küstahça bir tavırdır; ki bu da ABD'nin Irak'ta uğradığı başarısızlıktan kaynaklanmaktadır. Ülkedeki gelişmeler tamamen ABD'nin kontrolünden çıkmış ve ABD Irak'ta mağlup olmuştur. Bu mağlubiyet Irak Çalışma Grubunun hazırladığı Baker-Hamilton Raporu olarak isimlendirilen belge ile de tescil edilmiştir. ABD Başkanı W. Bush'un inkârına rağmen, Baker-Hamilton raporunda önerilen ve çıkış stratejisi olarak isimlendirilen yeni bir stratejiye dönüşün işaretleri vardır. Başlangıçta şiddetle karşı çıkılmasına rağmen İran ve Suriye'yi de kapsayan komşu ülkeler toplantıları, artık ABD yönetiminin de seslendirilen Kerkük referandumunu erteleme beyanları, ABD kongresince kabul edilen ek savaş bütçelerinin 2008 Mart'ından itibaren çekilme şartına bağlanması, Nancy Pelosi'nin Suriye'ye gerçekleştirdiği ve İran'a da gerçekleştirebileceğini ifade

ettiği ziyaretler bu politika değişikliğinin belirgin göstergeleridir. İşte, Barzani'nin bu hırçın ve saldırgan üslubu, gerçekte bu sonucun yarattığı bir ruh halini yansıtmaktadır. Her şeyden önce sözde de olsa bir devlet adamı bu kadar belirsiz ve risklerle dolu bir ortamda böyle saldırgan bir tutum sergilemez, sergileyemez.

Hele doğusunda İran, batısında Suriye ve güneyinde Iraklı Sünni gruplar gibi kendilerine pek de halisane duygular beslemeyen bir çevrede, zorda kaldığında sığınabileceği tek ülke olan Türkiye'ye karşı bu üslup ile konuşmak bir akıl işi değildir. Sözde bile olsa bir devlet adamı komşusu olan bir ülkeye bu türde bir üslup ile bu şekilde bir tehdit bulunmaz, bulunamaz.

Anlaşılan ülkede var olan cinnet durumu Barzaniye de sirayet etmiştir. Tüm yanlışlarına rağmen ABD'nin bile, Türkiye'ye himaye ettirmeye çalıştığı düzmece bir yapının sözde başkanına, böyle bir üslup kullanması ve bu tavır içerisinde hareket etmesi yönünde bir cesaret verdiğine veya bu yönde teşvik ettiğine inanmıyorum. Ki böyle bir cesaret verse ve bu konuda teşvik etse bile değil bir devlet adamının, akli başında bir kişinin bile kullanmaması gereken bir üslup ve tavır sergilemektedir. Barzani gayet iyi bilmektedir ki ABD eninde sonunda geri dönecek, kendisi ve arkasında duran insanlar Türkiye ve komşuları ile baş başa kalacaktır.

Eskiden Türk heyetleri ile yaptığı görüşmelerde babasının nasihatini söylediği ve oldukça sık ifade ettiği, "Türkiye ile iyi ilişkiler içerisinde bulunun" tavsiyesinin dışına çıkmak bir yana, böyle hasmane bir tavır sergilemesinin sebebi yeni müttefikine duyduğu güven ise, şu andaki müttefiki de dâhil bir takım ülkelerin kendilerini geçmişte nasıl terk ettiklerini hatırlamasında fayda görülmektedir.

Kaldı ki Barzani'nin üzerinde durduğu zemin görüldüğü kadar sağlam da değildir. Sözde Kürt bölgesinde tüm ekonomik imkânlar ve çıkarlar iki aile ve yakın çevresi tarafından paylaşmakta, halkın refahına yansımamaktadır. Bugün bölgede ve Türkiye'de yoğun bir psikolojik harekât uygulanmaktadır. Bölgedeki Kürt halkı Barzani'nin sözde federal bölgesinden daha çok Türkiye'ye daha yakındır. Halk Türkiye'yi ve komşularını karşısına almanın tehlikelerini farkındadır ve bundan dolayı da mutlu değildir. Barzani değilse bile Kürt halkı, adına Habur denilen nefes borusu kapandıği takdirde başına neler geleceğini bilmekte ve bundan endişe etmektedir. Bölgedeki sözde istikrar baskıcı rejim ve aşiret disiplinin bir sonucudur. Demokrasiden bahsetmek mümkün değildir.

"Barzani'nin bu hırçın ve saldırgan üslubu, gerçekte bu sonucun yarattığı bir ruh halini yansıtmaktadır. Her şeyden önce sözde de olsa bir devlet adamı bu kadar belirsiz ve risklerle dolu bir ortamda böyle saldırgan bir tutum sergilemez, sergileyemez."

Barzani'yi eleştiren bir Kürt aydını 34 yıl hapis ile cezalandırılmış ve uluslar arası baskılar üzerine salıverilmiştir. Eğer Barzani demokratik bir lider ise evvela uluslar arası gözlemler nezaratinde bir referandum yaparak Kürt halkının tercihini sorup öğrenmelidir. Kürt halkı bir bağımsız devlet mi, yoksa Musul Meselesi zamanında yapılan referandum sonucu gibi Türkiye'ye bağlanmak mı istemektedir. Bir takım acıların yaşanmasını arzu etmeyen ve devlet sorumluluğu ile hareket eden Türkiye'nin sabrını kimse taşırmamalıdır. Ne de olsa o bölgede yaşayan Kürt halkı da bizim bir parçamızdır ve Barzani'den fazla bize yakındır.

Bu arada ABD'de yaşayan Kubad Talabani'ye de bir tavsiyede bulunmak istiyorum. Kubad Talabani kendini çok güvende hissetse gerek ki, bulunduğu ABD'den "Kürtlerin Türkiye'ye girme gibi bir niyetleri yok" demiştir. Temenni etmem ama Irak'ta yaşayan Kürtler Türkiye'ye girebilir, ancak daha evvel olduğu gibi sadece sığınmacı olarak.

TÜRKİYE NİN ÖNCE ORTADOĞU POLİTİKASI OLMALI

YARIN: Kerkük'ün Türkiye için stratejik önemi nedir? Türkiye'nin Kerkük politikası nasıl olmalı?

OKÇU: Öncelikle ifade etmek gerekir ki Türkiye'nin sırası ile Ortadoğu, Irak ve Türkmen politikası olmalı, Kerkük ise bu politikaların içerisinde yer almalıdır. Kerkük sahip olduğu zenginlik açısından jeostratejik öneme sahip bir şehirdir. Kerkük'te 350-400 bin Türkmen yaşamaktadır. Kimliğini, dilini ve kültürünü muhafaza eden ve yürekten Türkiye'ye bağlı bu insanlar, Türkiye için 450 Km.lik bir stratejik derinlik sağlamaktadır. İçerisinde yaşayanlar ile birlikte Irak'a emanetimiz olan bu şehir 1926 Ankara antlaşması ile birleşik bir Irak'a terk edilmiş bir yerde emanet edilmiştir. 1926 yılında Musul vilayeti ile birlikte Irak'a terk edilen Kerkük, 1926'daki şartlar değişmediği veya zorla değiştirilmeye çalışılmadığı müddetçe bir Irak şehri olarak kalacaktır. Bu şartlar ve mevcut siyasi ve idari yapı değişirse Kerkük konusu anlaşmanın tarafları arasında yeniden değerlendirilmelidir.

KERKÜK BİR IRAK ŞEHRİDİR

Kerkük halen bir Irak şehri olup, Kerkük'le ilgili kararı Iraklılar vereceklerdir. Kerkük'te bu günkü tartışma, şiddet ve çatışmaların sebebi Irak'ta ABD'nin yaptığı haksız ve adaletsiz uygulamalardır. Irak toprak olarak, yönetim olarak, zenginlik olarak paylaşılacak ve imtiyazlı bir grup ABD işgal güçleri ile yaptığı işbirliği nedeniyle, hak ettiğinden fazla pay ile ödüllendirilmektedir. Yapılan kurgulamalar ile seçimlerde nüfus oranının üzerinde milletvekili verilerek, yönetimde önemli ve kilit makam ve bakanlıklar tahsis edilerek, diğerlerinin milisleri ilga edilmek istenirken Kürt milisler legalize edilerek, zengin ve stratejik topraklara sahip olabilmeleri için yaptıkları şiddet ve oyunlara göz yumularak, Kürt siyasi grupları ödüllendirilmektedir. Ancak

bu ödülün aslan payı Barzani ve Talabani aileleri ve yakın çevreleri arasında bölüşülmektedir. Türkiye 50 yılı aşan bir süredir aynı ittifak içerisinde yer aldığı ABD ile görüşerek bu yapılan yanlışların ve haksızlığın düzeltilmesi için çalışmalıdır. Bu yanlışlar ortadan kalktığı takdirde Irak'ta çatışmalar azalacak, şiddet ve kaos sadece teröre indirgenecektir. Kerkük aynı zamanda Türkiye için bir beka sorunudur. Bu zenginliğin ve içerisinde yaşayan soydaşlarının sözde Kürt federe devletinin bir parçası haline gelmesini mutlaka en-

gellemelidir. Bunu siyasi, hukuki ve diplomatik yollardan ve yaptırımlar ile sağlamalı, askeri seçeneği de masa üstünde bulundurmalıdır.

Aksi takdirde bu evde çıkacak yangın önce bizim evimize sonra mahallemize yayılacaktır. Bu yangına benzin döken insanlara dur demek, o evin eski sahibi ve evde akrabaları yaşayanlar olarak bizim en tabii hakkımızdır. Bu bizim iç meselemizdir buna karışmayın veya karışamazsınız deme hakkına da kimse sahip değildir.

Bu çerçevede Türkiye öncelikle Kerkük'te yürütülen sürece siyaseten müdahale etmeli, normalleştirilmenin içinde Türkiye'nin de yer alacağı uluslar arası denetim ile yapılması, sayımın güvenlik ve istikrar sağlandıktan sonra Irak'ın tümünde gerçekleştirilmesi, Bağdat, Kerkük ve Basra'nın özel statülü şehirler olarak anayasa tadilatı içerisinde hiçbir bölgeye bağlanmayacak özel statüye kavuşturulması yönünde gayret göstermelidir. Çünkü bu önemli 3 şehrin hiçbir bölgeye bağlanmaması Türkiye için de önemli olan Irak'ın bütünlüğünü koruyacaktır.

YARIN: Bazı Türk iş adamları bilindiği gibi bölgede petrol arama ve çıkarma çalışmalarında başarılı sonuçlar elde etti. Türkiye zaten önemli bir enerji koridorunun ortasında, Kerkük'te nasıl bir denge oluşursa Türkiye kazançlı çıkar?

OKÇU: Türk iş adamları Irak'ın kuzeyindeki bölgelerde bir takım arama ve çıkarma faaliyetlerinde bulunuyorlar ve bildiğimiz kadarı ile bunların bir kısmında petrol buldular ve çıkarıyorlar. Ancak bulunan petrol çok büyük miktarlarda bir rezerve sahip değildir.

Kerkük vilayeti ise Irak petrollerinin % 40'ına, dünya bilinen petrol rezervinin ise % 4-4,5'lük bir kısmına sahiptir. Kerkük petroleri yaklaşık varil başına 1 \$ (ABD doları)lık bir maliyeti ile dünyada en ucuza mal edilen petrol. Ancak Kerkük Irak'ın kuzeyi veya mevcut anayasaya göre sözde Kürt federe bölgesi dışında bir bölge ve Kürt liderliğinin amacı bu rezervin üzerine oturmak. Kavga da buradan çıkıyor. Bu nedenle Kerkük'te bulunacak çözüm Türkiye'nin enerji koridoru veya terminali nasıl isimlendirirseniz isimlendirin, olma özelliğini etkilemiyor. Şu anda Kerkük'te çıkartılan petrol zaten mevcut olan ve zaman zaman saldırıya uğrayan Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattı vasıtasıyla ihraç ediliyor.

Olaya sadece ekonomik yönden yaklaşırsanız, Kerkük'te bulunacak çözüm ne olursa olsun şehirde güvenlik ve istikrarın temini, petrolün Türkiye'ye kesintisiz akışını sağlayacak, Türkiye'nin stratejik ve ekonomik bir kaybı olmayacaktır. Ancak bu sadece ticari açıdan bir yaklaşımdır ve devletler genelde bir tüccar gibi hareket etmezler. Kerkük'ü ihtiva eden bir federal yapı bağımsız bir Kürt devleti için ilk adımdır ve bağımsız bir Kürt devletinin ortaya çıkması halinde takip eden adımların neler olacağını sözde federal devletin başı küstah bir üslup ile ifade etmektedir. Böyle bir paranoya ile hareket etmek açısından söylemiyorum, ancak bu yöndeki çılgınca girişimleri bile büyük acı ve maliyetlerin ödenmesine neden olacaktır. Bu sebeple Kerkük'te bulunacak çözüm, hem Irak, hem Türkiye, hem de Irak'ın diğer komşuları açısından önemlidir ve konuya salt ticari kaygılarla yaklaşmak bence yapılacak en büyük hatadır.

YARIN: Kerkük-Musul bölgesinde bundan sonra nasıl bir yapı ortaya çıkar? Gerek yurt içinde, gerekse yurt dışında bu konu ile ilgili üretilen senaryolar nelerdir? Kerkük Kürt bölgesine irtibatlandırılırsa sonuçları ne olur? Buraya 20 bin ABD askeri daha gönderilecek, bu yeni planın sonuçları ne olur?

OKÇU: İsterseniz cevaplamaya son bölümden başlayalım. Öncelikle yeni "Bağdat Güvenlik Planı" adı verilen planın içerdiği 21.000 ABD askerinin Kerkük'e değil Bağdat'a getirilmesi söz konusudur ve bu plan uygulanmaya başla-

mıştır. ABD önceki cevaplarda değindiğimiz hatalarına devam ettiği müddetçe bu planın başarılı olmasını beklemiyorduk. Direnişin doğasında büyük güçlerle kesin sonuçlu çatışmalara girmek gibi bir hareket tarzı yoktur. Büyük nizami güçlerin girdiği bölgelerdeki direniş unsurları bölgeyi terk edecek, ufak çapta tedhiş ve terör faaliyetlerine devam edecek, nizami güçler başarılı olduklarına inandıkları ve rehavete kapıldıkları safhada tekrar bölgeye dönerek veya direnişçi kimliklerine bürünerek işgal güçleri ile mücadelesine devam edecektir.

ABD'nin ülkedeki en büyük kaybı, halkı karşısına almak olmuş ve ABD bu asimetrik savaşı kaybetmiştir. Bu planın başarısız olduğunun en belirgin işareti de 12 Nisan 2007 tarihinde, çok büyük güvenlik tedbirleri alınan yeşil bölge içerisindeki Irak parlamentosunun bombalanması olayıdır. Bundan sonra ABD'nin yapması gereken en akıllıca hareket tarzı, karizmayı çizdirmeyecek bir çıkış stratejisi belirleyerek Irak'ı terk etmesi olacaktır.

Kerkük'ün Kürt bölgesine irtibatlandırılmasının sonuçlarının hem Irak hem de bölge için pek hayırlı olmayacağı daha önceki sorularda ifade edilmişti. Bu tarz bir çözümün Irak için daha büyük acılara sebep olacağı gerek 15 Ocak 2007 tarihinde Ankara'da icra edilen "Kerkük :2007" paneli sonuç bildirisinde, gerekse bu konuda bölgeden verilen mesajlarda açıkça ifade edilmektedir. Ülkenin tümüne ait zenginliğin diğerlerinin elinden alınarak, belirli bir grubun istifadesine sunulması, zenginliği elde edecek gruba da pek fazla bir hayır getirmeyecektir. Tüm komşularının ve Arap ülkelerinin husumetini kazanmış bir Kürt federe bölgesi veya devleti ikinci bir İsrail olarak ortaya çıkacaktır ki gerek Ortadoğu'nun gerekse ABD'nin bu yükü taşıyacak bir gücü olmayacaktır. Böyle bir sonucun ortaya çıkması bölgeye yeni şiddet ve acı tohumlarının ekilmesinden başka bir anlam taşımaz.

Kerkük konusunda en akıllı çözüm; Irak'taki tüm siyasi parti ve grupların üzerinde anlaşacağı, Kerkük'te tüm etnik ve dini grupları memnun edecek uzlaşmaya dayalı bir çözüm üretilmesidir. Aksi yöndeki çabalar işgal gücünün Irak'taki şiddet ve kaosun devamından yana bir tavır içerisinde olduğunu gösterecektir. Bir etnik gruba ödenecek diyet, ülkedeki diğer tüm etnik ve dini grupların şiddet, kaos ve acılara sürüklenmesine neden olmamalıdır. BOP veya GOKAP hangi hedefleri ortaya koymuş olursa olsun, Ralph Peters haritaları nasıl çizerse çizsin, biz akıllı selimin galip gelmesini, tüm tarafların üzerinde uzlaşacağı, insanları Saddamvari zorunlu bir göçe tabi tutmadan yaşayacakları ve bu şehrin zenginliğinin tüm Irak halkı tarafından paylaşılacağı bir çözümün geleceğine inanıyor, en azından böyle temenni ediyoruz.

Irak'ta sürdürülebilir bir TÜRKMEN inisiyatifinin şifre siyaseti...

Özkan AÇIKGÖZ
Kerkük Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi

Irak'ta dört ana etnik grup yaşamaktadır. Bunlar oranı çok olandan az olana doğru sırasıyla Araplar, Kürtler, Türkmenler ve Asurilerdir. Bunların ülke nüfusu içindeki oranları ise, sırasıyla ve yaklaşık olarak; Araplarda % 65, Kürtlerde % 17, Türkmenlerde % 10 ve Asurilerde % 5 şeklinde gerçekleşir. Her etnik grubun kendi içinde bir de dini ve mezhepsel ayrışması söz konusudur. Hıristiyan Araplar, Yahudi Kürtler, Şii Türkmenler ve Süryani Asuriler bu tür ayrışmalardan sadece bir kaçını temsil eder. Bununla beraber mezhepsel ayrımın en dramatik bir şekilde hissedildiği etnik grup muhakkak ki Araplar olmuştur. Bu grubun % 52'si Şii ve geri kalan % 48'i de Sünni'dir. Türkmenlerde de benzer oranlı bir Şii-Sünni ayrışması vardır fakat bu ayrışma Araplardaki kadar derin değildir.¹

Türkmenler bir dizi sebepten dolayı en dezavantajlı etnik gurubu temsil ederler. Bu sebeplerden en önemlileri şöyledir:

1- Aynı etnik gruba ait bir devlet olan Türkiye'ye yakın olma dolayısıyla Irak içinde Türkiye politikalarının uzantısı olarak değerlendirilmeleri ve bu nedenle siyasi ve sosyal olarak kendilerine özenle hiçbir fırsat verilmeyip, kontrol altında tutulmalarıdır ki, bu durum Türkmenler açısından kısaca *yakınlık paradoksu* olarak ifade edilebilir. Avantaj sunması gereken bu durum, Türkmenler için büyük bir dezavantaja dönüşmüştür. Benzer durumu dünyanın birçok bölgesinde gözlemlemek mümkündür.

2- Nüfuslarının görece olarak az olması.

İstikrarlı bir Irak, Türkmenlere istikrarlı bir G. Afrika'nın beyazlara verdiği kadar olmasa da bugünkünden çok daha iyi bir imkân sunacaktır. Şiiler de iktidarda olsa, Kürtler'de iktidarda olsa veya bugünkü gibi her ikisi birden de iktidarda olsalar, Türkiye ve Türkmenler için izlenebilecek en iyi tutum istikrara yani bu Şii ve/veya Kürt yönetimine destek vermektir.

3- Şiddetin hâkim olduğu bir dönemde Türkmenlerin şiddeti sevmeyen şehirli ve medeni bir toplumu temsil etmesi.

4- Özellikle Osmanlı'dan sonra yaklaşık yüz yıldır siyasi ve sosyal rolleri sürekli gerileyen bir toplum olarak, bugün bu gerileyişin birikmiş dramatik sonuçlarını yaşıyor olmaları.

5- Şehirli bir toplum olmaya bağlı olarak, nüfus artış oranlarının düşük olması.

6- Belki en önemli sebep olarak, Asabiye duygusu veya etnik mobilizasyon da diyebileceğimiz, etnik hırs ve enerjisi azalmış Türkmenler'in, etnik duyguları yüksek bir toplumdaki, medeni terbiyesi ileri bir topluma dönüşmüş bulunmaları.

Türkmenleri Irak içerisinde en dezavantajlı konuma düşüren bu altı önemli sebepten hiç biri diğerinden bağımsız değildir. Hepsinin diğeri ile ilişkisi vardır. Bu durum yüzyıllara uzanan siyasi ve toplumsal bir birikimin sonucudur. Bununla beraber her toplumsal duruma uygun olarak avantaj sunan siyaset geliştirmek mümkündür. Önemli olan bu siyasetin gelişmesini sağlamaktır. Irak'ın en dezavantajlı etnik grubu olan Türkmenler için de böyle bir siyaset vardır. Bu siyaset ayanı zamanda diğer etnik gruplar için de en faydalı siyasettir. Bu siyasetin adı ise: Her hal ve şartta istikrara destek verme siyasetidir. Şimdi çok basit gibi görünen bu siyasetin detaylarını sunup, gerekçelerini göstermeye çalışalım.

2-IRAK'TA ŞİFRE SİYASET NE OLABİLİR?

Her toplum veya etnik grubun kendi sosyal dokusuna uygun siyaset üreteceği ve bu ölçüde güç kazanacağı tecrübesi, dünyanın her yerinde, her zaman ve her toplum için geçerli bir tecrübedir. Mesela, göçebe bir toplumun üyeleri küçük gruplar halinde yerleşik bir toplum içinde geçerli bir siyaset üretemezler. Bugün bile hemen her ülkede göçebe topluluklar mevcuttur. Fakat bunların hemen hiç biri içerisinde bulunduğu toplumun siyasetine hâkim gelebilecek bir siyaset üretilmekten uzaktırlar. Değişik ülkelerdeki Türkmenler, Yörükler, Bedeviler ve hatta çingeneleşmiş bu bağlamda düşünülebilir.

Eğitim düzeyi düşük bir toplum küçük gruplar halinde içine nüfuz ettiği eğitimli ve medeni bir toplum içinde avantajlı bir siyaset üretemez. Üç milyona yakın nüfuslarına rağmen Almanya'daki Türkler, yine milyonlarca nüfuslarına rağmen Avustralya'daki Afganlar, hatta Amerika'daki bütün Asyalı guruplar bu bağlamda düşünülebilir.

Aynı şekilde şiddeti sevmeyen, medeni ve eğitimli bir toplum da şiddetin hâkim olduğu bir ülkede kendine avantaj sunacak bir siyaset üretmekten uzak olacaktır. Çok daha artırılabilir olan bu olumsuzluklardan Türkmenlerin durumu son prensibe uymaktadır. Dünyanın daha birçok ülkesinde benzer konuma sahip etnik gruplar bulmak mümkündür. Türkmenler Iraktaki en şehirli etnik gruptur. Ülke şehirleşmesinin çok üzerinde bir şehirleşme oranına sahiptirler. Bu durumları yüzyıllardır devam eden sosyal bir hal olduğu için, şehirli olma anlamında istikrarlı bir toplum yapısına kavuşmuşlardır. Şehir hayatının toplumları eğittiği, etnik duygular yerine toplumsal görevleri öne çıkardığı, kan bağı yerine sosyal dayanışmayı desteklediği, nihayet şehir hayatına uygun bir toplumsal forma soktuğu ve bu doğrultuda terbiye ettiği gerçeği, İbni Haldun'dan beri bilinen bilimsel bir gerçektir. Iraktaki Türkmenler de ekseriyeti yüzyıllardır şehirde yaşayan bir toplum olarak, bu topraklara göç ettikleri Abbasiler ve Selçuklular dönemindeki göçebe, şavaşçı ve asabiyeti yüksek bir toplum olmaktan, yerleşik, savaşı ve şiddeti sevmeyen, eğitimli, medeni ve asabiye yerine sosyal görev ve yetkilerde paylaşımı ve dayanışmayı esas alan bir topluma dönüşmüşlerdir.

Oysa yüz yıldan fazla bir zamandır Irak'ta şiddet, istikrarsızlık, despotizm ve karmaşa hüküm sürmektedir. Irak'ın bu döneminde Türkmenlerin kendi potansiyellerini etkili bir şekilde politikaya dönüştürmeleri ise imkânsız olmuştur. Zira Irak'ın son asırdaki siyasi yapısı, Türkmenlerin sosyal dokusunun üretilmesiyle muhtemel etkili politikaların çok uzağında bir yapı sergilemektedir.

Türkmenler bugün de şehirli, eğitimli ve medeni bir toplumdur. Irak'ın memur özellikle de öğretmen kadroları içerisinde Türkmenlerin önemli bir ağırlığı söz konusudur. Eğitim düzeyi yüksek, okur-yazar oranı % 100'e yakındır. Buna karşın Araplarda ve özellikle Kürtlerde eğitim düzeyi daha düşük ve okur-yazarlık oranı son derece kötüdür. Bu nedenle Türkmenlerin etkili bir politika üretilmesi için Irak, silahların konuşulduğu, her gün başka bir grup faili meçhul cinayetlerin işlendiği, sokaklarında canlı bombaların gezdiği bir Irak değil; emniyetin ve asayişin tesis edildiği içte ve dışta istikrarlı bir Iraktır. Bu ikinci Irak, okuma-yazma oranı ve eğitim düzeyi yüksek, şehirli ve medeni Türkmenlerin ülke içinde en az diğer etnik guruplar kadar etkili olması için müsait bir ortam sunacaktır. Bu nedenle gerek Türkiye'nin ve gerek Türkmenlerin Irak'ta izlemesi gereken strateji her

hal ve şartta Irak'ın istikrarına destek vermektir. Bu destek, Şii Arap yönetimi durumunda da, Sünni veya laik Kürt yönetimi durumunda da aynen geçerlidir. Zira bunun örnekleri dünyanın başka yerlerinde yaşanmıştır.

Mesela 1989'da Güney Afrika zencileri beyazlara baş kaldırıp, ülke içindeki nüfusları % 10 olan beyazlardan iktidarı talep edince, beyazların iktidarı, askeri yollarla bu isyanı bastırabilecek güçte idi. Fakat bunun kalıcı bir durum olmayacağı ve zencilerin fırsat buldukları bu talepte bulunacaklarını anlayan beyazlar hemen bir anlaşma yaparak iktidarı zencilere devrettiler. Beyazlar bu manevra ile ülkeyi bir karışıklığın içine düşmekten korumuş oldular. İstikrarlı bir G. Afrika ise, onların daha uzun yıllar etkili olmalarını sağlayabilirdi. Nitekim öyle de oldu. İktidara gelen zenciler başbakanlıktan valiliğe, emniyet müdürlüğünden okul müdürlüğüne kadar her alanda yönetici olabilecek eğitimli

ve yetişmiş eleman sıkıntısı içinde olduklarını anlamış ve ister istemez zenci başbakanın yanına işleri çekip çeviren beyaz bir başbakan yardımcısı koymakla kurtulamayıp, diğer bütün yönetim kademelerinde de bunun aynısını yapmak durumunda kalmıştır. Böylece, beyazlar hem muhtemel bir karışıklık durumunda toptan öldürülmekten ve sürülüp çıkarılmaktan kurtuldular ve hem de iktidarlarını ikinci derecen ve dolaylı olarak da olsa devam ettirmiş oldular. Benzeri tecrübeleri dünyanın başka yerlerinde de görmek mümkündür.

İstikrarlı bir Irak, Türkmenlere istikrarlı bir G. Afrika'nın beyazlara verdiği kadar olmasa da bugünkünden çok daha iyi bir imkân sunacaktır. Şiiiler de iktidarda olsa, Kürtler de iktidarda olsa veya bugünkü gibi her ikisi birden de iktidarda olsalar, Türkiye ve Türkmenler için izlenebilecek en iyi tutum istikrara yani bu Şii ve/veya Kürt yönetimine destek vermektir. Bu desteğe karşılık kültürel, ekonomik haklarını talep edebilecek ve sürülen veya kızığa alınmış Türkmen öğretmen ve çeşitli kademelerdeki Türkmen yöneticilerin iyi konumlara gelmesini sağlayabilecektir.

İstikrarlı bir Irak'ın kendisinden en fazla istifade etmek durumunda olduğu etnik gurup Türkmenler olacaktır. Bu ise, zamanla beraberinde Türkmenlerin daha da güçlenmelerini getirecektir. Güçlü bir Türkmen toplumu Kerkük'te, Telafer'de, Erbil'de ve diğer Türkmen bölgelerinde haklarını daha etkili bir şekilde arayabilecektir. Daha önce gasp edilen evine, emlakine ve her türlü mülküne geri kavuşabilecektir. Bu noktada en büyük sorunların yaşandığı yer Kerkük'tür. Peki Kerkük'te ne yapılmalıdır.

3-KERKÜK'TE ŞİFRE SİYASET

Kerkük küçük Irak'tır. Bir Irak şehridir. Bu şehirde Irak'ın bütün etnik guruplarından irili ufaklı guruplar vardır. Bununla beraber, Kerkük 2003 yılına kadar nüfus itibarıyla Türkmenlerin çoğunluğu oluşturduğu bir şehir olmuştur. İkinciye sonradan buraya Saddam tarafından yerleştirilen Araplar, üçüncüye Asuriler ve Kürtler gelmekteydi. Oysa bu tarihten sonra nüfus dengesi Kürtlerden yana büyük oranda değişmiştir. 1997 yılında Irak istihbaratının, BM'nin dağıttığı karneleri esas alarak yaptığı nüfus yoklamasında 650 bin nüfuslu Kerkük'ün 334 bini Türkmen çıkmıştır. Bu rakamın daha da yüksek olduğu kesindir. Bununla beraber, bugünkü kuzey yönetimi bunu bile çok görmektedir. Bunun karşısında 2003 yılında 870 bin olan Kerkük nüfusu, bugün 1.3 milyona dayanmış ve bu artış hemen tamamıyla Kürt nüfustan yana bir artış olmuştur. Bu tarihe kadar yaklaşık 12 bin olan Kürt nüfus, bu tarihten sonra katlamalı ve hormonlu bir

**“Türkmenler
Iraktaki en şehirli etnik gruptur.
Ülke şehirleşmesinin
çok üzerinde bir şehirleşme
oranına sahiptirler.
Bu durumları yüzyıllardır
devam eden sosyal bir hal
olduğu için, şehirli olma
anlamında istikrarlı bir toplum
yapısına kavuşmuşlardır.”**

şekilde büyüyerek 500 bini geçmiştir.² Kerkük küçük Irak iken; büyük Kürdistan yapılmaya çalışılmaktadır. Talabani ve Barzani ise, bu projeyi tek başına başarabilecek akli, mali ve teknik imkândan uzaktır. Bu proje bizzat okyanus aşırı güçlerin müsaade ve desteği ile yürüyen bir projedir.

Bugün Kerkük'te Türkmenlerin durumu diğer birçok yerden daha kritik durumdadır. Zira şehir hızla Peşmerge göçü almakta ve bu insanlar kırdan gelen, şehir hayatını bilmeyen, ona alışık olmayan, medeni hayat tarzından uzak, göçebe hayat tarzına alışık, konuşmak ve anlaşmaktan ziyade sorunlarını zorla, cebirle, korkutma, sindirme ve nihayet şiddetle halletme eğiliminde olan bir halktır. Son birkaç yıldır Kerkük bu şekilde bir enerji ile dolmaktadır. Bir gün gelecek, eğer Türkmenler haklarında ısrarlı olacak olurlarsa bu şehir patlayacaktır.

Çatışmalar yaşanacak ve dış bir müdahale olmadıkça bu çatışmalardan mutlak bir zararlı çıkacak olan Türkmenler olacaktır. Oysa ne Türkiye için ve ne de herhangi bir Türkmen yetkili için tek bir Türkmen'in burnunun kanaması bile göze alınacak bir durum değildir. Zira Türkmenler bu yöntemle hiçbir zaman bir sonuç elde edemezler. Sonunda elde edemeyeceği bir şey için, başından da bir kayıp vermeyi göze almak akıl karı değildir. Bu nedenle Türkmenler Kerkük'te de olabildiğince ağır, attığı adımı bilen, birlik ve bütünlük içinde hareket ederek, konuşma yoluyla sorunlarını çözmeye çalışmalıdır.

Gerekirse asgari haklar karşılığında Kürt valiyi tanımalı ve ona destek vermekten çekinmemelidir. Zira sonuç Türkmenlerin lehine olacaktır. Türkmenleri silahlandırıp, ayaklandırmak mümkündür. Fakat bu tür bir savaşta Türkmenlerin şansı yoktur. Zira bu tarz bir mücadele için Türkmenlerin mizacı fazlasıyla şehirli, uysal ve medenidir. Bunun karşısında özellikle Kürtlerin en iyi anladığı iş ise tam da bu çatışma kültürüdür. Dolayısıyla duygular farklı yönlendirirse de, aklın yolu Türkmenler için bu yoldur.

4- KERKÜK PETROLÜ KİME KALACAK?

Kerkük'teki en kritik konulardan biri de Kerkük petroleri konusudur. Bazı yaklaşımlara göre, her ne pahasına olursa olsun, Kerkük'teki petrolerler Kerkük toplumunda yani büyük oranda Türkmenlerin kontrolünde kalmalı ve tek başına Kürtlerin kontrolüne bırakılmamalıdır. Kerkük'te ne yazık ki, böyle bir yaklaşımı besleyecek sosyal ve siyasi durum mevcut değildir. Bu yaklaşımın ısrarlı bir şekilde sürdürülmesi durumunda bir gün gelecek Türkmenler yalnız kalacak ve Peşmergelerin olmayan insafına teslim olacaklardır.

Dolayısıyla bu konuda Türkmenlerin yapması gereken, petrolün peşinde değil, siyasi ve kültürel haklarının peşinde olduklarını ifade etmek ve petrolün işletimini beraberce kurup tanıyacakları idareye vermeye hazır olduklarını deklare etmektir. Böyle bir idareye Türkmenler hiç dâhil edilmese bile yapılması gereken yine budur. Petrol, ne Barzani ve ne de Talabani Peşmergelerin sorununu çözmeyecektir. Zira bu petrolün, özellikle de Barzani ve Talabani Peşmergeleri elinde bulunacak bir petrolün, toplumuna refah getirecek bir petrol olmaktan uzak olduğu açıktır. Bunun

için ne yerel, ne bölgesel ve ne de uluslar arası ekonomik ve psikolojik konsensüs mevcuttur. Asgari siyasi, ekonomik, psikolojik ve kültürel destekleyici şartlardan uzak olan iktisadi kaynakların tek başına iktisadi refah ve sosyal huzur getirmediği daha önce çok kez yaşanmış bir trajik çelişkidir. Petrol bölgede çok daha önceleri Arapların eline geçtiği halde onların da sorununu çözememiştir. Irak dışındaki petrol sahibi Arapların hali de ortadadır. Gerçek sahip her zaman Amerika ve Avrupa gibi dünyanın süper güçleri olmuştur. Dolayısıyla Türkmenler böyle bir yükün altına hiçbir zaman girmemelidirler. Onlar için daha doğru olanı ilk elde kültürel ve ikinci derecede de siyasi hakları ve son olarak da petrol dışındaki ekonomik haklarını elde edebilmek olmalıdır. Petrol için tek bir Türkmen'in bile burnunun kanamasına izin verilmemelidir. Bu oyun, uluslar arası büyük bir oyundur. Türkmenler bu oyunda ancak önemsiz bir araç olurlar. Sırası geldiğinde merhametsizce yok edilmekten de kurtulamazlar. Böyle bir yok etme sürecine ise, Türkiye kesinlikle zamanında müdahale edemeyecektir. O halde akıllı siyaset, çoğuna bile engel olamayacağımız bir Türkmen katliamının azını da göze almamaktır.

Bu sebeplerden dolayı, Kerkük'te seviyeli ve saygılı bir Peşmerge idaresi tanınabilmeli ve petrolün yönetimi eğer çok istiyorlarsa, en temel Türkmen haklarının garantisini karşılığında, tek başına Peşmergelere bırakılabilmelidir. Türkiye ve Türkmenler belki petrol kartını kullanarak Türkmenlerin kültürel, siyasi ve ekonomik asgari haklarını elde etmeye çalışmalıdır. Bunların dışındaki yaklaşımlar uygulanabilirliği olmayan, Türkmenleri kırabilirilecek hamasi yaklaşımlardır.

Oysa Kerkük'te ve bütün Irak'ta istikrar hâkim olacak olsa, namlular kenara çekilip, kalemlere ihtiyaç duyulsa, Türkmenlerin vazgeçilmezliği anlaşılacaktır. Bu durumda Türkmenler ister istemez Irak içinde etkili bir konuma yükselcekler ve belki Araplarla birlikte ülkenin en güçlü grubu olacaklardır. Böyle bir durumda ne petrol ve ne de başka bir ülke zenginliği, bu tür güçlü etnik gruplardan bağımsız tasarruf edilemeyecektir. Türkmenler sağduyulu davranır, Türkiye doğru siyaset izlerse, Türkmenler en nihayetinde petrolün dahi yönetiminde etkili bir söze sahip olacak konuma yükselebileceklerdir.

4-SONUÇ

Irak'ta Şiddet ve çatışma, bunu bir kültür haline getirmiş Barzani ve Talabani Peşmergelerinin işine yarayacaktır. Bu grupların tek kartı şiddettir. Şiddet ortamı hâkim oldukça, geçerli kart yalnızca Peşmergelerin kartı olacaktır. Bugüne kadar olan budur. İstikrar ve sükün ise, bu grupların otomatikman devre dışı kalmalarıyla sonuçlanacaktır. Irak'taki etnik gruplar arasında kültür olarak şiddete en uzak grup ise Türkmenlerdir. Şiddeti esas alan stratejiler, başında sonunda yine Türkmenleri mağdur edecektir.

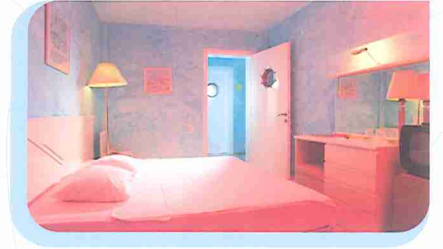
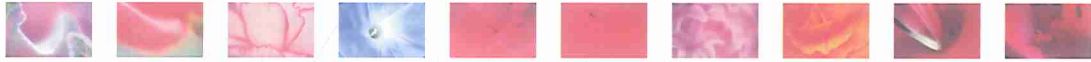
Bu nedenle Türkmenler için en akıllı siyaset istikrar için uzlaşmacı tavır sergilemektir. Bu siyaset, bir tür pasif direniştir. Bugün için kayıp gibi görünebilir, fakat bugün aza sabredilirse, zaman içinde en fazla getirinin yine Türkmenlere yöneleceği görülecektir. Dolayısıyla Türkmenler için en büyük siyaset, şiddetin kaçınılmaz olacağı bir denklemden olabildiğince uzak durmak, buna karşılık örgütlenmek, birlik içerisinde Türkmen toplumunun ince güçlerini harekete geçirmek ve nihayet pasif direniş yapmaktır.

Yararlanılan Kaynaklar

¹ Irakta etnik grupların oranları ile ilgili geniş bilgi için bak. Özkan Açıkgöz, "Ortadoğu'nun Etnik Sosyal Yapısı ve Büyük Ortadoğu Projesi", Büyük Ortadoğu Projesi Yeni Oluşumlar ve Değişen Dengeler, (Ed.) Atilla Sandıklı, Dr. Kenan Dağcı, TASAM Yayınları, İstanbul 2006.

² Ayrıntılı rakamlar için bak. Açıkgöz, a.g.e., Ayrıca bak. Fatih Uğur, "Saddam Hüseyin'in gizli Kerkük sayımı", Aksiyon, Ocak 2007, s. 38-40.

your dream home at
"paradise"

İzmir Caddesi 5072 Sokak Ilıca - Çeşme - Türkiye

Tel : +90.232 723 02 66 (pbx) - 723 02 72 - 723 33 58 Fax : +90.232. 723 36 72

Merkez : Gazi bulvarı No: 108/8 Çankaya - İZMİR

İzmir Tel : +90.232 484 65 88 - 484 65 89 Fax : +90.232 425 42 99

deniz.ozkardes@viltur.com info@viltur.com

www.viltur.com www.villasaray-vip.com

Türk Kerkük Vakfı Genel Sekreteri Suphi Saatçi, Araplaştırma politikasının ABD'nin işgali ile sona ermesinin ardından Kerkük'ün, Kürtlerin istilasına maruz kaldığını, artan Kürt nüfusun ise Kerkük'te etnik çatışmaya yol açacak düzeyde olduğuna dikkat çekiyor.

Anayasa değişmedikçe ne KERKÜK ne IRAK huzurlu olmayacak...

*Kerkük, dünyada
en zengin petrol yataklarına sahip
nadir bölgelerden biridir.
Petrol yataklarının,
yeryüzüne en yakın olduğu bölge
Kerkük'tür.
Onun için petrol üretiminin maliyeti
en ucuz yer olan yer Kerkük'tür.*

Türk Kerkük Vakfı Genel Sekteteri Prof. Dr. Suphi Saatçi, bugünkü şartlar altında Kerkük'te huzuru sağlamanın mümkün olmadığına dikkat çekiyor. Irak'ta getirilen yeni anayasanın kökten değiştirilmediği, Irak'ın huzura kavuşamayacağına dikkat çeken Saatçi, "Etnik ve dini ve mezhebi ayırım üzerine kurulan siyasal örgütlenmeler, hiçbir ülkeye huzur ve güven sağlayamaz. ABD bu çağ dışı sistemi zorla Irak halkına dayatmıştır. ABD'nin çekilmesiyle, onun işbirlikçileri de gerçek yerlerine oturacaklardır. O zaman Irak'ta huzur ve güven yeniden kurulabilir" diyor. Saatçi ile Kerkük'ün dünü bugünü ve geleceğini konuştuk.

YARIN: Kerkük yüzyıllardan bu yana hemen tüm devletlerin gündeminde olan bir kent. Kentin tüm dünyanın dikkatle izlemesinin tek nedeni sadece petrol mü?

SAATÇİ: Kerkük'ün en önemli özelliği zengin petrol yataklarına sahip olmasıdır. Irak'ta petrolün varlığı İngilizler tarafından 200-250 yıl önceden biliniyordu. Bu hususta birçok gezginin verdikleri raporlarda Osmanlı topraklarının yeraltı ve yer üstü zenginliklerinin envanteri çıkarılmıştı.

Böylece bölgenin ekonomik ve ticarî potansiyelini öğrenen İngilizler, Osmanlı'nın mirasını paylaşmak üzere, çeşitli Avrupa devletleri ile ittifaklar kurdular ve Osmanlı topraklarının paylaşımı konusunda mutabakat sağladılar. Daha sonra Birinci Dünya Savaşı'nu başlattılar. O dönemin süper gücü İngiltere böylece aslan payını kendisine ayırarak, en zengin petrol havzası olan Irak, Körfez ülkeleri ve Arabistan topraklarına sahip oldu. Petrolü olmayan Suriye ve diğer bölgeler ise Fransa'ya ve İtalya'ya terk edilmişti. Irak'ta en zengin petrol yatakları bu topraklarda bulunuyordu. Bu yüzden Musul Eyaleti, mütareke tarihinden sonra İngilizler tarafından işgal edildi.

KÜRTLER KERKÜK' TE ETNİK ÇATIŞMAYA YOL AÇIYOR

YARIN: Kerkük'ün etnik yapısı nasıl? Kürt nüfus son yıllarda ne kadar arttı? Etnik çatışmaların artması söz konusu mu?

SAATÇİ: Tarih boyunca bir Türkmen yurdu olan Kerkük'ün etnik rengi, her zaman Türkmen olmuştur. Saddam döneminde bile Kerkük, yapılan Araplaştırma çalışmaları ve baskılarına rağmen Araplaştırılmadı. 35 yıl boyunca

Irak devletinin maddî ve manevî baskıları, Nisan 2003 tarihinde bir günde sıfırlandı.

Araplaştırma politikası ABD'nin işgali ile sona erince Kerkük, peşmergelerin tasallutuna maruz kaldı. Binlerce Kürt Nisan 2003 tarihinden beri Kerkük'e yerleşti. Birçok kamu binası, okul binaları, askerî karargâhlar, karakollar, boş arsalar, hatta kentin stadyumu bile Kürtler tarafından işgal edildi. 350-600 arasında olduğu tahmin edilen Kürt nüfus artmış durumda. Hâliyle bu durum Kerkük'te etnik çatışmaya yol açacak bir sıkıntı yaratıyor.

TÜM YATIRIMLAR KÜRT BÖLGELERİNDE

YARIN: Kerkük'te yatırım yapan Türk işadamları var mı? Hangi alanlarda faaliyet gösteriyorlar?

SAATÇİ: Kerkük'te doğru dürüst bir yatırım yapılmıyor. Bütün yatırımlar Kürt bölgelerinde gerçekleştiriliyor. İş yapan müteahhitlerin hepsi Kürt'tür. Barzani zaten Türkiye'den bile ortak ararken Kürt kökenli olma şartını her zaman ön planda tutmaktadır.

DİRENİŞÇİLER ABD'NİN IRAK PLANINI ALT ÜST ETTİ

YARIN: Kerkük petrollerinin dünyadaki önemi nedir? Büyük orta doğu planının en önemli kare ası Kerkük mü?

SAATÇİ: Kerkük, dünyada en zengin petrol yataklarına sahip nadir bölgelerden biridir. Petrol yataklarının, yeryüzüne en yakın olduğu bölge Kerkük'tür. Onun için petrol üretiminin maliyeti en ucuz yer olan yer Kerkük'tür.

Büyük Ortadoğu planı bana göre rafa kaldırılmış durumda. Şimdi en önemli arayış, ABD'yi bölgeden kurtarma projesi üzerine yapılmaktadır. Direnişçiler, ABD'nin Irak planını alt üst etmiştir.

YARIN: Kerkük'ün geleceğini nasıl görüyorsunuz?

SAATÇİ: Bugünkü şartlar altında Kerkük'te huzuru sağlamak mümkün değildir. Irak'ta getirilen yeni anayasa kökten değiştirilmedikçe, bütün Irak huzura kavuşamayacaktır. Etnik ve dini ve mezhebi ayrım üzerine kurulan siyasal örgütlenmeler, hiçbir ülkeye huzur ve güven sağlayamaz. ABD bu çağ dışı sistemi zorla Irak halkına dayatmıştır. ABD'nin çekilmesiyle, onun işbirlikçileri de gerçek yerleri-

ne oturacaklardır. O zaman Irak'ta huzur ve güven yeniden kurulabilir.

YARIN: Kerkük Vakfının çalışmaları ve misyonu hakkında bilgi verir misiniz?

SAATÇİ: Kerkük Vakfı Türkmenlerin davasına hizmet etmek amacı ile kurulmuştur. Bu amaca yönelik üç dilde (Türkçe, İngilizce ve Arapça) Kardeşlik adında bir dergi çıkarmaktadır. Ayrıca Irak Türkmenlerinin tarihi, kültürü, edebiyatı, sanatı, mimarisi ve folkloru üzerine yapılan özgün çalışmaları kitap hâlinde yayımlamaktadır. Günümüze kadar 20'nin üzerinde kitap yayını olmuştur. Bu yıl içinde 10 yeni kitap daha basılarak bu sayı 302 nin üstüne çıkacaktır. Bunun dışında sempozyum, panel, konferans, açık oturum, sergi ve kültür programları düzenlemekte, düzenlenenlere katılmakta, yurt içinde ve yurt dışında Irak Türkmenlerini ilgilendiren her türlü etkinliğe katılmaktadır.

YARIN: Son olarak Suphi Saatçi kimdir? Kitabınız hakkında bilgi verir misiniz? Yeni kitabınız olacak mı?

SAATÇİ: 1946 yılında Kerkük'te doğdum. İlk ve orta öğrenimini Kerkük'te tamamladım. İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi (bugünkü Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)'nin Yüksek Mimarlık Bölümü'nü 1974 yılında bitirdim. Bir süre tarihi çevre koruma ve restorasyon alanında serbest çalıştım. Bu arada çeşitli kurum ve kuruluşlarda tarihi çevre koruma uzmanı olarak danışmanlık yaptım. Kerkük Kenti ve Ev Mimarisi konulu doktora tezini İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Ana Bilim Dalı'nda 1992 yılında tamamladım.

1994 yılında doçent oldum. 2002 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Mimari Restorasyon Programı'nda Profesörlüğe atandım. Halen Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Mimari Restorasyon Bölümü'nde öğretim üyesiyim. Ulusal ve uluslararası sempozyum ve toplantılarda sunulmuş bildirilerim ve yayımlanmış bir çok makale, inceleme ve araştırma yazıları var. Yeni hazırladığım kitaplar arasında "Irak Türkmenlerinin Boyları, Oymakları ve Yerleşme Bölgeleri", Irak Türkmen Edebiyatında Divan Şiiri" v.s. sayılabilir.

"Bugünkü şartlar altında Kerkük'te huzuru sağlamak mümkün değildir. Irak'ta getirilen yeni anayasa kökten değiştirilmedikçe, bütün Irak huzura kavuşamayacaktır."

2002 de önce Talabani ardından da Barzani Hükümeti ile anlaşma yapan ve ABD'li firmaların bile hayranlıkla izlediği hatta ortak olmak için sıraya girdikleri Pet Holding' in patronu Güntekin Köksal , Kerkük ve çevresindeki petrol arama ve çıkarma çalışmalarına kimsenin destek vermemesine rağmen devam ettiklerini ve meyvelerini almaya başladıklarına dikkat çekerek " bizdeki cesaret ABD' lilerde bile yok. En büyük hayalim petrolü bir Türk işadama olarak çıkarmak, taşımak ve uluslararası arenada ekonomimize katkıda bulunmak" diyor...

Kuzey Irak'ın çılgın TÜRK'Ü...

Rusya'da uzun yıllar gerek müteahhitlik gerekse dış ticaret konusunda farklı alanlarda başarılı projelere imza atan ve Azerbaycan ile dünyada ilk kez petrol arama anlaşması imzalayan Pet Holding, şimdi Azerbaycan' daki hisselerini 2001 de satarak Kuzey Irak' ta petrol arama çalışmalarına yöneldi. Köksal sorularımıza şöyle yanıt veriyor.

YARIN: Kamuoyu sizi önce BDT ülkelerinin şimdi de kuzey Irak'ın petrol kralı olarak tanımaya başladı. Bu kadar riskli bir bölgede yatırım yapmaya nasıl karar verdiniz?

KÖKSAL: "Saddam döneminde Irak'ta uygulanan devletçilik politikası gereğince yabancı şirketlerin petrol projelerine katılmalarına izin verilmiyordu. Birinci Körfez Savaşı sonrasında uygulanan BM ambargosu nedeniyle de bu ülkede yatırım yapmak mümkün değildi. Ambargoyu delmek amacıyla Saddam yönetimi bazı yabancı petrol şirketleriyle müzakerelere girişti ve hatta Rusya, Çin ve Fransız şirketleriyle anlaşmalar imzaladı. Fakat ambargo nedeniyle bunların hiçbiri hayata geçirilemedi. 1992 yılından sonra fiili özerkliğini kazanan Kuzey Irak'taki Kürt bölgesi ise, önce-

leri petrol anlaşmaları müzakere edebilecek bilgi birikimi ve altyapıya sahip değildi. Daha sonra, uzun yıllardır yaşadıkları yabancı ülkelerden Kürt Bölgesine geri dönen eğitimli insanların katkısıyla bu birikiminin oluşması ve Taktak sahasının kendi imkanlarıyla üretime konulması Kürtleri yeni anlaşmalar konusunda cesaretlendirdi. Anlaşma sahalarımızın biri Kerkük'ün güneydoğusunda. Diğeri ise Erbil'in kuzeybatısında. Her iki projede de, çeşitli ön çalışmalardan sonra sondaj faaliyetleri yürütmüş bulunuyoruz. Açılan kuyularla ilgili değerlendirmeler devam ediyor.

YARIN: Petrol arama ve çıkarma çalışmalarınızın yanında Petrokimya ve rafineri yatırımına sıcak bakıyor musunuz?

KÖKSAL: Biz buna downstream diyoruz. yani rafineri ve petrokimya yatırımlarının petrol arama çalışmalarından sonra yapılması. Yüksek risk içeren arama ve üretim faaliyetleri, petrolcülüğün "upstream" olarak adlandırılan bölümünü oluştururken, daha az riskli rafineri ve petrokimya yatırımları "downstream" olarak adlandırılmakta. Petoil, mevcut durumda aktivitelerini upstream alanında yoğunlaştırmakta. Ancak, projelerimiz ilerleyip koşullar

Duvarlarındaki
sevgi, renk ve
ışık oyunları
yaşamınızı kaplasın!

Degrape'den Egiad üyelerine çok özel indirimler...

CASAMANCE
FINE FABRICS

ARTE

REYNALDO
For Elegant Living

Bernard
Interior Textiles

CAMENGO
HOME TEXTILES

SHEILA COOMBS

Degrape Denizli Şubemiz artık hizmetinizde. Ege Bölgesi için bayilikler vermeye devam ediyoruz.

PERDELİK • DÖŞEMELİK • DUVAR KÂĞIDI • SATIŞ SONRASI HİZMET

Degrape Astan Dekorasyon Tekstil, Mobilya, İthalat, İhracat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Alsancak Mağaza : Tel.&Faks. 0 232 464 34 79 - 80 • Bostanlı Mağaza : Tel.&Faks. 0 232 364 36 29 - 323 04 12
Karşıyaka Outlet&Üretim : Tel. 0 232 323 37 69 • Denizli Şube : Tel. 0 258 211 16 78 • Faks. 0 258 211 16 90
info@degrape.com

DEGRAPE
PERDE

www.degrape.com

gerektirdiği zaman, dikey entegrasyonun tamamlanması ve risklerin dengelenmesi açısından downstream yatırımlara yönelmemiz kaçınılmaz olacaktır.

YARIN: Son çeyrek yüzyıldan bu yana petrol savaşları devam ediyor. Irak'ı bu kadar vazgeçilmez kılan petrolde nasıl bir oyun oynanıyor.

KÖKSAL: Kuzey Irak'taki tüm gürültü patırtı petrol içindir. Her şeyin merkezinde petrol yatar. Enerji Ortadoğuda olduğu sürece batının buradaki kavgası bitmeyecektir. Türkiye de kazara petrol olsaydı biz de bu sorunlarla uğraşacaktık. Türkiye de petrol sadece denizlerde var. O da çok az ve maliyetli.

YARIN: Kuzey Irak'ta petrol çıkarma konusunda bugüne kadar hangi zorluklarla karşılaştınız? Destek gördünüz mü? Türk oyuncuların bu bölgedeki şansı nedir?

KÖKSAL: Kuzey Irak'a ilk kez 2002 de girdik. Talabani Ankara'ya ATO'yu ziyaret etmek için gelmişti. Amacı özel bir Türk şirketi ile petrol aramaktı.. Bize de haber geldi. İlk girişim başarısız olmuştu. Çünkü bu konuyu devletle değerlendirdik. Ordunun da olurunu aldık. Genelkurmay bize çok yardım etti. Özellikle Köksal Karabay Paşa. Talabani den randevu aldık ve petrol sahaları kapattık. Hemen başlayamadık çünkü savaş vardı ben de rahatsızlık geçirmiştım. Bu nedenle süreç uzadı. Kürtler zaten kendi devletini kurmak üzereydi hatta kurmuşlardı. İlk anlaşmamızı Talabani hükümeti ile yaptık. Bu geçerli bir anlaşmaydı. Ancak tüm bölgeyi kapattığımız için bunu yeniden gözden geçirdiler. Tüm bu sorunlar nedeniyle 2005 de sondaja başlayabildik. En büyük zorluk ise bölgede bizden başka kimse yoktu. Hiçbir hizmet temin edemedik. Gereken teçhizat ve mühendislik hizmetlerini oraya götürmekte zorlandık kimse gelmek istemiyordu. TPAO'ya gittik onlar da yardımcı olmadılar. Sadece Ordudan yardım gördük. Hükümet de bize destek vermedi.

Sonuçta Dulcana sahasında petrol bulduk. Şakal bölgesinde de arama çalışmalarımız var. Burası Kerkük'ün

güneydoğusunda. Dulcana da günde 500 varil petrol çıkarıyoruz aslında burası 5 bin varil kapasiteli. Ama ilerleyemedik. Teknik olarak sondaj için uygun bir bölge değildi. Bu arada Barzani ile anlaştık. Böylece hem Talabani hem de Barzani'nin bölgeleri ile iş yapmaya başladık. Benim amacım ülkem adına buralarda iyi iş çıkarmak. Neden yabancılar çıkarsın? Son testleri yapıyoruz. 800 metrelerde petrol bulduk. Bir kuyunun maliyeti 12 milyon dolar. Ortaklarımız ABD'li Prime Int. toplam üç Amerikan ve bir Avustralyalı ortağımız var. Bizim payımız % 40.

YARIN: Kuzey Iraktaki Barzani ailesinin de ortaklığı olduğu iddia edilen DNO şirketi var. 3 kuyu ile bu oyuna dahil omluğu söyleniyor. Bu gelişmeler sizi nasıl etkiliyor?

KÖKSAL: Barzani bölgesinde petrol sahası satın alırken masa altı taleple karşılaşmadık. Gayet bilinçli bir şekilde problemsiz halledildi. 3-5 aylık müzakerelerden sonra petrol sahası almak kolay. Aynı şekilde Talabani bölgesinde de çok para vermedik. Hiç kimse bizden bir cent istemedi. Biz hiçbir rüşvet talebiyle de karşılaşmadık.

YARIN: Kürtlerin Kerkük' de hak iddia etmesi hem Kerkük petroleri kadar Kerkük Yumurtalık Boru Hatlarının geleceğini etkileyecek nitelikte. Sizce nasıl bir tablo ortaya çıkar? Çıkarılacak petrol hangi kanalla taşınacak?

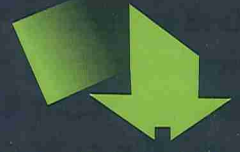
KÖKSAL: Biz kendi hattımızı kendimiz çekeceğiz. Diğer şirketleri de ortak yapabiliriz. Çok maliyetli çünkü.

YARIN: ABD firmaları neden sizi seçti? Kendileri de pekala yatırım yapabilirler.

KÖKSAL: Onların bizimle çalışmak istemesinin en önemi nedeni cesaretli olmamız ve çok çalışmamız.

Bu nedenle bölgede bizimle ortak olmak istediler. Yoksa bize taşeron gözüyle de bakabilirlerdi. En büyük sorunumuz finansman. Kendi özsermayemizle projeyi geliştiriyoruz. Bir kuyuyu açarak ve hisse satarak yeni kuyuların finansmanını çıkarıyoruz. Aslında 600 kuyu açılması gerekiyor yapabildiğimiz kadar bu kuyuları açacağız.

“Kuzey Irak'taki tüm gürültü patırtı petrol içindir. Her şeyin merkezinde petrol yatar. Enerji Ortadoğuda olduğu sürece batının buradaki kavgası bitmeyecektir. Türkiye'de kazara petrol olsaydı biz de bu sorunlarla uğraşacaktık. Türkiye de petrol sadece denizlerde var. O da çok az ve maliyetli.”

KISMET KİMYA

PLASTİK GERİ TOPLAMA & GERİ KAZANMA

- PET • HDPE • LDPE • PP
- PS • PC • ABS • PVC

Çuvaldan bidona,
şışeden levhaya her türlü
plastik atığı
ekonomiye geri kazandırırken,
çevremizi de koruyoruz.

KISMET KİMYA VE PLASTİK NAKLİYE SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Atatürk Organize Sanayi Bölgesi 10037 Sk. No:3 35620 Çiğli İZMİR Tel: +90 232 328 05 65 (Pbx) Fax: +90 232 328 05 70
e-mail: info@kismetrcy.com www.kismetrcy.com

Kismet Kimya bir PAPIX yatırımdır.

Bugüne kadar 600 Türk firması 6 milyar dolarlık yatırıma imza atarken dış ticaret hacmi 5 milyar dolara ulaştı.

İşadamları Habur kapısının kapanma riskine karşın Kürşad Tüzmen' in yeni alternatifler var sözünün ardından rahatlasa da yine de bölgede istikrarın sağlanması gerektiğini aksi halde yatırımların durabileceğinden ve ticaretin azalacağından endişe ediyorlar...

Kuzey Irak'ı TÜRK YATIRIMCILAR ihya ediyor...

Son 3 yıldan bu yana Kuzey Irak'ta özellikle Erbil, Süleymaniye gibi şehirlerde yüzlerce Türk yatırımcısı göze çarpıyor.

Erbil'in inşaat ve alışveriş merkezlerini Türk inşaat firmaları gerçekleştirirken bölgeyle yapılan ticaretin hacmi de 5 milyar dolara ulaştı. Özellikle Kuzey Irak'ta hem siyasi hem de ekonomik büyük bir değişim söz konusu.

Bölgenin önde gelen şehirlerinde hayat oldukça hareketli. Türkiye sınırına yaklaşık üç buçuk saat uzaklıktaki Erbil adeta yeniden inşa ediliyor.

Kürtlerle birlikte Türkmenlerin ve Hıristiyanların yaşadığı şehirdeki inşaatların büyük bölümünü Türk firmalar üstlenmiş durumda. Halkın yeni şehir dediği bölgede inşa edilen modern konutlar ve alışveriş merkezleri yükseliyor. İnşaatların neredeyse tamamı Mesut Barzani'nin liderliğini yaptığı Irak Kürdistan

Demokrasi Partisi (IKDP) destekli. Daha önce Avrupa'da yaşarken şimdi geri dönen zengin Kürtlerin mali destek verdiği yapılar da az değil. KDP kaynaklarına göre, Kuzey Irak'taki irili ufaklı 300 Türk kökenli şirketin yaklaşık 190'ı Erbil'de faaliyet gösteriyor.

KERKÜK YENİBAŞTAN YARATILIYOR

Benzer görüntülere Kerkük'te de rastlamak mümkün. Gecekondularla kuşatılan tarihî kentte yeni inşaatlar bütün hızıyla sürüyor. Şehrin dış mahallelerindeki boş alanlar şimdiden parsellenmiş. Saddam rejiminin devrilmesinden sonra Kerkük'ün nüfus yapısını lehlerine çevirmek için buraya gelen Kürtlere, Barzani ve Talabani'nin başını çektiği partiler tarafından ev yapmaları için bedava arsa tahsis ediliyor. Ayrıca, konut yapımı için 5 bin dolar yardım yapılıyor. Elektrik ve su hizmeti ise ücretsiz. Kerkük'e resmî olmayan verilere göre 300 bin Kürt'ün geldiği söyleniyor.

Artan nüfusla birlikte şehirde kendini hissettiren en önemli problem altyapı. Açıkta akan kanalizasyonlar, caddelerde biriken çöpler sağlık açısından ciddi tehdit oluşturuyor. Seçimlerde oyların yüzde 55'ini alan Kürtler sevinç içinde. Lokantacılık, akaryakıt istasyonu işletmeciliği daha çok Kürtlerin tekelindeki şehirde Türkmenler genelde öğretmen, doktor olarak görev yapıyor. Esnaflık da Türkmenlerin yaptığı bir diğer iş kolu.

SÜLEYMANİYEYİ TÜRKLER İNŞA EDİYOR

Süleymaniye, Irak Kürdistan Yurtseverler Birli-

ği (IKYB) Başkanı ve Irak Cumhurbaşkanı Celal Talabani'nin şehri. Süleymaniye'nin girişinde, gümrük kapısını andıran bir yerde sıkı bir kontrol yapılması sanki farklı bir ülkenin topraklarına giriyormuş izlenimi veriyor insanlara. Şehir, diğer Kuzey Irak şehirlerine göre daha modern. Süleymaniye de Türkler tarafından yeniden inşa ediliyor denebilir. Altyapıdan kavşaklara kadar her türlü yeni yapıda Türk şirketlerin imzası var. Celal Talabani'nin posterlerinin süslediği Süleymaniye'de yaşayan her aileden birinin mutlaka Avrupa'ya gittiği belirtiliyor. Bu durum kentin kültür hayatına da aksetmiş. 1947'de kurulan Süleymaniye Kütüphanesi'nde aralarında Orhan Pamuk'un eserlerinin de yer aldığı her dilden eser var. Ayrıca, günlük gazetele-ri bulmak da mümkün. Örneğin Serbesti dergisinin bütün sayıları kütüphanenin rafları arasında. 1,5 milyon nüfusa sahip şehirde Süleymaniye Üniversitesi, ve Amerikan Üniversitesi yüksek eğitim veriyor. Buranın en önemli geliri Habur Sınır kapısında geliyor. Bunun dışında merkezî hükümetin petrol satışından elde ettiği gelirlerden önemli bir bölümü bölgeye aktarılıyor.

Üretkenlik, verimlilik gibi kavramlar bu bölge için oldukça yeni. Vergi gelirinden söz etmek ise neredeyse imkânsız. İşletmeler genelde KOBİ ölçeğinde. Yabancı sermaye konusunda yoğun bir talep olduğu söyleniyor. Özellikle Türk, Amerikan, İngiliz ve Alman firmalar bölgede yatırım yapmak istiyor. Yabancı yatırımcıların özellikle tarım, gıda ürünleri, inşaat malzemeleri, su ve maden kaynaklarının işletilmesi gibi alanlarda yatırım yapmak istedikleri belirtiliyor. Özellikle Türk müteahhitler inşaat sektöründe söz sahibi. Süleymaniye'de bir viyadüğü inşa eden Günay İnşaat'ın Proje Müdürü Nuri Tonay'a göre, bölgedeki Türk inşaat şirketleri ülke ekonomisine ciddi katkı sağlıyor: "Türkiye'de enflasyon düştü, kârlar azaldı. Böyle bir dönemde Kuzey Irak'taki ekonomik hareketlilik Gaziantep, Mardin, Adana, Mersin hatta Kayseri gibi illerin ekonomilerini rahatlatıyor. Türk inşaat şirketleri sadece geçen yıl bu bölgede 1 milyar doların üzerinde altyapı işi aldı. Üstelik bunların parası nakit ödendi."

Dicle İnşaat YKÜ Ferda Cemiloğlu, bölgedeki Kürt yönetiminin İçişleri ve Kültür Bakanlığı binalarını inşa ederek dikkatleri üzerine çekti. Halen bölgedeki birçok kamu ihalesi için davet alan Cemiloğlu, bölgedeki ekonomik durumu "çok büyük bir pazar" olarak anlatıyor.

Bölge yöneticilerinin Avrupa ve ABD'den dönen Kürt uzmanlar nezaretinde ciddi bir master plan hazırladıklarını ve 2007'ye kadar tüm altyapı sorununu çözmeyi hedeflediklerini hatırlatarak, "Mardin, Adana, Gaziantep ve Şanlıurfa'daki çimento fabrikaları talebi karşılamakta zorlanıyor." diyor Kuzey Irak'taki ekonomik yatırımların bu kadar genişlemesinde Habur'dan gelen yıllık 1 milyar doların yanı sıra Irak petrollerinden gelen aylık 600 milyon doların etkisi büyük.

600 FİRMA FAALİYETTE

Kuzey Irak pazarını ele geçirirken, is yapmak için müracaatta bulunan şirket sayısı 600'e ulaştı. Kuzey Irak Hükümeti verilerine göre, onay alan firmalardan 200'ü, gıdadan inşaata, altyapı çalışmalarından mobilyaya, beyaz esyadan elektronik cihazlara kadar çeşitli sektörlerde faaliyet yürütüyor. Mercedes Benz' in en büyük Türk ortağı Koluman'ın sahibi Mustafa Koluman Türk otomotiv sektörünün devlerinden. Kuzey Irak'ta yatırım yapmayı planlıyor.

150'Sİ ERBİL'DE

Bunlardan 150'si Erbil ve Süleymaniye'de, geri kalan firmalar ise Dohuk, Zaho, Akre, Behdinan gibi bölgelerde iş yapıyor. Türk firmalarının yoğun ilgisi Türk ve Irak ortak sermayeli şirketlerin sayısında da artışa neden olmuş durumda. Bu firmalar merkez bürolarını Mersin, Ankara, Antep gibi şehirlerde kuruyor, Kuzey Irak bölgesindeki tüm ticari faaliyetlerini ise bu bürolardan sevk ve idare ediyor.

TÜRKLER ELE GEÇİRDİ

Bölgenin yüzde 95 civarında Türk malları ile dolu olduğunu vurgulayan yetkililer, Ülker, Arçelik, Çevikler ve OYAK'ın Kuzey Irak'ta en fazla pazar payına sahip olan şirketler olduğunu dikkat çekiyorlar. Türk firmalarının Kuzey Irak'a gösterdiği yoğun ilgi, tüketici ürünlerine de yansımış durumda. Tüketilen ürünlerin yüzde 90'ını Türk malları oluşturuyor. İnşaat sektörü ise yüzde 95 oranında Türk kökenli firmaların elinde bulunuyor.

324 PROJE FAALİYETTE

Irak'ta şu anda, yeni hükümetle birlikte 324 büyük proje faaliyette. Bu projelerin değeri 43,5 milyar dolar düzeyinde. Kaynaklar Irak'ın petrol gelirlerinden elde ediyor. İnşaat kontratları için artık ülke kısıtlaması yok. Hükümet yatırımcı ve işletmecileri ödüllendirmek ve yelpazeyi genişletmek istiyor. Tahminlere

göre dört yıl içinde Irak'ın yeni hükümeti yeniden yapılanma için 150 milyar dolardan fazla para ayıracak.

HEDEF YABANCI SERMAYE

Hükümet, yardım olarak verilen 33 milyar doların yanı sıra doğrudan yabancı yatırımcılardan da 33 milyar dolarlık yatırım çekeceğine inanıyor. ABD'li yetkililere göre ülkede güvenlik problemi olmasına rağmen projeler büyük bir hızla ilerliyor. ABD'nün kontrat yapanlara haftada 200 milyon

"Halen Irak'ta toplam bin 578 inşaat projesi başlamış durumda. Ancak Irak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na göre bu oldukça yetersiz bir rakam. Bakanlığın resmi verilerine göre 2006 yılı itibarıyla ülkede 2 milyon konut açığı var."

dolar verdiği ve 2003'te ABD kongresinde onaylanan 18,4 milyar doların da 5,3 milyar dolarının verildiği söyleniyor. 12,9 milyar doların ise kontrata bağlandığı belirtiliyor.

ALTYAPI YATIRIMLARI ARTIYOR

Halen Irak'ta toplam bin 578 inşaat projesi başlamış durumda. Ancak Irak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na göre bu oldukça yetersiz bir rakam. Bakanlığın resmi verilerine göre 2006 yılı itibarıyla ülkede 2 milyon konut açığı var. 2006 yılı sonuna kadar Bağdat ve diğer şehirler arasındaki demiryolu yapımı için harcanan tutarın 6 milyar dolar olduğu söyleniyor. Bunun yanında ülkenin telekomünikasyon altyapısının bir an önce rehabilitasyona ihtiyacı var.

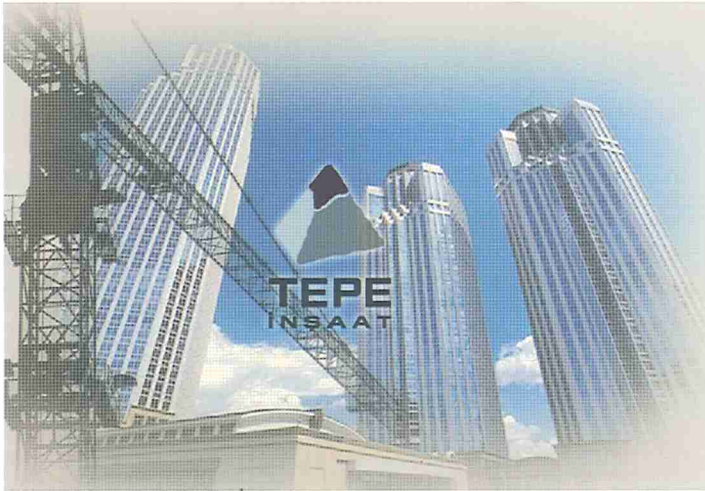
ENERJİ PROJELERİ DE REVAÇTA

Irak Enerji bakanlığı sadece 2006 yılında 6 milyar dolar tutarında 200 enerji projesini faaliyete geçirmeyi planlıyor. Irak'ta önümüzdeki 5 yılda, sadece elektrik şebekesi ve yeni enerji tesislerinin inşası için 50 milyar dolarlık bir pasta söz konusu. Bu plan doğrultusunda şu anda 5 bin 500 MW olan enerji üretim kapasitesini önümüzdeki 5 yıl içinde 25 bin MW'ye çıkarılması planlanıyor. Irak Enerji Bakanlığı bu projenin önemli bir kısmını özel sektör firmalarının gerçekleştireceğini söylüyor.

2005'de Irak'ta 30 milyar dolarlık yatırım gerçekleştirildi. Türkiye'nin toplam yatırım içindeki payı 6,4 milyar dolarla yüzde 21 düzeyinde oldu. Türkiye'nin, Irak'a 2,8 milyar dolarlık ihracatı, 2,1 milyar dolarlık doğrudan petrol ürünleri ihracatı ve 1,5 milyar dolarlık müteahhitlik projeleri toplandığında, 6,4 milyar dolarlık yatırım yaptığı ortaya çıkıyor.

TEPE İNŞAAT ÜNİVERSİTE YAPIYOR

Tepe İnşaat Genel Müdürü Süleyman Som, Irak'ın Türk firmaları için çok önemli bir Pazar olduğunu belirterek, "Geçmişte Amerikan askerlerinin yapılanmasıyla ilgili projelerde yer aldık. Prefabrik konutların oluşturulmasında yaklaşık 80 milyon dolarlık iş yaptık. Ancak 1,5 yıl önce bu faaliyetlerimize son verdik. Çünkü bir işimiz öldürüldü. Şu anda güvenliği yeterli görmediğimiz için Orta ve Güney Irak'a gitmiyoruz. Gelen talepler oluyor, değerlendirmiyoruz. Risk devam ettiği sürece de bu politikamızı değiştirmeyeceğiz. Şu anda Kuzey bölümünde çalışmalarımız sürüyor. Süleymaniye'de 260 milyon dolarlık bir üniversite inşaatımız var. Burada Süleymaniye Üniversitesi'nin kampüsünü biz yapıyoruz. Yine Süleymaniye'de özel bir vakfın yatırımı olan Amerikan Üniversitesi'nin inşaatı için de ön sözleşme

yaptık. Bunun da 40-50 milyon dolarlık bir proje olacağını tahmin ediyorum. Kuzey Irak'ın çeşitli yerlerinde ilgilendiğimiz başka projeler de var. Hastane projeleriyle yakından ilgilimiz." dedi.

TÜRK GIDA DEVLERİ KUZAY IRAK I İHYA ETTİ

Eti, Ülker ve Tat firmalarının yetkilileri, geçen Irak'ın gelecek vaat eden bir pazar olduğunu belirtiyorlar. Irak'ta iç barışın sağlanması ve ekonomik dengelerin kurulması ile Türkiye'den bölgeye yapılacak ihracat miktarının artış göstereceğini söylüyorlar. Ürünlerini 68 ülkeye ihraç eden Eti, Irak pazarında geçen yıla oranla yüzde 70'lik bir büyüme sağladı. Eti Pazarlama Genel Müdürü Cafer Fındıkoğlu, Irak pazarının toplam ihracat pazarları içerisinde yüzde 8'lik bir paya sahip olduğunu dile getirdi. Irak'ın istikrarlı bir pazar olmamasına karşın gelecek vaat ettiğini vurgulayan Fındıkoğlu, şöyle konuştu:

"Irak'a ihracatta zaman zaman kamyonlar durduruluyor. Ürünlerimiz alınmıyor, kapıda yoğunlaşmalar, gecikmeler oluyor. Kamyoncu nakliyeciler bulmakta zorlanıyoruz. Ancak bunun yanı sıra, Irak'ın

Türkiye'ye komşu olması ve ortak bir kültüre sahip olmamız, pazarda payımızı her geçen gün artırıyor."

Eti'nin spot satış yapmadığını, tüm dünyaya satışlarını distribütörler aracılığıyla gerçekleştirdiğini ifade eden Fındıkoğlu, "Irak pazarı bizim ürünlerimiz için potansiyeli yüksek bir pazar. Ancak siyasi olarak çalkantılı olduğu için büyük oranda etkilenme oluyor. Eti olarak bu koşullara rağmen Irak pazarında yerleşmeye çalışıyoruz. Çünkü komşumuz Irak, sevkiyat ve ulaşım açısından uygun bir pazar" dedi.

Ülker İhtisare Konseyi üyesi Necdet Buzbaş, Ülker ürünlerinin Irak pazarında büyük ilgi gördüğünü belirterek, "Bunun en önemli nedenleri, aynı coğrafyanın insanları olarak beğeni ve Tat ortaklığımız ile Ülker'in kalite güvenilirliği ve uygun fiyat politikasıdır" dedi.

Ülker'in Irak'a doğrudan ihracat yapmadığını, ihracatını Türkiye'den veya komşu ülkelerden bazı şirketler aracılığıyla Irak'a ulaştırdığını belirten Buzbaş, Irak pazarının Ülker'in toplam ihracatı içerisinde çok az bir paya sahip olduğunu ifade etti. Buzbaş, "Geçmiş yıllarla mukayese edilip Irak pazarının bu firmalara getirdiği ek talep miktarı bizim toplam ihracatımızın yüzde 5'ini geçmez" diye konuştu. Buzbaş, Irak'ta iç barışın sağlanması ve marka ekonomik dengelerin kurulması ile Türkiye'den bölgeye yapılacak ihracat miktarının artış göstereceğini ifade etti.

Tat Konserve ise 2006 yılında Irak pazarına 2 milyon dolarlık ihracat yapmayı planlıyor. Tat'ın ürün kategorileri ile Irak'ta çok büyük bir rağbet gördüğünü ifade eden Tat Konserve İhracat Grup Yöneticisi Ümit Güvenç, 2004-2005 yılı arasındaki 1 yıllık süreçte ihracat rakamlarının 100 bin dolardan 350 bin dolara yükseldiğini dile getirdi.

Tat Konserve'nin ihracatının 2005 yılı içerisinde, yaklaşık 30 milyon dolara ulaştığını belirten Güvenç, "Bu rakamda Irak pazarının payı, yaklaşık 350 bin dolar. 2006 yılı için Irak ihracat ciromuzu oradaki koşulların düzelmesine bağlayarak daha aktif stratejilerle 2 milyon dolar olarak hedeflemekteyiz" dedi.

Güvenç, Irak'a ihracatlarını bölgede aktif faaliyet gösteren bir firma aracılığıyla gerçekleştirdiklerini kaydetti. Bölgedeki bankacılık sistemi de dahil tüm kurumların çökmüş olmasının ihracatçı firmaları mal bedellerini peşin almaya ve mal bedeli gelmeden malın gönderilmemesine zorladığı-

azın çok söylediği..

קראמ'ח'מ

Minimal Yapı Turizm Proje Ticaret Ltd. Şti.
Atatürk Caddesi No: 158/6 Pasaport 35210 İzmir
Tel: +90 (232) 441 44 81 info@minimallyapi.com

KAPAK KONUSU

nı da vurgulayan Güvenç, ülkede istikrarın sağlanmasıyla firmaların varlıklarını güçlendireceğini söyledi.

KİMLER TİCARET YAPIYOR?

Diş Ticaret Müsteşarlığı yetkililerinden alınan bilgilere göre, Amerikan ordusunun ihtiyaçları için açılan ihalelerden yararlanarak pazara giren DanoneSA, Irak'a yapılan satışının yaklaşık yüzde 45'ini gerçekleştiriyor. Hayat Su ile pazarda bulunan şirket, ihracatını bayilikler aracılığıyla gerçekleştiriyor. "BM Petrol Karsılığı Gıda, İlaç ve İnsani İhtiyaç Maddeleri Programı" doğrultusunda açılan ihaleler aracılığıyla Orkide, pazara 10 bin ton civarında likit yağ ihracı etti. 2 bin ton yağ ihracatı da Yonca Ege gerçekleştirdi. 1980'li yıllardan bu yana Irak'a ihracat gerçekleştiren Yasar Holding ise "Pinar" marka ürünleriyle pazarda yerini almış durumda. Pinar, Irak pazarına son 3 ayda 1.5 milyon dolarlık satış gerçekleştirdi.

Irak'a ihracat yapan gıda dışı diğer firmalar arasında pazara gerçekleştirdiği 40 bin ton LPG ihracatı ile üç ayda Irak'taki talebin yüzde 75'ini karşılayan Aygaz, Çimsa, Kurtalan Oyak Grubu'na bağlı Adana ve Mardin Çimento, Kale Grubu ve Evyap yer alıyor.

GÜNEYDOĞU IRAK A ÇALIŞIYOR

2006 sonu itibarıyla Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden Irak'a yapılan ihracat, ekonomik risklere ve ciddi güvenlik sorunlarına rağmen 2005'in aynı dönemine göre yüzde 284 oranında arttı. Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri verilerine göre, bölge illerinden Ocak-Mart 2006 döneminde Irak'a 161 milyon 370 bin dolarlık ihracat yapıldı. Aynı dönemde AB üyesi 25 ülkeye toplam 119 milyon 245 bin dolarlık ihracat gerçekleştirildi.

Ocak-Mart 2006 döneminde Irak'a ihracat, ekonomik risklere ve ciddi güvenlik sorunlarına rağmen 2005'in aynı dönemine göre yüzde 284 oranında artarken, AB üyesi ülkelere ihracatta sağlanan artış yüzde 15'te kaldı. Bölge illerinden geçen yılın Ocak-Mart döneminde, Irak'a 42 milyon 119, AB üyesi ülkelere 103 milyon 497 bin dolarlık ihracat yapılmıştı. Güneydoğu Anadolu Bölgesi için en yakın dış pazar konumunda bulunan Irak'a, pamuk ipliği, makine halisi, nohut ve diğer baklagiller, buğday unu, siva ve kati yağ, kesme seker ve bisküvi basta olmak üzere çok sayıda ürün ihraç ediliyor.

HABUR KAPANIRSA TEDİRGİNLİĞİ

Kuzey Irak'taki Kürt liderlerden Mesut Barzani'nin, "Türkiye Kerkük'e karışırsa biz de Diyarbakır'a karışırsız" sözlerinden sonra Habur Gümrük Kapısı'nın kapatılması tartışmaları bölgedeki iş çevrelerini tedirgin etti. Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen ise Habur'dan geçişlerin sınırlandırılması konusundaki sorulara, "Bu tip şeyler konuşulmaz, yapılır. Ekonomik yaptırımlar çerçevesinde gündeme gelen Habur'a alternatif sınır kapısı seçeneği için Suriye kapılarının kapasiteleri artırılacak" dedi.

HABBAB: SURIYE ALTERNATİF OLMAYABİLİR

Türk Ortadoğu İş Konseyi Başkanı Mehmet Habbab, Türkiye ile Kuzey Irak arasındaki ticaret hacminin 3 milyar dolar seviyesindeyken son olaylar nedeniyle giderek gerilediğini, habur sınır kapısının kapatılması halinde ise ticaretin sözkonusu olamayacağını dile getirerek, "Türkiye Kuzey Irak Ticaret hacmi giderek azalıyor. Akaryakıt hariç 2004 de 2,700 milyar dolardı. 2005 de 1,800 milyar dolara 2006 da ise 450-500 milyon dolara düştü. Bu yıl daha da düşük çıkabilir" dedi.

HER SEKTÖR TİCARET YAPIYOR

Habbab bölgeye yönelik yüzlerce Türk firmasının ticaret yaptığına dikkat çekerek şunları söyledi; "Aalarından büyük holdinglerin de olduğu irili ufaklı

yüzlerce Türk firması habur üzerinden bölgeye 3 milyar doları aşkın ticaret yapıyordu. Bu rakam Diyarbakır, Gaziantep, Silopi gibi iller için geçim kaynağı. Bu kapı kapanırsa bölgeden diğer illere göç başlar. Hayat felç olur. Habur sınır kapısı kapanırsa Suriye alternatif olamaz. Zaten biz de istemeyiz. Çünkü Suriye transit geçiş ücreti alıyor. Tır başına 400 dolar bizim için maliyetli.

Ancak Türk Hükümeti ile Suriye Hükümeti anlaşırsa bizim için rantabl olabilir. Aksi halde kimse Habur sınır kapısı kapanırsa Suriye üzerinden ticaret yapmaz. Kuzey Irak ile ticaretin bu kadar gelişmesinin nedeni bu. Biz olmasak onlar da dolaylı yollardan mesela Suriye den ticaret yapmak zorunda kalacaklar ama onlara maliyeti yüksek olur. Çünkü Suriye ekonomisi ve ticareti bizim kadar gelişmiş değil."

3 BİN YERİNE 150 KAMYON GEÇİYOR

Habur'da normal şartlar altında günde 3 bin araç geçerken şimdi 150 kamyonun zor geçtiğine dikkat çeken Habbab, "kapı kapanırsa 200 bin tır atıl duruma düşer. Bu da taşımacılık firmalarını tedirgin edecek nitelikte. Burada yaşayan insanların geçim kapısı sadece kuzey Irak. 2007'de 2,5 milyar dolarlık ihracat bekliyorduk. Fakat bu da olmayacak gibi.

Her gün mücadele etmekten yorulduk. Bu sorun politik olarak kökten çözümlenmedikçe kuzey Irak ile ticaret ve yatırım olanağı kalmaz. Bugünlerde hiçbir tır şoförünü ya da diğer çalışanları bölgeye götüremiyoruz. Biz de yatırımlarımızı son zamanlarda başka ülkelere kaydırmaya başladık. Gürcistan'da yatırım planlıyoruz." şeklinde konuştu.

DEĞER: HABUR'U KAPATMAK BİZİ % 90 OLUMSUZ ETKİLER

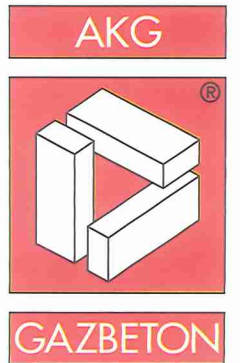
Türkiye - Irak Dostluk Derneği Başkanı Mehmet Emin Değer ise Barzani'den randevu isteyeceklerini ve 'Gerginlik yaratmayalım, ilişkileri geliştirelim' mesajı vereceklerini belirterek "Habur'u kapatmak Irak ekonomisini yüzde 5, Türkiye'yi yüzde 90 olumsuz etkiler" dedi. Doğu Güneydoğu Sanayici ve İşadamları Dernekleri Federasyonu Başkanı Şeyhmus Akbaş, da yılda 5 milyar dolarlık ihracat yapılan Habur'un kapatılmasının bölge ekonomisini çökerteceğini söyledi.

Küresel ısınma dünyayı olumsuz etkilerken; herkes sorumluluklarını gözden geçirmeli...

Türkiye'nin, duvar malzemesi olarak ilk CE belgesini alan AKG Gazbeton; bütün yararlarının yanı sıra, hiçbir canlıya zarar vermeden üretim yaptığına dair sahip olduğu AB uyumlu bu belgeyle gurur duyuyor. Isı yalıtımı ile daha az enerji tüketimi sayesinde baca kirliliğini de azaltan AKG Gazbeton, doğayı ve hayatı önemsiyor...

Kemalpaşa Caddesi No: 25 Işıkkent 35070 İzmir
Tel: +90 232 472 12 00 • Faks: +90 232 472 10 07
E-posta: info@akg-gazbeton.com • www.akg-gazbeton.com

Irak petrol yasa tasarısında yer alan sondaj ve işletmeyi de içeren bölüm yasalaşır, "Üretim Paylaşma Anlaşması" gereği Irak petrollerinin yüzde 75'i (büyük kısmı Kerkük) Batılı petrol şirketlerinin olacak. Aslan payı ise ABD ve İngiltere'nin olacak...

BASRA ve KERKÜK petrollerinin geleceği bu yasaya bağlı...

1999'de ABD Başkan Yardımcılığı ile petrol işlerini birlikte yürütüp Halliburton şirketinin yönetim kurulu üyeliği de yapan Dick Cheney açıkça söylemişti: "2010 yılına kadar günde 50 milyon varil petrole ihtiyaç duyuyoruz. Dünya petrol yataklarının üçte ikisi de, bu zenginliğe sahip Ortadoğu'da bulunuyor." ABD Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan 'Irak'ın Geleceği Projesi'nde Üretim Paylaşma Anlaşmasının (Production-sharing agreement/ PSA) Irak için model olması fikri ise 2003'te işgal öncesi gündeme gelmişti.

PSA her ülkede geçerli değil. Çünkü Üretim Paylaşma Anlaşması, rezervlerin mülkiyetini devletlere bırakırken, petrol gelirlerine özel şirketleri ortak ediyor. petrol çıkarmanın çok maliyetli olduğu veya rezervlerin yeterince büyük olmadığı ülkelerde yabancı şirket yatırımlarını teşvik için imzalanıyor. Yani her ne kadar özel şirketlere imtiyaz sağlansa bile şirketler için belli bir riski öngörüyor.

Oysa Irak, petrol rezervlerinin büyüklüğü ve petrol çıkartılmasının uygunluğu yanı sıra alt yapı iyileştirilme çalışmalarının çok kolay karşılanabileceği risksiz bir ülke. Irak için uygun görülen anlaşmayı herhangi bir ülkeye; ABD müttefiki Suudi Arabistan ve diğer petrol zengini ülkelere kabul ettirmek mümkün bile değil. Yani, Irak için özel koşullar uygulanıyor. Irak'ta mülkiyet devlette olsa bile gelirlerin büyük çoğunluğu şirketlere aktarılıyor. Tabii ki ABD'nin Irak'ı işgal ederken oluşturduğu emperyal projeyi iki ayak üzerine kurduğu biliniyor: Birincisi dünyayı güçle ele geçirme, yönetme, kendi çizgisinden çıkanları cezalandırma. İkincisi ise dünyanın en önemli petrol rezervlerini ve bu rezervlerin bulunduğu enerji koridorlarını (Basra Körfezi-Orta Asya hattı) denetleme.

İşgale gerekçe olarak bir üçüncü neden daha var. Çünkü bunun ipuçları Irak için yapılan yeni petrol yasası ve anlaşmaları taslağında yer alıyor: Petrolün özel şirketler eliyle bir an önce çıkarılması. Şimdi, Shell, BP, Exxon, Chevron gibi şirketler 30 yıl sürecek

kontratları imza atmaya hazırlanıyor. Irak petrollerinin milli özelliği de böylece sona eriyor. Bu yüzden, Bağdat'ın işgal edildiği 2003 yılında kente giren ABD birliklerinin kentteki bütün yağmayı görmezden gelip, Mezopotamya uygarlığının en önemli eserlerinin bulunduğu Bağdat Müzesi'ni korumak yerine doğrudan Petrol Bakanlığı'na yönelmesi ve tüm kayıtları kontrol altına alınması daha iyi anlaşılıyor. Irak'ı işgal edenler tarihin değil toprağın derinliğindeki zenginlikleri tercih ediyor. O günlerde bakanlık binasında bulunan 80 petrol sahasına ait her türlü bilgi ve haritayı koruma altına alan işgal güçleri şimdi, koruma altına aldıkları belgeleri şirketlere aktarılacak.

Irak petrol yasa tasarısında yer alan sondaj ve işletmeyi de içeren bölüm yasalaşır, Üretim Paylaşma Anlaşması gereği Irak petrollerinin yüzde 75'i Batılı petrol şirketlerinin, bu paylaşımında aslan payı da ABD ve İngiltere'nin olacak.

"Iraklı Kürtler ise Kerkük'ü tarihsel bağlantı iddiasından çok işte bu nedenle istiyor. Sünnilere göre ise, örneğin Kürtlerin yeni kuyular açması ve rezerv tespiti yapması anayasaya aykırı."

Üretim Paylaşma Anlaşması kağıt üzerinde Irak'ı, petrolün yasal sahibi gibi gösterirken yabancı şirketlere yatırım yapma, rafineri işletme, nakil borusu inşa etme yetkisi ile birlikte geliri paylaşma imkanı tanıyor. Bu da 1972'de millileştirilen petrol üzerindeki inisiyatifin yabancılarla devri, bir başka deyişle ekonomisinin yüzde 95'i petrole bağlı olan Irak'ın yıkımı anlamına geliyor. Aynı taktik İran'da Mussadık, Mısır'da Nasır'ın millileştirme politikalarına

karşı da izlenmişti. Benzer bir plan Türkiye'de yeni petrol yasası ile gündeme gelebilir. Irak'ın önümüzdeki 5 yıl içinde

20-25 milyar doları arası petrol yatırımına ihtiyacı var, yani kabaca yılda 4-5 milyar dolar. Ancak geçen yıl 3 milyar dolara dahi ulaşamadı. Çünkü, petrol rafinerilerinin güvenliği hala sağlanamazken, boru hatları sık sık sabotaja uğruyor, tesisler çürüyor. Petrol şirketleri de her şeye rağmen böyle bir enkazı ayağa kaldırma vaadi ile ortaya çıkıyor.

Şiiler ve küçük anlaşmalar yapan Kürtler dar görüşlü bir yaklaşımla geleceklerini ipotek altına aldıklarından habersiz. Zaten varolan direniş ve kaos karşısında petrolün güvenli bir biçimde nasıl çıkarılacağı da büyük bir soru işareti.

İşgalden bu yana Irak'ın petrol üretimi büyük oranda azaldı. İşgal öncesi günde 3.5 milyon varil petrol üretilirken bu rakam şu anda 2 milyona düşmüş durumda. 12 yıl süren ambargo nedeniyle modernizasyon çalışmaları yapılamayınca petrol üretim tesisleri çürüme aşamasına geldi. Iraklı petrol uzmanları, mühendisleri ya öldürüldü ya da ülkeden kaçtı. Sadece direnişçilerin değil kaçakçıların vurduğu darbe de çabası.

YENİ KUYULAR KİMİN OLACAK?

Ancak, direniş sona erse bile yabancı şirketlere yapılacak anlaşma ve satılan petrolden gelmesi beklenen yüzde 25'lik payın nasıl bölüşüleceği başka bir çatışmanın habercisi. Çünkü Irak Anayasası'nın 109. maddesi petrolün bütün bölgelerdeki ve eyaletlerdeki Irak halkına ait olduğunu söylerken, 110. maddesi petrol gelirlerinin ülkenin bütün bölgelerindeki demografik yapıya uyumlu adaletli bir şekilde dağıtılacağını öngörüyor.

Irak'ın hala merkezi ya da federal bir yapıda mı yönetileceği belli değil. Keza iki farklı durumda gelirler çok farklılaşacak. Anlaşmaları kim yapacak? Merkezi otorite mi federal bölgeler mi? Petrol bölgelerine hakim olan gruplar diğerleri ile eşit şekilde paylaşmayı kabul edecek mi?

Anayasadaki 'federal kontrol' maddesi şu an varolan kuyuları mı yoksa gelecekteki rezervleri mi içerecek? Basra ve Kerkük petroleri kimin denetiminde olacak?

Anayasa'nın 111. maddesi ise merkezi otorite ile yerel otorite arasındaki anlaşmazlıklarda son sözün yerel hükümette olduğunu belirtiyor. İşgale kadar var olan kuyular, merkezi otoritenin denetiminde kalırken, işgalden sonra açılan kuyuların denetimi yerel otoriteye bırakılıyor. Petrolü yerel otoritenin merkeze danışarak çıkarması, gelirin de paylaşılması gerekiyor. Ancak, Iraklı Kürtler örneğinde olduğu gibi bu durumun pratikte işlemesi çok zor görülüyor.

Bu işten en çok nemalanacak olan tabii ki ülkenin yüzde 60'ını oluşturan ve Basra petroleri üzerindeki Şiiler.

Iraklı Kürtler ise Kerkük'ü tarihsel bağlantı iddiasından çok işte bu nedenle istiyor. Sünnilere göre ise, örneğin Kürtlerin yeni kuyular açması ve rezerv tespiti yapması anayasaya aykırı.

Kürtler bugüne kadar varolan kuyuların merkezi otoritenin denetimine tabii olacağını bundan sonra açılacakların ise federe Kürt bölgesine ait olacağı iddiasındalar. Kürtlerin son iki yılda aralarında Türkiye'den şirketlerin de bulunduğu petrocülerle Üretim Paylaşma Anlaşmaları yaptığı biliniyor.

Yani Iraklılar açısından durum görüldüğünden de karmaşık. Ama, yabancı şirketlerin bu durumla bir ilişkileri yok. Onlar her halükarda, merkezi ya da federal bir yapıda 30 yıl boyunca Irak petrollerinin büyük sahibi olacak. Irak halkı ya da Şii ve Kürtler ise petrol gelirlerinin yüzde 25'ine bile razılar. Ancak tüm bunların gerçekleşmesi için ABD ve Britanya'nın yeni diktatörler aracılığıyla Irak'ı bir an önce 'istikrar'a kavuşturması gerekiyor.

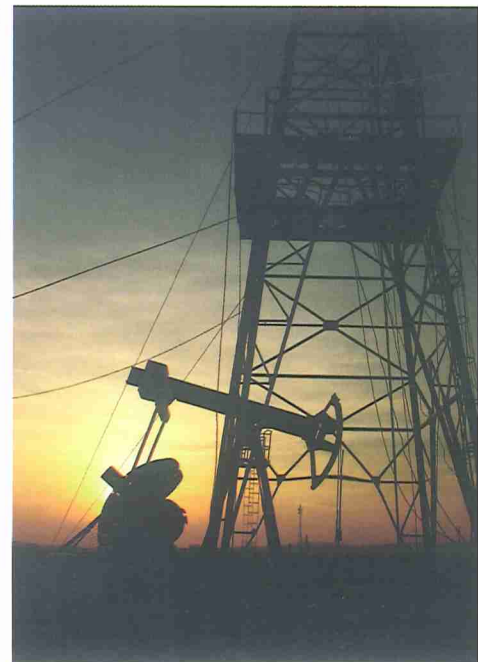
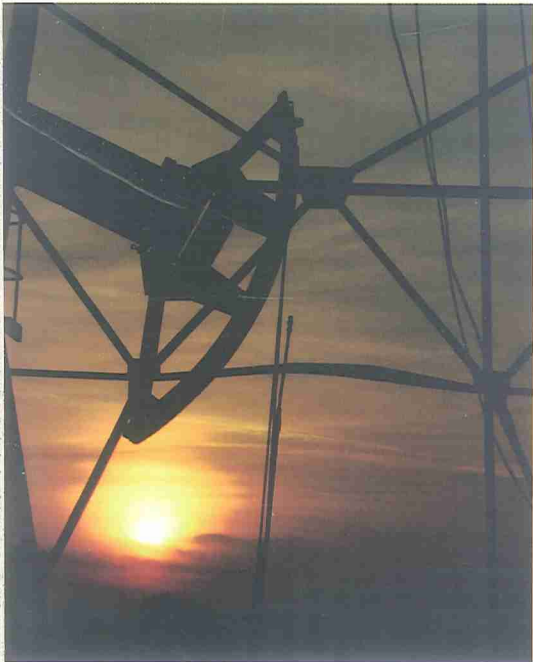
RAKAMLARLA IRAK'IN PETROL POTANSİYELİ

Rezerv

- *115 milyar varil kanıtlanmış üretilebilir petrol (Dünya'nın % 11'i)
- * 3.1 Trilyon m3 kanıtlanmış üretilebilir doğal gaz (Dünya'nın % 2'si)
- *1/3'ü aranmış, 1/3'ü yeterince aranmamış, kalan 1/3'ü (Batı Çölleri) bakir

Üretim

- * Keşfedilmiş 71 sahadan 22'si geliştirilmiş ve üretim yapıyor
- *Keşfedilmiş geliştirilmemiş sahalardan 31'i kuzeyde 18'i ise güneyde
- *Aralık 1979'da üretim 3.7 milyon v/g, Kuveyt'i işgallerinden önce 3.5 milyon v/g
- * 2004 yılı ortalama üretim 2 milyon v/g
- *Irak'ın ispatlanmış petrol rezervi 115 milyar varil.
- *Muhtemel petrol rezervi 215 milyar varil.
- *İspatlanmış rezervler 73 yapıda bulunmaktadır. Bunlardan 6'sı super-dev, 17'si dev ve 20'si büyük saha kapsamındadır.
- *73 yapıdan sadece 22'si geliştirilmiş olup bunlar 3,8 milyon varil / günlük bir kapasiteye sahiptir. Üretim yapan sahalar toplam rezervin sadece %40'ını oluşturmaktadır.

Baba-kız "kağıt" ta, Avrupa'ya liderliğini yazdıracak...

Baba-kız kağıtta buluştu...

İzmir'de küçük bir baskı pedalıyla atılan Mopak'ın temelleri, bugün Balkanların en büyük kağıt tesisi olarak karşınızda bütün ihtişamıyla duruyor. Üç lokasyonda bulunan entegre tesislerinde 25 g/m²'den 500 g/m²'ye kadar basım, kırtasiye ve sigara sektöründe ihtiyaç duyulan her türlü kağıt, kartonu ve ürünü üretebilmenin gururuyla hizmet veren Mopak, bugünlerde daha hızlı büyüyor. Nedeni ise bu süreçte eşinden sonra Mehmet Ali Molay'ın en büyük yardımcısı olan kızı Didem Molay'ın Mopak içinde aktif görev başlaması...

ABD'de marketing ve finans eğitimi gördükten sonra Avrupa'da çeşitli kağıt üreticilerinde planlama alanında staj yapan Didem Molay, şirketin dünya arenasında daha hızlı yol alabilmesi için çaba harcıyor. Kızını işe çabuk uyum sağlayan, yeniliğe çabuk adapte olan ve hızlı karar verebilen biri olarak anlatan Mehmet Ali Molay, ayrıca müşteri ilişkilerindeki başarısıyla bu yıl ihracat rakamlarında önemli artış beklediğini söylüyor.

Doğduğu günden itibaren kağıt ile içiçe olan Didem Molay, babasına olan hayranlığını "Küçüklüğümde beri babamı taklit ederek ve onun gibi olma isteğiyle büyüdüm" diye anlatıyor. Didem Molay, babasının hayran olduğu diğer yönlerini ise sorumluluk sahibi olması, disiplin ve verdiği kararların arkasında durması olarak sıralıyor. Baba-kızın en büyük hayalleri ise Mopak'da daimi büyüme, yabancı ortaklıklar kurmak ve Avrupa'nın ilk on büyük kağıt-karton üreticileri arasında girmek... Bu yıl eski kağıttan karton ve oluklu mukavva üretimine ağırlık vereceklerini anlatan baba-kız, ayrıca bu kapsamda atık kağıdın dönüştürülmesi ilişkin yatırım yapacaklarını ve en geç 2008 yılında devreye girmesini planlıyorlar. Mehmet Ali ve Didem Molay, baba-kız ilişkileri, Mopak için ortak hayalleri ve Türkiye'deki kağıt sektörünün gelişimini EGIAD Yarın okurlarıyla paylaştılar.

YARIN: Bize aileniz ve Mopak hakkında biraz bilgi verir misiniz?

MEHMET ALİ MOLAY: Mopak, bir aile şirkettir. 1926 yılından beri, yaklaşık 80 yıldır kağıt sektörü içindeyiz. Bu sektörde daha uzun yıllar büyümeyi düşünmekteyiz. İzmir'de, küçük bir baskı pedalıyla atılan temel, bugün ülkemizin en güçlü kağıt ve karton üreticisi Mopak'ın doğuşunun başlangıcı olmuştur. Mopak'ın üç lokasyonunda bulunan entegre tesislerinde 25 g/m²'den 500 g/m²'ye kadar basım, kırtasiye ve sigara sektöründe ihtiyaç duyulan her türlü kağıt, kartonu ve ürünü üretebilmenin gururu ile sektöre kazandırdığımız yeniliklerin, motivasyonu ile çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Kaliteye, tüketicimize, müşterilerimize, çalışanlarımıza ve çevreye gösterdiğimiz özen, bizim için bir misyon ve şirketimizi özel yapan unsurlardır. Sosyal sorumluluğumuzun bilinciyle, eğitime verdiğimiz önemle, tüm çalışanlarımızla, Mopak ailesinin gelişmesini ve yeniliğe açık anlayışımızı sürdürüyoruz. Bu inançla yolumuza devam ederken, gelecek on yıl içinde, Avrupa'nın ilk on büyük kağıt-karton üreticileri arasında olmayı hedefliyoruz. Kızım Amerika'da ki marketing ve finans eğitiminden sonra Avrupa'da çeşitli kağıt üreticilerinde özellikle planlama alanında staj gördü. Yurtdışından döndükten sonra öncelikle planlama departmanından çalıştı. Şu anda ihracat bölümünde görev yapıyor. Oğlum Ruhi, Münih Üniversitesi'nde kağıt ve selüloz mühendisliği üzerine eğitim görüyor. Kağıt üretimi, konservatif bir iş. 2000 yıldır aynı hammadde ve teknikle üretiliyor. Tabii yüksek yatırım maliyetleri gerektiren bir iş alanı. Pazarlaması da çok önemli. Eşim de yönetim Kurulumuzda görevli. Ayrıca insan kaynakları, halkla ilişkiler ve grafik departmanlarından sorumlu.

YARIN: Okaliptüs plantasyonunda 2003 yılından bugüne kadar nasıl bir yol aldınız?

Geçtiğimiz yaz Çeşme'de 60. doğum günü kutlamam oldu. Didem o gece bana çok güzel başka bir sürpriz yaptı. Benim için bir beste yapmış ve bunu seslendirmiş. Beste şöyle;

*Canım Babama...
Dizlerinde büyüdüm
Yok ki senden başka,
Güvenmek zor asla
Korkmam ki sen varken
Dünyadan, en yüksek dağlardan.
Kötü bir söz de etsen
Kırılmaz kalbim asla
Bana anlattığın herşeyi,
Yaşıyorum bir bir baba.
Sakin susma!
Dizlerinde büyüdüm.
Saçlarımda ellerin,
Senin kızınım
Sarayda prenses gibiyim.
Sen Babamsın cansın
Cantımsın iyiki varısın.
Rüzgarımsın esersin,
Ne yana gitem hep gölgemsin.*

Bu besteyi müzikle seslendirmiş. O gece sahneye çıkarak, müzik eşliğinde söyledi. Herkesi duygulandırarak, bana olan sevgisini orada bir kez daha tüm davetliler önünde ortaya serdi. Beni çok mutlu etti.

MEHMET ALİ MOLAY: Biz Türkiye'de bir ilki gerçekleştirdik. 'Endüstriyel Okaliptüs Ormanları' kurma projesini başlattık. Endüstriyel Ormanlar Projesi istihdam yaratırken aynı zamanda ekolojik düzene de destek sağlayacaktır. Türk Ekonomisi'ne ve çevreye çok büyük katkıda bulunan Endüstriyel Okaliptüs Grandis Plantasyonları 5 Nisan 2003'de Türkiye'de ilk kez hayata geçirilmiştir. Fethiye'de ki bir üreticimizin deneme dikimleri dokuzuncu ayında fide beş metrelik bir ağaca dönüştü. İkinci senesinde ise 10 metre uzunluğa ulaştı.

Kağıt için gerekli olgunluğa ulaşacağı 8. senesinde, bu hammaddeyi üretime dönüştürebileceğiz. Ancak ormanların özelleştirilmesi ve kullanılmayan orman sahalarının 49

yılığın orman köylüsüne verilmesi konusundaki yasal düzenlemeleri bekliyoruz. 75 kilometrekarelik bir alanı kapsayacak, yaklaşık 3 milyon metreküp ağaç temin edebileceğiz. Bundan da 750 bin ton selüloz üretebileceğiz. Türkiye şu an yılda 500 bin ton selüloz ithal ediyor. Bu selüloz üretimiyle fazlasına sahip olacağız. Genç nüfus ve bilgisayarın kullanımının artışıyla Türkiye’de her geçen yıl kağıda olan talebin arttığını gözlemleyebiliyoruz. Bu sektörde kalmakta kararlıyız. Benim başlattığım projeleri inşallah çocuklarımız devam ettirecek. Bu devralmadan sonra yabancı ortaklıkların artacağını düşünüyorum. Çünkü aldıkları eğitim çoğunlukla işbirliği odaklı.

YARIN: Bir baba gözüyle kızınızı anlatır mısınız?

MEHMET ALİ MOLAY: Aile olarak bizim çalışma ve disiplin eğitimimizi örnek aldı. Yurtdışındaki eğitimi sayesinde işimize çok çabuk uyum sağladı. Değişime ve yeniliğe çabuk adapte olan, hızlı karar verebilen bir yapıya sahip. Bunlar çok önemli vasıflardır. Hızlı karar vermeyi çok önemli bir vasıf olarak kabul ediyorum. Müşterilerimizle çok iyi iletişim kuruyor. Didem’in ihracaatın başında olması sebebiyle bu sene ihracaat rakamlarımızda önemli bir artış bekliyoruz.

YARIN: Baba olarak kızınızın eleştirdiğiniz yönleri yok mu?

MEHMET ALİ MOLAY: Biraz sabırlı olması gerekiyor. Didem, önümüzdeki günlerde iş dünyasında çok büyük deneyimler yaşayacak. Fakat şu anki geldiği noktaya baktığımızda çok verimli yol aldığını görüyoruz.

Bundan 37 sene evvel ben iş hayatına atıldığımda Türkiye bugünkü Türkiye değildi. Almanya’dan kağıt ve matbaa mühendisi olarak geri geldiğimde ben iş hayatına kartvizit basarak başladım.

YARIN: Didem Hanım’ı üç kelimeyle anlatmanızı istesem ne dersiniz?

MEHMET ALİ MOLAY: Akıllı, azimli, hedefini bilen.

YARIN: Babanızı bize anlatır mısınız?

DİDEM MOLAY: Babam işine çok düşkün ve çok disiplinli biridir. Son bir yıldır birlikte çalışıyoruz. Babamla çalışmak zor ama çok keyifli. Çünkü ikimizde karakter olarak

“Babam sorumluluk sahibi ve disiplinlidir. Haftasonu dahi işini takip eden biridir. Babam verdiği kararların her zaman arkasındadır. Çoğu zaman insanlar onun kararlarını ilk anda anlamasalarda daha sonra onun deneyimleri ve önsezileriyle kararın neticelerini görünce “Bir bildiği varmış” diyorlar. Sadece üretim anlamında değil bütün bölümlerde karar verme yetisine sahip.”

birbirimize benziyoruz. Bazen fikirlerimizde anlaşmazlığa düştüğümüz oluyor. Ben babamın tecrübesine güvenip suyorum. Bazen de durumu iyi taraflarından açıklayarak düşüncemi kabul ettirmeye çalışıyorum. Çünkü, babamın bilgi ve deneyimiyle bu günlere geldiğini biliyorum. Bu yüzden sabırlı olmam gerektiğinin de biliyorum. Artık bende babamın gözüyle olaylara bakmaya başladım.

YARIN: İnatçılık daha çok hangi kararlarda baş gösteriyor?Finansman, yeni üretim, yönetim...

DİDEM MOLAY: En çok uyumsuzluğu satış politikası konusunda yaşıyoruz. Yenilik, yönetim ve finans konularında bir sorun yaşamıyoruz.

YARIN: Kaç yaşından beri kağıt işinin içindesiniz?

DİDEM MOLAY: Ben bu işin içinde doğdum.Küçüklüğümde beri babamı taklit ederek ve onun gibi olma isteğiyle büyüdüm. Yaz tatillerinde kardeşimle birlikte fabrikaya çalışmaya gelirdim. Lise yıllarında da yurtdışı fuarlarına gitmeye başladım. Dolayısıyla bu kadar bilgiyi tabii ki bir sene içinde öğrenmedim.

YARIN: Babanızın en beğendiğiniz yönü nedir?

DİDEM MOLAY: Babam sorumluluk sahibi ve disiplinlidir. Haftasonu dahi işini takip eden biridir. Babam verdiği kararların her zaman arkasındadır. Çoğu zaman insanlar onun kararlarını ilk anda anlamasalarda daha sonra onun deneyimleri ve önsezileriyle kararın neticelerini görünce “Bir bildiği varmış” diyorlar. Sadece üretim anlamında değil bütün bölümlerde karar verme yetisine sahip.

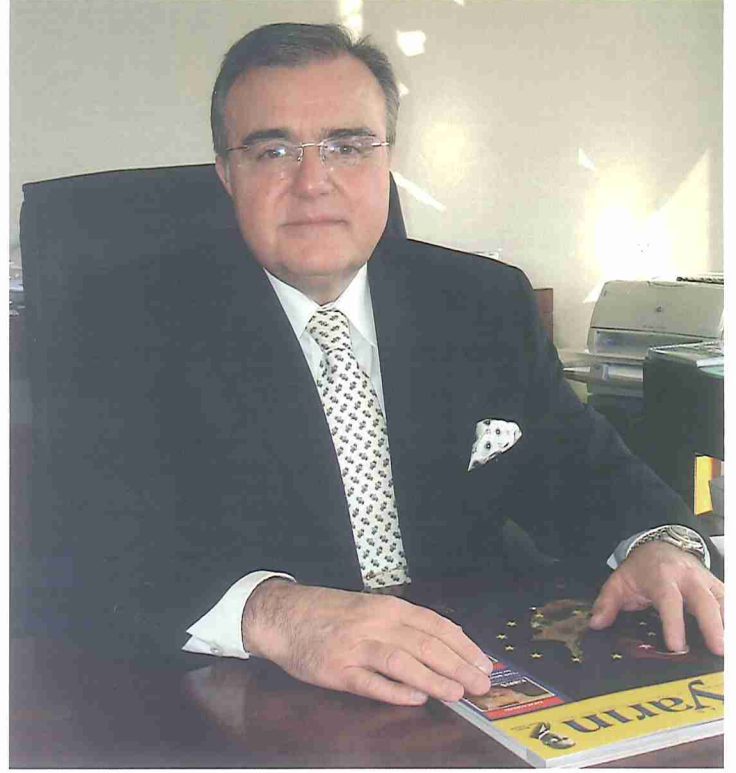
Babamla aslında bizim pek özelimiz yok denebilir çünkü aynı evde yaşıyoruz pazar hariç bütün günler işe birlikte geliyoruz. Özelimiz genelde Mopak ve kağıt üzerine bütünleşiyor.

YARIN: Gün içinde sürekli dirsek teması çalışıyorsunuz.

DİDEM MOLAY: Babam, annem ve benim odalarım yanyana. Üçümüzde sorumlusu olduğumuz departmanlar arasında mekik dokuyoruz. Zaman zaman gün içerisinde hiç konuşmadığımız anlar bile oluyor. Ama yine de yanyanayız.

MEHMET ALİ MOLAY: Bizde “3P” sistemi var. Para,

Aile olarak bizim
çalışma ve disiplin
eğitimimizi örnek aldı.
Yurtdışındaki eğitimi sayesinde
işimize çok çabuk uyum sağladı.
Değişime ve yeniliğe çabuk adapte olan, hızlı
karar verebilen bir yapıya sahip.
Bunlar çok önemli vasıflardır.
Hızlı karar vermeyi
çok önemli bir vasıf olarak kabul ediyorum.
Müşterilerimizle çok iyi iletişim kuruyor.
Didem'in ihracaatın başında
olması sebebiyle bu sene ihracaat
rakamlarımızda önemli bir artış bekliyoruz.

personel ve pazarlamadan oluşuyor. Biz bu üç kavramı yönetiyoruz. Zaten kurumların başındaki insanlar bu fonksiyonların hiçbirini ihmal etmemeli.

YARIN: Sanırım pazarlama ayağı Didem Hanım'da. Peki diğerleri?

DİDEM MOLAY: Personel annemin, pazarlama benim ve finans ise babamın sorumluluğunda. Yani en kuvvetli ayak babamda.

YARIN: 3. ve 4. kuşak ortak hangi hayalleri paylaşıyor?

DİDEM MOLAY: Daimi büyüme ve yabancı ortaklıklar kurmak.

MEHMET ALİ MOLAY: Birincisi sağlıklı büyüme. İkincisi yabancı ortaklıklar ve Avrupa'nın en büyük 10 kağıt üreticisi içine girmek.

YARIN: Bu son hedefinizi 3 yıl öncede ifade ettiniz. Acaba 3 yıllık süreçte bu yolda geldiğiniz nokta nedir?

MEHMET ALİ MOLAY: Son 3 yıl içerisinde ürün çeşitliliği bakımından Türkiye'de lider konuma geldik. Dalaman fabrikamız ile ciddi yol aldık. Dünyada eski kağıdın kağıt hammaddesi olarak kullanılması ön planda tutuluyor. Özellikle eski kağıtların, ilave gazetelerin ve her türlü atık kağıdın gerek kağıt üretiminde gerek karton üretiminde kullanılması amacına yönelik çalışmalarımıza devam ediyoruz. Bu konuda Türkiye'de büyük bir potansiyel var. Bu bilinci yerleştirmek istiyoruz. Mopak mamüllerini kullanan 7 yaşında birinci sınıf öğrencisine bu hammaddenin değerli bir hazine olduğu düşüncesini vermek istiyoruz.

DİDEM MOLAY: Avrupa'da ve yurtdışında da böyle bir trend var. Hedefimize ulaşacağımıza inanıyorum.

YARIN: Bu bilgilendirmeleri kendi kurumsal kimliğiniz ile mi yoksa Milli Eğitim Bakanlığı ile ortak mı yapıyorsunuz?

MEHMET ALİ MOLAY: MEB, belediye ve kamu kuruluşlarıyla ortak çalışıyoruz. Atık kağıttan üretilen kağıt kapasitemizi yıllık 300 bin tona çıkarma hedefindeyiz. Bu miktar şu anda 60 bin ton düzeyinde. Öncelikli hedefimiz bu kapasiteyi artırmak. İkinci hedefimiz ise kendi plantasyonlarımızda kendi selülozumuzu üretmek. Ülkemizde çok zengin olan bu imkanları değerlendirerek çevre kirliliğini önleyerek üretimimizi sürdürmek.

YARIN: Bu konuda ayrıntılı bilgi verir misiniz?

MEHMET ALİ MOLAY: Bu konuda Finlandiya'nın orman ve orman sanayisinin yapısını inceledim. Aynı zamanda fahri konsolosluğunu yürüttüğüm bu ülkeyle aynı miktarda orman alanına sahibiz. Fakat Türkiye'deki ormanlardan 4 milyon metreküp sanayi odunu üretiliyor. Finlandiya'da bu rakam 80 milyon metreküp. Türkiye ormanlarından 1 milyar dolar gelir elde edilirken, Finlandiya'da bu rakam katma değerleriyle 43 milyar dolar. Onlarda bu işe 80 yıl önce 1 ağaç kesip, 2 ağaç dikerek başlamışlar. Finlandiya ormanlarının değeri 500 milyar Euro. Devamlı arkası gelen bir varlık. Ülkemizdeki orman potansiyelini değerlendirmek çok önemli. Finlandiya'da bir ağaç 70 yılda yetişiyor. Ülkemizde özellikle Okalipthus 7 yılda yetişiyor.

Bu potansiyeli değerlendirmek gerekiyor. Finlandiyalı firmalarda bu konuya sıcak bakmaktadır. Fakat Orman Bakanlığı'muzun ilgili yasal düzenlemeleri yapmalarını bekliyoruz. Yalnız biz kendimiz plantasyon yapmak istemiyoruz. Bu plantasyonları orman köylülerine yaptırarak onların ürettiği odunları biz selüloza çevirmek istiyoruz. Bu er ya da geç gerçekleşecek. Ben yapamamam bile bunları çocuklarımızın yapacağını biliyorum.

YARIN:Yabancı ortaklıklar için görüşmeler yapılıyor mu?

MEHMET ALİ MOLAY: Yabancı ortaklıklar için yapılan görüşmeler belli bir noktaya geldikten sonra Orman Bakanlığı'nun yasal düzenlemelerine takılıyor. Kağıt sanayinin en büyük sorunu hammadde. Bu sorun aşılabilirse birçok ortaklık ve işbirliği ortaya çıkacaktır.

YARIN: Hayalleriniz konusunda 4. kuşağı nasıl yönlendireceksiniz?

MEHMET ALİ MOLAY: Kağıt sanayiinde nitelikli insan gücü çok önemli. Almanya'daki eğitimim sırasında oradaki büyük firmaların temellerini nitelikli insan gücü üzerine kurduğunu gördüm. Orada çok iyi bir teknik eleman eğitimi var. Bende bunu örnek alarak 1990'lı yıllardan beri kendi bünyemizde çıraklık eğitimini başlattım. Daha sonra kendi fabrikamızın ve çevre fabrikaların kalifiye eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla Mopak Endüstri Meslek Lisesi'ni 1996 senesinde kurduk. Gururla söyleyebilirim ki okulumuzda 700 tane çok nitelikli öğrenci eğitim alıyor. Aile olarak eğitime, sanata, kültüre değer veriyoruz. Bundan sonra çocukla-

rımız da aynı özenle eğitim, sanat ve kültüre gereken özeni göstereceklerdir.

YARIN: Başka okullar açmayı düşünüyor musunuz? Örneğin Türkiye’de kağıt alanında eğitim veren ilk okulu açmak gibi.

MEHMET ALİ MOLAY: Türkiye’deki üniversitelerde iki yıllık kağıt meslek yüksek okulları var. Kağıt eğitimi daha ziyade kağıt kimyasının bir dalıdır. Bu yüzden Mopak Endüstri Meslek Lisesinin başarılı mezunlarını burslu olarak yurtdışında okutmayı düşünüyoruz.

YARIN: Bu konuda vakıflaşma süreci gerçekleşecek mi?

MEHMET ALİ MOLAY: Mopak Endüstri Meslek Lisesinin kurulmasıyla birlikte Mopak Eğitim ve Kültür Vakfı’na da kurduk ve vakıf kanalıyla okulumuza desteklerimizi sürdürmekteyiz. Geçen yıl Eylül-Şubat ayında oğlum bir Alman karton firmasında staj yaptı. Teknik konularda konuşabilecek kadar bir tecrübeye sahip oldu. Almanya’nın bu eğitimdeki üstünlüğünü burslu öğrencilerimizde yarırlanmasını ve bu bilgileri ülkemizde kullanmalarını istiyoruz.

YARIN: Türkiye’nin başka bölgesinde okul kurmayı düşünüyor musunuz?

MEHMET ALİ MOLAY: Gerekli olduğu takdirde elbette.

YARIN: 1926 senesinde başlayan bu süreçte şu an Ortadoğu ve Balkanların en büyük tesisi olma yolunda 4. kuşağa altın öğütler olarak söylemek istedikleriniz neler?

MEHMET ALİ MOLAY: Dürüst ve ahlaklı olun. Disiplinli olun. Özverili olun ve çalışın. Müesseseye sadakat gösterin.

YARIN: Sizin gibi bir firma daha çok kurumsallaşmaya yönleniyor ve yükselmeye çalışıyor. Sizde bir kurumsallaşma var fakat aynı zamanda bir “3P” ile bir aile şirketi imajıda ortaya çıkıyor. Bu yapı gelecek kuşaklara nasıl yansıtacak?

MEHMET ALİ MOLAY: Bizim başarımız çalışanlarımızın başarısıdır. Burada bir piramit var. Piramitin başındaki ve sonundaki bu başarıya katkı sağlıyor. Bu sistemden vazgeçmeyi düşünmüyoruz.

DİDEM MOLAY: Kurumsallaşmaya daha sabırlı adımlarla ilerliyoruz. Babamın çekilmesinden sonra ben daha profesyonel anlamda ve tabii ki aldığım eğitimin gereği profesyonel bir ekiple çalışmayı düşünüyorum. Benim hayalim genelde bir grup yani bir beyin takımı şeklinde pazarlama fonksiyonunu sürdürmek. Bu şekilde çalışmanın daha fazla verim getireceğini düşünüyorum. Kardeşimde bu şekilde düşünüyor. Bu şekilde kurumsallaşıyoruz.

MEHMET ALİ MOLAY: Mopak Endüstri Meslek Lisesinden gelenlerle, kendi bünyemizde yetiştirdiğimiz elemanlarla ve ailemizle bu işi yürütüyoruz. Bunu da bir açıdan kurumsallaşma olarak görüyorum.

YARIN: 2005 yılında 42. sırada olan vergi başarınız, 2006 yılında 3. sıraya yükselerek kendisini hissettiriyor. Bu konuda elde ettiğiniz başarıyı nasıl değerlendiriyorsunuz?

MEHMET ALİ MOLAY: Esasında bu vergi açıklamalarında ismimizi açıklamayı tercih etmiyoruz. Fakat bu sene açıklandı. Vergilendirilmiş kazancın kutsal olduğunu düşünen bir müesseseyiz. Benim babamda defalarca İzmir’de vergi rekortmeni olmuştur. Biz devlete sağladığımız bu katma değerden ötürü çok mutluyuz.

YARIN: Mopak’ı ileri ki yıllarda farklı sektörlerde görecek miyiz?

MEHMET ALİ MOLAY: Türkiye’de uzmanlaşmış oldu-

ğumuz kağıt ve karton sektöründe daha yapacak çok şey var. Biz bildiğimiz alanda devam etmeyi düşünüyoruz. Çünkü Türkiye’de bu sektörün geleceği çok parlak.

YARIN: 2007 senesine yönelik planlarınız ve hedefleriniz neler?

MEHMET ALİ MOLAY: 2007’nin bu sektör açısından olumlu bir yıl olması bekleniyor. Şimdiye kadar sektör ithalat baskısı altında idi. Ancak son dönemde yabancı firmalar artan selüloz fiyatları yüzünden önemli kapasite kısıtlamalarına gittiler. Eskiden olduğu gibi Türkiye’ye dampingli fiyatlardan kağıt satamıyorlar. Bu nedenle Mopak olarak bir önceki yıla göre yüzde 30’luk büyüme gerçekleştireceğimizi öngörüyoruz. Eski kağıttan karton ve oluklu mukavva üretimine ağırlık vermek istiyoruz.

YARIN: Yatırım süreci söz konusu olacak mı?

MEHMET ALİ MOLAY: Atık kağıdın dönüştürülmesi konusunda yatırımlarımız olacak. Bu yatırımlar 2007 yılında tamamlanacak ve en geç 2008’de hayata geçecek.

YARIN:Eklemek istedikleriniz..

DİDEM MOLAY: Babamın hep ileriye dönük davranışları ve yatırıma açık oluşu benim için her zaman teşvik eden bir faktör oldu. Bende bu teşvikle işe onun yolundan dört elle sarılıyorum.

MEHMET ALİ MOLAY: Ürünlerimizi dünya pazarlarında bilinen, rakipleri arasında ilk görüşte ayrılan, güvenle seçilen bir marka kimliğine kavuşturmayı, tüketiciyi korumayı, eğitmeyi ve bilinçlendirmeyi, sürekli gelişim felsefesinin ışığında daha güzel, daha yaşanılır bir dünya için eğitim ve sanata destek vermeyi Mopak olarak kendimize misyon edindik.

Baba Mehmet Molay’ın kaleminden....

Bildiğiniz gibi geçen yıl “İzmir Finlandiya Fahri Konsolos”luğu görevini üstlendim. 30 Ocak 2006 akşamı Finlandiya Büyükelçisi Sn. Maria Serenius’un ve başta Valimiz Sn. Oğuz Kaan Köksal’ın katılımıyla İzmir Hilton Otelinde devir teslim töreni yapılacaktı ve bana Fahri Konsolosluk berati verilecekti. Sn. Büyükelçi, sabah havaalanına kendisini almaya gittiğimde, bu akşam çocuklarımızın gelip gelmeyeceğini bana sordu. Ruhi dönem imtihanları olduğu için Münih’ten geleliyordu. Didem ile bir gece önce görüşmüştüm, pasaportunun vize süresi dolduğundan, pasaportu yabancılar polisindeymiş. Pasaportunu geri alamadığından gelemeyeceğini bildirmişti. Didem’in de, benim de bu duruma üzüldüğümüzü Sn. Büyükelçi’ye söyledim. Ancak Didem benim çok üzüldüğümü anlayınca, sabah çok erken kalkarak Münih’in 150 km yakınında bulunan, Plattling Yabancılar Polisi’ne gidiyor, pasaportunu kaptığı gibi taksiye atlıyor ve öğle saatlerinde kalkan THY Münih-İstanbul uçağına son anda yetişiyor, uçağı son binen kişi oluyor.

Daha sonra İstanbul üzerinden İzmir’e gelerek saat 19:00 civarlarında İzmir’de oluyor. Yolda kuzenleri vasıtasıyla, giyim, kuaför vs. durumlarını da organize ediyor. Misafirler salona girdikten ve kokteyl başladıktan sonra bir baktım ki, kızım Didem karşımda. Biran gözlerime inanamadım, hayatımda son zamanlarda bu kadar mutlu olduğumu hatırlamıyorum. Didem’i hemen Sn. Büyükelçi’ye ve eşine götürdüm, takdim ettim. Onlarda çok memnun oldular. Bu sürpriz beni çok mutlu etti.

Liderlik kimyamızda var...

Çünkü, yaptığımız yatırımlarla
dünya liderliğine koşuyoruz.

PVC Kurşun, Kalsiyum/Çinko ve Kalsiyum/
Organik Bazlı Stabilizatörler ile Akrilik
Polimerlerin üretimi ve yenilenen kurumsal
yapısı ile Akdeniz Kimya, tam 30 yıllık kimya
bilgi ve tecrübesini, en son teknolojileri
kullanarak kalite ve güvene dönüştürüyor.

Geniş vizyonu ile sektörüne öncülük eden
Akdeniz Kimya, "dünya lideri olma" yolunda
hızlı adımlarla ilerliyor. Her Bölümü'nde sürekli
gelişime inanan Akdeniz Kimya, dünyanın her
bölgesine yaptığı ihracatları ile Türkiye'yi gururla
temsil ediyor.

TÜRK MALI TÜRK MALI
%100
TÜRK MALI TÜRK MALI

Akdeniz 30
Kimya

K-Q
TSE-ISO-EN
9000

TS-EN-ISO 9001: 2000

Sedat İLHAN
E.General
sedatilhan@tnet.net.tr

Arap varlığının idamı, ben'izm ve Türkiye

İnsan başını ipe koparabilecek kadar vahşileşen Arap ,mazideki insanlık dışı girişimlerini günümüze de taşıdı. Ne kadar olumsuz bir kişiliği, yaşantısı ve uygulamaları olursa olsun ,bu insanı boğarak, boynunu kırarak öldürmek cinayettir. Cinayeti işleyenlerin, kendilerine sağlanan hayat karşılığı yapması gerekenleri unutarak vahşileşmeleri , insan olarak kendi varlığını inkâr etmesi demektir. Çünkü yaratılmış her şeyi; canlıları ve dünyamızı sevmemiz ve yaşatmamız, insan olabilmenin temel koşuludur. Saddam'ı sehpaye götüren katil cellat ,onunla beraber yalnız yaradılışına ve yaratanına karşı gelmekle kalmadı, bir toplumun varlığının da sonunu noktalamıştı. Evet acımasız bir katil gibi hareket eden Saddam Arap birliğinin ve bir ölçüde varlığının, Kaddafi'nin Küreselliğin hizmetine girmesinden sonraki son temsilcisiydi. Onunla beraber Arap Birliği düşüncesi de idam edildi. Ortada artık Arap sözcüğüne hak edecek bir ülke de kalmadı. Parçalandı ve birbirlerine karşı olumsuz duygularla dolu olarak Araplıklarını unuttular.

Küresellik ve onun gizli destekçisi Kilise ,dünyanın en

duyarlı coğrafyasındaki Arapları parçalamış ve hizmetine almıştır. Çok yakın zamana kadar guruplar halinde Müslüman olan Hıristiyan gençliğinin önü kesilerek, Müslümanlıkla terörizm eşdeğer yapıldı. Son göstermelik Arap Birliği toplantısındaki davranışlar birlik konusunun artık geçmişte kaldığını göstermiştir. Kısacası cellat, yalnız Arap Birliğinin son ciddi temsilcisi Saddam'ın değil kendi geleceğinin, Arap varlığının da ipini çekmiştir.

"Arapları bugüne getiren neden; kendi sosyal anlayışından ve birliğe karşı duyarsızlıktan, kimlik kavramındaki anlayış yetersizliğinden kaynaklanmıştır." Bir Arap atasözü bunun en iyi örneğini vermektedir: "Kardeşime karşı ben, Yeğenimize karşı kardeşim ve ben, Yabancıya karşı kardeşim, yeğenim ve ben". Ben'izm, bencillik ve çıkarıcılık özelliğini oluşturmuş ve bir ölçüde de Araplığın yıkımına neden olmuştur. (1)

Arap davranışında bizi ilgilendiren, Arap Birliği düşüncesinin yıkılarak felaketin bizim kapımızın önüne getirilmesidir. Saddam'dan sonra geriye; bölünmesi kolaylıkla sağlanabilecek ,Küreselliğin göz diktiği, bir çok etnik guruplardan oluşan Şii Farsî İran ile Alevi-Sünni kökenli Suriye kalmıştır. (2)

Bu tehlikeyi, bu yeni evrensel gelişimi özetle, "Bütün dünya kaynaklarının ;serbest ve hakça bir ticarete açık tutularak ,kalkınmış ülkelerin hizmetine girmesi" şeklinde değerlendirenler de vardır. Adlandırılırken Küresellik denildiği gibi neo-liberalizm olarak ta anıldı. Küçülterek kontrolü kolaylaştırmak için ulus devlet yapısındaki ülkeleri böldüler. Çekoslovakya, Yugoslavya, Irak bunun ilk örneklerini oluşturdu. Avrupa'yı da korku sardı. Flaman , Volan ve Brüksel Bölgesinden oluşan federatif Belçika da uyanarak ülke bütünlüğüne önem vermenin feryadını yapar oldu. İspanya'da Katalonya, Baas; Fransa da Korsika adası; İtalya'da Kuzey İtalya; Birleşik Krallık'ta İskoçya ve Kuzey İrlanda; Kanada'da Quebec ve hatta Yunanistan da dahi Girit için bölünme söylemleri konuşulur oldu. Küresellik, önüne çıkabilecek engelleri böl ve yönet yöntemini sürdürmekte. Türkiye de tehlikededir ve bu çok duyarlı coğrafyada birlik ve beraberliğine her zamankinden daha fazla önem vermek zorundadır.

"NATO ve Batı İttifakı Bağımlılığı" gibi kolay bir politikanın uygulayıcısı ve tarihte bölünmesi için özel çabalar harcanmış olan Türkiye'nin gözleri önünde, ulus devletlerin bölünmesinin gerektiği söylendi ve uygulandı. 1990 yılından beri uygulanan bu girişimi ülkemiz ve bizim gibi ulus devlet yapısında olanlar, bölünmeleri yıllarca seyretti. Bizde de ilk resmi feryadı MİT Müsteşarı yaptı. Küreselliğin sağladığı yararlar yanında sakıncalarını yeni dikkate alanlar, Neoliberalizmin yararları yanında, zengini daha zengin ve yoksulu daha borçlu yaptığını da yeni idrak ettiler. Bu arada maalesef bir kesim, küreselliğin yararlarını bütünüyle göz ardı edebilecek kadar sakıncalı bir karşıt durumlukta yarattı. Buna rağmen, serbest ve hakça ticaret ortamında, birlik ve beraberliğini muhafaza edebilen ülkeler kaldılar. Önderliği yanlış olarak ABD'ne mal edilen bu oluşum; AB, Japonya, Hindistan, Güney Doğu Asya ve Brezilya gibi kalkınmış ve kalkınmakta olan ülkelere de uygulanıp gelişmeler sağlandı. 1953 yılında Türk Tugayının desteğine muhtaç ve her şeyini kaybetmiş Güney Kore bu yöntemle ülkemizi sekiz kat aşmayı başardı. Kervana yeni katılma çabasındaki Çin, WTO-Dünya Ticaret Kuruluşu ile yönünü küreselliğe çevirdi. Başkan Putin ile çok özel bir uygulamanın içinde olan Rusya, kendine özgü bir politika ile bu çabanın içinde uğraşı vermektedir. Kısacası küresellik iyi ve sakıncalı yönleri ile dünyanın neredeyse malı olmuş durumdadır. Avrasya'nın bölgesel gücü olma adayı durumundaki ülkemizin jeostratejik çıkarları, politikamızı bu konuya yönlendirilmeyi gerektirmektedir.

Türkiye konumu ile küresellikten en çok yararlanabilecek ve ona en önemli katkılarda bulunabilecek bir ülke durumundadır. Ancak bu statü, birlik ve beraberlikle, küreselliğin uygulama kurallarını, olumsuz yan etkilerini iyi anlayıp değerlendirmekle mümkündür. Birlik ve bütünlüğün yokluğu beraberinde küreselliğin bölme felaketini getirebilir. Küreselliğe karşı savunmada ülke birliği en geçerli araçtır.

Küreselliğin temel uygulayıcılarından olan Amerika'nın ulusal uygulama yönteminin -Ulusal Stratejisinin- birinci cümlesini "Amerikan Birliği" oluşturmaktadır. Amerika, ülke birliğini garantilemeden süper güç imparatorluğunu yaşatmayacağına bilincindedir. Ülkesinin çıkar önceliklerini Yaşamsal (Survival), Çok Önemli, (Vital), Büyük (Major) ve Küçük (Minor) olarak sınıflandırmakta ve ülke bütünlüğü-

ne birinci önceliği vermektedir. Bir ulus devlet yapısına sahip olmasına karşın ABD ve Almanya gibi küreselliğin baş uygulayıcıların da bir bölünme sorunu yaşanmamaktadır. Ülke birlik ve bütünlüğü Türkiye için de yaşamsal önceliğe sahiptir. Ben'izm yerini birliğe bırakmadıkça Araplar gibi bizde tehlikeyeyiz. Bugün Arapları bölen gücün, çıkarı için her ülkeyi bölebileceği unutulmamalıdır.

TÜRKİYE OLARAK NE YAPMALIYIZ?

"Küresel ilişkilerde en büyük engeli oluşturan demokratikleşmeyi, bilgi çağının ışığı altında tamamlayacak Türkiye'nin; bu çağın dünyasında yerini saptayacak çalışmaları yapması ve ulusal gücünü geliştirerek Avrasya'da bir bölgesel güç olması gerekmektedir.

Küresel ilişkilerine yön verecek bir barış kuramı (Pax Türk) ve ulusal uygulama yöntemini -Ulusal Stratejiyi belirleyerek uygulamaya geçmelidir. Türkiye'nin Ulusal Stratejisi; Ülke birlik ve beraberliğini korumak; ulusal gücünün temel unsurları olan ekonomik, politik, sosyal, kültürel, güvenlik, teknolojik ve bilimsel unsurlarını geliştirmek; bağımsızlığa ve ulus-devlet anlayışına bağlı ve Avrasya'da bölgesel bir güç olmayı önemseyen bir dış politika uygulamak; yönetimin temel unsurları olan yasama, yargı ve yürütme arasında uyum, ilişki ve dengeyi öngören demokra-

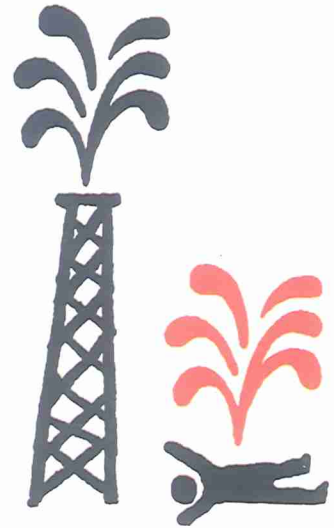
tik bir yöntemi benimseyerek, ulusal ideoloji etrafında birleşerek kamu oyununun isteklerinin yönetime yansımaları- Demokratikleşmeyi- sağlamak; halkını katmanlara ayırmadan onun yaşam düzeyini Ulusal Hedefimiz olan bilgi çağının düzeyine çıkarmaktır.

Türkiye'nin Ulusal İdeolojisi: Cumhuriyetçi; ulus-devlet kavramını benimsemiş Milliyetçi; katılımcı demokrasi ve toplum içinde bireyin eşitlik hakkına (Egalitarian) önem veren Halkçı, sürdürülebilir gelişimi (Sustained Development) öngören Devrimci; müdahaleci olmayan devletin, sosyal kalkınma konularında kontrol ve yönlendirmesini arayan Devletçi ve Laik kuramların uygulanmasını içermelidir." (3)

Kaynaklar

1. Türk Kimliği, Bozkurt Güvenç, Remzi Kitabevi, 1995.
2. The Hizballah-Iran Connection, Graham E. Fuller, The Washington Quarterly, Winter 2006-2007.
3. Küreselleşen Dünyada Türkiye'nin Yeri, Sedat İLHAN., Ekim 2003.

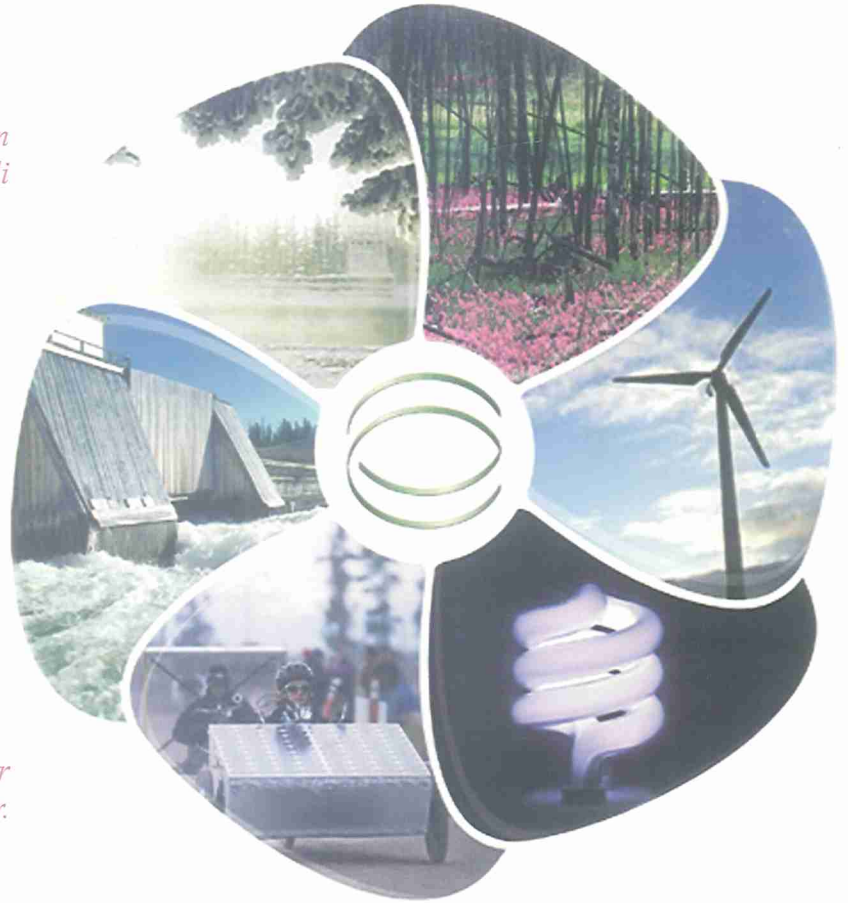
(Bu araştırma istendiğinde sunulabilir)

T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

Enerji maliyetlerinin düşürülmesi öncelikli hedefimizdir. Elektrik fiyatlarına dört yıldır zam yapılmamaktadır. Hükümetimizce ülkenin üretim ve istihdam sorunlarının çözümüne katkı sağlamak ve sanayi ürünlerinin uluslararası pazarlarda rekabet gücünü artırmak amacıyla, özellikle sanayinin önündeki engellerden biri olan elektrik enerjisi fiyatının aşağı çekilmesi için mümkün olabilen tüm tedbirler alınmaktadır.

Son yıllarda, petrol başta olmak üzere toplam enerji kaynaklarının temininde net ithalatçı durumunda bulunan sanayileşmiş ülkelerde ve bunun yanında modern enerji hizmetlerinden faydalanmak isteyen gelişmekte olan ülkelerde kapsamlı enerji politikalarının oluşturulması ve enerji temin güvenliği birinci öncelikli konu haline gelmiştir. Bunun başlıca sebeplerini; üretici ülkelerdeki politik ve ekonomik istikrarsızlık, bölgesel çatışmalar, hızla büyüyen ekonomilerin artan enerji talebi ve bunun enerji arzı ile ekonomiler üzerinde yaratacağı istikrarsızlık, enerji projeleri için gerekli finansman ihtiyacının teminindeki güçlükler, ticaret yolları üzerindeki kritik noktadaki yoğunlaşmanın sebep olacağı arz kesintileri, çevresel etkilerin en aza indirilmesi için üstlenilen sorumluluk ve baskılar, petrol fiyatlarındaki kalıcı olabilecek artışların ve dalgalanmaların ekonomi üzerindeki olumsuz etkileri olarak özetlemek mümkündür.

Tüm bu küresel gelişmeler ışığında, hedefimiz; enerjinin, ekonomik büyümeyi gerçekleştirecek ve sosyal gelişme hamlelerini destekleyecek şekilde; zamanında, yeterli, güvenilir, rekabet edilebilir fiyatlardan, çevresel etkiler de göz önünde tutularak tüketiciye sağlanmasıdır.

Bu bağlamda, enerji sektöründe vizyonumuz;

- Jeopolitik konumumuzu değerlendiren,
- Dışa bağımlılığı en alt düzeye indiren,
- Enerjiyi verimli üreten ve kullanan,
- Kaynak çeşitliliğine ve yerli, yeni ve yenilenebilir kaynaklara önem veren,
- Çevreyi asgari düzeyde etkileyen,
- Ar-ge çalışmaları ve yerli teknolojilerle desteklenen,
- Rekabeti öne çıkaran,
- Kamu yararı ve tüketici haklarını gözeten,
- İşleyen piyasa uygulamaları içinde kamu ve özel kesim imkanlarını harekete geçirerek

Ülke enerji ihtiyaçlarını güvenli, sürekli ve en düşük maliyetlerle karşılayacak, Bir enerji sektörü oluşturmaktır.

Bu vizyona uygun politikaları ve stratejileri yasal düzenlemeler yoluyla hayata geçirme noktasında önemli aşamalar kaydedilmiştir.

Elektrik enerjisi tüketimi 2005 yılında 161,9 milyar kWh olarak gerçekleşmiş olup, 2006 yılı sonu itibariyle yaklaşık 172 milyar kWh olarak gerçekleşmiştir.

2002 sonunda ülkemizin 132 milyar kWh elektrik talebinin 129 milyar kWh'i üretiliyor ve kalan yaklaşık 3 milyar kWh elektrik de ithal ediliyordu.

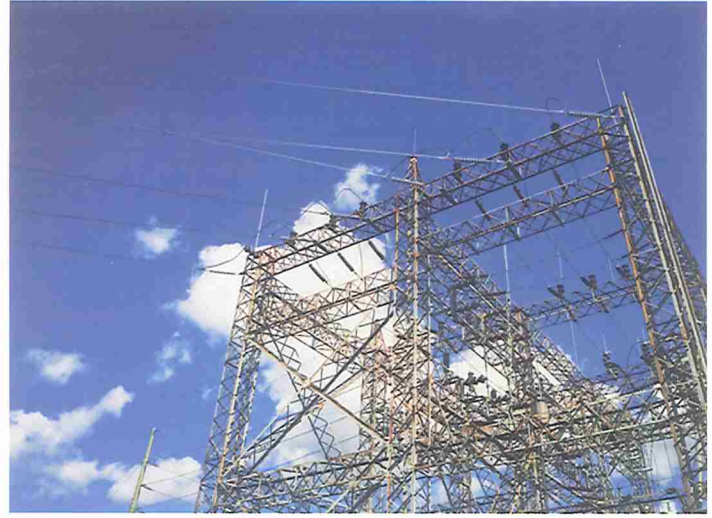
Yıl 2006, geçen dört yıl içinde %35 gibi muazzam bir artışla 173 milyar kWh'leri bulan elektrik talebi karşılandığı gibi 1,6 milyar kWh elektrik de komşularımıza ihraç ediliyor. Kurulu gücü %29 artışla 31.800 MW'dan 40.500 MW'a yükseltilmiş Türkiye'nin artık elektrik enerjisinde de bir koridor haline geldiğini görüyoruz. Yakın zaman içinde tamamlanacak Avrupa elektrik sistemi ile entegre olmamıza yönelik yatırımlar ile bu özelliğimiz daha da kuvvetlenecek.

Enerji maliyetlerinin düşürülmesi öncelikli hedefimizdir. Elektrik fiyatlarına dört yıldır zam yapılmamaktadır. Hükümetimizce ülkenin üretim ve istihdam sorunlarının çözümüne katkı sağlamak ve sanayi ürünlerinin uluslararası pazarlarda rekabet gücünü artırmak amacıyla, özellikle sanayinin önündeki engellerden biri olan elektrik enerjisi fiyatının aşağı çekilmesi için mümkün olabilen tüm tedbirler alınmaktadır.

Elektrikteki kayıp kaçak oranları ile yapılan mücadele sonucunda, gelişmiş ülkelerin 3 katına ulaşan kayıp kaçak oranları yaklaşık yüzde 22'lerden yüzde 17'lere düşürülmüştür. elektrik enerjisi satış tarifelerinde sanayide kullanılan elektriğin fiyatı ortalama %6,5, konutlarda kullanılan elektriğin fiyatı ise ortalama %1,5 oranında indirilmiştir.

Elektrik enerjisi satış fiyatlarındaki bu iyileştirmeler enflasyonun düşük çıkmasında ve ekonomik büyüme üzerinde önemli bir paya sahiptir. Yıllık enflasyon göz önüne alındığında elektrik fiyatlarındaki bu indirimlerin başta sanayimiz olmak üzere tüm vatandaşlarımızın bütçesine olan olumlu etkisi çok ciddi boyutlara ulaşmakta ve sanayimizin rekabet gücüne önemli katkılarda bulunmaktadır. Sanayiye katkı 7 milyar dolar mertebesinde. Tüm kazanımları, yerli kaynaklara ağırlık vererek, kayıp-kaçakla mücadele ederek, verimliliği her anlamda artırıp usulsüzlüklerin önüne geçerek sağladık. Elektrik enerjisi talebinin 2010 ve 2020 yıllarında sırasıyla yüksek senaryoda 242 milyar kWh ve 499 milyar kWh, düşük senaryoda ise 216 milyar kWh ve 406 milyar kWh civarında olması beklenmektedir. 2020 yılına kadar yüksek senaryoya göre yaklaşık 56.500 MW'lık düşük senaryoya göre ise 40.500 MW'lık yeni yatırım yapılması gerektiğini ortaya koymaktadır. 2020 yılına kadar toplam yatırım ihtiyacımız büyük bir kısmı (%80) elektrik sektöründeki yatırım ihtiyacından kaynaklanmak üzere yaklaşık 130 milyar dolar mertebesinde. Bu yatırımların, geçmiş dönemlerde uygulanan ve devletin alım garantisi verdiği yap-işlet ve yap-işlet-devret modeli ile yaptırılması yerine, zor olan yol seçilmiş ve iyi işleyen bir piyasa mekanizması içinde özel sektör tarafından yapılması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda yatırımlarda özel sektörün katılımını sağlayacak düzenlemeler yapılmıştır.

Ülkemizde ilk defa olarak 2005 yılında çıkarttığımız bir Kanunla yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik üretiminde kullanımına ilişkin Kanun ile yenilenebilir enerji

kaynaklarından özel sektör marifetiyle elektrik üretimi yapılması imkanı sağlanmıştır.

Faaliyetler lisans kapsamına alınarak, yatırımcılara ülkemizin rüzgar, kanal tipi hidro ve küçük rezervuarlı hidro elektrik üretimi için fizibilite yapabilmeleri sağlanmıştır. Son olarak bu kanunun uygulama maddesinde yapılan değişiklik ile perakende şirketleri tarafından verilecek alım garantisi 7 yıldan 10 yıla çıkarılmış ve fiyat 5-5,5 Eurocent /kWh aralığına getirilmiştir. Yerli, yeni ve yenilenebilir

kaynaklarımızın sonuna kadar geliştirilmesi ve enerjinin verimli kullanılması konusundaki çalışmalarımız tüm kuruluşlarımızın katılımı ile sürdürülmektedir. DSİ Genel Müdürlüğünün portföyündeki projeler su kullanım hakkı ile özel sektöre devredilmektedir. Bir yandan da kısıtlı bütçe imkanlarına rağmen stratejik önemi haiz dev projelere bir bir başlanmaktadır. Özel teşebbüsün tamamen kendi imkanlarıyla hes tesisi yapıp işlettiği projelere başvuruda patlama olmuş, 815 adet toplam 13.000 MW'lık hes projesine başvuru yapılmıştır. Bunların 170

adedi için ihale yapılmış olup, bu projeler 4800 MW kurulu güçte, yani iki atatürk barajı büyüklüğündedir.

Rüzgar enerjisinde de benzeri gelişmeleri görmek istiyoruz. Bu amaçla Rüzgar Enerjisi Atlasımızı geliştirdik ve Rüzgar Enerjisi Atlasını yatırımcılarımızın hizmetine sunduk. Rüzgar yatırımcıları, projelerinde ihtiyaç duydukları her türlü teknik bilgiye bu atlas aracılığı ile erişebileceklerdir. Ülkemizdeki rüzgar enerjisi yatırımlarının türbin endüstrisi ile paralel gelişmesini arzu ederken Türkiye'nin eski nesil türbin pazarı haline gelmesini de arzu etmiyoruz.

"DSİ Genel Müdürlüğünün portföyündeki projeler su kullanım hakkı ile özel sektöre devredilmektedir. Bir yandan da kısıtlı bütçe imkanlarına rağmen stratejik önemi haiz dev projelere bir bir başlanmaktadır."

SEKTÖR

2020 yılına kadar en az 10 milyar dolarlık bir pazar hacmine ulaşabileceğimizi tahmin ediyoruz.

Maden Kanununda değişiklik yapılarak sektörün ihtiyaç duyduğu tek bir mevzuat oluşumu sağlanmıştır. Kanun ile ürettiği madeni yurt içinde ve kendi tesisinde işleyip ek katma değer sağlayanlardan Devlet Hakkının %50 daha az alınması öngörülerek sektörde cevher zenginleştirme ve nihai ürünlere yönelik yatırımlar teşvik edilmiştir. Bu kapsamda mermer, bor gibi önemli madenlerimizde hızlı ihracat artışları sağlanmıştır. 2002 yılında yaklaşık 700 milyon dolar olarak gerçekleşen maden ihracatımız, artarak devam etmiş ve 2004 yılında 1,2 milyar dolara, 2005 yılında da yine bir önceki yıla göre %26,3 artışla 1,5 milyar dolara yükselmiştir. 2006 yılı sonunda toplam maden ihracatı yaklaşık 2 milyar dolar olmuştur.

Kamunun elindeki kömür sahaları, rödovansla özel sektör işletmeciliğine açılmaktadır. Bu şekilde yeni üretim ve istihdam oluşturulmakta, yerel faydanın yanı sıra enerji üretiminde yerli kaynaklarımızın payı artırılmaktadır. Yaptığımız planlama çalışmalarında yerli kaynaklarımızın tamamını kullanmayı birinci öncelik olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte, uygulamaya koyduğumuz nükleer programına paralel olarak, 2020 yılına kadar yaklaşık 5000 MW kurulu gücünde yeni nükleer reaktörlerin işletmeye alınması planlanmıştır.

Ülkemiz önemli bir potansiyele sahip olduğu jeotermal kaynaklarımıza ilişkin harita da hazırlanmıştır. Türkiye'de

elektrik üretimine uygun potansiyel içeren sahaların görünür hale getirilmiş kapasitesi 105 MWe dir. Tüm sahaların geliştirme çalışmaları yapıldığında bu kapasite 550 MWe'ye çıkacaktır. 2006 yılında MTA Genel Müdürlüğümüzce Jeotermal enerji aramalarına yönelik 13 adet toplam 10800 m derinlikte sondajlı arama yapılmıştır. 2007 yılında MTA projesi olarak 18.650m sondaj çalışması planlanmaktadır.

Bu çalışmalarla elde edilecek jeotermal ısı potansiyelinin 300 MWt olması hedeflenmektedir.

Yine yerli kaynaklara verdiğimiz önem çerçevesinde yaklaşık proje tutarı 2 milyar ABD Doları olan 4x360 MW'lık Afşin Elbistan-B Termik Santralında tesis faaliyetleri 2006 yılında tamamlanmıştır. Santralde 547 personel istihdam edilmiştir. 2x160 MW'lık 18 Mart Çan Termik Santralında tesis faaliyetleri 2006 yılı Temmuz ayı itibarı ile tamamlanmıştır. Yaklaşık proje tutarı 510 Milyon ABD Doları olan santralde 250 personel istihdam edilmiştir.

Ayrıca, Afşin-Elbistan kömür havzasındaki "C" ve "D" kömür sahasından, termik santral kur-

mak ve işletmek üzere belli bir süre ile rödovans karşılığı kömür üretim hakkı verilmesi işi için ihaleye çıkmıştır. Teklifler 29 Mayıs 2007 tarihinde alınacaktır. Bu projenin tamamlanması ile her birinin kurulu gücü en az 1200 MW olan 2 termik santral ülkemize kazandırılmış olacaktır.

Çöllolar Kömür Sahasının işletilmesi ile "C" ve "D" Kömür Sahalarının santral kurmak üzere özel sektöre açılması işleri için bölgede yaklaşık 5 milyar ABD Dolar tutarında bir yatırım yapılacaktır. Çöllolar, "C" ve "D" Sahalarının yapım aşamasında yaklaşık 15.000 kişi çalışacaktır. Bu üç projenin tamamlanmasını müteakip 8.500 kişinin doğrudan istihdam edilmesi beklenmektedir. 1355 MW kurulu gücündeki Afşin-Elbistan "A" Termik Santralının Rehabilitasyon işleri için de ihale süreci devam etmektedir.

Bu yatırımlar uygulanan ekonomik programın gereği olarak azalan yatırım bütçesi imkanlarına rağmen gerçekleştirilmektedir. Geçmiş dönemlere kıyasla daha fazla iş üretilmeye başlanmış, yatırımların inşaa süreleri özverili bir çalışma ortamı yaratılarak ve yönetsel faaliyetlerde etkinlik sağlanarak yaklaşık yarı yarıya düşürülmüştür. bir yandan yatırım yapılırken bir yandan da sosyal politikalar geliştirilmiş ve ihtiyaç sahibi ailelere 2003 yılından beri toplam yaklaşık 4,5 milyon ton kömür dağıtılmıştır. Ayrıca, enerji talebi üzerinde doğrudan etkili olan enerjinin verimliliği konusunda hem finansal teşvikleri hem de bilgilendirme ve bilinçlendirmeyi esas alan bir çerçeve kanunu yüce meclisimizden geçirdik. Binalarımızda en az %30, sanayimizde en az %20 ve ulaşımımızda en az %15 tasarruf potansiyellerine sahibiz.

Bu potansiyeli mümkün olan en kısa sürede proje desteği de sağlayarak kullanır duruma geleceğiz. Öte yandan, petrol ihtiyacımızın mümkün olduğu ölçüde yerli üretimle karşılanması için ülkemizde petrol arama faaliyetlerine ivme kazandırılması yanı sıra, yatırımcılar için istikrarlı ve

BOTAŞ,
Alım fiyatlarını etkileyen
unsurlarda görülen artışların
sebebi olduğu doğal gaz
ithalat fiyat artışları
karşısında, EPDK'ca tanınan
üst sınır marjını kullanmamış,
alım ve işletme giderlerini,
piyasa koşullarını dikkate
alarak doğal gaz toptan satış
fiyatlarına asgari
düzeyde zam yapmıştır.

alınacaktır. Arz güvenliği açısından kritik önemi haiz depolama projelerine öncelik verilmekte olup, bu kapsamda Tuz Gölü'nde yapılacak depo için çalışmalar sürdürülmektedir. Bir yandan da ülkemizin doğal gaz konusunda büyük bir al yada öde yükümlülüğüne düşmesi Bakanlığımızın uyguladığı diplomasi sonucunda engellenmiş olup, düşürülen al yada öde miktarı yaklaşık 40 milyar m³'tür.

2003 yılı sonundan itibaren petrol fiyatlarında başlayan artışlar ve halen yüksek düzeyini koruyan fiyatlar doğal gaz alım maliyetlerini artırmış olmasına rağmen bu artışlar satış fiyatlarına ekonomide asgari düzeyde etki yaratacak şekilde yansımıştır.

Kasım 2002' de ham petrol fiyatı 24\$ / varil iken 2006 yılı temmuz ayı itibariyle gelinen seviye 76,39\$ / varil olmuştur. 2002 yılı Kasım ayından 2006 yılı Kasım ayına kadarki dönem dikkate alacak olursanız dünya petrol fiyatları %176 oranında artış göstermiştir.

BOTAŞ, Alım fiyatlarını etkileyen unsurlarda görülen artışların sebep olduğu doğal gaz ithalat fiyat artışları karşısında, EPDK'ca tanınan üst sınır marjını kullanmamış, alım ve işletme giderlerini, piyasa koşullarını dikkate alarak doğal gaz toptan satış fiyatlarına asgari düzeyde zam yapmıştır.

2002 kasım ayından 2006 kasım ayına kadar doğal gaz toptan satış fiyatlarına 12 kez artış ve 5 kez de indirim uygulanmıştır. 2002 yılı kasım ayından bugüne kadarki dönemde BOTAŞ'ın toptan satış fiyatlarındaki kümülatif artış sanayi sektörü için %60, konut sektörü için %82'dir.

BOTAŞ tarafından, ithal edilen doğal gazın tüketim noktalarına ulaştırılması ve doğal gazın ülke sathında yaygınlaştırılması için 2002-2006 yılları arasında 5.409 km. uzunluğunda 36 adet yeni hat inşa edilmiştir. Halihazırda, 33 adet proje, 40 şantiye, 2.700 iş makinası ve 3.500 kalifiye personel ile çalışmalar tüm hızıyla devam etmekte olup, 2002 yılına kadar 9 il'e gaz arzı sağlanmışken, 2002-2006 yılları arasında 43 il'e gaz arzı sağlanmıştır. 2008'de doğal gaz 70 ile ulaşacaktır.

Ülkemizin jeopolitik konumunun değerlendirilmesi noktasında geliştirdiğimiz stratejiler ile Enerji Koridoru konseptine Enerji Terminali haline gelmeyi de ekledik ve Ülkemizi sadece bir geçiş ülkesi değil aynı zamanda bir ticaret merkezi haline getirmeyi hedefledik.

Geliştirip başarıyla uyguladığımız enerji diplomasisi sayesinde ülkemizin adı, Avrupa Birliği ve tüm dünyada resmi (AB'nin en önemli belgelerinden biri olan green paper-yeşil kağıt gibi) ve gayri resmi (saygın gazeteler başta olmak üzere) tüm raporlarda / yayınlarda en önemli ülke olarak geçmeye başladı.

Tüm dünya Türkiye ile enerji konusundaki işbirliğinin önemini ve başarıyla yürüttüğümüz projeleri konuşmaya başladı. Bütün dünyanın gıpta ile baktığı ve örnek aldığı 4 milyar dolarlık ve yıllık 50 milyon ton petrol taşıma kapasitesi olan BTC Projesini sıfırdan devralınarak ve eşine az rastlanır bir çalışma azmi ile yaklaşık 3 yılda tamamlanmıştır.

BTC projesine paralel olarak, Hazar Bölgesi ülkelerinde üretilecek doğal gazın Türkiye'ye, buradan da diğer Avrupa ülkelerine taşınmasını öngören Hazar-Türkiye-Avrupa doğal gaz boru hattı projesi de işletmeye açılmak üzeredir.

Geliştirilen Güney Avrupa Gaz Ringi Projesi'nin ilk aşaması olan Türkiye-Yunanistan Doğal Gaz Boru Hattı Projesinin 2007'nin Temmuz ayında tamamlanması hedeflenmiştir.

Güney Avrupa Gaz Ringi Projesi'nin bir sonraki aşaması; Türkiye-Yunanistan Doğal Gaz Boru Hattı'nın, Adriyatik Denizi'nden geçecek bir hat ile İtalya'ya uzatılmasıdır.

Yunanistan pazarı sonrasında inşa edilecek İtalya bağlantısı ile söz konusu hat üzerinden taşınacak toplam gaz miktarının yaklaşık 12 milyar m³/yıl seviyesine çıkarılması planlanmaktadır. Bu miktarın 3.6 milyar m³'ü Yunanistan'a, 8 milyar m³'ü ise İtalya'ya taşınacaktır.

Ayrıca, Hazar Bölgesi ve Orta Doğu doğal gaz rezervlerini talebi yoğun Avrupa pazarlarına ulaştırmayı öngören Türkiye-Bulgaristan-Romanya-Macaristan-Avusturya Doğal Gaz Boru Hattı Projesi (Nabucco Projesi) üzerinde çalışmalar sürdürülmektedir. toplam 3.300 km. uzunluğunda olması öngörülen Nabucco Doğal Gaz Boru Hattı, minimum 25 maksimum 31 milyar m³'lük yıllık taşıma kapasitesine sahip olacaktır. Doğal gaz arz kaynaklarının çeşitlendirilmesi amacıyla geliştirilen diğer projeler ise Mısır-Türkiye Doğal Gaz Boru Hattı Projesi ve Irak-Türkiye Doğal Gaz Projeleridir.

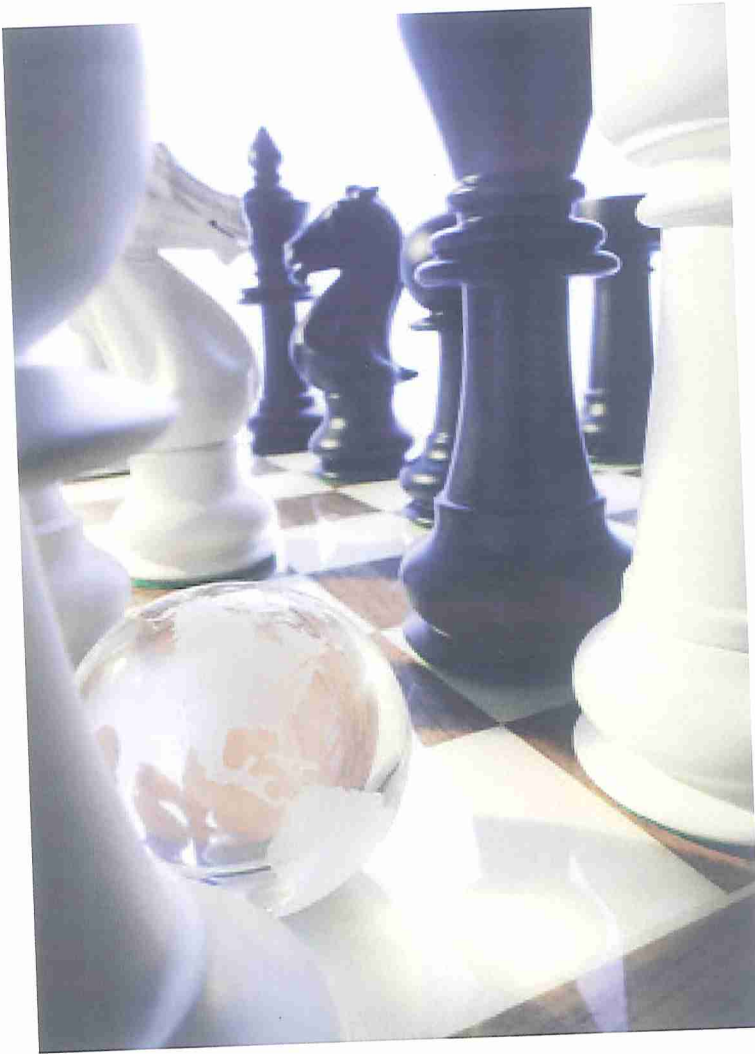
Samsun-Ceyhan ham petrol boru hattı gerçekleştiğinde doğu-batı enerji koridorunun yanı sıra kuzey-güney enerji koridorunun gerçekleştirilmesi yönündeki çalışmalarımız da amacına ulaşmış ve bunun sonucu olarak Ceyhan'ın bir dünya enerji merkezi haline dönüşmesi gerçekleşmiş olacaktır.

Tüm bu meşakkatli çalışmaları 2020'lerin Dünya arenasındaki Güçlü Türkiye'sinin temellerini atmak için gerçekleştirdik. Artık Ülkemiz enerji alanında da geleceğe güvenle bakabilmektedir.

ABD ile Rusya arasındaki enerji oyununa Avrupa, Çin ve İran gibi yeni oyuncular da katılıyor. Türkiye'nin bu oyunda nasıl pozisyon alacağı 2010 yılına kadar şekillenmiş olacak. Türkiye'nin son hamlesi ise İran ile 2 milyar dolarlık anlaşma yapması..

Enerjide "Büyük Satranç Tahtası" ve Türkiye

ABD RUSYA ENERJİ SAVAŞI

Irak'a girdikten sonra petrol kaynaklarına yakın olma adına önemli bir adım atan ABD, bu kez Rusya'nın doğalgazdaki üstünlüğünü kırmaya çalışıyor. Avrupa'nın enerji gücünün büyük bölümünü elinde tutan, Kafkasya'dan Çin'e kadar dünyanın dört bir yanına doğal gaz satan Rusya, Şubat ayında Cezayir ile işbirliği anlaşması yaparak "gazda OPEC benzeri bir oluşum" için kolları sıvamıştı. Bir diğer büyük gaz üreticisi İran ile yaşanan "nükleer" sorunlar da dikkate alındığında, ABD'nin doğalgaz konusunda oyunun dışında kalma tehlikesi belirdi.

BTC BY PASS EDİLDİ

ABD basını, Bush yönetiminin bu tehlikeyi ortadan kaldırmak için yeni petrol ve gaz koridorları yaratma yolunda bir formül için çalıştığına dikkat çekiyor. Başkan Bush bu niyetini Azerbaycan Devlet Başkanı İlhan Aliyev'i Beyaz Saray'da kabul ederek bir kez daha kanıtlamış oldu. Niye-

Beyaz Saray'ın eski danışmanlarından Zbigniew Brzezinski, ABD ile Rusya arasında Soğuk Savaş döneminde ve sonrasında yaşananları "Büyük Satranç Tahtası" olarak adlandırmıştı. Brzezinski, siyasal ve ekonomik egemenlik içerikli bu oyunun yeni alanının Rusya ve Çin'i de içine alan Avrasya bölgesi olacağını belirtmişti. Enerji konusunda son dönemde yaşanan gelişmeler, enerjide yeni bir satranç partisinin başladığına dair sinyaller veriyor. Peki Türkiye bu satranç tahtasında şah mı mat mı diyecek? Uzmanlara göre akılcı bir oyunun içinde yer alırsak ŞAH dememek için hiçbir sebep yok.

tin ikinci göstergesi ise Başkan Yardımcısı Dick Cheney'in Kazakistan ziyareti. Cheney'in ziyaretinde, enerji alanında Kazakistan ve Avrupa arasındaki ilişkilerin artırılması çağrısını yapacağı belirtiliyor. Üçüncü önemli kanıt ise Türkiye'yi de yakından ilgilendiriyor. ABD Dışişleri Bakanı Condoleezza Rice, geçtiğimiz aylarda Türkiye ve Yunanistan'ı ziyaret etmiş ve enerji konusunda Rusya'nın tekel oluşturmasının endişe yarattığını açıklamıştı. Yunanistan ve Türkiye'nin Rus doğalgazına bağımlılığını azaltmasını isteyen ABD'nin Dışişleri Bakanı Rice, ziyaretler sırasında Türkiye ve Yunanistan'a doğalgaz alımı için Azerbaycan'a yönelmesi telkininde bulunmuştu. Ancak Rusya Türkiye'nin BTC projesinin by-pass edildiği yeni doğalgaz koridorunda Yunanistan ile geçtiğimiz günlerde anlaşma yaptı.

RUSYA ÇİN İTTİFAKI

Rusya ile Çin arasında giderek sıcaklaşan ilişkiler, Sibirya'dan Güney Çin'e ulaşacak 11 milyar dolarlık dev

petrol boru hattı inşa anlaşması ile yeni bir boyut kazandı. Rusya bu ülkeye, geçen yıl 10 milyon ton petrolü demiryoluyla göndermişti. Bu yıl bu rakam 15 milyon tona çıkacak. Rusya, Çin ile ilişkilerini ayrıca geçen yılın başında elektrik anlaşmasını genişleterek de destekledi. Rusya'nın Çin'e sattığı elektrik, bu yıl itibarıyla ikiye katlanarak 800 milyon kilowatt/saate çıkarılıyor. Satranç tahtasının bir diğer ucunda ise Rusya ve Çin ile ilişkilerini artıran İran bulunuyor.

Kısacası, ABD ile Rusya arasındaki enerji oyununa Avrupa, Çin ve İran gibi yeni oyuncular da katılıyor. Türkiye'nin bu oyunda nasıl pozisyon alacağı 2010 yılına kadar şekillenmiş olacak.

İRAN TÜRKİYE ORTAKLIĞI DENGELERİ NASIL DEĞİŞTİRECEK?

Türkiye, enerji politikasında köklü değişikliğe hazırlanıyor. Bugüne kadar Doğu ile Batı arasında transit geçiş ülkesi olarak kabul edilen Türkiye, İran ile başlatacağı işbirliği sonucu dünya enerji ticaretinde kilit ülke konumuna ulaşacak. Türkiye, doğalgaz konusunda 2004'te tahkimlik olarak karşısına aldığı İran'la, enerji ticaretinde üç alanda ortaklık kuracak.

Pakette, yarı yarıya ortaklıkla kurulacak bir şirket aracılığıyla İran'da yeni doğalgaz ve petrol kuyuları açılarak Türkiye tarafından işletilmesi, İran tarafında 3 adet doğalgaz elektrik santrali kurulması ve İran petrolünün Ceyhan terminalinden dünya pazarına pazarlanması yer alıyor. Türkiye'nin sadece İran doğalgazının pazarlanması ve işletilmesi için şimdiden en az 2 milyar dolarlık finansman sağlamayı kabul etti. Buna göre, Türkiye ve İran yarı yarıya ortak olacakları bir şirket kuracak. Şirket aracılığı ile İran'da Türkiye tarafından işletilecek yeni doğalgaz ve petrol kuyuları açılacak. İran'da 3 adet doğalgaz elektrik santrali kurulacak. İran petrolü dünya pazarına Ceyhan terminalinden pazarlanacak.

İran tarafının teklife sıcak bakmasıyla birlikte konu İran Dışişleri Bakanı Manuçehr Mottaki'nin şubat ayında yaptığı Türkiye ziyaretinde üst düzeyde konuşuldu. Anlaşma sağlanırsa Türkiye, dünyanın ikinci büyük doğalgaz rezervine sahip İran'ın rezervlerini işletme hakkını da kazanacak. Ayrıca bu anlaşmalarla Türkiye transit geçiş ülkesi olmaktan ticarete katılan ülke konumuna yükselecek.

Türkiye, enerji politikasında köklü değişikliğe hazırlanıyor. Bugüne kadar Doğu ile Batı arasında transit geçiş ülkesi olarak kabul edilen Türkiye, İran ile başlatacağı işbirliği sayesinde artık dünya enerji ticaretinin ortağı haline gelecek. Bu nedenle Türkiye'nin doğalgaz konusunda tahkimlik olarak karşısına aldığı İran'la, yeni dönemde enerji ticaretinde ortaklık kuracağı öğrenildi.

İşbirliği paketinin içinde yarı yarıya ortaklıkla kurulacak bir şirket aracılığıyla İran'da yeni doğalgaz ve petrol kuyuları açılarak Türkiye tarafından işletilmesi, İran tarafında 3 doğalgaz elektrik santrali kurulması ile İran petrolünün Ceyhan terminalinden dünya pazarına pazarlanması yer alıyor. Bütün bu faaliyetler İran-Türkiye ortaklığında gerçekleştirilecek. Türkiye'nin sadece İran doğalgazının pazarlanması ve işletilmesi için şimdiden en az 2 milyar dolarlık finansman sağlamayı kabul ettiği öğrenildi. Uzun zamandır Ankara-Tahran arasında sürdürülen ikili görüşmelerde Türkiye ile İran'ın enerjide ticaret ortaklığı yapması görüşü belirdi. Türk tarafı İran'a yüzde 50-50 oranında ortak olunacak şekilde bir şirket kurmayı önerdi. Bu şirket aracılığıyla İran'da yeni petrol ve doğalgaz kuyuları açılmasının planlandığı ve çıkarılacak bu kaynağın Türkiye üzerinden Avrupa pazarına satılacağı kaydedildi. Böylece dünyanın ikinci büyük doğalgaz rezervine sahip olan İran, bu rezervini gaz ihtiyacı her geçen gün artan Avrupa'ya ulaştıracak. Türkiye ise böylece sadece geçiş ücreti alan bir transit ülke değil, aynı zamanda ticaret ortağı olacak. Yani

Avrupa pazarında İran gazının satışında Türkiye de projenin içinde olacak.

İran tarafının bu teklife sıcak bakmasıyla birlikte konu İran Dışişleri Bakanı Manuçehr Mottaki'nin şubat ayında yaptığı Türkiye ziyaretinde de üst düzeyde konuşuldu. Bu anlaşma sağlanırsa, Türkiye İran'daki doğalgaz rezervlerini işletme hakkı da kazanacak.

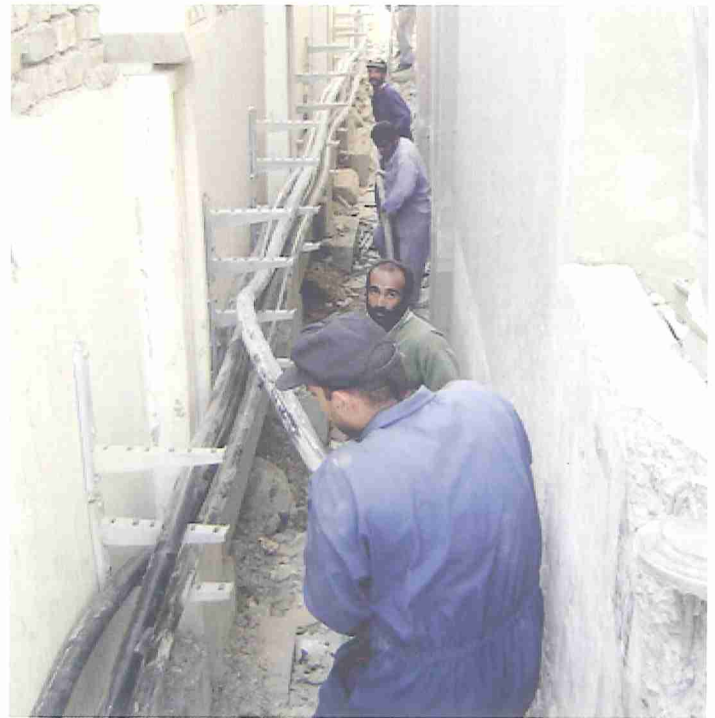
AVRUPA İRAN GAZINI İSTİYOR

Avrupa Birliği (AB) ülkeleri ise Rusya'ya olan doğalgaz bağımlılığını azaltmak ve kaynak çeşitlendirmesine gitmek istiyor. Bu nedenle AB'nin İran gazına sıcak baktığı belirtiliyor. İran sınırından Yunanistan'a kadar kesintisiz bir doğalgaz boru hattı bulunması nedeniyle Türkiye'nin proje için ek bir boru hattı yatırımı yapması da gerekmiyor. Bu durum Nabucco Projesi'ni de olumlu etkileyecek. Sadece Marmara geçişinde 48 inç'lik bir güvenlik hattı yapılması gerekecek. Güvenlik hattı, ana iletim hattının yetmediği ya da sorun yaşandığı zaman kullanılacak.

DOĞALGAZ SANTRALI KURULACAK

İran-Türkiye işbirliği paketinde İran tarafında 3 ayrı doğalgaz santrali kurulması da planlanıyor. Her biri 2 bin MW olmak üzere toplam 6 bin MW kurulu gücünde olacak santrallerden üretilen elektriğin 2 bin MW'si İran iç tüketimine, geri kalanı ise elektrik ticaretine yönlendirilecek. Bir süre önce de İran tarafından Türkiye'ye elektrik verilmesine yönelik bir teklif gelmiş ve bu konu tartışmaya açılmıştı. İran tarafı yakın dönemde 1 kWh'si 3.5 cent olmak üzere Türkiye'ye yıllık 1 milyar kWh elektrik vermeyi teklif etmişti. Kurulması planlanan doğalgaz santrallerinden üretilen elektriğin Türkiye üzerinden Avrupa'ya satışı için öncelikle Avrupa Elektrik İletimi Enterkonnekte Birliği'ne (UCTE) uyumun sağlanması gerekiyor.

İşbirliğinin üçüncü ayağını ise petrol oluşturacak. Rafineri kurulumu, petrol arama ve İran petrolünün Türkiye üzerinden Ceyhan Limanı'na indirilerek dünya pazarına açılmasının da işbirliği paketinde bulunduğu belirtildi. Buna göre, Türkiye'nin Batman-Yumurtalık hattı üzerinden İran petrolünün Ceyhan'a inmesi sağlanacak. Bunun için ilave boru hattı yatırımı yapılması gerekecek. Bundan sonra İran petrolü, Ceyhan enerji terminali üzerinden tankerlerle dünya pazarına satılabilir. Böylece Ceyhan sadece Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC) Petrol Boru Hattı ile gelen Hazar petrolüne değil İran petrolüne de ev sahipliği yapacak.

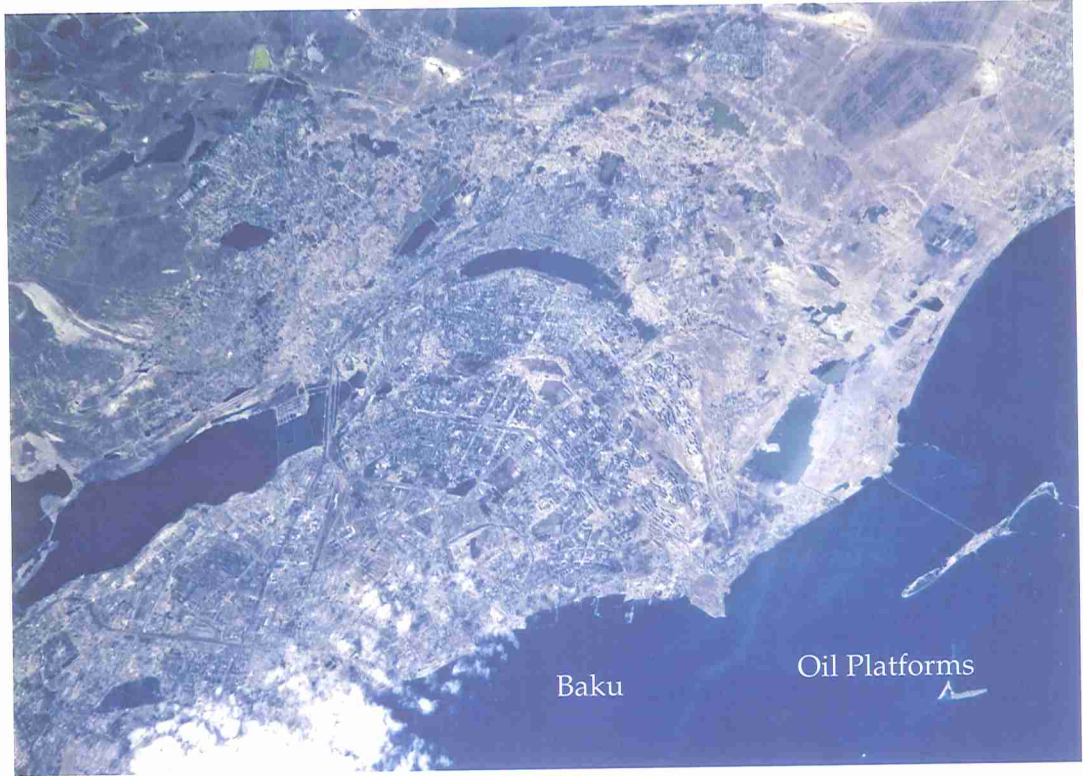

SEKTÖR

BTC den sonra Rusya, Ukrayna, Çin-Hindistan-Pakistan-İran ve Kazakistan karşı atağa geçti

Boru hatlarında tehlikeli oyun başladı

Rusya'nın önderliğindeki iki projeden ilki olan, Burgaz-Dedeağaç petrol boru hattına yönelik imzalar, eylül ayı başında Atina'da, Rusya, Bulgaristan ve Yunanistan liderleri tarafından atıldı.

ABD'nin Avrasya'daki petrolü güvence altına almak için desteklediği BTC hattının açılmasının ardından Azerbaycan'ın dışındaki tüm ülkeler Rusya'nın önderliğinde ortak harekete geçti. Her ne kadar yeni boru hattının tüm Avrasya'yı kapsaması 5 yıl süreceksede şimdiden BTC'nin geleceğini tehlikeye atmaya başladı. Bu nedenle Enerji Bakanlığı da harekete geçerek yerli ve yabancı yatırımcıları Ceyhan ve Samsun'da yatırım yapmaya davet ediyor.

Bu nedenle gerekli tavizlerin de verilebileceği sinyali gelmeye başladı. Bilindiği gibi Zorlu, Sanko gibi büyük grupların yanında yabancı petrol devleri de yatırım yapmak için düğmeye bastı.

RUSYA ÖNCÜLÜK EDİYOR

Rusya'nın önderliğindeki iki projeden ilki olan, Burgaz-Dedeagaç petrol boru hattına yönelik imzalar, eylül ayı başında Atina'da, Rusya, Bulgaristan ve Yunanistan liderleri tarafından atıldı. BTC ile birlikte Samsun-Ceyhan'ı da bypass edecek ikinci teklif ise Ukrayna'dan geldi. Ukrayna, Karadeniz kıyısındaki Odesa kentinden Polonya'nın Brody kentine uzanan, Sovyet döneminden kalma boru hattının

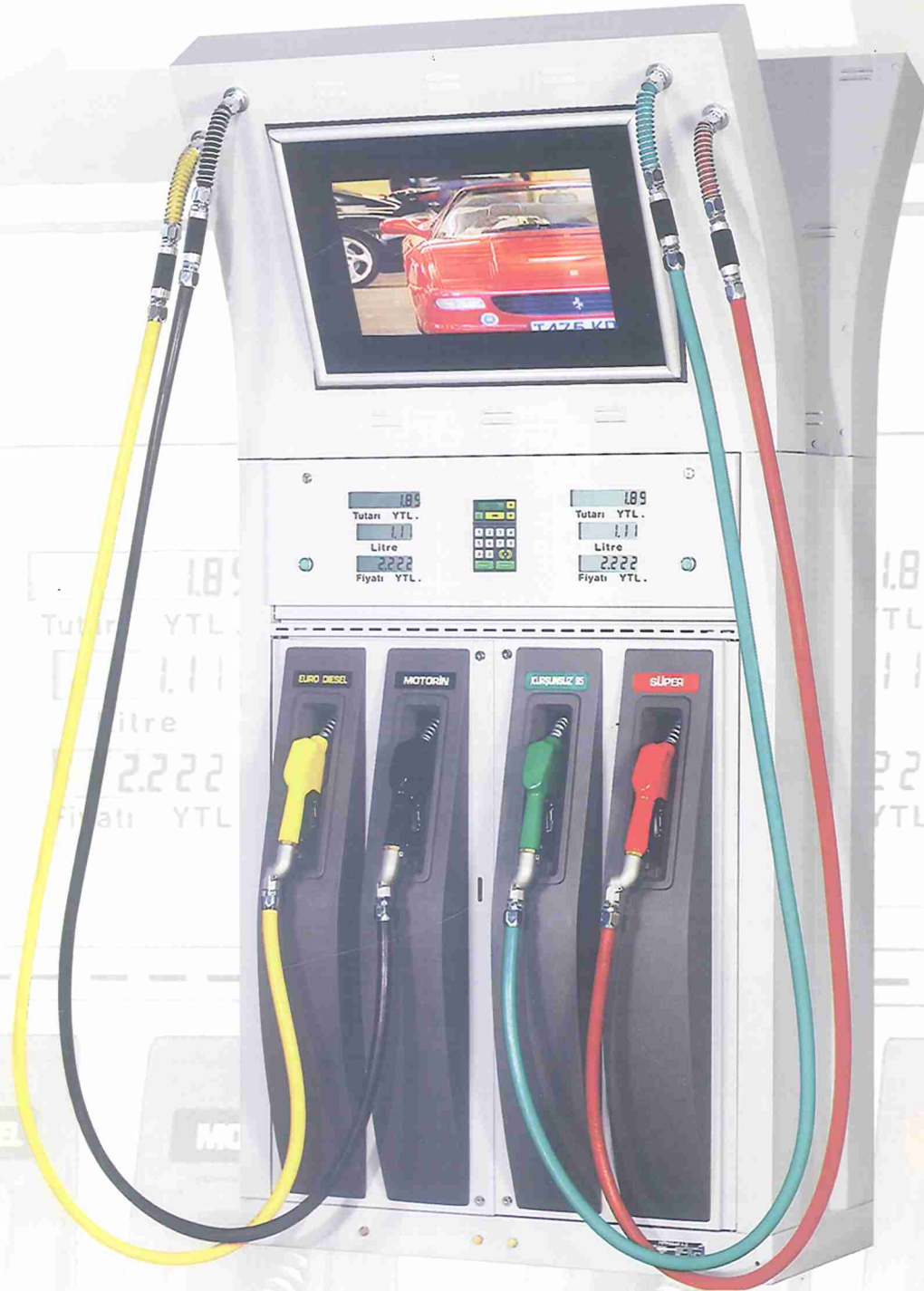
BULGARİSTANDA ÜS OLUYOR

Burgaz-Dedeagaç boru hattı projesi, Karadeniz'e kadar boru hatlarıyla ulaştırılan Rus ya da Orta Asya petrollerinin, tankerlerle Bulgaristan'a taşınmasını, buradan da boru hattıyla Yunanistan'ın Dedeagaç limanına indirilmesini amaçlıyor. Projenin en geç 2009'da bitirilmesi planlanıyor. Boru hattı pazarlığında son olarak Polonya'dan sürpriz bir teklif geldi. Bu ülke, Rus ve Orta Asya doğalgazının, Türkiye üzerinden kurulacak yeni bir boru hattıyla Polonya'ya ulaştırılmasını istiyor. Polonya'nın ABD'yi devreye sokarak bu projenin etkinleştirilmesini amaçladıkları vurgulanıyor.

TÜRKİYE'NİN B PLANI NE OLACAK?

Enerji uzmanlarına göre ABD BTC'den sonra Türkmenistan-Afganistan-Pakistan (TAP) doğalgaz boru hattı için büyük mücadele ediyor. Hindistan ve Pakistan'ı da projeye katmaya çalışıyor. BTC'nin başarısı Kazak petrollerinin de bu hatta katılmasına bağlı. Fakat Kazakistan, ABD'nin tüm baskılarına rağmen, Rusya'dan çekiniyor. Çin'in önderliğindeki Şanghay Bloku'nun Asya Ortak Enerji Birliği planı, Rusya-Çin-Kazakistan-İran arasındaki enerji ortaklıkları ABD'yi bölgede büyük bir jeopolitik başarısızlığa

Akaryakıt Pompasında İnnovasyon

Anadolu Multimedia

Petkim yeni sahibini beklerken Çalık-ENİ, POAŞ-OMV ve Sanko'nun Ceyhan da petrokimya tesisi ve rafineri kurma çalışmaları devam ediyor.

PETROKİMYA sektörü

50 yılın rövanşını alıyor...

PİYASA DEĞERİ ARSALARLA BİRLİKTE 1 MİLYAR \$

Şirketin toplam değeri 1 milyar dolar olarak hesaplanıyor. Şirketin yüzde 54.32'sine sahip olan Özelleştirme İdaresi halka arz fiyatından blok satış bile yapsa yaklaşık 450 milyon dolar gelir elde edecek. Şirketin yüzde 7'si ise Emekli Sandığı'na ait. ÖİB'nin blok satışta Emekli Sandığı'nın payını da satışa sunarak geliri bu kuruma aktaracağı tahmin ediliyor. Şirketin aktifleri 2 milyar YTL. Uzmanlar şirketin arazi ve arsa zengini olması nedeniyle fiyatının 1 milyar doların üstüne çıkmasını bekliyor.

PETKİM, limana su arıtma tesislerine, elektrik ve buhar üretimi tesislerine sahip. Buralarda petrokimyaya dayalı tesisler kurulması öngörülüyor. Kısacası burada kurulacak fabrikaların hem bunları daha ucuza temin imkanı sahip olacağı hem de hammadde için navlun ödemekten kurtulacağına dikkat çekiliyor. Bunun yanında PETKİM'in bakım onarım için kadrosunda tuttuğu yaklaşık 1.500 elemanın da burada kurulacak fabrikalara bedeli karşılığında hizmet verebileceği ifade ediliyor.

PAZARIN İHTİYACI ARTIYOR

Türk petrokimya pazarı her yıl % 15 büyüyor. Petrokimya tesis yetersizliği nedeniyle 2004 ve 2005'de 4 milyar dolar ithalat yapıldı. 2006 da 6 milyar dolara ulaşması bekleniyor. Bu nedenle petkim i alacak şirketin yeni yatırımlar yapması kaçınılmaz. Bu yatırımların da en az 1 milyar dolara malolması bekleniyor. Böylece Petkim'i 1 milyar dolara alan şirketin toplam ödeyeceği meblağ da 2 milyar doları bulacak.

ARAPLAR NE YAPACAK?

Abu Dabi Prensi Zaid El Nahyan Petkim'in en büyük taliplisiydi. El Nahyan, yatırım hedefledikleri alanları ulaştırma, enerji, telekomünikasyon, inşaat, turizm ve petrokimya olarak sıralarken "Tüpraş ihalesini az bir farkla kaybettik. Ancak Petkim'i almakta kararlıyız." demişti. Ancak henüz başvuruda bulunmadı.

Öte yandan İran Milli Petrokimya şirketi ile Türk ortağı Hema Dişli de Petkim in bir diğer taliplisiydi. Ancak Hema geçtiğimiz hafta iflas etti. Zorlu ve Sanko Grubu da daha önce yakından ilgilenmişti. Ancak Sanko Tüpraş benzeri rafineri kurmak için Ceyhanda yatırım yapmayı tercih etse de ihaleye girip girmeyeceği henüz belli değil. "Enerjinin her alanında varız" sözünü slogan haline getiren zorlu grubu'nun ise petkim ihalesine girip girmeyeceği belli değil.

Uzan Grubu'nun 605 milyon dolarlık teklife aldığı ancak grubun banka ve şirketlerine el konulması ile satılmayan petro kimya devi Petkim için yeniden satışa çıkılıyor. Şirkete geçen yıl Dubai Şeyhi, Sanko, Zorlu, gibi şirketler talipti. Fakat bugüne kadar sadece Akkök Grubu ve Turcas & Socar ortaklığı ön yeterlilik başvurusu yaptı. Son yıllarda enerjinin her alanıyla ilgilenmeye başlayan Akkök Grubu'nun yabancı ortak arayışı da devam ediyor. Öte yandan Çalık-ENİ, POAŞ-OMV ve Sanko'nun Ceyhan da petrokimya tesisi ve rafineri kurma çalışmaları devam ediyor. Bu nedenle Petkim'in ihalesine katılma ihtimalleri oldukça az görünüyor. Sanko Holding ve Rus TNK, Ceyhan'da petrokimya tesisi kurmak için hazırlıklarını hızlandırdı. Yatırımın büyüklüğü ise 500 milyon dolar. 14 Mayıs 2007'ye kadar ön yeterlilik başvurularının alınacağı ihale için ön yeterlilik alan şirketler, 15 Haziran Cuma gününe kadar tekliflerini verecekler

DOYRAN: EN AZ 3 PETKİM LAZIM

İstanbul Kimyevi Maddeler İhracatçıları Birliği Başkanı Turgut Doyran petkim in tek başına piyasanın ihtiyaçlarını karşılayamadığını bu nedenle en az 3 şirketin daha kurulması gerektiğini belirterek, "Bugün plastik sektörünün hammaddesinin ancak yüzde 30'unu Türk petrokimya sektörü karşılıyor. Plastik sorunu ve ihracatçının en büyük korkusu hammaddenin bu kadar çok dışa bağımlı olması. Sektöre şu anda iki tane daha petrokimya tesisi gerekli iken sadece bir petrokimya tesisimiz revize ediliyor. Türkiye'deki sanayinin kullanması için iki tane daha petrokimya tesisine ihtiyacımız var.

Bununla ilgili hükümet bazında ve sektör bazında bir tedbir alınmaması bizleri çok tedirgin ediyor. Özelleştirmeyi petrokimya da her konuda olduğu gibi biz de çok istiyoruz. Türkiye'de yabancı yatırım ve yatırım yerleri ile ilgili tüm sanayi kollarındaki sıkıntı bizde de mevcut. Kimya endüstriyel bölgesi yok. Sektör sanayi kurmak, yabancı yatırımları getirmek gibi bir arayış içinde. Bir diğer konu da daha evvel devlet kontrolünde olan ana hammaddeler ile ilgili son gelişmeler. Bu iki konu sektörü yakından ilgilendiriyor ve tedirgin ediyor." diyor.

YAVUZ: HEDEFİMİZ 1 MİLYAR DOLARI AŞMAK

Türk petrokimya sanayinin devi Petkim, özelleştirme sürecinde dünya devleri arasındaki çitayı sürekli yükseltiyor. Genel Müdür Kenan Yavuz, 2005'de Petkim'in tarihinin en büyük yatırımına imza attığını, böylece sektörde dünyanın en hızlı ülkesi olan Türkiye'nin talebine yetişmek için büyük bir özveri ile çalıştıklarına dikkat çekiyor.

Türkiye, nin Çin ve İtalyanın ardından petrokimya sektöründe 3. sırada yer aldığına dikkat çeken Yavuz, şirketin ciro hedefinin 1 milyar dolar sınırını aşmak olduğunu belirtiyor.

TALEP DÜNYA ORTALAMASININ ÜZERİNDE

Türkiye'de petrokimyasal ürün talep artış hızının dünya ortalamasının üz çok üzerinde olduğuna dikkat çeken Yavuz şunları söyledi;

"Sektördeki büyüme hızı GSMH büyüme hızına oranı dünya ortalamasının yaklaşık 2-3 katı düzeyinde. 1990 yılında yaklaşık %64 olan yurtiçi pazar payı 2004 yılında %27'ye düştü. Petkim'in kuruluş tarihi itibarıyla yapılan en büyük yatırım olan, şirketimizin 2000'li yıllarda başlatmış olduğu PETKAM1 (Petkim Kapasite Artırımı ve Modernizasyon) projesi 2005 yılında tamamlanarak yaklaşık %20 kapasite artışı sağlandı. Gerçekleştirilen kapasite artırımı ve modernizasyon yatırımları ile yurtiçi pazar payı %33'e çıktı.

Özellikle 2005 yılında tamamlanan 154 milyon dolar tutarındaki yatırımlarla; etilen kapasitesi 520.000 ton/yıl, termoplastik üretim kapasitesi 700.000 ton/yıl olmak üzere toplam kapasite 1 milyon 868 bin tona yükseldi. Yapılan yeni yatırımlarla, Etilen fabrikasında %30, Alçak yoğunluk Polietilen ünitesine 3. hat ilavesiyle %63, polipropilen üretiminde ise %80 oranında kapasite artışı sağlandı."

ÇOK YATIRIM YAPTIK

Petkim'in 2005 de, kapasite artırımı ve modernizasyon yatırımlarının devreye alınması nedeniyle zorunlu ve uzun duruşlar yaşandığını ifade eden Yavuz, 2005 yılında yeni yatırımların devreye alınması nedeni ile kapasite kullanım oranının ortalama %74 olarak gerçekleştiğini ifade ederek, "Tamamlanan yatırımlarla toplam kapasite 1 milyon 868 bin tona yükselmesi-

ne rağmen, 2005 yılı içinde gerçekleşen üretim 1.070.855 ton olmuş, yurtiçi pazar payı %22 olarak gerçekleşmiştir. 2005 yılında 790 bin ton yurtiçi, 129 bin ton ihraç kayıtlı ve 288 bin ton direkt ihracat olmak üzere toplam 1.070 bin ton ürün satılmıştır. İç satıştan vergisiz 1.052 milyon YTL, ihraç kayıtlı satıştan 155 bin YTL ve doğrudan ihracattan 292 milyon YTL olmak üzere toplam 1.344 milyon YTL (1 Milyar \$) satış geliri elde edilmiştir.

Petkim 2004 yılında yaklaşık 182 milyon \$ olan ihracatını 2005 yılında 217 milyon dolara çıkararak son 15 yılın en yüksek ihracat değerine ulaşmıştır. Ancak, kapasite artırımı ve modernizasyon yatırımlarının realize edilmesinden kaynaklanan duruşlar nedeniyle 2005 yılı finansal faaliyet sonuçları Petkim'in gerçek performansını temsil etmemektedir." dedi.

SEKTÖRÜN EN BÜYÜK YATIRIMI

2005'de Petkim'in 154 Milyon Dolar ile tarihinin en büyük yatırımına imza attığını belirten Yavuz, "2005 yılı ayrıca petrol ve fuel oil fiyatlarının tavan yaptığı, Petkim'in yeni üretim kapasitelerinin devreye girmesi sonucunda 250 milyon dolarlık ithalat pazarının yeniden geri kazanıldığı ve haksız rekabet koşullarının da yoğun olarak yaşandığı bir yıl olmuştur.

Yeni yatırımlarla, Petkim bazı ürünlerde ithalatla karşılanan talebin tümünü karşılar hale gelmiştir. Böylece son beş yılda gerçekleşen toplam yatırımların maliyeti 450 milyon dolar olmuştur. Ayrıca Petkim, halen 80 milyon dolarlık bir proje ile doğal gaz dönüşümünü sağlayacak bir yatırım gerçekleştirmektedir. Doğal gaz dönüşümünün, Petkim'e yaklaşık 70 milyon dolarlık tasarruf sağlaması beklenmektedir. Projenin birinci ayağının 2006 yılının son çeyreğinde devreye girmesi planlanmaktadır." şeklinde konuştu.

HEDEF 1 MİLYAR \$ CİRO

Ocak-Haziran döneminde şirketin üretim miktarının 379 bin tondan 755 bin tona, satış miktarı da 401 bin tondan 757 bin tona yükseldiğini hatırlatan Yavuz, cironun da %98 artarak 1 milyar 37 milyon YTL'ye yükseldiğini söyledi. Yılın ilk yarısında, petrol fiyatlarındaki artışın getirdiği maliyet artışlarına rağmen 19 milyon YTL kar açıkladıklarına dikkat çeken Kenan Yavuz, " yılın ilk yarısında ihracatımız da üç kat artmış olup 209 milyon dolara yükselmiştir.

Yılın ilk yarısında yapılan yatırımların çoğu doğal gaz ve enerji yatırımlarına yönlendirilmiş olup, proje tümüyle devreye alındığında elektrik ve buhar üretim maliyetlerinde yaklaşık %40 avantaj sağlanacaktır." dedi.

HEDEF İÇ PAZARIN % 40'INI KARŞILAMAK

2015 yılı için Türkiye talebinin %40'ını karşılamayı hedeflediklerini belirten Yavuz şunları söyledi;

"2015 yılında %40 hedefini yakalayabilmemiz için kapasitemizi iki katına çıkarmamız lazım. Çünkü Türkiye dünyanın en cazip pazarlarından biridir. Çin ve İtalya'dan sonra üçüncü sıradayız. Petkim kapasite artırımı ve modernizasyon projeleri ile yatırımlarına devam etmeyi, yaratılacak yeni üretim kapasitelerinde ürün yelpazesini genişletmeyi hedeflemektedir. Petkim satılabilir ürünlerinden katma değeri yüksek yeni ürünler üretmek

konusunda ileriye yönelik yatırım olanaklarını değerlendirmek istemektedir. Bu hedefler çerçevesinde üretilebilecek potansiyel ürünlerin Türkiye pazarının büyüklüğünün belirlenmesi, yatırım olanaklarının incelenmesi konusunda çalışmalarını sürdürmektedir."

**"2015 yılında
%40 hedefini
yakalayabilmemiz
için kapasitemizi
iki katına
çıkarmamız lazım.
Çünkü Türkiye
dünyanın en cazip
pazarlarından biridir.
Çin ve İtalya'dan
sonra
üçüncü sıradayız."**

SEKTÖR

KazMunaiGaz, Lukoil ve Petrobas-Gazprom Karadenizde, Çalık, POAŞ-OMV, Sanko-TNK ise Ceyhan da rafineri kuruyor

Rafineri rekabeti kızışıyor

Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC) Boru Hattı'nın devreye girmesi, Samsun-Ceyhan Boru Hattı'nın yapımına önümüzdeki yıl başlanacak olmasıyla Avrasya'nın enerji merkezi olmaya başlayan Türkiye'de, rafineri kurmak isteyen yatırımcılar harekete geçti. Türkiye'de yıllarca Tüpraş eliyle kamu tarafından yürütülen, şu anda da sadece Koç-Shell ortaklığının faaliyet gösterdiği rafineri yani ham petrol işletmeciliğine, yeni şirketler girmeye hazırlanıyor. İki petrol rafinerisi onay için EPDK'da bekliyor. Diğer 3 firma da bugünlerde EPDK'ya başvurmaya hazırlanıyor. Toplam yatırım tutarının 10 milyar \$'a yaklaşması bekleniyor.

TÜPRAŞ HALA LİDER

Tüpraş halen Türkiye'nin ham petrol ihtiyacının % 70'ini karşılıyor. Geri kalan ise ithal ediliyordu. Shell'in % 10 olan payını daha da arttıracığı belirtiliyor. Tüpraş'ın ham petrol işleyen 4 rafinerisi bulunuyor. Toplam kapasiteleri 27.6 milyon ton olan bu rafinerilerin en büyüğü yıllık 11.5 milyon ton ham petrol işleme kapasitesi ile İzmit Rafinerisi. Kapasite büyüklüğünde ikinci sırada 10 milyon ton ile İzmir (Aliağa) Rafinerisi bulunuyor. Tüpraş'ın Kırıkkale Rafinerisi yılda 5 milyon ton, Türkiye'nin ilk rafinerisi özelliğini taşıyan Batman ise 1.1 milyon ton ham petrol işleme kapasitesine sahip bulunuyor.

OMV-POAŞ ORTAKLIĞI

Türkiye'nin en büyük akarkayıt dağıtım şirketi olan POAŞ yatırımlarını hızlandırmaya başladı. Avusturya'nın petrol ve gaz devi OMV'nin ortaklığı ile rafineri için Ceyhan da yatırım yapacak. Konsorsiyumun hedefi 10 milyon tonluk yatırım yapmak.

LUKOİL ZONGULDAK'TA

Rus petrol devi Lukoil ise Zonguldak'ı seçti. Lukoil halen dünyanın en büyük oyuncular arasında yer alıyor. Lukoil'in Zonguldak'ta kurmak istediği rafinerilerin kapasitesi yıllık 10 milyon ton olacak.

ÇALIK ENERJİ CEYHAN'DA

Çalık Enerji de Ceyhan'da bir rafineri kurmak için görüşmelere başladı. Türkiye'nin rafine edilmiş ürüne ihtiyacı olduğunu vurgulayan Çalık Enerji İcra Kurulu Başkanı Erdal Çelik, Hindistan petrol şirketi Indian Oil Crop. ve İtalyan ENI ile görüşmelerini açıkladı. Rafinerinin kapasitesinin en

az 10 milyon ton olacağı belirtiliyor.

KAZAKİSTAN'DA GELECEK

Ayrıca Kazakistan'ın ulusal petrol ve doğalgaz şirketi KazMunaiGaz'ın da Türkiye'de rafineri kurmak istediği biliniyor. Bu konuda henüz çalışmalarını sürdüren şirket, yatırım yeri olarak da Karadeniz'i düşünüyor.

BREZİLYALI PETROBAS SA GELMEK İSTİYOR

Brezilya'nın en büyük petrol şirketi Petrobas Türkiye'de Gazprom'la petrol arayacak. İlk etapta petrol arama faaliyeti ile birlikte rafineri yatırımı da yapabilecekleri söyleniyor. Grup bunun için Samsun'u düşünüyor.

SANKO'NUN 5 YILLIK HAYALİ GERÇEK OLUYOR

Türkiye'nin tekstil devlerinden Sanko Holding 5 yıldan bu yana yumurtalık ta rafineri kurmak istiyordu. Sanko Holding ve Rus TNK, Ceyhan'da petrokimya tesisi kurmak için hazırlıklarını hızlandırdı. Yatırımın büyüklüğü ise 500 milyon dolar.

ZORLU Holding GİRECEK Mİ

Tüpraş ihalesine Taftnet ile birlikte teklif veren Zorlu Grubu'nun yeni bir rafineri projesi olup olmadığı belli değil. Grup rafineri kurmak için düğmeye basarsa yatırım sayısı 7'ye yükselecek.

SAKOĞLU: SAMSUN KİLİT NOKTADA"

Öte yandan Samsun Ticaret ve Sanayi Odası (STSO) Başkanı Adnan Sakoğlu, Samsun-Ceyhan Hampetrol Boru Hattı Projesi'nin, Samsun'un Türkiye'nin ihtiyacı olan rafinerinin doğru adresi olduğunu bir kez daha teyit ettiğini söyledi. STSO olarak 1999 yılında yaptıkları çalışma sonucu Samsun'a rafineri kurulmasıyla ilgili bir rapor hazırladıklarını hatırlatan Adnan Sakoğlu, bu raporda rafinaj sektöründe yıllık asgari 5 veya 10 milyon ton kapasiteli ve dönüşüm ünitelerine sahip bir rafinerinin süratle devreye alınması gerekliliği tespit edilerek, bu kapasitede bir rafinerinin kurulacağı bölgenin verimlilik ve rasyonellik göz önüne alındığında Karadeniz Bölgesi, ilin ise coğrafi ve stratejik konumu itibarıyla Samsun olması gerektiğinin Eylül 1999 tarihinde Samsun ve Türkiye gündemine sunulduğunu kaydetti. Hazırladıkları raporun 2000 yılında açıklanan sekizinci 5 Yıllık Kalkınma Planı'nda da yer aldığını anlatan Sakoğlu, "Hazar petrolünün Türkiye üzerinden dünya pazarlarına sunulması, boğaz tanker trafiğinin azaltılması amacıyla yapım antlaşması imzalanan Samsun-Ceyhan Hampetrol Boru Hattı Projesi de Samsun'un ülkemizin ihtiyacı olan rafinerinin doğru adresi olduğunu bir kez daha teyit etmektedir. Günlük bir milyon varil taşıma kapasiteli petrol boru hattıyla Samsun'da kurulacak olan rafinerinin entegrasyonu sağlandığı zaman bu hattan sağlanacak ham petrolle rafinerinin rantabilitesi artacaktır" diyor.

RAFINERİ YATIRIMI YAPACAK ŞİRKETLER

ŞİRKET
OMV-POAŞ

YATIRIM YERİ
Ceyhan

KAPASİTE (MİLYON TON)
10
10

AKSAL®

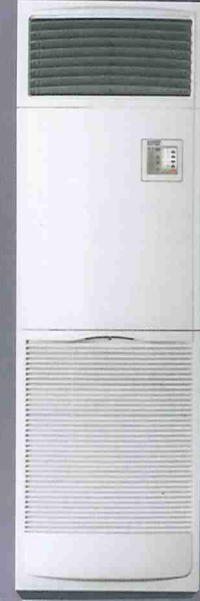
ISITMA - SOĞUTMA - HAVALANDIRMA
EKİPMANLARI İMALAT VE PAZARLAMA
SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

"İklimlendirme Uzmanı"

DIAMOND® ELECTRIC

Air Conditioners

SALON TİPİ

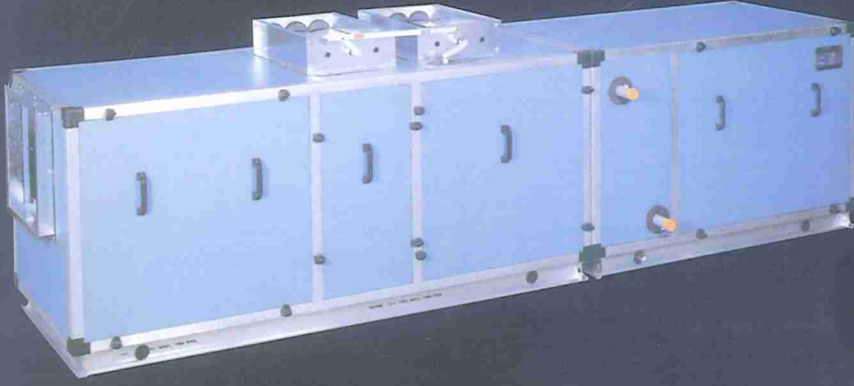
KASET TİPİ

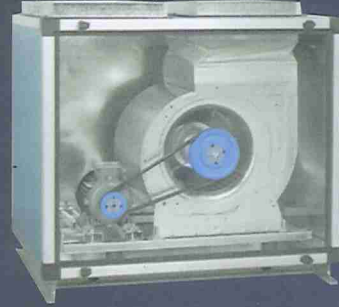
DIGITAL SERİ

KLİMA SANTRALİ

**HÜCRELİ
ASPIRATÖR**

ISI GERİ KAZANIM ÜNİTESİ

**ISITMA - SOĞUTMA - HAVALANDIRMA
EKİPMANLARI**

SU SOĞUTMA KULESİ

Mrk : 1203/11 Sokak No: 4 Kat: 4/411 Kara Hasan Atlı İş Merkezi Yenişehir - İZMİR
Tel : 0.232. 469 05 65 (Pbx) Fax : 0.232. 469 14 06
Fab : Metal İşleri Sanayi Sitesi 2. Cadde No: 114 Kısıkköy - İZMİR
Tel : 0.232. 257 55 16 Fax: 0.232. 257 55 17
www.aksalisitma.com.tr

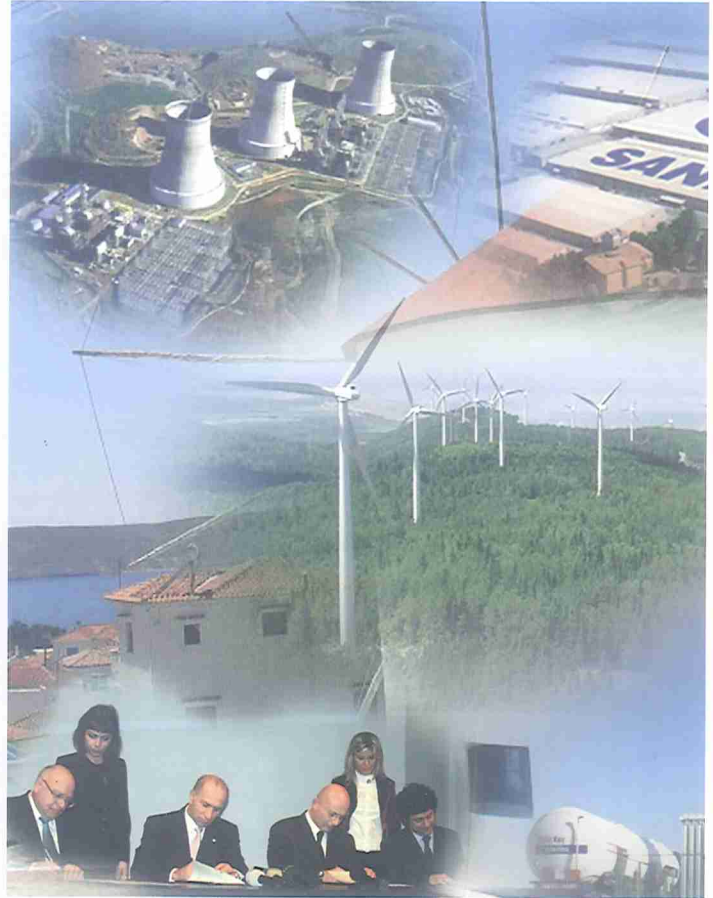
SEKTÖR

Koç'tan Sabancı'ya Enka dan Sanko'ya 50 grup, 30 milyar \$'a yakın yatırım yapmaya başladı

Devlerin geleceğini enerji şekillendirecek...

HANGİ HOLDİNG NE KADARLIK YATIRIM YAPACAK

Şirket	Yatırım(milyar \$)
Koç	3,500
Sabancı	3,000
Enka	7,000
Akkök	1,000
Alarko	750
Sanko	1,000
Gama	5,000
Atasay	600
Boydak	850
Ayen	1,000
Oyak	2,500
TOPLAM	26,200

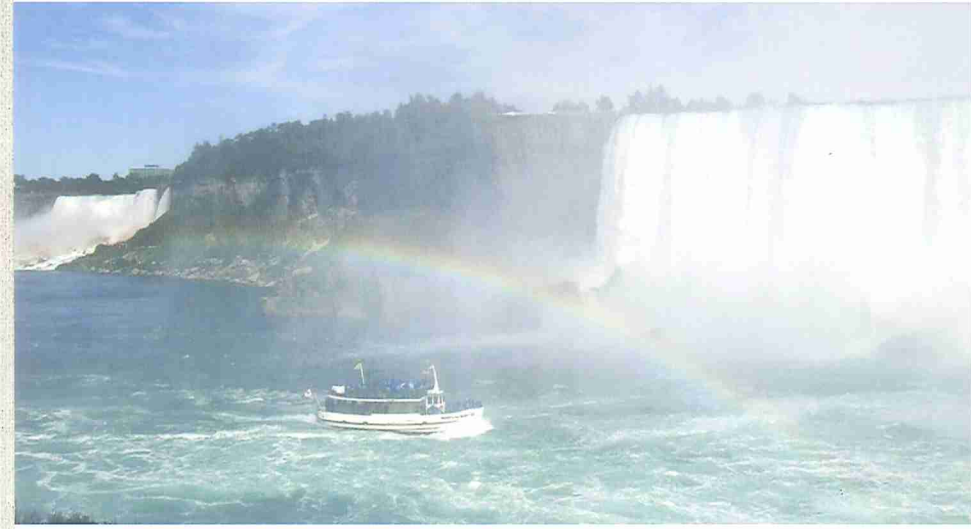

*Enerji 2010' lı yıllara yaklaştığımız
dönemde hala Türkiye'nin en önemli sorunlarından
biri olmaya devam ediyor.*

*Nedeni ise ne Fransadaki gibi devlet tarafından
ne de ABD'deki gibi tamamen özel sektör
tarafından yönetiliyor olması.*

ELEKTRİKTE % 75 DIŞA BAĞIMLIYIZ

Türkiye elektrikte hala % 75 dışa bağımlı durumda. EPDK Başkanı Yusuf Günay a göre su kaynaklarının yeterince değerlendirilmemesi 8 milyar dolarlık ek ithalat yapılmasına neden oluyor. Türkiye'de halen mevcut elektrik enerjisi gücünün 1/3 ü özel sektör tarafından işletiliyor. Fakat yatırımlar yetersiz 2007 ve kadar tamamlanması

Enka, Türkiye pazarının % 10'una sahip. Onu % 5 ile Gama izliyor. Oyak enerjide büyük oyuncular arasına girmeye başladı. İskenderun Sugözü termik santralini alarak 3. sıraya yükseldi. 4. sırada ise % 100 yabancı sermayeli olan Suez Co. Var. Ankara'nın en büyük santralini işletiyor.

Onu, Ciner, Sabancı grubu izliyor. Akenerji aynı zamanda IMKB'de kote. Enerjini tüm alanlarında ağır bir oyuncu. Halen yatırım yapan şirketler ise Limak Holding aynı zamanda çimento da da 3. sırada yer alıyor. Sanko, Bilgin grubu, Bereket Enerji, Eren Holding, Karadeniz Holding, Alarko büyük oyuncular arasında.

ENERJİDE ENKA - KOÇ YARIŞI BAŞLIYOR

Tüpraş 1 olarak enerjide şimdilik en büyük grup haline gelen Koç Holding, elektrik sektöründe de bir numara olmak için düğmeye bastı. Sektörün % 10'una sahip Enka ile büyük bir yarışa girdi. Her iki grup ta sadece üretim değil, dağıtım projelerine hatta nükleer santral projelerinde talip. Bu yarışta ipi göğüsleyen 2010'da belli olacak.

ELEKTRİK DAĞITIM İHALESİ YENİDEN

15 Ekim'de 6 önemli bölgenin birden ihaleye çıkılması kararı alındı. "Özelleştirmenin zam getireceği" imajını silmek için, ihale şartnamesine 5 yıllık sürede mevcut tarifelerin değiştirilmemesi maddesinin konulması benimsendi. Yani ihaleyi alan özel sektör firmaları gerek sanayici, gerekse de konut tüketicisinin kullandığı elektrik fiyatını artıramayacaklar. 5 yıl sonunda uygulanacak tarifeler ise Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun

(EPDK) onayına tabi olacak. İhaleye, fikslenmiş tarifeler üzerinden çıkılacak ve o dağıtım bölgesini 49 yıllığına almak için kim daha fazla fiyat teklif ederse, ihaleyi o firma kazanacak. Elektrik dağıtım sistemini geliştirmek ve iyileştirmek için yılda 500 ile 800 trilyon lira arasında bir yatırım tutarı belirlenecek.

Yatırım gereğinin 500 trilyonu aşan kısmının Hazine tarafından karşılanması formülü üzerinde çalışmalar devam ediyor. İlgili kuruluşlar bu rakam için hesaplarını tamamlayıp nihai yatırım gerekliliğini belirleyecekler ve hangi bölge için ne kadar yıllık yatırım yapılması gerektiği de şartnamelerde belirtilecek. Talip olan firma bu yatırımları belirlenen takvimde yapmayı kabul ederek talip olacak.

ÖZEL SEKTÖR KAÇAK AVINA ÇIKACAK

Asıl merak edilen soru ise dağıtım hakkını alan özel sektör firmalarının nasıl para kazanacağı. Yetkililer, dağıtım bölgelerini alacak firmaların mevcut tarifeleri uygulayarak para kazanmalarının mümkün olmadığını belirtiyor. Özel sektörün para kazanacağı alan kayıp-kaçak oranlarının azaltılması olacak. Firma, kayıp-kaçak oranını azalttıkça kar marjını artırmış olacak. Özelleştirmedeki amaç da bütçeye her yıl 2 milyar dolar zarara yol açan kamburu özel sektöre devretmek.

2007 yılının başından itibaren, elektrik sektöründe devlet yükü tümüyle ortadan kalkacak ve gelir yaratılacak. Çünkü halen sulama elektriği için Hazine'den 500 trilyonluk sübvansiyon yapılıyor. Böylece bu rakam tümüyle ortadan kalkacak.

"15 Ekim'de 6 önemli bölgenin birden ihaleye çıkılması kararı alındı. "Özelleştirmenin zam getireceği" imajını silmek için, ihale şartnamesine 5 yıllık sürede mevcut tarifelerin değiştirilmemesi maddesinin konulması benimsendi. Yani ihaleyi alan özel sektör firmaları gerek sanayici, gerekse de konut tüketicisinin kullandığı elektrik fiyatını artıramayacaklar."

SEKTÖR

Dağıtım ihaleleri gecikince Doğalgaz arama ve üretimine başlayan holdinglerin sayısı artmaya başladı

Holdingleler 2007'de doğalgaz'a bastı!

TPAO AKÇAKOCA'DA DOLUDİZGİN

TPAO, 2007 de petrolün yanı sıra doğalgaz arama ve üretim faaliyetlerini de yoğunlaştırdı. Bir yandan Trakya'daki mevcut sahalarda üretimi artırma çalışmalarını sürdüren TPAO, Akçakoca'da 2004 yılında keşfedilen doğalgazı mart ayı ortalarında üretime almaya hazırlanıyor. Buradaki kuyulardan ilk etapta günlük 1 milyon metreküp gaz üretilecek. Yıl sonuna doğru bu rakamın günlük 2.5 milyon metreküpe çıkarılması planlanıyor. Bu üretim, Türkiye'nin mevcut tüketiminin yaklaşık yüzde 2.5'inin Akçakoca'dan karşılanacağı anlamına geliyor. TPAO Akçakoca'da üretimi Toreador şirketiyle birlikte yapacak.

AKSA ANTALYA'DA ARIYOR

Aksa Enerji Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Kazancı, sadece dağıtım değil, gaz arama faaliyetleri de yaptıklarını belirterek, "Antalya'da gaz aramak için izin aldık. Bir ekip kurduk ve sene sonunda başlayacağız. Antalya açıklarında ciddi miktarda gaz olduğunu tahmin ediyoruz." diyor.

ZORLU TRAKYA'YI ÜS TUTTU

Zorlu Enerji, geçtiğimiz aylarda Trakya'da yeni bir doğal gaz kaynağı bulmuştu. Zorlu Holding'e bağlı Zorlu Enerji Şirketler Grubu bünyesindeki Zorlu PetroGas A.Ş'nin Amity Oil ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın (TPAO) ortak ruhsatlı sahası olan Reisdere-1 kuyusunda 1003 metre derinliğinde yeni doğal gaz kaynağı buldu. Lüleburgaz ilçesi Karaağaç beldesi civarında yer alan kuyuda yapılan keşifte günlük üretimin 100 bin metre küpten fazla olacağı belirtiliyor.

Zorlu Enerji Grup Başkanı Murat Sungur, Bursa Kuyununun 1.5 milyon dolara mal olduğunu belirterek, "Reisdere-1

kuyusunda üretim çalışmalarına başlanacağız ve aynı bölgede firma olarak Amity Oil Şirketi adına ikinci bir kuyu daha açacağız. Halen günde 1 milyon metreküp doğalgaz çıkarıyoruz. Özel sektör olarak en büyük arama bütçesine sahip kuruluşuz. TPAO dan sonra bu alanda 2. sıradayız. Arama için 50 milyon dolarlık bütçe ayırdık. Kendi sondaj kulelerimiz var" dedi. PetroGas, bu yılın eylül ayında da Trakya Bölgesi'ndeki Adatepe-6 kuyusunda 950 metre derinliğinde doğalgaz bulmuştu.

HEMA'DA YABANCI ORTAĞIYLA DOĞALGAZ ARIYOR

Karadeniz gerek doğalgaz gerekse petrol arama konusunda en önemli bölge konumunda. Doğalgaz kaynakları açısından zengin olduğu belirtilen Batı Karadeniz bölgesinde ABD'li Toreador

firmasına ait Madison Oil Turkey ve Hema Grubu ortak faaliyet gösteriyor. Şirket 843.000 dönümlük bir alanda 7 ayrı petrol ve doğalgaz arıyor. Sadece bu alanın içerisindeki Akçakoca Ayazlı Kuyusunda 12 milyar metreküp doğalgaz rezervi olduğu tahmin ediliyor. ABD'li firma buradan yıllık 15 milyon metreküp üretim yapmayı hedefliyor. İhtiyacın % 70'inin de Doğu Karadeniz'den karşılanacağı ifade ediliyor.

DOĞALGAZ DA HANGİ GRUPLAR ARA MA YAPIYOR?

GRUP	LOKASYON
TPAO	Akçakoca
Akkök(Aksa)	Antalya
Zorlu-Amity Oil	Trakya
Hema-Toreador	Akçakoca
Çalık	Doğu Anadolu-Trakya
Merty Enerji	Edirne

ÇALIK DOĞALGAZ DA BÜYÜK OYNUYOR

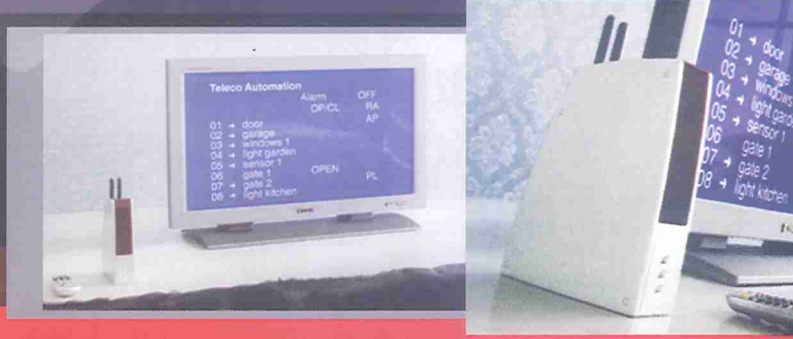
Çalık Grubunun enerji sektöründeki yatırımları artarak devam ediyor. Grup halen Doğu Anadolu ve Trakya Bölgelerinde toplam 9 arama ve üretim ruhsatı ile petrol ve doğalgaz üretimi planlıyor. Çalık Enerji İcra Kurulu Başkanı Erdal Çelik, "Irak, Afganistan, Türkmenistan, Kazakistan, Sudan ve Yemen'de de benzeri ruhsatların alımı için görüşmelerimiz devam ediyor. Bu arada doğalgaz dağıtımına da devam ediyoruz." diyor.

MERTY ENERJİ DOĞALGAZ'DA BEN DE VARIM DİYOR

Edirne'de, "Merty Energy" şirketi tarafından yapılan doğalgaz arama çalışmaları tüm hızıyla devam ediyor.

EVİNİZ YETERİNCE AKILLI MI?

Akıllı bir ev; havuz suyu sıcaklığından, yemeğin pişme derecesine, fısıkiyelerin çalışma saatinden, odalarınızın ısısına değin tüm konforunuzu tam istediğiniz gibi düzenler...

Panjurlardan müzik sistemine evinizin her köşesini, dokunmatik bir ekran ya da bir uzaktan kumanda ile tek noktadan, kolayca kontrol etme olanağı sunar.

Akıllı bir ev; sabit ya da cep telefonundan veya internet aracılığıyla istediklerinizi gerçekleştirme özgürlüğü verir; hırsızlık, yangın, deprem gibi durumlarda gazı, suyu, elektriği keserek önlemleri alır, size ve gerekli yerlere haber verir.

Tüm bunları yapamayan bir ev sizce yeterince Akıllı mıdır?

METAFOR; günümüzün en yüksek teknolojilerini en rahat kullanım özellikleriyle birleştirerek müşterilerinin ihtiyaçlarına tam cevap veren "Akıllı Ev Sistemleri" kurar...

METAFOR
ELEKTRONİK İNŞAAT SANAYİ VE TİC. LTD. ŞTİ.

Hürriyet Blv. No: 4/1 Kavala Plaza Kat:7/704 Çankaya - İZMİR
T. 232. 489 5141 • F. 232. 489 6885 • e-mail: info@metaforelektronik.com

Petrol fiyatlarının artması ve BTC'nin açılışı ile karada ve denizde petrol arama çalışmaları son 2 yılda 50 yılın toplamını aştı. Türkiye 50 dolarlık brent petrolü bazında 2005-2020 yılları arasında 260 milyar dolarlık petrol ve 200 milyar dolarlık da doğalgaz olmak üzere toplam 460 milyar dolarlık enerji faturası ödeyecek.

TPAO, petrol ve doğalgaz arayışını hızlandırdı...

Son dönemde Türkiye'nin Güneydoğusuna yönelik petrol aramalarında da artış var. Gerek Kuzey Irak'ta gerek Türkiye'de petrol arama konusunda yaşanan hareketlilik petrol fiyatlarının 50 doların üstüne çıkmasıyla başladı. Çok değil 6 yıl önce varili 10 dolara satılan petrolün 15-20 dolar maliyetle çıkarılması kimseye ekonomik gelmiyordu. Şimdi petrol fiyatlarının tavan yapması ve bu seyrinde devam edeceğine dair güçlü kanaatler, başta TPAO olmak üzere arama ve işletme amaçlı sondaj çalışmalarını adeta patlattı.

DİNÇ: İDDİALI PROJELERİMİZ VAR

TPAO Genel Müdürü Osman Saim Dinç şirketin Irak'ta petrol aramaları için Bağdat hükümetinin nisan ya da mayıs'ta onaylamasının beklendiği petrol kanununu beklediklerini, belirterek, "bizim orada faaliyet göstermek isteyen birçok şirketle joint venture anlaşmalarımız var. Türkiye içinde Samsun-Ceyhan Petrol Boru Hattı projesini takip ediyoruz. Ceyhan'da rafineri kurmayı düşünenlerle görüşüyoruz. Bunlara ortak olmamıza yasal olarak engel yok" dedi.

Öte yandan TPAO'nun projelerini tamamen kendi gelirleriyle finanse ettiğini ve devlet bütçesinden ödenek almadığını söyleyen Dinç, "2006 yılında 2 milyar dolar gelir elde ettik. Bu yıl da bunun üzerinde bir gelir hedefliyoruz. Yaklaşık 13 yılda toplam 3 milyar dolar yatırım yaptık. Azerbaycan'daki Azeri-Çıralı-Güneşli sahasındaki payı nedeniyle elde ettiğimiz gelirler şu ana kadar 2.5 milyar doları buldu. Önümüzdeki 15-20 yılda buradan 20 milyar dolar gelir bekliyoruz. Bu gelirleri Karadeniz'deki petrol ve gaz aramalarını finanse etmekte kullanacağız" dedi.

Bu yıl için Akdeniz'de de "yoğun" arama faaliyetlerine başlayacaklarını belirten Dinç "Antalya, İskenderun ve Mersin açıklarında derin denizlerde 20 yıllık bir program başlatıyoruz. Artık derin sularda da petrol arama tekniğine sahibiz" dedi.

Türkiye'nin 50 dolarlık brent petrolü bazında 2005-2020 yılları arasında 260 milyar dolarlık petrol ve 200 milyar dolarlık da doğalgaz olmak üzere toplam 460 milyar dolarlık enerji faturası ödeyeceğini belirten Dinç, tpao'nun son 5 yılda 3.4 milyar dolar harcayarak petrol ve gaz arama projeleri yürüttüğünü ve 2005'te 210 milyon dolar, 2006'da 292 milyon dolar harcadığı yurtiçi petrol aramalarına 2007 yılında da 368 milyon dolar yatırım yapacağını ifade ederek, "Bu yatırımlarla TPAO olarak 2006'da günde 70,000 varil olan üretimimizi 2007 yılında 100,000 varilin üzerine çıkarmayı hedefliyoruz. Böylece 2010 hedefimizi 2007'de yakalamış olacağız" dedi.

2 YILDIR HER YERDE SONDAJ VAR

TPAO yıllardır arama yapıyor. Fakat son 2 yılda yapılanlar son 50 yılda yapılanların 2 katına ulaştı. TPAO, bundan sonra doğalgaz ve hampetrol aramalarını, kiralayacağı iki boyutlu sismik gemilerle yapacak.

Daha önce, MTA Genel Müdürlüğü'nün elinde bulunan ancak kullanım dışı kalan Sismik-1 gemisinden faydalanan TPAO Genel Müdürlüğü, bu ihtiyacını iki boyutlu yeni gemilerle gerçekleştirecek.

SİLİVRİ DOĞAL GAZ DEPOLAMA PROJESİ

Petrol ve doğalgaz arama ve üretiminin yanında arz güvenliğinin önemli bileşenlerinden biri olan doğalgaz depolamaya da büyük önem veren TPAO, Silivri açıklarında 1,6 milyar metreküp kapasiteye sahip olacak Türkiye'nin ilk ve tek yeraltı doğalgaz depolama tesisini 2006 yılının ikinci yarısında işletmeye açacaktır. Proje 130 milyon dolara malolacak.

KARA VE DENİZDE YOĞUN ARAMA

2005 yılında, Trakya ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki kara alanı yanında, denizlerde de yoğun bir arama programı uygulanmaya başladı. Özellikle denizlerde, son iki yılda toplam 30.865 km² boyutlu sismik program gerçekleştirildi. Son iki yılda gerçekleştirilen bu sismik program miktarı, TPAO'nun 52 yıllık tarihinde denizlerde yaptığı sismik programların toplamından daha fazla. Yine karada Silopi, Pervari, Karadeniz kara alanları ve Suriye sınırı civarı vb. alanlarda arama, sondaj ve üretim için gerekli yatırımlara öncelik verildi.

ÜÇ SONDAJ AYNI ANDA

Türkiye tarihinde ilk kez Karadeniz'de üç sondaj aynı anda yapılıyor. 2005'de Trakya, Marmara, Ege, Karadeniz, İç Anadolu, Doğu Anadolu, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde yer alan 16 ayrı Petrol Arama Bölgesinde, çalışmalar devam ediyor.

ÜŞÜMEZSOY: SINIRDA PETROL VAR

"Sınırımızın 16 kilometre güneyinde petrol varsa Türkiye topraklarında da var". Bu iddia İstanbul Üniversitesi'nden Prof. Dr. Şener Üşümezsoy'a ait. Zagros- Mezopotamya alanı olarak da bilinen Kuzey Irak'tan İran topraklarına kadar uzanan bölgedeki petrol rezervinin 1.4 trilyon varil olan dünya rezervinin yarısına denk geleceğini söylüyor. Bugüne kadar çıkarma maliyetlerinin yüksekliği nedeniyle bölgeye yatırım yapamayan Türkiye, petrol fiyatlarının artmasıyla yatırımcı çekmek istiyor.

Öte yandan Mobil'i satın alan PMI ile AOI gibi bir çok şirket Suriye, Irak sınırlarımız başta olmak üzere Türkiye genelinde bölgesel ruhsatlara sahip. Kürt bölgesinde, Türkiye sınırında yapılan petrol aramalarının sayısında son iki yılda ciddi bir artış var. Bölgede iki Türk şirketi de bugünlerde arama amaçlı etüt çalışması yürütüyor. TPAO, Pet-Oil ile Çukurova-Genel Enerji A.Ş., Kürt bölgesinde petrol aramalarına hız verdi.

GÖNÜLALAN: TPAO YATIRIMCILARI DESTEKLEMELİ

Jeofizik Mühendisleri Odası Genel Başkanı Uğur Gönülalan, Türk Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın (TPAO) Barzani'nin duyurduğu sondaj çalışmalarını mercek altına alması gerektiğine dikkat çekerek, "Türkiye yerli ve yabancı bütün şirketlerini desteklemeli. Halen arama yatırımlarından yüzde 40'a yakın vergi alınıyor. Bunlar sıfırlanmalı. Petrol fiyatlarının seyrinden yararlanarak rezervlerimizdeki petrol çıkarılıp ekonomik hale getirilmeli." diyor.

BTC hattının açılmasıyla 3 milyar \$ lık rafineri ile yetinmeyen dünya devi, gözünü bin istasyonla akaryakıt dağıtımına çevirdi

Lukoil Akaryakıtta dengeleri değiştirecek

BTC Projesi ile bir anda tüm dünya petrol devleri gözünü Türkiye'ye dikmeye başladı. Rafineri yarışının yanı sıra önümüzdeki günler akaryakıt dağıtım sektöründe de büyük çekişmelere sahne olacak. 22 milyar dolarlık sektördeki asıl rekabet şimdi başlıyor.

2005 yılında devreye giren yeni Petrol Yasası gereği akaryakıt ithalatı serbest olacak. Ancak ithalat yapacak firmaların belli bir depolama kapasitesine sahip olması gerekiyor. Türkiye de halen 22 akaryakıt dağıtım ve 52 LPG dağıtım şirketi faaliyet gösteriyor. Yeni yasadan sonra en az 20 şirket faaliyette bulunmak için başvuruda bulundu. Bunların arasında en büyüğü ise Rus petrol devi Lukoil.

Bugüne kadar fiyat serbestisi olmadığı için bir çok yabancı firma Türkiye pazarına girmekten çekindi. Bu yıl ve 2006 da birkaç yabancı şirketin gelebileceği belirtiliyor. Fakat Yabancıların mevcut pazar payından kısa sürede pay alması için yerlilerle birleşmesi şart. Sektör hala kar marjlarının düşük olduğundan yakınıyor. Serbest ithalatla kar marjlarının yükselebileceği belirtiliyor.

YERLİLER YABANCILARA KARŞI

2000 li yıllarda sektör, yabancı rekabetine karşı birleşmeye başladı. Koç Holding OPET ile % 50 ortak oldu. Ardından Doğan Holding ve İş Bankası % 50 ortaklık payı ile Petrol Ofisini ÖİB den satın aldı. Son olarak da Park Holding Aytemiz'in % 50 sini alarak sektöre adım attı. Sektörde BP, Delta, POAŞ, Shell, Total, Turcas, OPET, PETLINE, M-OIL, Aytemiz'in satışları pazarın % 95 ini oluşturuyor. En büyük Pazar payı ise % 33 ile POAŞ a ait. POAŞ'ı BP ve Shell takip ediyor.

İstasyon sayısı açısından 3 bin 850 istasyonla Petrol Ofisi ilk sırada yer alıyor. Petrol Ofisi'ni 2 bin istasyonla beyaz bayraklılar izliyor. Opet'in 700, Turcas'ın 661, BP'nin 595, Shell'in 586, SanPet'in 560, Total-ELF'in de 512 istasyonu bulunuyor. Bu dağıtım şirketlerini 450 istasyonla Aytemiz, 255'le Enerji , 240'la Pet-Line izliyor. Delta 240, TuTa Turkuaz 237, Erk 190, M Oil 171, Altınbaş 170, S Oil 86 istasyona sahip. GS Petrol'ün 68 ve GürPet'in de 46 istasyonu bulunuyor.

LUKOIL DENGELERİ DEĞİŞTİRECEK

Rusya'nın en büyük petrol şirketi olan Lukoil, Türkiye'de akaryakıt dağıtım zinciri kuracak. 17 Ağustos'ta Enerji Pi-

yasası Düzenleme Kurumu'ndan (EPDK) 15 yıllık dağıtım lisansı alan Lukoil, 1 milyar dolarlık yatırımla bin tane istasyon açmayı hedefliyor. Bin istasyonun 300'ü bu yılın, 700'ü ise 2007 yılı sonuna kadar açılacak. Lukoil, bu dev zincirin ilk halkasını Formula 1 yarışlarından önce Kurtköy'de hizmete açtı.

Önümüzdeki günlerde Büyükçekmece'de ikinci istasyonunu açmaya çalışan şirketin Türkiye'deki yerli ve yabancı akaryakıt firmalarının bayilerini astronomik ücretlerle bünyesine katmaya çalıştığı da ifade ediliyor. Petrol Sanayi Derneği ve Shell Türkiye'nin Genel Müdürü Canan Edipoğlu, Lukoil'in dağıtım lisansı aldığını ve sektörde çok büyük yatırımlar yapmaya hazırlandığını konuşulduğunu söyledi.

UYSAL: "BİRLEŞMELER KAÇINILMAZ"

BP Türkiye Genel Müdürü Tahir Uysal yeni yasa ile sektörde bir çok yeni oyuncunun geleceğini ve birleşmelerin kaçınılmaz olduğunu belirterek, "Yeni yasa ile birlikte Bazı oyuncular piyasadan çekilecek ve birleşmeler artacak. Ürün cephesinde de gelişmeler olacak. BP olarak Altyapıyı geliştirmek için 30 milyon dolar harcadık. Şirketler Tüpraş'a bağlı olmadan ithal edebilecek. Tüpraş kendisi de dağıtım şirketi olacak. Bu da rekabeti artıracak." diyor.

AKARYAKIT SEKTÖRÜNDE PAZAR PAYI		2005
Firma	Pazar Payı (%)	
POAŞ		33
SHELL		15,6
BP		15
OPET		11,5
TOTAL		7,8
TURCAS		7,1
AYTEMİZ		3,2
MOIL		1,5
PETLINE		1
DİĞER		4,3
TOPLAM		100

Enerji ithalatına 28.6 milyar dolar ödedik

Türkiye ham petrol, petrol ürünü, doğalgaz, mamul gaz ve kömür ithalatına 2006'da 28.6 milyar dolar ödedi.

Geçen yıl ithalattaki miktar önemli ölçüde değişmezken, fiyatlarda yaşanan artışa bağlı olarak ödenen tutar 2005 yılına göre yüzde 34.4 (7.3 milyar dolar) arttı. 2002'de 23.4 dolar olan Türkiye'nin ham petrol ithalatında varil başına ödediği ortalama fiyat 2004'te 34.5 dolara, 2005'te 50.1 dolara ve 2006'da ise 60.6 dolara çıktı.

Dünya ham petrol fiyatlarının yüksek seyretmesi Türkiye'nin petrol ve doğalgaz üreten ülkelere önemli bir gelir transfer etmesine yol açtı. Türkiye enerji ithalatı için 2002'de milli gelirinin yüzde 5.1'i kadar ödeme yaptı. 2003 ve 2004'te bu oran yüzde 4.8 olarak gerçekleşti. 2005'te yüzde 5.9 olan enerji ithalatı faturasının GSMH'ye oranı geçen yıl yüzde 7.3'ü buldu.

Türkiye bir tarafta nükleer enerji konusunda tartışırken diğer taraftan da Rusya ve İran ile yaşanan doğalgaz krizlerine sahne oluyor. Ancak 2005 ile ilgili bazı verilerin yavaş yavaş açığa çıkması tam dudak uçuklatacak türden. Bilindiği gibi ithalatı patlatan en önemli nedenlerden biri enerjide dışa bağımlı oluşumuz. Birkaç yıldır dünya piyasalarında yüksek seyreden enerji fiyatları, Türkiye'nin bu kategoride ödediği faturayı iyice kabartmış bulunuyor. Son açıklanan verilere göre, 2005 de ham petrol ithalatı için ödenen para 8 milyar dolar. Onu 4 milyar doları aşan doğalgaz ve 2 milyar doları geçen petrol ürünleri ithalatı takip ediyor. 2 milyar \$'lık kaçak petrolün de eklenmesiyle Türkiye'nin enerjiye ödediği rakam 16 milyar \$'ı geçiyor. 2005'de Türkiye enerjide % 34 dışa bağımlı. Uzmanlara göre nükleer santral yapılmayarak gerekli önlemler alınmazsa 2010 da enerjide % 70 dışa bağımlı olacaktır. O zaman da fatura tamamen kabarmış olacak.

KAÇAK PETROLÜN FATURASI NE KADAR?

Öte yandan kaçak petrolün hazineye faturasının son 10 yılda 20 milyar dolar olduğu tahmin ediliyor.

Petrol dağıtım şirketleri kaçak akaryakıtın ülkeye girişi, satılması ve çözüm önerileri bir rapor halinde Meclis'te konuyla ilgili kurulan komisyona sunmuştu. Raporunda kaçakçılıkta başvurulan ilginç yöntemler ayrıntısıyla anlatılıyor.

Buna göre akaryakıt, ağırlıklı olarak deniz ve gümrük yolu ile yurda sokuluyor. Irak'a vergisiz ihraç edilen petrol ürünleri, Doğu ve Güneydoğu Anadolu illerinde boşaltılıp, tankerler su doldurularak Irak'a gönderiliyor. Deniz taşıtlarına verilen ve Özel Tüketim Vergisi'nden muaf tutulan yakıt iç pazara sunuluyor. Denetimlerin yetersiz olması ve yüksek vergiler sebebiyle artış gösteren akaryakıt kaçakçılığı, geçen yıl 2 milyar dolar Özel Tüketim Vergisi ve Katma Değer Vergisi kaybına sebep oldu. Raporla göre, benzin, motorin gibi ürünlerde yıllık kaçak miktarı 2 ile 3 milyon ton arasında.

Bu durumun yüksek orandaki kaçağı körüklediğine işaret ediliyor. Vergi oranlarının düşürülmesinin istendiği raporda, verilen cezaların düşüklüğünden de yakınıyor. Çok uzun vadeli ve iskontolu satışların izlemeye alınması önerilirken, mücadelede etkisiz kalınmasının önüne geçilebilmesi için devlet birimleri arasında koordinasyon sağlanması gerektiğinin altı çiziliyor. Bir diğer önlem ise dağıtım şirketleriyle ilgili. Sattıkları ürün üzerinden çok ciddi vergi toplayan dağıtım şirketlerinin kurulmasının zorlaştırılması gerektiği belirtilirken şöyle deniliyor: "Dağıtım şirketlerinin atık yağ, geri kazanım faaliyetleri yapan işletmeler, oto (sıvılaştırılmış petrol gazı) LPG-dökme LPG satışı yapan işletmelerin stok-satış ve mali yapıları yakından izlenmeli ve denetlenmeli. Bu çerçevede Enerji Üst Kurulu denetimlerine hemen başlamalı."

Raporla dikkat çekilen hususlar arasında, akaryakıt üzerinden alınan ÖTV miktarının yüksek olması da yer alıyor. Konuyla ilgili şu öneriler gündeme getiriliyor: "Benzinde fiyatın yüzde 70, motorinde ise yüzde 60'ı ÖTV ve KDV'den oluşuyor. Kaçakçılığı teşvik eden bu oranlar düşürülmeli; ayrıca oto LPG ile tüplü LPG farkından kaynaklanan Özel Tüketim Vergisi farkı ortadan kaldırılarak vergiler eşitlenmeli. Bu kullanımdan doğacak vergi kaybı, 'otogaz kullanım taşıt pulu' ile telafi edilebilir. Gümrük, sınır ve Boğaz geçişlerinde denetim ve kontrollerin artırılması gerekiyor. Kaçakçılıkla ilgili hukuki sürecin de acilen etkinleştirilmesi şart."

BİROL: "RUSYAYA BAĞIMLIYIZ"

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Baş Ekonomisti Fatih Birol, Türkiye'nin enerji politikalarını eleştirerek, Rusya'ya bağımlılığın önemli bir risk olduğunu ve Türkiye'nin nükleer enerjiden faydalanması gerektiğini belirtiyor. Petrol üretimi giderek Suudi Arabistan, İran, Irak'a kayıyor. Türkiye'nin doğalgaz talebinin çok hızlı bir şekilde arttığını belirten Birol, "şu anda Türkiye'nin aldığı doğalgazın üçte ikisi Rusya'dan geliyor. Bu Türkiye için önemli bir risk. Diğer ülkelerle de doğalgaz anlaşması yapılmalı. Böylece tek bir ülkeye bağımlılık azalır" diyor.

NÜKLEER ENERJİ ŞART

Türkiye'nin enerjideki dışa bağımlılık oranı 2010 yılında yüzde 70'lere ulaşacak. Nükleer enerji uzmanlarına göre sürekli elektrik elde etmenin bir yolu olan nükleer enerjiden yararlanma konusunun "önyargısız" olarak değerlendirilmesi gerekiyor. Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın verilerine göre, halen dünyada 31 ülkede 438 nükleer santral bulunuyor. Bu reaktörlerin toplam kurulu gücü 351 bin 86 Megavat elektrik. Dünyada elektrik üretiminin yüzde 17'si nükleer enerjiden sağlanıyor.

Yeni Nesil Toyota **COROLLA** Tecrübeli Pilotlara

Yeni Nesil Toyota Corolla

Dünyanın en çok tercih edilen otomobili baştan sona yenilendi.

Tasarımıyla farklı, performansıyla sıra dışı, konforuyla çok özel bir otomobil... Yeni Nesil Toyota Corolla otomobil dünyasının standartlarını tamamen değiştirecek. Sizi, onu test etmeye, yeni özelliklerini keşfetmeye ve farkını hissetmeye Toyota Plaza **BOROVALI**'ya bekliyoruz.

BOROVALI

Toyota Plaza Borovalı, Çanakkale Cad. No: 92 Pınarbaşı, İzmir
Tel: 0232 479 19 52, Faks: 0232 479 14 41

TOYOTA **SA**

Biyodizelin hammaddesi kanola üretimi için AB'li firmalar Türkiye de toprak kapatırken, yerlilerin üretimi hala sınırlı.. Biyodizel üretimi yapan tesis sayısının 144'e, kapasiteleri ise 1,5 milyon tona ulaştı. Fakat kapasitenin kullanılabilmesi için yerli yağlı tohum üretiminin geliştirilmesi ve motorine biyodizel karıştırma oranının hızla yükseltilmesi gerekiyor.

Biyodizel sektörü kanola üretimi ile gelişecek

AB'ye uyum sürecinde Türkiye'de biyodizel talebi artıyor. Dünyada gerçekleştirilen biyodizel üretiminin yüzde 86'sı kanola bitkisinden üretiliyor. Kanolanın anavatanı Türkiye olmasına rağmen şimdilik ithalatla yetiniyoruz. Ziraat odaları temsilcilerine göre AB'li üreticiler toprakları tümüyle kapatmadan sözleşmeli tarım üretimine geçilmesi ve ÖTV'nin düşürülmesi şart. AB mevzuatına göre Türkiye'de 1 milyon ton biyodizel, 3 milyon ton da hammadde olarak kanola üretimine ihtiyaç var. Uzmanlar kanolanın tek başına bile Türk tarımının geleceğini kökünden değiştirebileceğini, körfez ülkelerinde petrol neyse Türkiye'de de kanolanın aynı anlama geleceğine dikkat çekiyorlar.

TARIM SEKTÖRÜNÜN KURTULUŞU BİYODİZEL'DE

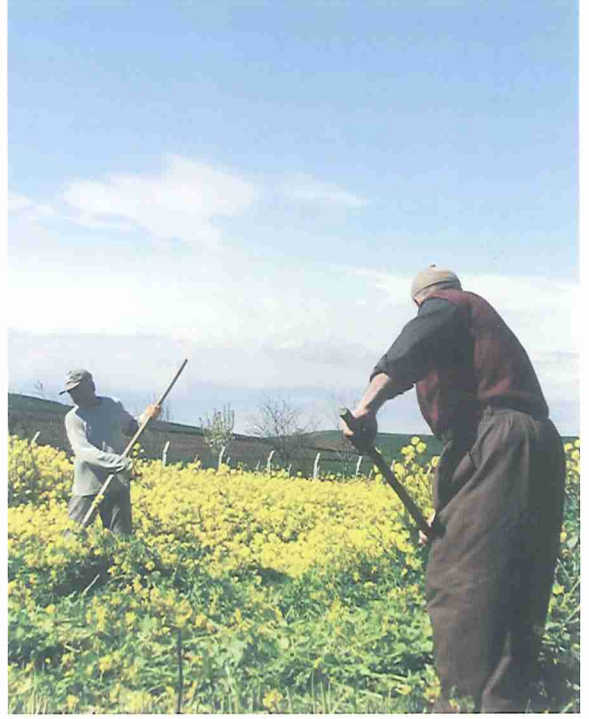
Alternatif Enerji ve Biyodizel Üreticileri Birliği (ALBİY-BİR) Genel Başkanı Tamer Afacan tarımda kurtuluşun biyodizel de olduğunu bunu da etkin bir kanola üretimi ile gerçekleştirebileceğini belirterek, "AB direktifleri doğrultusunda da bir zorunluluktur. Bununla birlikte AB'de biyodizelin yasal kullanım zorunluluğu oranı yüzde 5'e çıktı. Bu gerçekle Türkiye biyodizelde çok şeyler yapabilecek, dünyada söz sahibi olabilecek bir ülke olabilir." diyor.

2 MİLYON DEKARDA EKİM UMUDU

Birçok biyodizel firması yeni sezonda sözleşmeli tarım modeli benimsemiş durumda. 2006 da 2 milyon dekarlık alanda ekim yapılması öngörülüyor. Fakat tohum yetişmemesinden endişe ediliyor. Tohum firmaları ise yeni tohum tescilleri peşinde.

AB TOPRAK KAPATIYOR

Sektör temsilcileri AB'li bazı firmaların kanola üretimi için Türkiye'de toprak kapattıklarını belirtiyor. Çelebi Biodizel temsilcisi Muharrem Boğuçlu, Biyodizele sadece Türkiye de değil yurt dışında da büyük talep olduğuna dikkat çekerek, "Avrupa Birliği ülkelerinde çevre dostu olduğu için biyodizelin özendirilmesi için fiyat avantajı sağlanıyor. Türkiye'de de aynı şartlar geçerli olmalı. ÖTV'nin gelir olduğu düşünülüyor. Ama biyodizelin yerli tarımı destekleyici gücü göz ardı ediliyor. Türkiye toprak zengini bir ülke. AB ülkeleri biyodizel üretiminde kullanılan ürünlerin üretimi için Türkiye'de büyük bir hızla toprakları kapatıyor. Eğer

ÖTV konusunda geri adım atılmazsa bir süre sonra bu bitkileri üretecek toprak da bulamayacağız" diyor.

İZMİRLİ FİRMALAR BİR ADIM ÖNDE

Biyodizelin geleceğini görerek kanola bitkisine yatırım yapan izmirli firmaların sayısı artıyor. Bunların başında ise Öztüre Holding bünyesindeki, Ege Biyoteknoloji geliyor. İzmir'in Bergama ilçesinde biyodizel üretimi için kurduğu örnek çiftliğinde ilk kanola hasadını gerçekleştiren şirket yatırımlarını hızlandırdı. Şirketin Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Adnan Akyarlı, Türkiye'nin yıllık bitkisel yağ açığının 1 milyon tona ve bitkisel yağ ithalatının 1 milyar dolara ulaştığını hatırlatarak, bu açığın kapatılabilmesi için ülke koşullarında en uygun yağlı tohum bitkisinin kanola olduğunu söylüyor. Bergama'daki Yavaşça Örnek Çiftliği'nde yapılan kanola ekimi sayesinde bölgedeki birçok üreticinin kendilerine alternatif ürün belirlediklerini söyleyen Akyarlı, "Kanola tarımının ve buna bağlı olarak biyodizel üretiminin teşvik edilmesi gerekiyor. Kanola ürününe ödenecek olan 0.20 YTL'lik prim bu konuda iyi bir başlangıç olacaktır. Ancak benzer desteğin biyodizel üretimine de verilmesi doğru olur. Halen yürürlükte olan 0.65 YTL / Litre tutarındaki ÖTV; sadece ithal yağlardan üretilen biyodizele uygulanmalı, yerli tarım ürünlerinden üretilen biyodizel ise ÖTV uygulaması dışında tutulmalıdır. Sayın Başbakanın bu konudaki olumlu yaklaşımının bir an önce Bakanlar Kurulu kararına dönüşmesini bekliyoruz. Ancak bu şekilde başlattığımız kanola ekimi, çiftçimiz tarafından benimsenerek tüm yurda yayılacak, yerli yağlardan biyodizel üretimi hızla artacaktır. Sonuçta çiftçimiz de ülkemiz de kazançlı çıkacaktır." şeklinde konuşuyor.

DOĞAN GRUBUNDAN 10 MİLYON \$'LIK YATIRIM
Doğan Holding bünyesindeki Çevresel Kimya da bandırma

da biyodizel ve kanola üretimi yapıyor. Firma, bu amaçla 1 milyon dekarlık alanda kanola yetiştirecek. Şirketin genel müdürü Ekrem Pakdemirli, "Dünyada petrol fiyatlarının 100 doları göreceği endişesi var. Ayrıca fosil yakıtın bir ömrü var. Bu durum bitkisel yağın önemini artıracak. Geleceği iyi okuyup bu işe girmeliyiz. Döviz sıkıntısı olsa dahi biyodizel ile kendi yağımızla kavrulmalıyız. Biyodizel aynı zamanda yenilenebilir bir tür enerji kaynağı. Biyodizel elde etmek için her yıl kanola ektirip hammadde sağlayabilirsiniz. Halbuki fosil yakıtta ne varsa onu alırsınız, yenileyemezsiniz. Şimdiki gibi dışa bağımlı olursunuz. Bütün bu nedenlerle biyodizel sektöründe yatırım yaptık" diyor.

"Bergama'daki Yavaşça Örnek Çiftliği'nde yapılan kanola ekimi sayesinde bölgedeki birçok üreticinin kendilerine alternatif ürün belirlediklerini söyleyen Akyarlı, "Kanola tarımının ve buna bağlı olarak biyodizel üretiminin teşvik edilmesi gerekiyor. Kanola ürününe ödenecek olan 0.20 YTL'lik prim bu konuda iyi bir başlangıç olacaktır."

EKİM DAHA ÇOK EGE BÖLGESİNDE

Halen Manisa, İzmir ve Denizli'de 2 milyon dekarlık alanda üretim gerçekleştiriyor. Fakat son dönemlerde iç anadolu ve güneydoğu anadolu da da kanola yetiştirilmeye başlandı.

AKSEN AKSARAY'DA ÜRETİME BAŞLADI

Aksaray'daki Aksen'de Biodizel üretimi için 1 milyon dolarlık yatırım yaptı. Firma, kanola üretimi amacıyla Orta Anadolu'da 50 bin dekarlık Kanola ekiminin yapılması için kamu ve

özel sektörle görüşüyor. Şirketin Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Tosun, alternatif tarım ürünleri ve alternatif enerji kaynaklarının kullanımının Avrupa'dan sonra Türkiye'de de yaygınlaştığını bitkisel, çevreci yakıtların ön plana çıktığını söylüyor.

FİRMA SAYISI ARTIYOR ANCAK KANOLA ÜRETİMİ YETERSİZ

Ülkemizde biyodizel üretimi yapan tesis sayısının 144'e, kapasitelerinin ise 1,5 milyon tona ulaştığı ifade edilmektedir. Bu durumda bu kurulu kapasitenin kullanılabilmesi için yerli yağlı tohum üretiminin geliştirilmesi, öte yanda motorine biyodizel karıştırma oranının hızla yükseltilmesi gerekmektedir.

EPDK tarafından, 2003 yılından bu yana toplam bin 374 kilovat saat kurulu güçte santrale lisans verilirken, 2 bin 99 kilovat saat kurulu güçte kurulması planlanan lisans ve 4 bin 700 kilovat saat kurulu güçte kurulması planlanan santralin inceleme başvurusu uygun bulundu. Türkiye'nin 2006 yılı sonu itibariyle 20 megavat kurulu güçte rüzgar enerjisi santrali varken, 2007 yılında bu rakamın 51 megavata çıkması bekleniyor. Rüzgar enerjisinde 2008 yılı hedefi ise 273 megavat kurulu güçte santralin devreye alınması.

Ege Bölgesi rüzgar enerjisine damgasını vuracak

Türkiye'de de alternatif enerjinin en önemli sektörlerinden biri olan rüzgar enerjisi bir çok şirkette hayalkırıklığı yarattı. EPDK'nın ölçüm zorunluğunu kaldırmasının ardından hiç ölçüm yapmadan gözü kapalı türbin siparişi veren ve lisans alamayan firmalar lisans alsa bile bu kez de TEİAŞ'ın iletim hatlarının yetersizliği nedeniyle beklemek zorunda kalıyor. Buna rağmen lisansını alan bazı firmalar ise projelerini uygulamaya geçirdi.

MARMARA VE EGE ÖNDE

Ege Bölgesi'nde başlayan rüzgar enerjisi yatırımları İstanbullu işadamlarını da harekete geçirdi. İstanbul da Gaziosmanpaşa Taşoluk, Kemerburgaz, Silivri ve Çatalca'da 5 rüzgâr santrali için lisans alındı. Yatırımcıların başında Sanko Holding geliyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi de Çatalca'daki iki santralin sahibi. Ege Güçbirliği Holding, Bilgin Holding'de sektörün büyük oyuncularını temsil eden firmaların devam ediyor.

Sanko Holding Yönetim Kurulu Başkanı Abdülkadir Konukoğlu, sadece rüzgâra yönelik değil hidroelektrik santrali projelerinde de yer aldıklarını ifade ederek, "Enerji sektöründe grup olarak etkin olmak kararındayız. Kendi şirketlerimiz ya da sistem için elektrik üretmek ve sektörde yer almak istiyoruz" dedi. Güçbirliği Holding Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Zorlu da rüzgar enerjisi alanında 5 yeni projeleri olduğunu belirterek "İlk etapta Bandırma projesi gerçekleştirilecek. Diğer bölgelerde de ölçümlerimiz bittikten sonra faaliyete geçeceğiz" diyor.

BİLGİN: TEİAŞ'IN İLETİM HATLARI YETERSİZ

RESSİAD Rüzgar Enerjisi ve Su Santralleri Derneği Başkanı Ümit Tolga Bilgin, EPDK'nın sektördeki firmalara yönelik bir yıllık ölçüm zorunluluğunu kaldırmasının ardından sektöre giren firma sayısında patlama yaşandığına dikkat çekerek şunları söylüyor;

"EPDK'nın birçok firmaya izi vermemesinin nedeni aslında TEİAŞ'ın iletim hatlarının yetersiz olması. Firmalar fizibilite yapmadan ve o bölgede iletim altyapısı olup olmadığını öğrenmeden yatırım yaparak zararlı çıkıyor. Firmalar bunları yapmadan türbin siparişi veriyor. Bu çok sakıncalı. TEİAŞ'ın da altyapısı yetersiz. Elektrik Etüd idaresi ile TEDAŞ Türkiye'de potansiyel bölgeleri belirledi. Bu yatırımların 10 yıl önce yapılması gerekiyordu. Bu nedenle şu anda rüzgar enerjisinde kurulu güç sadece 50 megawatt. Fakat Türkiye'nin 10 bin megawattlık kurulu güç potansiyeli var. Bu da 3 büyük hidroelektrik santrale eşit. Firmalara önerimiz şu. Bir türbin yaklaşık 1,5 milyon Euro. Firmalar TEİAŞ ile görüşmeden ve en az 2 yıl rüzgar ölçümü yapmadan bu

işe soyunmasın. Fakat verimli olduğu takdirde de yatırımlar kısa zamanda kar edebiliyor.

AKALIN: BU SEKTÖRDEKİ KAPASİTEYİ DEĞERLENDİRMELİYİZ

Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği Başkanı Atilla Akalın ise firmaların ölçüm yaptığı sürece bu sektöre girmelerinin olumlu olacağını belirterek "bu sektörde 40 bin megawat/saatlik üretim gücü var. Biz henüz kapasitenin % 10'unu yakalayabildik. Firmalar yatırım yaptığı sürece TEİAŞ da iletim hatları konusundaki pürüzleri giderecektir. Fakat EPDK'nın 1 yıllık ölçüm zorunluluğunu kaldırmasını doğru bulmuyoruz Sektörün gelişimi için firmalar teşvik edilmeli" diyor.

BİLGİN GRUBU YATIRIMLARI HIZLANDIRDI

Halen sektörün en büyük oyuncusu olan Bilgin Grubu Bandırma'daki yatırımın ardından şimdi de Elazığ'da hidroelektrik santrali kuruyor. Şirketin Genel Müdürü Ümit Tolga Bilgin, proje ile ilgili şunları söylüyor;

"Bandırma RES'te üretilen yıllık 120 Milyon kWh enerji, yaklaşık 100.000 nüfuslu bir yerleşim biriminin tüm elektrik ihtiyacını karşılıyor. Bandırma'nın (sanayi hariç) tüm konutların tükettiği elektriği, Bandırma Rüzgar Enerjisi Santralinden karşılanabilecektir. Bandırma Rüzgar Santrali, 4628 sayılı yasaya göre kurulan ilk özel sektör Rüzgar Enerji Santrali'dir. Ürettiği enerjinin tümü serbest piyasaya satılmaktadır. Bu açıdan Devlete hiç bir ilave yük getirmemektedir. Ayrıca projenin yıllık ortalama 80.000 ton CO2 ve sera gazı emisyonu azalımı sağlayacağı TÜV- Almanya tarafından karbon sertifikası ile belgelendirilmiştir. Ayrıca Türkiye'de bugüne kadar kurulan en büyük Rüzgar Santrali olma özelliğini ile de bir ilktir."

4 YENİ ŞİRKETE İZİN VERİLDİ

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK), toplam kuru-

2007'de VERİLEN RES LİSANSLARI

- ***Ayen Enerji A.Ş.:** Aydın ili, Didim ilçesi, Saplatan Dağı - Taşlı Tepe - Armutçuk Tepe - Müezzingediği Tepe - Kocasivri Tepe Çatal Tepe mevkiinde
- ***Ayres A.Ş.:** Çanakkale ili, Ayvacık ilçesi, Çınarpınar Köyü- Danakırı mevkiinde
- ***İstanbul Enerji A.Ş.** İstanbul ili, Terkos (Durusu) - Yeniköy - Kazıtepesi mevkiinde ve Rokethane - Tahlisiye Tepe - Darboğaz İskelesi mevkiinde
- ***Kapıdağ A.Ş.:** Rüzgar Enerjisi Santrali Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketine; Balıkesir ili, Erdek ilçesinde, 34,85 MW kurulu gücünde kurmayı planladığı tesis için (proje no: 1532) üretim lisansı verilmesine,
- ***Akenerji A.Ş.** Balıkesir ili, Bandırma ilçesinde
- ***Belen A.Ş.** Hatay ili, Belen ilçesinde,

lu gücü 526 megawat olması planlanan 27 rüzgar enerjisi santralına yönelik lisans başvurusunu reddetti. EPDK, toplam 100 megawat kurulu güçte rüzgar enerjisi santrali kurmayı planlayan 4 şirkete ise yeni lisans verirken, 107 megawat kurulu güçte 7 rüzgar enerjisi santralına yönelik lisans başvurusunu uygun buldu.

Sektör temsilcileri rüzgar enerjisine yönelik yatırımı önündeki idari engellerden şikayet ederken, EPDK'dan lisans almanın zorluğu üzerinde duruyorlar. Rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak üzere çok sayıda başvuru alan Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu aldığı 11 Ocak 2007 tarihli kararları ile rüzgar enerjisi yatırımına yönelmek isteyen 526 megawatlık 27 rüzgar santralına vize vermedi.

Kurum, Türkiye'nin önemli rüzgar potansiyeline sahip Balıkesir, Hatay ve İstanbul'da toplam 100 megawat kurulu güçte kurulması planlanan Rüzgar Enerji Santrali için yeni lisans başvurusuna vize verirken, 107,95 megawat kurulu güçte Muğla, Aydın İzmir gibi rüzgar enerjisi yatırımı potansiyeli bulunan illerde kurulması planlanan rüzgar enerjisi santralının lisans başvurusu uygun buldu. Ayrıca kurul tarafından 526,70 megawat kurulu gücünde kurulması planlanan rüzgar enerjisi santrali lisans başvurusu reddedildi.

EPDK tarafından, 2003 yılından bu yana toplam bin 374 kilovat saat kurulu güçte santrale lisans verilirken, 2 bin 99 kilovat saat kurulu güçte kurulması planlanan lisans ve 4 bin 700 kilovat saat kurulu güçte kurulması planlanan santralın inceleme başvurusu uygun bulundu. Türkiye'nin 2006 yılı sonu itibarıyla 20 megawat kurulu güçte rüzgar enerjisi santrali varken, 2007 yılında bu rakamın 51 megavata çıkması bekleniyor. Rüzgar enerjisinde 2008 yılı hedefi ise 273 megawat kurulu güçte santralın devreye alınması.

Genliğim EGİAD ile geçti.

EGİAD hem çok sesli, hem de tek yürekli; üyeye aldığından çok daha fazlasını verebilen çok özel bir dernektir. 17 Yıllık müthiş gelişmesini gördüğümde 17 yıl sonraki gücünü ben bile tahmin edemiyorum...

Çok özel bir dernek: EGİAD

EGİAD üyesi olarak 17 yılını derneğe adayan ve Fahri Üye sıfatıyla derneğe katkı sağlayan Turgut Ayker, bugüne kadar hayatının her noktasında EGİAD'ın var olduğunu ve olmaya devam edeceğini belirterek, EGİAD ile ilgili düşüncelerini EGİAD YARIN'a açıkladı.

EGİAD'a baktığında derneğin geldiği nokta ile gurur duyduğunu belirten Ayker, derneğin gelecekte hayata geçireceği projelerle daha iyi noktalara gelmesi ile duyacağı gururun kat kat artacağını söyleyerek, Fahri üye olarak artık EGİAD'ı bir evladı gibi gördüğünü anlatıyor.

Tüm üyelerin özverili çalışmaları ile derneğin sağlam bir temel üzerinde inşa edildiği benzetmesini yapan Ayker, "İleride yükselen duvar ile derneğin daha büyük hale getirdiğini göreceğiz.

Bu şartlar altında bir 17 yıl sonrasını hayal edemiyorum. EGİAD'ın yeni projelerini, kente, sosyal hayata ve iş hayatına getirdiği yenilikleri ve katkıları gördükçe daha da gururlanacağım" diyor

17 yıl içinde ve bugün bile Turgut Ayker'in iş hayatının büyük kısmını EGİAD üyeleri ile çeşitli şekillerde ve vesilelerle iş yapmanın oluşturduğuna işaret eden EGİAD Fahri Üyesi Ayker ile gerçekleştirdiğimiz bu keyifli bir sohbeti Yarın okuyucuları ile paylaşıyoruz.

YARIN: EGİAD'a ne zaman üye oldunuz?

AYKER: EGİAD'ın kurucu değil ama ilk üyelerindenim. 94-96 ve 96-98 yılları arasında iki dönem Yönetim Kurulu üyeliği yaptım. Kuruluşundan itibaren gençliğim EGİAD'da geçti. 17 yıllık üyelik sürecim içinde, hayatımın her dakikasını EGİAD var oldu ve her dakikasını var olmaya da devam edecek. Derneğimize genç işadamlarını üye yapma yoluyla kazandırma sorumluluğunu her zaman üzerimde taşıyorum. Bunun yanında derneğin gerçekleştirdiği hem iş amaçlı etkinliklerde hem de arkadaşlarım olan üyeler ile sosyal amaçlı etkinliklere düzenli olarak katılıyorum.

YARIN: EGİAD'ı nasıl tanımlıyorsunuz?

AYKER: EGİAD herkesin söylediği gibi her şeyden önce çok ciddi bir okul. Ama bu okulun öğrencileri kadar öğretmenleri de üyelerinden oluşuyor. Her üye hem derneğe bir şekilde katkı sağlarken aynı zamanda da kendini geliştirme imkanını sağlıyor. İş adamları burada iş ve sosyal çevrelerini geliştirici bir eğitimden geçiyor. Herhangi bir parti tutmayan, siyasi görüşlere saygılı, üyelerin siyasi görüşleri yelpazesinin genişliğine rağmen, nötr kalabilme başarısını gösterebilen bir

sivil toplum kuruluşu. Kamusal baskı amaçlı bir örgüt olma özelliği taşıyor, bu amaçla da birlikte hareket edebilen ve tarafsızlıktan da ödün vermeyen bir dernek olduğunu söyleyebilirim. Derneğimizin amaçları o kadar geniş ki...

Bir yandan üyeler arası dayanışma, iş geliştirme, sosyal birliktelik ve eğitim seminerleri gibi amaçları taşıırken, diğer yanda başta İzmir, Ege olmak üzere Türkiye'nin gelişmesi için çeşitli fikri çalışmaları hazırlıyor veya hazırlanmasına maddi destek oluyor, aynı zamanda kamusal baskı gücünü çok güzel kullanabiliyor. Hatta üyelerinin dışında okuma seferberliğinden, hasta çocuklara, yaşlılara kadar yardımsal faaliyetleri bile amaçları içinde gerçekleştirebiliyor. Bu kadar geniş yelpazedeki amaçlarını gerçekten her bir üyesinin sosyal, ekonomik ve kültürel olarak çok üst seviyede olması sayesinde gerçekleştiriyor. Gençliğin de getirdiği sonsuz girişim isteği, vizyon genişliği ve başarıma - faydalı olma isteği ile üyelerin her birinin sonsuz enerjisine sahip olan derneğimizin gerçekten gelecekteki gücünü bugünden görmemek imkansız...

Bugüne kadar gerçekleştirdiği faaliyetlere baktığımızda, kanunları düzeltmekten tutun, Atatürk ilkelerine ve demokrasiye sonuna kadar bağlı olarak bir çok konuda ortak hareket ederek bir baskı unsuru olmuştur. Neticede de tüm bunların içinde deneyim kazanan, üyelerin hem kişisel hem de iş gelişimlerini arttırıcı fonksiyonlar taşıyor. Bunun yanında, eğitim seminerleri ve Ege toplantıları da iş gelişimlerini arttırmaya yönelik diğer faaliyetler. Bu toplantılarda, günün güncel gelişmelerine göre politikacılar, ekonomistler ve işadamları toplantılara katılarak bilgi paylaşım ortamı yaratılıyor. Bunun yanında danışma kurulumuz var ve çok etkin çalışıyor. Tüm bu aktivitelerdeki yüksek katılım derneğin etkinliğini ve etkisini ortaya koyuyor

YARIN: EĞİAD'ın tüzükte yazılı olmayan yada yönetim kurulu kararı ile değil de üyelerin kendi içindeki sinerjisi ile ortaya çıkmış üyeler arası dayanışma ve benzeri iş birlikleri görüyoruz bunlardan örnek verebilir misiniz?

AYKER: EĞİAD o kadar farklı işlevsel özellikleri var ki. Bunlardan bazılarını örnek vermek gerekirse, EĞİAD iş ve işçi bulma kurumu olarak çalışıyor. Eğer başarılı ve iyi donanımlı bir gencimiz benim şirketime iş başvurusu ile geldiğinde ve eğer benim şirketimde bu pozisyon açık değil ise ben hemen EĞİAD ortak haberleşme grubuna bunun bilgisini geçiyorum. Bu onun için bir referans oluyor. O özgeçmiş iletişim forumuna düştüğünde mutlaka, o gencimizi fark eden bir kurum tarafından işe alınıyor. Çünkü İzmir'in ve Ege'nin en iyi 400 - 500 kuruluşu EĞİAD üyesi. Bunun yanında yeni bir yatırım yada iş olanağını görüp ortaklık ve ortak yatırım düşüncesi var ise, bunu bir arada gerçekleştirmeyi yeğliyor ve ilk teklif ettiğimiz arkadaşlar EĞİAD üyesi arkadaşlar oluyor.

Çünkü onlar ile bir çok konuda çok sık bir araya geldiğimiz için iş yaşamlarını çok iyi bildiğimiz için hızlı ve sağlam ortaklıkları kurmamız kolaylaşıyor.

YARIN: Bu ortaklıklardan birkaç örnek verebilir misiniz?

AYKER: Burada büyük yatırımlar da yapıldı. Biz holding bile kurduk. "GİHAŞ" diye. Ne yazık ki yaşamadı. Çünkü kriz ortamına geldi. Bugün 80 tane genç işadamı yeni bir şirket kurmuşlar. İçinde bir çok üyemiz var. Demek ki bir şeylerin başlangıcı oluyor. Bu etki devam ediyor. EĞİAD öncülüğünde değil de üyelerin danışmasının tetikleyici olduğu, üyelerin ikili üçlü olarak kurduğu bir çok birliktelik var.

Örneğin ben bugün kendi firmalarımın bir çok işini EĞİAD üyelerinin sahip olduğu firmaları ile yapıyorum. Şöyle diyebilirim ki, benim bugün, iş operasyonlarımın büyük kısmını EĞİAD üyeleri ile çeşitli şekillerde ve vesilelerle iş yapmak oluşturuyor. Benim İzmir'de yaptığım iş organizasyonum kısıtlıdır, ağırlıklı olarak, İstanbul'dan Alanya'ya kadar örgüt yapım uzanmasına rağmen, iş hayatımın büyük kısmını EĞİAD üyeleri ile işbirlikleri ve hizmet satın almak şeklinde gerçekleştirerek yapıyorum. Bizim, hukuk müşavirim, gümrük müşavirim, inşaat müşavirim vb hep EĞİAD'lıdır. Aklıma şu an gelmeyen bir çok hizmeti daha bir arada gerçekleştiriyoruz. Burada önemli olan bir şey daha var o da şu, EĞİAD üyeleri İzmir'in zaten en müstesna kuruluşları, doğal olarak en iyisi ile çalışmak isteği nedeniyle EĞİAD kurulmamış olsa yine onlarla çalışırdık. EĞİAD içinde bulunmamız nedeniyle iş ilişkilerinin daha sağlam olması sağlandı artı iş ortaklıklarının

şahsi dostluklara da taşınabilmiş olması önemli bir avantaj olarak da ortaya çıktı.

YARIN: EĞİAD'ın İzmir İş dünyasına katkısı nasıl oldu?

AYKER: EĞİAD'ın kuruluşunun İzmir ve bizler için büyük bir nimet olduğunu düşünüyorum. Biz şanslı bir kesimdik. Bizim gençliğimizde EĞİAD'ın kurulması ve başlaması bizim için büyük bir şans oldu. Diğer bir ifade ile bizden öncekiler şansızdı. Biz kurum içerisinde çeşitli kararlara imza attık çeşitli projeler ürettik. Biz Fahri üyeler olarak artık, EĞİAD'ı evladımız, kardeşimiz gibi görüyoruz. Daha iyi noktalarda gelmesinden gurur duyacağız. EĞİAD ilk kurulduğunda fahri üye olma, gençliğin bittiği dernek üyeliğinin temsili ve gönül bağı olarak devam ettiği yaş 45'ti. Sonra 47'ye çıktı. Bana kalsa 55'e çıksın diyeceğim. (Gülüyor...) Şaka tabii ki bu dediğim. Eğer yaş artar ise bu sefer nesillerin arası açılıyor. 47 ideal bir yaş. Ne olursa olsun 25 yaşında genç ile 50 yaşında birinin aynı amaçları paylaşması çok da mümkün değil. Üyeliğimiz sadece bize değil bizim çocuklarımızı da iş hayatına kazandırmada önemli katkılar koydu. Oğullarımız ve kızlarımız EĞİAD içinde arkadaş çevresi edinerek büyüdü, şirketlerin yönetim noktasına gelerek, bu arkadaşlıkları iş arkadaşlıklarına çevirdi. Bazıları ise kısa zamanda yetişerek EĞİAD'a üye oldu, bayrağı devraldılar, içlerinde yönetime bile gelenler var.

AYKER: EĞİAD bu güne gelirken nasıl bir süreçten geçti? EĞİAD'da demokrasi geleneğinin etkileri nasıl gerçekleşiyor?

Diğer derneklerden farklıyız. EGİAD ilk kurulduğu günlerde imkanları kısıtlıydı. Kendi üyelerine dönük çalışmalar yaptı. Levent Marina'da dernek merkezi yaptı. Ege Toplantılarında politikacıları ve işadamlarını çağırdı. Başarılı eğitimler verildi. EGİAD'ı Türkiye çapında duyurma çalışmaları yaptı. Cumhurbaşkanları ve Başbakanlar ile görüşmeler yapıldı. EGİAD okulu yapıldı, kendi dernek merkezine sahip oldu. Türkiye çağında genç işadamları derneklerine hep örnek ve öncü olurken aynı zamanda bu derneklerin konferansları gibi aynı çatı altında birleşmelerinde öncü ve düzenleyici oldu.

Bölgesel dernek olarak EGİAD isminin çok ciddi bir değeri var. Bugün sadece Türkiye'de değil belki dünyada bile kendi dalımızda sayılı güce sahip derneklerden biri olduk. Bunu sağlayan faktörlerden birinin de derneğimizin üyeleri arası dayanışmaya ve kaliteye sahip olması diye düşünüyorum. Bununla yanında EGİAD başka dernekler federasyonların arasında, her genç üye olmayı bir prestij olarak gördüğü bir yer. Bu özellikleri gökten zembille inmedi. Hepimiz kuruluşundan itibaren herkes özveri ile katkıda bulundu. EGİAD'ın güzel özelliklerinden biri, 2 yılda bir yapılan seçimlerinde gösterilen demokratik duruş. Bir dönem hariç her seferinde yeni başkanlar ve yeni yönetim kurulu üyeleri seçildi.

Genç üyelerimiz (ve zamanında biz de) seçmek, seçilmek, yönetmek, kurum olmak gibi konularda bu sayede tecrübe kazandık. Neyin doğru neyin yanlış olduğunu, seçilmek için ne yapmamız, nasıl davranmamız gerektiğini seçilenlerden öğrenirken, seçilememenin de nedenlerini de kaybeden arkadaşlarımızdan fiilen yaşayarak, görerek öğrendik. Ve aynı zamanda bu seçimler kıran kırana ve çok büyük çekişmeli geçti. Bu da bir demokrasi ve seçim eğitimi aslında. Bu çok çekişmeli geçen seçimlerin ardından, kazananı kaybedeni kol kola girebiliyor. Seçim sonrası çekişmeler ortadan kalktığı için iki yıl boyunca gücünden ve birlikteliğinden birşey kaybetmiyor hatta daha da güçleniyor. Bu nedenledir ki, hiçbir zaman bölünerek içinden başka bir dernek çıkmadı. Bu da üyeler arasında 20-25 yaş farklılığı olmasına rağmen dernek içi uyumu gösteriyor. Hem çok sesli bir dernek hem de tek yürekli bir dernektir. İkisi bir arada olması kolay değil, bunda herkesin katkısı var. Tabii İzmir'in Türkiye'nin en batısında olmasının getirdiği ve İzmir'in kalitesinde bunda büyük bir tesiri vardır.

YARIN: EGİAD'ı gelecekte nerde görmek istersiniz?

AYKER: EGİAD'ın 17 yıllık gelişime baktığımızda gösterdiği büyük başarıyı ve kente ve iş ortamına sağladığı faydaları herkes çok açık ve net olarak görebiliyor. Bir 17 yıl sonrasını hayal edemiyorum. Belki EGİAD Üniversitesi göreceğiz, belki Egiad merkez binası İzmir'in sayılı yapılarından biri olacak, Sağladığı faydaları görünce gurur duyacağız. Şimdi bile İzmir'deki bir genç işadamı, geleceğin bir politikacısı eğer EGİAD üyesi olmamışsa hatta dernek içinde aktif olmamışsa bir şeyler eksik kalmış demektir. Bunu artık sadece üyeler içinde değil, fahri üyeler içinde de görmeliyiz ve bence yakın bir süre sonra fahri üye sayısı arttıkça göreceksiniz çok önemli yerlerdeki egıad'lıların sayısı ve dayanışması bu nicelik artışı ile beraber de artacaktır za-

ten... Ne olursa olsun bu duvarın inşa edilmesine birkaç taş koyduysam, bundan dolayı gurur duyuyorum. Bu duvarın temelden sağlam geldiğini ve daha büyük hale getirdiğini göreceğiz. Biz EGİAD'ı evladımız gibi görüyoruz. Daha iyi noktalarda görülmesinden çok gurur duyacağız. Çünkü gençliğimiz orada geçti. Çok anılarımız var.

"Bugün EGİAD'a üye olmak ciddi bir maddi fedakarlık gerektiriyor. Üstelik bu bedeli sadece EGİAD ismine veriyorsunuz. Az verip hiç bir şey almamak, en değerli gençlik yıllarımızı boşa harcamaktansa, baştan belki çok verip ama karşılığını misli ile almak bir işadamı için doğru bir karardır değil mi? Bu yüzden de EGİAD yönetimleri de EGİAD isminin büyüklüğünü gerçekten devamlı sağlamak ve dünden daha iyi ve başarılı olmak zorunda kalıyorlar, ki bu da çok iyi oluyor!"

fif kalır. Neyse sonunda Seçim yapıldı. Seçim bittiğinde 10 kişilik ekip seçildi. Diğer listeden en yüksek oyu alan arkadaşlar otomatikman o ekibin içine girdi ve iki ekip kaynaşmış oldu.

Dernek merkezimizdeki salon en heyecanlı oy sayımlarından birini yaşarken iki aday grupta daha oylar sayılırken tam bir birliktelik ve heyecan yaşadılar. Çok da güzel oldu. EGİAD'da son derece stresli bir seçim olmasına rağmen, börekli çaylı kahveli, sohbetli ve son derece keyifli unutulmayan bir seçim yaşadık. O seçim ertesinde iki grup birden yemeğe gidildi. O geceki eğlence unutulmazdı. Seçimden sonra kaybeden grupta yönetim kurulu kadar derneğe katkı sağlamada çok aktifti. Bana o günleri hatırlattığınız için teşekkür ederim.

YARIN: EGİAD'ın dış ilişkileri geliştirmek anlamında en önemli bulduğunuz etkinliği nedir?

AYKER: EGİAD faaliyetlerinden benim içinde olarak hatırladığım en önemli olay, EGİAD'ın Yunanistan ile ilişkiler için attığı ilk adım olmuştur. 1990'lı yılların ortasında Yunanistan ile yaşanan sorunların medya ve siyasi partileri tarafından körüklediği yıllardı. Buna rağmen EGİAD Mıdilli, Atina, Sakız vb şehirlerde düzenlenen forumlara ve organizasyonlara katıldı. Giderken tek gidilmedi, siyasetçi, bürokrat, dış işleri bakanlığından yetkililer katıldı.

"Türkiye'nin en batısında yaşıyoruz. Batımızda Berlin duvarı gibi bir duvar olmasını istemiyoruz" yönetimin o yıllardaki düşüncesi yola çıkıldı. Çünkü, Ege Denizi dediğiniz yer, bir avuç deniz ve onun ardında Yunanistan var. O da bizim komşumuz, bu ülke ile ticari, kültürel, sosyal anlamda ilişki içinde olmamızın, İzmir'in de değerini arttıracaklarını biliyoruz. Bugün Ege Denizini paylaşan önemli üç tane şehir var, Atina, Selanik ve İzmir. Doğu yakası tamamen İzmir demektir. Neden dünyanın en güzel ticaret ve turizm merkezi olan bu Ege Denizinin potansiyelinden İzmir yararlanmasın. Bunların yolunu açtık. Şu an İzmir Ticaret Odası devam ettiriyor. İki ülke arasında festivaller düzenleniyor.

Hedeflerinize
Ulaşmaya
Hazırsınız...

ancak bir eksiğiniz var!

Günümüzün rekabetçi ortamında, rakiplerinizden geride kalmamanız için şirketinize ait bilişim stratejisini oluşturuyor, bilişim yatırımlarınızdan maksimum verim alabilmemiz için eğitim, danışmanlık ve proje hizmetleri veriyoruz.

İ-akademi'nin
Bilişim Teknolojileri Eğitimleri
İle Mutlaka Tanışın

Hemen Arayın

(232) 464 09 24

www.iakademi.com

 akademi

Cumhuriyet Bulvarı No:212/A Alsancak / İZMİR
Tel: (0232) 464 09 24 - Faks: (0232) 465 26 29
E-mail: info@iakademi.com Web: www.iakademi.com

Microsoft
CERTIFIED
Partner

Learning Solutions

ORACLE APPROVED
EDUCATION
PROVIDER

ECDL
European Computer
Driving Licence

THOMSON
PROMETRIC

ETS AUTHORIZED
TOEFL® iBT CENTER

Yabancı Damat dizisi bile. Geçen gün Yunanistan'daydım ve dükkanlardaki TV'lerde bile herkes keyif ve neşe ile diziyi izliyordu.

Belki bu konuda EĞİAD'ın bugün daha çok şeyler yapması gerektiğini düşünüyorum. İnsanın yüzyıl düşünsek aklımıza gelmezdi ama tüm olumsuzluklara rağmen bugün Almanya ve Fransa'nın Türkiye karşısındaki olumsuz tavrını düzeltebilecek bize en yakın, bizi en iyi tanıyan ve istekli ülkelerden biri Yunanistan'dır. Nasıl biz batımızda Berlin Duvarı gibi bir engel istemiyor isek Yunanistan da doğusunda aynı şeyi hiç istemiyor. Yunanca da doğu kelimesinin Anatolia olduğunu biliyormuydunuz? Onlarda birliktelik ve güven ortamını en az bizim kadar arzu ediyorlar. Ama sorunlarımızı gerçekçi bakış ve iki taraftaki ve hatta AB içindeki Türkiye karşıtı politikacılar yüzünden biz bize çözemiyoruz. Bu durumda da yapılması gereken en önemli şey karşılıklı ilişkilerin, her açıdan sonuna kadar artması ve duygularımızı karşılıklı olarak gerçekten iyi anlayabilmekten geçiyor.

Düşünün, tam 150 kişi ilişkilerin sıfıra yakın olduğu bu dönemde, Sakız adasına gittik. İzmir'i, Türkiye'yi temsil ettik Yunanistan işadamlarından sonra ve bir de tesadüfen bir köy düğününe bile katılarak, Yunan halkı ile bütünleştik... Yunanistan'a giderken inanın, o günün şartlarında çekince duyan bir çok arkadaşımız vardı. Yunanistan'da geçirilen 2-3 günün sonunda ise çekince duyanların hepsi de, ne kadar yanıldıklarını gördüler. Ziyaret bitiminde liman boyunca adalılar bize eşlik etti, el salladılar, sevgilerini gösterdiler. Hatta bizi Türk bayrağını sallayarak yolcu ettiler. Bunun ardından, bir çok üyemiz Yunanistan ile ortaklıklarını kurdu ve ardından genişlettiğini de görüyoruz. Bu mutlaka EĞİAD öncülüğünde devam etmeli ve sosyal, ekonomik ve siyasi yönde iki taraf genç işadamları şimdiden bir birliktelik, sağlam birçok köprü oluşturmali...

YARIN: EĞİAD'a yeni üyelikler hakkında ne düşünüyorsunuz?

AYKER: Kuruluştan itibaren sürdürülen özverili çalışmalar ile birlikte EĞİAD, bugünkü sağlam temellerine oturdu. Bugün 500 üyeye ulaştık. Kurulduğumuz zaman 500 üye değildik tabii ki. Temelden sağlam kurduk ve sektöründe konusunda kuvvetli vizyonu olan arkadaşları mutlaka derneğimize kazandırdık. Üyelik aşamasında arkadaşları aktif olmaya teşvik ettik. Bugün EĞİAD başkanları genç kuşağı temsil ediyor. Bu da, sonradan gelen üyelerin, dernekle kaynaşmasının ve bütünleşmenin sağlandığının göstergesidir. EĞİAD kurulduğunda şimdiki başkan veya yöneticilerimizin belki bazıları daha delikanlı belki de çocuktuk. Kaldı ki Bu derneğin aktif olması derneği sahiplenme ile mümkün. Sahiplenme ile birliktelik ile olur. Birlikteliği sağlamak ise zordur. Bazı şeyler kolay gibi gözüküyor ama sıkıntılar çekiliyor. Ama şunu rahatlıkla söylebilirim. Bugün EĞİAD'a üye olmak ciddi bir maddi fedakarlık gerektiriyor. Üstelik bu bedeli sadece EĞİAD ismine veriyorsunuz, karşılığında bir mülk veya hisse senedi almıyorsunuz. Ancak diğer yandan da dernek aldığı bu giriş ve aidat bedellerinin kat ve kat fazlasını geri kazandırıyor. Az verip hiç bir şey almamak, en değerli gençlik yıllarımızı boşa harcamaktansa, baştan belki çok verip ama karşılığını misli ile almak bir işadamı için doğru bir karardır değil mi? Bu yüzden de EĞİAD yönetimleri de EĞİAD isminin büyüklüğünü gerçekten devamlı sağlamak ve dünden daha iyi ve başarılı olmak zorunda kalıyorlar, ki bu da çok iyi oluyor!

YARIN: EĞİAD'ı teslim alan Genç EĞİAD üyelerinin bu tavsiyeleriniz nelerdir?

AYKER: EĞİAD'a üye olan gençler, aslında genellikle birkaç yıldır iş hayatında bulunuyor. Okul hayatını yeni bitirmiş askerliğini yeni yapmış gençlerimiz... Yepyeni vizyonlara sahip çok çalışkan, kaliteli ve iyi eğitime sahipler...

Fakat EĞİAD'a geldiklerinde daha çok gençler ve Egiad ruhunu iyi anlayabilmeleri gerektiğini baştan kabul etmeleri lazım. Bir çok gencimiz EĞİAD'a geldikten sonra evlenebiliyorlar. Bu EĞİAD'da sadece iş amaçlı değil, sosyal amaçlı entegrasyonu da beraberinde getiriyor. EĞİAD üyeleri eşleri ile beraber var oluyor. Buradaki üyelerin çocukları çok çeşitli yaş dönemlerindedir, bebekten 15 yaşa kadar bulmak mümkün. İş hayatları kadar çocuklarına, eşlerine ve hobilerine değer vermeleri gerekiyor. Hayatı ve EĞİAD'ı sırf iş odaklı olarak yaşamamak gerekiyor. Bunu bir uyum içinde götürebilmeleri gerekiyor.

EĞİAD üyelerinin çocuklarının dahi iyi yetiştirilmesi önemli çünkü bu çocukların bazıları, ileride belki EĞİAD'ı belki de ülkeyi yönetecek. EĞİAD'ın içinde tüm üyelerin yeteneklerini geliştirerek kendilerinden öncekilerin deneyimleri kopyalamalarını ve bunları geliştirerek daha iyi yerlere taşımalarını diliyoruz. Yeni gelen üyeler, dernek vizyonunu daha da geliştirmek ile mükellefler. Fahri üye olarak tavsiye EĞİAD çok amaçlı kullanılmalı, aile, iş, çocuk, sosyal yaşam, hobi artı siyasi baskı gücü olarak çok yönlü olmalı. Tüm bu amaçların sinerjisi de İzmir ve Türkiye'nin gelişmesi, kalkınması yönünde kullanılmalı. EĞİAD'ın başarısı için bunlar çok önemli faktörler.

YARIN: İş hayatına nasıl başladınız ve ekonomik gelişmeler çerçevesinde yeni kuşağın önü açık mı?

AYKER: Yaz dönemleri kendi veya staj amaçlı çalışmalarını ki bunların içinde İstanbul'da şekerleme fabrikasından, Altinyunus'ta tenis hocalığına kadar değişik işler bile vardı. İş hayatına kendi aile işimizde ücretli eleman olarak 1976 yılında başladım. Bugün iş hayatında 30 yıllık bir deneyimim var. Türkiye 1976'dan bence 2003 yılına kadar krizleri, terörü, korumalı ekonomiyi vs. yaşadı. Yani şanssız bir dönem yaşadık. Yatırım için kendi öz kaynaklarımızı kullanmak durumunda kaldık. Yatırım kredisi zaten yoktu veya olanında da faizleri altından kalkılamayacak boyuttaydı. Ama bugün ekonomide yatırım ortamının gelişmiş Batı ülkesi standartlarına yaklaştığını görüyoruz. Bugün gençler öz sermayesine, dış sermaye ve fonları da katarak yatırım yapabilme ortamını elde etmeye başlıyor. Bu da iş kurma yada geliştirme fikrinizi hayata geçirmek için daha şanslı bir ortama sahip olmak demek. Bu gençler için önemli bir fırsattır. Bunun değerlendirilmeleri gerekiyor. Eskiden şansa ihtiyacımız vardı. Öz kaynaklarımız var ise onu tamamen kullanmamız gerekiyordu.. Bugün kendini iyi yetiştirmiş düzgün gençler için küçük bir iş kurup onu hızlı büyütme sansı var.

www.peugeot.com.tr

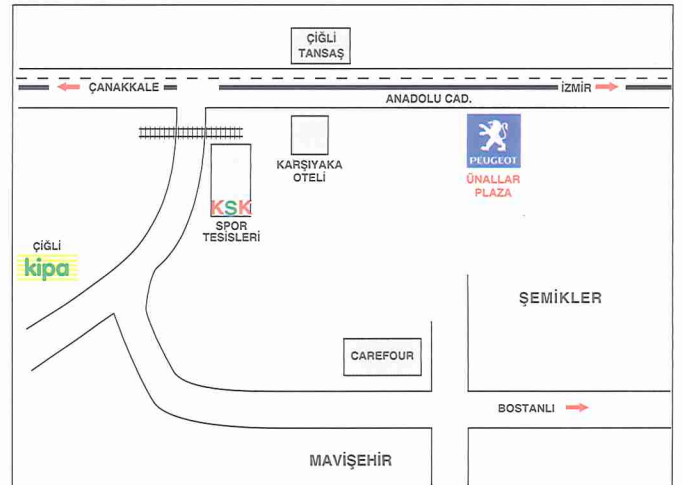
PEUGEOT
SSISTANCE
(0212) 292 26 26

Satış, servis ve yedek parça hizmetleri ÜNALLAR'da tek bir noktada sunuluyor. Profesyonel kadrosu, eksiksiz teknik donanım, her zamanki üstün Peugeot kalitesi ve güvencesiyle ÜNALLAR, tüm Peugeot kullanıcılarına kusursuz hizmet sunuyor.

OTOMOBİL HER ZAMAN BÖYLE KEYİF VERMELİ.

Herşey daha iyi hizmet için...

ÜNALLAR

Plaza: Anadolu Cad. No:679 Şemikler/Karşıyaka-İzmir
Tel: (0232) 330 30 38

Showroom: Gaziler Cad. No: 287 Yenişehir-İzmir
Tel: (0232) 449 85 50

Öğr. Gör. Ulaş ÇAKAR
Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi
ulas.cakar@deu.edu.tr

Kaybetmekten kaçmaya odaklanmak...

İnsanların kararlarında neden rasyonel davranmadığı durumlara önceki sayılarda değinmiştik. Bizle yapımız itibariyle her zaman klasik iktisadi kuramın ifade ettiği tarzda akılcı şekilde kararlar verebilme becerisine sahip varlıklar değiliz. Bu yüzden yatırımcıların da karar verirken rasyonelliği göz ardı ettikleri görülebilmektedir (Durukan, 1999, Durukan & Çakar, 2006). Çünkü yaşadığımız süre boyunca çeşitli görüş ve inançlar, kendimize göre topladığımız bilgiler ve duygularımızın etkilerinde de kalırız. Rasyonel tarzda karar verebilmek ancak bu tür değişkenlerin olduğunu farkederek onlara yönelik önlemler almamızla mümkün olabilmektedir. Bu sayıda kişilerin rasyonel karar verme süreçlerini derinden etkileyerek zarar veren bir eğilim olan kaybetmekten kaçmaya odaklanmaya değineceğim. Kavramı daha iyi anlamak için basit bir örnekle başlayalım;

■ Size önemli bir maç için bedava bir bilet verildiğini düşünün. Siz tam maça gideceksen, oluşan ani bir kar fırtınası stadyuma gidişi tehlikeli hale getirirse, gider misiniz?

■ Verdiğini kararı bu önemli maç için gereken bileti bedava değil, hatırı sayılır bir fiyata aldığınızı düşünerek tekrar değerlendirin.

Thaler'e göre (Belsky & Kim, 1995) insanların çoğunluğu eğer bilet için para verdilerse kar fırtınasını riske etmeye daha eğilimli olacaktır. Verilen kararın temel unsurunun bileti kullanmak ya kullanmamak olduğu düşünülürse, biletin bedava olmasının ya da satın alınmasının bu derece büyük bir etkiye sahip olmaması gerekmektedir. Bunun böyle olmasına sebep olan kişilerin sahip olduğu kayıpların verecekleri zararlardan edindikleri kazançların yararlarından daha çok etkilenmelerine de yol açan kayıplardan kaçmaya odaklanma eğilimidir. Kişiler para kaybettiklerinde aynı ederde para kazanmalarına kıyasla çok daha yüksek bir duygusal yoğunluk yaşamaktadırlar. Kişiler işin ucunda kayıp olduğunu düşündüğü vakalarda mevcut durumu korumayı tercih edebilmektedirler (Godoi vd., 2005). Bu durum finans yazınında görülen batık maliyetlerin rasyonel şekilde değerlendirilmesi olgusuna ket vurmaktadır. Kişi kayıpları arttıkça da bu batık maliyet büyümekte ve kişiyi kurtulmadığı bir dehşet döngüsüne sokmaktadır. İşin paradoksal yanı şudur ki; kişi bunu yaparken kayıplardan olan

korkusunun kontrolü altındadır. Bu duygunun altında kişinin kendisini verdiği yatırım kararına adanmış olması, gurur ve pişmanlıktan kaçınmak gibi önemli psikolojik unsurlar göze çarpmaktadır. Kişiler kayıpları arttıkça bir yandan o projeye ya da faaliyete kendini daha çok adamaktadırlar. Bu yüzden durumu yalnızca basit bir rasyonel bir kendi kendini kandırma olarak nitelendiremeyiz. Duygusal açıdan sahip olduğumuz baskı kaçınma eğilimimiz güçlendirmektedir. Örneğin;

■ Sinemaya gittiğinizde, izlediğiniz film size göre çok kötü olduğu bir durumu düşünün. Hemen mi çıktınız yoksa izlemeye devam mı ettiniz?

■ Çıkmadan önce duyduğunuz tereddütler ve izlemeye devam etmesine yol açan sebepler nelerdi?

Bu noktada, kişinin çok kötü bulduğu bir filmde çıkmasını geciktiren ya da kimi durumlarda tümüyle engellenen unsur hatalı bir karar vermiş olmanın ortaya çıkmasına yönelik kişisel ve sosyal baskıdır. Kişinin erkenden çıkması çevredeki insanlara verilen yanlış kararı ilan edecektir. Daha da ilginç çevredeki kişileri tanımıyor olmak hafifletici bir his yaratmamaktadır. Kişi böyle bir durumda filmi izleyerek ne kadar kötü olduğunu anlamaya çalışabilmekte ya da kendince filmin kötülüğüyle eğlenmeye çalışmaktadır. (http://en.wikipedia.org/wiki/Sunk_cos) Görüntülenme

Tarihi 30 Mart 2007). Bu da bir tecrübe diyerek yola devam etmek sıkça görülebilecek bir unsurdur. Bu davranışları bütüncül olarak etkileyen unsur kişinin sinemaya girmek için yanlış bir karar vermesi ve bu kararı bileti satın alarak pekiştirmesidir.

Duyulacak olan kayıp ve pişmanlık daha geniş zamana yayıldığı durumda ise kişiler kayıpların vereceği bu duygusal baskıyla karşılaşmaktansa kaybedilmiş olduğu açıkça belli olan durumlarda bile hala direnmektedirler. Bu yaklaşım başta toplumsal olarak da olumlu olarak görülen bir tür sebat gösterme eğilimi olarak görünse de zamanla bir tür kumarbaz direnciyle desteklenen ve çırpındıkça daha çok batmaya yol açan bir batağa dönüşebilmektedir. Gerçekleştirilen faaliyetlerin zararlı sonuçlanması insan psikolojisinde zor kabul edilen bir durumdur. Kişi yaptığı yatırımdan para kazanma ümidinden vazgeçmek istemez ya da çıkmadan önce kazanmaları gerektiğini düşünürler, bu da telafi etme hastalığına saplanarak kişinin rasyonel olandan daha fazla direnmesi sonucunu doğurmaktadır (Döm, 2003). Kayıba karşı duyulan bu büyük hassasiyet aslında insanın doğal bir korkusunda yatmaktadır. Kayıplar bizim varoluşumuza yönelik bir tehdit olarak algıladığımız unsurlar olarak yalnızca rasyonel değerlendirmelerle irdelenmezler. Aynı zamanda içgüdüsel anlamda bize bir korku bilincimizi ve özellikle bilinç altımızı etkilememektedir (Godoi vd, 2005). Bu noktada nasıl korku bir noktadan sonra kişiyi felç edip hareketsiz kılıyorsa kayba duyulan korku bizleri aynı derecede mevcut durumu itmeye yarı bilinçsiz bir şekilde itmektedir. Bu yüzden insanlar iş dünyasında da yaptıkları işlerle ilgili olumsuz geri bildirimler alsalar da kolay vazgeçmektedirler. Hatta bu projelerin devam ettirilmesi ve hatta projeye artan bir bağlılığın gözlenmesi söz konusu olmaktadır. Bu durum "artan bağlılık" olarak adlandırılmaktadır. İş ortamlarının büyük bir bölümünde bu tür, bir türlü bitmeyen projeler sü-rüncemede kalmış projeler görülebilmektedir.

Beyinsel olarak kayıplardan kaçınmaya duyduğumuz bu eğilim kişinin kararlarını daha dar şekillerde çerçevelediği ve sürekli olarak kontrol ettiği durumlarda ise daha da ciddileşerek kişide miyopça bir şekilde kayıplardan kaçınmaya çalışma eğilimini doğurabilmektedir. (Thaler & Tversky, 1997). Böyle bir durumda kişi mevcut durumu sağlıklı olarak algılayamamanın da ötesinde uzağı görmeden yalnızca yakına odaklanarak kararlar verir. Örneğin böyle bir durumda hisse senedi sahibi olan bir kişi bu hissedeki günlük dalgalanmalardan daha fazla etkilenmeye başlayacaktır, aynı şekilde yatırım yapan bir kişi yatırım yaptığı alana dair kendine özgü çerçevelediği göstergeleri çok sık kontrol ederek kısa vadeli dalgalanmalardan daha çok etkilenecektir. Bir bakıma kendine özgü bir yaklaşımla yarattığı korkuya dayalı değerlendirmelerin hayatını daha çok belirlediği kısır bir döngüye düşecektir.

Bu süreçlerdeki duygusal baskıyı en çok arttıran unsur pişmanlığın vereceği acı hissidir. Bu hissin yarattığı baskı kaybetmek sonucu karşılaşılan maddi kaybın da ötesinde acı çekmememize yol açmaktadır. Yoğun olarak hissedildiğinde pişmanlık ve yenilme hisleri pek çok zaman vücudun sanki fiziksel bir acı çekmişcesine acı hissetmesine yol açabildiği görülmektedir. Bu tür temel bir acı duyulsa da hislerimizin yapısında ilginç bir nokta da göze çarpmaktadır. Kararın yapısına dair de duygusal yükler farklı olabilmektedir. Örneğin;

■ Şu an aklınıza geldiğinde pişmanlık hissettiğiniz finansal kararlarınızı düşünün. Verdiğiniz bu kararlarda birşey yapıp başarısız olduğunuz durumlarda mı, yoksa bir şey yapmadığınız ve başarısız olduğunuz durumlardan daha çok pişmanlık duymaktasınız? (Kahneman & Riepe, 1998)

İnsanların büyük bir çoğunluğu yaptıkları şeylerden yapamadıkları şeylere kıyasla daha çok pişmanlık duymakta-

dır. Bununla beraber istisnalar da görülmektedir. Bu istisnalar da başka bir değerlendirmeyi gerektiren unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapamadıkları şeylere daha çok pişmanlık duyan kişiler yaptıkları şeylerin başarısız olmasına pişmanlık duyan kişilere göre daha fazla risk alma eğilimi göstermektedirler.

Kişinin kendisinde ne gibi bir eğilim bulunduğunu farketmesi kendisini kontrol etmesi gerekebilecek özellikleri tanımlaması için gereklidir. Aksi takdirde kişinin eğiliminden dolayı yaptığı hareketleri akılcı hareketler yaptığını düşünerek gözden kaçırmaya mümkündür. Kişiler böyle durumlarda mevcut şartları değiştirecek kararları almaktan kaçınmakta, yeni bilgi belediklerini savunmakta ve o yeni bilgiler geldiğinde bile kararlarını pek değiştirmeyerek bekleme-ye devam edebilmektedir (Mayes, 2002). Yani kişinin kendi kendine akılcı bir olgu haline getirdiği bir tür düşünsel felç durumu meydana gelmektedir. Kişinin kararını değiştirip kendi kayıplardan kurtulmaya çalışması durumu yapılan hatayı kesin ve değişmez bir halde kabul edilmesini doğuracağı için bu felçi güçlendiren bir düşünsel korku yaratmaktadır.

Sonuçta, daha önce de ifade edildiği gibi insan yalnız akılcı bir makine olarak yaşamamaktadır. Bizler, kayıplardan kaçmaya odaklanmışken zihinsel ve duygusal hatalar yapabilmeye yönelik kararlar verebilmekteyiz. İşin daha kötü yanı bu sorunların için düşüldüğünde, kişi bir bataklığa düşmüşçesine çırpınıyor olduğunda dolayı gitgide sorunun daha derinlerine gömülmektedir. Bu noktada yapılması gereken mevcut durumun serin kanlı bir değerlendirilmesidir. Ama malum bir bataklık içindeyken kişi serin kanlı düşünemeyeceği gibi böyle bir durumda da serin kanlılık pek görülmez. Bu noktada kişinin yapabileceği en iyi şey içine düştüğü durumda ayak diremesinin tam olarak neden olduğu irdelemektir. Sebebin gerçek bir gereklilik mi yoksa kaybetmekten duyulan bir korku olup olmadığını takdir etmek gerekmektedir. Bunun da yolu her insanın yukarıda ifade edilen hataları yapabilmeye eğilimine sahip olduklarını kabul ederek bunları yapıp yapmadığını değerlendirmeye çalışmasında geçer. Bu sayede sağlanacak olan farkındalık kişiyi içinde düştüğü kısır döngüden kurtarabilecek önemli bir araç olabilir.

KAYNAKÇA

- Belsky, G. Kim, J. (1995) Why Smart People Make Major Money Mistakes? Money. 24(7).
- Döm, S. (2003) Yatırımcı Psikolojisi. İMKB Üzerine Ampirik Bir Çalışma. Değişim Yayınları: İstanbul.
- Durukan, M. B. (1999) Bireysel Yatırımcı Davranışına Alternatif Bir Yaklaşım: Bekleyiş Kuramı. İktisat, İşletme ve Finans. Ağustos.
- Durukan, M.B., Çakar, U. (2006) Başarısız Projelere Artan Bağlılık. İzmir Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası-Dayanışma. 94. syf. 24-36.
- Godoi, C.K., Marcon, R., DaSilva, A.B., (2005) Loss Aversion: A Qualitative Study in Behavioural Finance. Managerial Finance. 31 (4). Syf. 46-56.
- Kahneman, D., Riepe, M.W. (1998) Aspects of Investor Psychology. Journal of Portfolio Management. 24(4).
- Mayes, R. (2002) The Psychology Behind Evaluating Risks. PB Network. January.
- Thaler, R.H., Tversky, A. (1997) The Effect of Myopia and Loss Aversion on Risk Taking: An Experimental Test. Quarterly Journal of Economics. 112(2).

Berat ÖSEN, babasının "emanet" dediği CMS'yi koruyor.

Dünya yollarında 24.5 milyon araçta **CMS** dönüyor....

CMS, Bursa'da dededen kalma evin 15 bin liraya satılmasıyla başlayan bir başarı hikayesi... Türkiye'de alüminyum döküm konusunda duayen Tonguç Ösen ile başlayan bu öykü, bugün 2. kuşak yöneticileriyle Avrupa pazarında 5 büyük üretici firma arasına giren firmanın hikayesi haline geldi.

Alüminyum dökümden Atatürk büstü ve küçük el aletlerinin üretimine yola çıkan CMS, artık dünyadaki 24.5 milyon araçta bulunan jantıyla pazarda sözsahibi...

CMS'nin ikinci kuşak yöneticilerinden CMS Jant ve Makina Sanayi A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Berat Ösen, halka

ÖSEN: Rahmetli Tonguç Ösen, babasından kalma Bursa'daki evin satışından gelen para ile Cevher ismiyle iş hayatına atılıyor. O dönemde Tonguç Ösen ve Hüseyin Özyavuz birlikte yol alıyorlar. CMS ise 1980 yılında kuruluyor. 1983 yılında da faaliyete geçiyor. O dönemden bu yana da alüminyum jant işinde üretim yapılıyor.

YARIN: İlk üretim alanı alüminyum jant mıydı?

ÖSEN: Aslında alüminyum motor parçaları ile işe başlanmış. Tonguç Bey, Türkiye'de alüminyum döküm konusunda duayen isimlerden birisi idi. Alüminyum dökümden

İlk kurulduğunda yaklaşık 4 bin 500 metrekare kapalı alanda üretime başlanıyor.

Bugün ise 30 bin metrekare kapalı alanda üretim yapıyoruz.

İlk 30 bin adet üretim ile başlanıyor.

2007 yılı itibariyle 4.2 milyon adetlik kurulu kapasiteye ulaştık.

2007 yılı satışımız ise 3,9 milyon adet olacak.

Avrupa'daki

ilk 5 jant üreticisi arasına giriyoruz.

açılma konusunun 2 yıldır şirket gündeminde olduğunu belirterek, "Piyasalardaki belirsizliğin ortadan kalkmasını bekliyoruz. Bu kararları aile meclisinin de onaylaması gerekiyor. Halka açılmak yada stratejik bir ortaklık... Aynı ağırlıkta iki konu. Olabildiğince dikkatli ve seçici davranarak yol alacağız. Çünkü alınan kararlar, şirketin gelecek 10-20 yılını etkileyecek stratejik kararlar" diyor.

CMS'nin kurumsal yapısına paralel olarak aile anayasasının olduğunu belirten Berat Ösen, 2 kuşağın Tonguç Ösen'in "Başarının formülü dünyayı sürekli izleyen, yeniliklere açık, kurumsal yönetime inanan, başarı ve planlama odaklı, yenilikçi ve sosyal sorumluluk" ilkelere özenle uyguladığını söylüyor. CMS'yi emanet olarak kabul ettiklerini vurgulayan Ösen, "Babam 'Bu şirket kimsenin malı değil, bu şirket ve fabrika ülkenin malıdır. Dolayısıyla bu malı koruyacaksınız" derdi. Kendi çıkarlarından çok CMS'yi milli servet olarak görüp, millete emanet ediyordu. Biz emaneti koruyoruz" diyor. Ösen ile CMS'nin başarı öyküsü, sektöre yönelik yeni yatırım kararları ve otomotiv yan sanayinin geleceği üzerine konuştuk.

YARIN: CMS'nin öyküsü Bursa'da olan dededen kalma evin 15 bin liraya satılması ve sonrasında 80 metrekare alanda başlayan bir üretim ile başlıyor. Bu süreci sizden dinleyebilir miyiz?

Atatürk büstleri, küçük el aletleri üretilmiş. Bunlara paralel olarak otomotiv alanında üretime başlanmış. Bu süreç, Türkiye'nin sanayileşme dönemine denk geliyor. O dönemde başlayan sanayicilik ve girişimcilik ruhu ile bu noktaya gelinmiş.

YARIN: Tonguç Bey, neden özellikle bu alanda üretim yapmayı tercih etmiş?

ÖSEN: 25 yıl önce Türkiye'de yerli üretilen alüminyum jant yoktu. O zamanlar Tofaş, Ford, Renault ve Anadolu ile kamyon üreticileri vardı. Bu araçlarda alüminyum jant kullanılmıyordu. İthalatı da yapılmıyordu. Çünkü çok pahalıya geliyordu. Saç dediğimiz standart jantlar kullanılıyordu. Tonguç Bey, otomotiv üreticileri ile görüşüyor ve ona "Üretirsiniz, bizde bu jantı kullanırız" diyorlar. O dönemde İtalya ve Almanya'dan getirttiği makinelerle işe başlıyor.

İlk olarak Pınarbaşı'ndaki tesislerde üretime başlanıyor. Bu fabrikanın arazisini İşbankası'ndan satın alınıyor.

Kurulduğunda yaklaşık 4 bin 500 metrekare kapalı alanda üretime başlanıyor. Bugün ise 30 bin metrekare kapalı alanda üretim yapıyoruz. İlk 30 bin adet üretim ile başlanıyor. 2007 yılı itibariyle 4.2 milyon adetlik kurulu kapasiteye ulaştık. 2007 yılı satışımız ise 3,9 milyon adet olacak. Avrupa'daki ilk 5 jant üreticisi arasına giriyoruz. Şirket olarak başarılı bir noktaya geldi.

YARIN: Tonguç Bey, tek bir alanda en iyisi olmayı hedeflemiş ve yol almış. 2. kuşak yönetimin hedefi de bu yönde mi?

ÖSEN: Tonguç Bey son dönemlerinde otomotiv sektöründe kalmak kaydıyla alternatif iş alanlarına yönelik araştırmalar yapıyordu. Kendi araştırma ekibi vardı. Farklı ürünler üretmek ve bunun ticaretini yapmak gibi yatay büyüme stratejisi var.

YARIN: Bu konuda örnek verebilir misiniz?

ÖSEN: Yabancı yatırımcılarla görüşmelerimiz sürüyor. Otomotiv yan sanayinde gene alüminyum dökümden otomotiv sanayine komponent üretimi ile ilgili görüşmelerimiz devam ediyor. Yabancı şirketler özellikle otomotiv sektörüne sıcak bakıyorlar. Bu ülkede yatırım yapmaya istekliler ve ortak arıyorlar. Sanayi Türkiye’de büyüyor, kapasiteler artıyor ama diğer taraftan Türkiye’deki otomotiv satışlarında azalma var. Ortalama yüzde 20’lik bir azalma var.

YARIN: Tonguç Bey ile dirsek teması çalıştınız. Onun hangi çalışma prensiplerini ilke edindiniz?

ÖSEN: Çok çalışkan birisi idi. Sağlığını da bu nedenle kaybetti. Haftasonu bile çalışırdı. Çalışkan olmayı öğrendik. “Bu şirket kimsenin malı değil, bu şirket ve fabrika ülkenin malıdır. Dolayısıyla bu malı koruyacaksınız” derdi. Kendi çıkarlarından çok CMS’yi milli servet olarak görüp millete emanet ediyordu. Biz emaneti koruyoruz. Tonguç Bey, kurumsallaşma ilkelerine inanıyordu. Bu ilkelere de sadık kalmış biriydi. Bir şirketin sistemi olması gerektiğine inanıyordu. Bu sisteminde insanlarla yönetildiği bilinci ile hareket ediyordu. Bizim için büyük şanstı. Kurumsallaşarak, yetki sorumluluk çizelgelerini netleştirerek ilerliyoruz. 1300 kişiyiz. Bu bilinci onlara yaymak için çaba harcıyoruz.

YARIN: Bir aile anayasası oluşturmak mı yoksa profesyonel bir kurumsallaşmayı mı tercih ediyorsunuz?

ÖSEN: Aile anayasamız ve meclisimiz var. Onların hangi yetki ve hangi parametrelere göre işte yer alacakları belirlenmiştir.

YARIN: Aile anayasasını Tonguç Bey hayatta iken mi oluşturduunuz?

ÖSEN: Tonguç Bey’in talimatı ile bu anayasa oluşturuldu. Kurucu başkanımızın böyle bir misyonunun olması bizim için önemli. Buranın yönetim kurulu başkanlığının bir sistem ile olduğunu ve bir akışa göre tespit edildiği aile anayasası belirliyor. CMS’ye özel değil global şirketlerde de uygulanan bir sistemdir. Olması gerekeni uyguluyoruz. Aile meclisi yönetim kurulu başkanını seçiyor. Aile meclisi yönetim kurulu başkanının performansını denetliyor. Bu çok net. Aile meclisinin danışmanları vardır. Birilerinin başkanı denetlemesi gerekiyor. Patron şirketi kimliğinden sıyrılıp, kurumsallaşmış ve sistemleri olan bir yapı oluşturmaya çalışıyoruz. Bugün şirketin hisselerinin yüzde 100 Ösen Ailesi’ne aittir. Bu böylede devam edebilir, halka da açılabilir. Önemli olan şirketin dengeleri ve CMS isminin ve faaliyetlerinin sağlıklı şekilde sürdürülmesi.

YARIN: Halka açılmayı düşünüyor musunuz?

ÖSEN: Bu konu 2 yıldır gündemimizde. Uygun bir ortamı bekliyoruz. Piyasalardaki belirsizliğin ortadan kalkmasını bekliyoruz. Bu kararları aile meclisinin de onaylaması gerekiyor. Halka açılmak yada stratejik bir ortaklık... Aynı ağırlıkta iki konu. Olabildiğince dikkatli ve seçici davranarak yol alacağız. Çünkü alınan kararlar, şirketin gelecek 10-20 yılını etkileyecek stratejik kararlardır.

YARIN: CMS’nin başarı formülünü Rahmetli Tonguç Ösen, “Başarının formülünü dünyayı sürekli izleyen, yeniliklere açık, kurumsal yönetime inanan, başarı ve planlama odaklı, yenilikçi ve sosyal sorumluluk” olarak anlatmış kendisi ile yapılan bir röportajda. Siz yeni kuşak olarak buna neleri eklediniz?

ÖSEN: Birşey eklemedik. Çünkü 11 tane ilkesi var. Belirttiğiniz bu söyleminin özeti aslında. Bunları sürdürülebilir olmak çok önemli. Tonguç Bey insan kaynağına önem verirdi. Dünyanın en güzel sistemini kurun, bunu kullanabilecek insan yoksa hiçbir anlamı yok. İnsan kaynağı en önemlisi. Otomasyon teknolojileri ile ilgili yatırımlar planlıyoruz. Çiğli’deki fabrikada ilk adımlarını attık. Otomasyondan kastettiğim, daha çok üretim aşamasını robotize etmek. Üretim proseslerimizi, hatlarımızı otomotize ederek, daha az insan hatası ile yol almak istiyoruz. Böylece kalite ve verimliliği arttıracacağız. Son dönemde bu konuda etkin uğraşıyoruz. Zaten arayışlarımızı Türkiye ile sınırlı tutmuyoruz. Otomotiv konusunda dünyanın kalbi Almanya’da atıyor. Alman, Fransız ve Türk mühendislerle çalışmalıyız. Doğru insanlarla çalışmak için çaba harcıyoruz.

YARIN: Son dönemde üretim kapasitesini arttırmak yerine teknoloji ve insana yatırımı tercih ediyorsunuz?

ÖSEN: Evet. Son 4 yılda 45 milyon Euro yatırım yaptık. 12 milyon Euro önümüzdeki birkaç yıla yayılmış durumda. Toplam yatırımlar 55 milyon Euro düzeyinde. Bu yatırım tutarının yüzde 40’ı kapasite ise geri kalanı otomasyon ve teknolojiye yönelik idi. Teknoloji çok hızlı ilerliyor. Biz dünyada ne oluyorsa takip edip analiz ediyoruz. Özellikle otomotiv sektöründe bunu yapmadığınız takdirde durursunuz.

YARIN: ‘Avrupa’daki jant üreticileri arasında ilk 5 arasında yer alıyoruz’ dediniz. Dünya pazarındaki yeriniz nedir?

ÖSEN: Dünya pazarında tam olarak yorum yapamayız.

BAŞARI ÖYKÜSÜ

Çin'de bir tedarikçimiz var. Orada ürettirip belli pazarlara satıyoruz. Ucuz iş gücü ve üretim yapısına sahip olduğu için üretim yaptırıyoruz. Bugün Çin'de 95 tane alüminyum jant üreticisi firma var. Dünya sıralamasında o yüzden birşey söylemek zor. Çin'deki dinamikler çok farklı. Dünya ekonomisi ve piyasaları ile yeni yeni entegre oluyor. Çin biraz da korkutuyor. Biz daha çok ölçe-bildiğimiz somut kaynaklara dayalı Avrupa pazarına yöneliyoruz.

YARIN: Avrupa pazarında bir Türk firması olarak karşılaştığınız zorluklar neler oldu?

ÖSEN: Avrupa pazarına 1998 yılında biz ihracata başladık. Her Türk firmasının karşılaştığı gele-neksel sorunları yaşadık.

Genel ihracat mevzuatlarının yarattığı bürokratik sorunlar nedeniyle sıkıntı yaşadık. Türkiye ihracatta çağ atladı. Atladı ama bu yeterli değil. CMS'nin teknoloji kendi teknolojisidir. Dışardan satın aldığımız bir teknoloji yok. Know-how ya da patent anlaşmamız yok. Bu önemli bir ayrıcalık. Kendi teknolojimizi kendimiz yarattık. Tabiki otomotiv üreticileriyle çalışmanın getirdiği zorluklar var.

YARIN: Son dönemde Rusya'ya yönelik pazarlama faaliyetleriniz de etkin olduğunuzu görüyoruz. Burada sadece pazarlama anlamında mı sizi göreceğiz. Üretim yapmayı düşünüyor musunuz?

ÖSEN: Üzerinde çalıştığımız bir proje var. Rusya'da otomotiv pazarı çok hızlı büyüyor. Mevcut müşterilerimizin Renault'un oralardaki yatırımlarında artış görüyoruz. Rusya, gelecek 10 yıl içinde büyüyen bir ekonomi. Rus bir üretici var. Onlarla birlikte yol almak için görüşmelerimiz sürüyor. Rusya'da 2 yıl önce satış şirketimizi kurduk. Yıllık 40 bin adet satış gerçekleştiriyoruz.

YARIN: Dünya genelinde şu anda kaç araçta CMS jantı dönüyor?

ÖSEN: Dünya yollarında 24 milyon 500 bin araçta CMS jant dönüyor.

"Yabancı yatırımcılarla görüşmelerimiz sürüyor. Otomotiv yan sanayinde gene alüminyum dökümden otomotiv sanayine komponent üretimi ile ilgili görüşmelerimiz sürüyor. Yabancı şirketler özellikle otomotiv sektörüne sıcak bakıyorlar. Bu ülkede yatırım yapmaya istekliler ve ortak arıyorlar. Sanayi Türkiye'de büyüyor, kapasiteler artıyor ama diğer taraftan Türkiye'deki otomotiv satışlarında yüzde 20 azalma var."

YARIN: Sektör açısından 2007 kayıp bir yıl mı?

ÖSEN: Kapasite artırımına yönelik yatırımlar var. 2010 yılında Rusya 6 milyon adet üretim hedefliyor. Sektör, bu yıl 2 milyon otomotiv üretmeyi hedefliyor. Üretim rakamlarımızı, rakiplerimiz ile karşılaştırarak yol almamız gerekiyor. Önemli markalar Rusya pazarını tercih etti. 1,5 milyar dolarlık bir yatırım yaptı. İran bile yatırım için tercih ediliyor. Bizim bir İran'dan ne eksikimiz var? 20 yıl önce tekstil ve turizm patladı dendi. Şimdi ise turizm ve tekstil sektörü çöktü.

'Otomotiv sektörü patladı' deniliyor. Ben ise 'İnşallah patlamaz' diyorum. Çünkü ne patladı dendiye, hakikaten patladı!... Otomotivin kaderi de bu olmalı. Ülkemizde bunlardan bir ders alması gerekiyor. Artık kıyaslama mantığımızın gelmesi lazım. Sadece kendimize değil, bir de kafayı kaldırıp dünyada neler

oluyor buna bakmak lazım. Otomotiv sektörü hafife alınabilecek bir sektör değil. Bizim yarattığımızın katma değerini diğer sektörlerden çok daha fazla olduğunu unutmamak gerekiyor.

YARIN: Eklemek istedikleriniz...

ÖSEN: EĞİAD Yarın'a teşekkür ederim.

Otomotiv yan sanayi geçtiğimiz günlerde "Benzinimiz bitiyor" uyarısı yaparak, "2010 yılında araç yolda kalacak" dedi. Sektör ne istiyor?

YARIN: Tonguç Bey, tek bir alanda en iyisi olmayı hedeflemiş ve yol almış. 2. kuşak yönetimin hedefi de bu yönde mi?

ÖSEN: Tonguç Bey son dönemlerinde otomotiv sektöründe kalmak kaydıyla alternatif iş alanlarına yönelik araştırmalar yapıyordu. Kendi araştırma ekibi vardı. Farklı ürünler üretmek ve bunun ticaretini yapmak gibi yatay büyüme stratejisi var.

YARIN: Bu konuda örnek verebilir misiniz?

ÖSEN: Yabancı yatırımcılarla görüşmelerimiz sürüyor. Otomotiv yan sanayinde gene alüminyum dökümden otomotiv sanayine komponent üretimi ile ilgili görüşmelerimiz devam ediyor. Yabancı şirketler özellikle otomotiv sektörüne sıcak bakıyorlar. Bu ülkede yatırım yapmaya istekliler ve ortak arıyorlar. Sanayi Türkiye’de büyüyor, kapasiteler artıyor ama diğer taraftan Türkiye’deki otomotiv satışlarında azalma var. Ortalama yüzde 20’lik bir azalma var.

YARIN: Tonguç Bey ile dirsek teması çalıştınız. Onun hangi çalışma prensiplerini ilke edindiniz?

ÖSEN: Çok çalışkan birisi idi. Sağlığını da bu nedenle kaybetti. Haftasonu bile çalışırdı. Çalışkan olmayı öğrendik. “Bu şirket kimsenin malı değil, bu şirket ve fabrika ülkenin malıdır. Dolayısıyla bu malı koruyacaksınız” derdi. Kendi çıkarlarından çok CMS’yi milli servet olarak görüp millete emanet ediyordu. Biz emaneti koruyoruz. Tonguç Bey, kurumsallaşma ilkelerine inanıyordu. Bu ilkelere de sadık kalmış biriydi. Bir şirketin sistemi olması gerektiğine inanıyordu. Bu sisteminde insanlarla yönetildiği bilinci ile hareket ediyordu. Bizim için büyük şans. Kurumsallaşarak, yetki sorumluluk çizelgelerini netleştirerek ilerliyoruz. 1300 kişiyiz. Bu bilinci onlara yaymak için çaba harcıyoruz.

YARIN: Bir aile anayasası oluşturmak mı yoksa profesyonel bir kurumsallaşmayı mı tercih ediyorsunuz?

ÖSEN: Aile anayasamız ve meclisimiz var. Onların hangi yetki ve hangi parametrelere göre işte yer alacakları belirlenmiştir.

YARIN: Aile anayasasını Tonguç Bey hayatta iken mi oluşturduunuz?

ÖSEN: Tonguç Bey’in talimatı ile bu anayasa oluşturuldu. Kurucu başkanımızın böyle bir misyonunun olması bizim için önemli. Buranın yönetim kurulu başkanlığının bir sistem ile olduğunu ve bir akışa göre tespit edildiği aile anayasası belirliyor. CMS’ye özel değil global şirketlerde de uygulanan bir sistemdir. Olması gerekeni uyguluyoruz. Aile meclisi yönetim kurulu başkanını seçiyor. Aile meclisi yönetim kurulu başkanının performansını denetliyor. Bu çok net. Aile meclisinin danışmanları vardır. Birilerinin başkanı denetlemesi gerekiyor. Patron şirketi kimliğinden sıyrılıp, kurumsallaşmış ve sistemleri olan bir yapı oluşturmaya çalışıyoruz. Bugün şirketin hisselerinin yüzde 100 Ösen Ailesi’ne aittir. Bu böylede devam edebilir, halka da açılabilir. Önemli olan şirketin dengeleri ve CMS isminin ve faaliyetlerinin sağlıklı şekilde sürdürülmesi.

YARIN: Halka açılmayı düşünüyor musunuz?

ÖSEN: Bu konu 2 yıldır gündemimizde. Uygun bir ortamı bekliyoruz. Piyasalardaki belirsizliğin ortadan kalkmasını bekliyoruz. Bu kararları aile meclisinin de onaylaması gerekiyor. Halka açılmak yada stratejik bir ortaklık... Aynı ağırlıkta iki konu. Olabildiğince dikkatli ve seçici davranarak yol alacağız. Çünkü alınan kararlar, şirketin gelecek 10-20 yılını etkileyecek stratejik kararlardır.

YARIN: CMS’nin başarı formülünü Rahmetli Tonguç Ösen, “Başarının formülünü dünyayı sürekli izleyen, yeniliklere açık, kurumsal yönetime inanan, başarı ve planlama odaklı, yenilikçi ve sosyal sorumluluk” olarak anlatmış kendisi ile yapılan bir röportajda. Siz yeni kuşak olarak buna neleri eklediniz?

ÖSEN: Birşey eklemedik. Çünkü 11 tane ilkesi var. Belirttiğiniz bu söyleminin özeti aslında. Bunları sürdürülebilir olmak çok önemli. Tonguç Bey insan kaynağına önem verirdi. Dünyanın en güzel sistemini kurun, bunu kullanabilecek insan yoksa hiçbir anlamı yok. İnsan kaynağı en önemlisi. Otomasyon teknolojileri ile ilgili yatırımlar planlıyoruz. Çiğli’deki fabrikada ilk adımlarını attık. Otomasyondan kastettiğim, daha çok üretim aşamasını robotize etmek. Üretim proseslerimizi, hatlarımızı otomotize ederek, daha az insan hatası ile yol almak istiyoruz. Böylece kalite ve verimliliği arttıracacağız. Son dönemde bu konuda etkin uğraşıyoruz. Zaten arayışlarımızı Türkiye ile sınırlı tutmuyoruz. Otomotiv konusunda dünyanın kalbi Almanya’da atıyor. Alman, Fransız ve Türk mühendislerle çalışmalıyız. Doğru insanlarla çalışmak için çaba harcıyoruz.

YARIN: Son dönemde üretim kapasitesini arttırmak yerine teknoloji ve insana yatırımı tercih ediyorsunuz?

ÖSEN: Evet. Son 4 yılda 45 milyon Euro yatırım yaptık. 12 milyon Euro önümüzdeki birkaç yıla yayılmış durumda. Toplam yatırımlar 55 milyon Euro düzeyinde. Bu yatırım tutarının yüzde 40’ı kapasite ise geri kalanı otomasyon ve teknolojiye yönelik idi. Teknoloji çok hızlı ilerliyor. Biz dünyada ne oluyorsa takip edip analiz ediyoruz. Özellikle otomotiv sektöründe bunu yapmadığınız takdirde durursunuz.

YARIN: ‘Avrupa’daki jant üreticileri arasında ilk 5 arasında yer alıyoruz’ dediniz. Dünya pazarındaki yeriniz nedir?

ÖSEN: Dünya pazarında tam olarak yorum yapamayız.

BAŞARI ÖYKÜSÜ

Çin'de bir tedarikçimiz var. Orada ürettirip belli pazarlara satıyoruz. Ucuz iş gücü ve üretim yapısına sahip olduğu için üretim yaptırıyoruz. Bugün Çin'de 95 tane alüminyum jant üreticisi firma var. Dünya sıralamasında o yüzden birşey söylemek zor. Çin'deki dinamikler çok farklı. Dünya ekonomisi ve piyasaları ile yeni yeni entegre oluyor. Çin biraz da korkutuyor. Biz daha çok ölçe-bildiğimiz somut kaynaklara dayalı Avrupa pazarına yöneliyoruz.

YARIN: Avrupa pazarında bir Türk firması olarak karşılaştığınız zorluklar neler oldu?

ÖSEN: Avrupa pazarına 1998 yılında biz ihracata başladık. Her Türk firmasının karşılaştığı geleneksel sorunları yaşadık.

Genel ihracat mevzuatlarının yarattığı bürokratik sorunlar nedeniyle sıkıntı yaşadık. Türkiye ihracatta çağ atladı. Atladı ama bu yeterli değil. CMS'nin teknoloji kendi teknolojisidir. Dışardan satın aldığımız bir teknoloji yok. Know-how ya da patent anlaşmamız yok. Bu önemli bir ayrıcalık. Kendi teknolojimizi kendimiz yarattık. Tabiki otomotiv üreticileriyle çalışmanın getirdiği zorluklar var.

YARIN: Son dönemde Rusya'ya yönelik pazarlama faaliyetleriniz de etkin olduğunuzu görüyoruz. Burada sadece pazarlama anlamında mı sizi göreceğiz. Üretim yapmayı düşünüyor musunuz?

ÖSEN: Üzerinde çalıştığımız bir proje var. Rusya'da otomotiv pazarı çok hızlı büyüyor. Mevcut müşterilerimizin Renault'un oralardaki yatırımlarında artış görüyoruz. Rusya, gelecek 10 yıl içinde büyüyen bir ekonomi. Rus bir üretici var. Onlarla birlikte yol almak için görüşmelerimiz sürüyor. Rusya'da 2 yıl önce satış şirketimizi kurduk. Yıllık 40 bin adet satış gerçekleştiriyoruz.

YARIN: İç pazarda durum nedir?

ÖSEN: Kapasite sıkıntısı nedeniyle iç pazarı ihmal ediyoruz. Marka bilinirliğimiz çok iyi. CMS olarak yenileme pazarında etkin yatırım yapmayı istiyoruz. Bu pazardaki pazar payımızı artırabileceğimizi düşünüyoruz. Şu anda Türkiye pazarında yüzde 50 pazar payına sahibiz. Bir dönem bu rakam yüzde 70 düzeyinde idi. Ancak kapasitemizi daha çok otomotiv firmalarına yönlendirdiğimiz için iç pazardan fedakarlık ettik. İhracatta da mevcut müşterilerimizle devam edeceğiz.

YARIN: 2007 yılında 3.9 milyon adet üretim hedefi var. Bunun tamamı ihracata yönelik mi olacak?

ÖSEN: Yüzde 90'ı ihraç edilecek.

YARIN: Son olarak Toyota tarafından tedarikçiler arasında Global Başarı Ödülü'ne layık görüldünüz. Bu ödülün öyküsünü anlatır mısınız?

ÖSEN: Toyota, tedarikçi değerlendirme ve kalite departmanlarının yaptığı çalışma ile tedarikçilerini belli kategorilerde değerlendiriyor. En yüksek teknoloji katma değer

YARIN: Dünya genelinde şu anda kaç araçta CMS jantı dönüyor?

ÖSEN: Dünya yollarında 24 milyon 500 bin araçta CMS jant dönüyor.

"Yabancı yatırımcılarla görüşmelerimiz sürüyor. Otomotiv yan sanayinde gene alüminyum dökümden otomotiv sanayine komponent üretimi ile ilgili görüşmelerimiz sürüyor. Yabancı şirketler özellikle otomotiv sektörüne sıcak bakıyorlar. Bu ülkede yatırım yapmaya istekliler ve ortak arıyorlar. Sanayi Türkiye'de büyüyor, kapasiteler artıyor ama diğer taraftan Türkiye'deki otomotiv satışlarında yüzde 20 azalma var."

oluyor buna bakmak lazım. Otomotiv sektörü hafife alınabilecek bir sektör değil. Bizim yarattığımızın katma değerinin diğer sektörlerden çok daha fazla olduğunu unutmamak gerekiyor.

YARIN: Ekleme istedikleriniz...

ÖSEN: EĞİAD Yarın'a teşekkür ederim.

Otomotiv yan sanayi geçtiğimiz günlerde "Benzinimiz bitiyor" uyarısı yaparak, "2010 yılında araç yolda kalacak" dedi. Sektör ne istiyor?

Sektörün benzini bitiyor. Kilit kelime teknoloji. Türkiye otomotiv yan sanayi teknoloji üretmesi gerekiyor. Bu teknolojiyi ticari hale getirmesi gerekiyor. En büyük katma değer otomotiv ve otomotiv yan sanayinde yaratılıyor. Otomotiv 3 bin parçadan oluşuyor. Her bir komponentin ağırlıklı olarak teknolojiye duyarlılığı var. Ülkemizde otomotiv yan sanayinde katma değerini yükseltmemesinin nedeni, teknolojisini dışardan alıyor olmasından kaynaklanıyor. Sadece montaj hatları burada kuruluyor. Strateji yönetimi çok önemli. Türk otomotiv ve yan sanayisinin bir stratejik planını olmasa gerekiyor. Türkiye istediğinde kendi teknolojisini üretebiliyor.

Eğer bu pazarda oyuncu iseniz, global sektörü takip etmek zorundasınız. Türk otomotiv yan sanayi bütün ilgili kurumlarıyla ve oyuncularla kendisine bakıp, "Ben bugün teknoloji için ne kadar para harcadım" demeli. İkincisi, strateji planımızın olmaması büyük tehlike. Devletin yazması gereken bir strateji planı olmalı. Bugün Çin ve Rusya'nın gelecek 10 yıla yönelik otomotiv sektörüne ilişkin stratejik planları var. Bunu kıskanıyorum. Çin'in stratejik planını Türkçeleştirmek için uğraşıyoruz. Merak ediyorum. Biz ise ihracatçı birliklerimiz nerede olsun gibi gereksiz tartışmalara takılıp kalmış durumdayız. Biz uzun vadeli strejiler belirlemeli, devletin bunu desteklemesi, ihracat yapan ve kendi teknolojisini üretene vergi indirimi

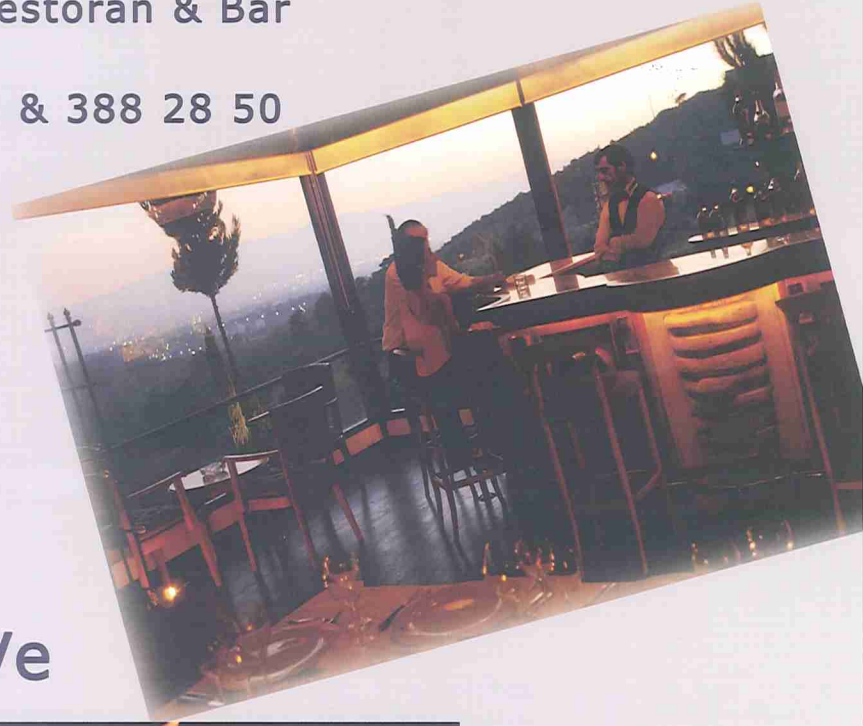
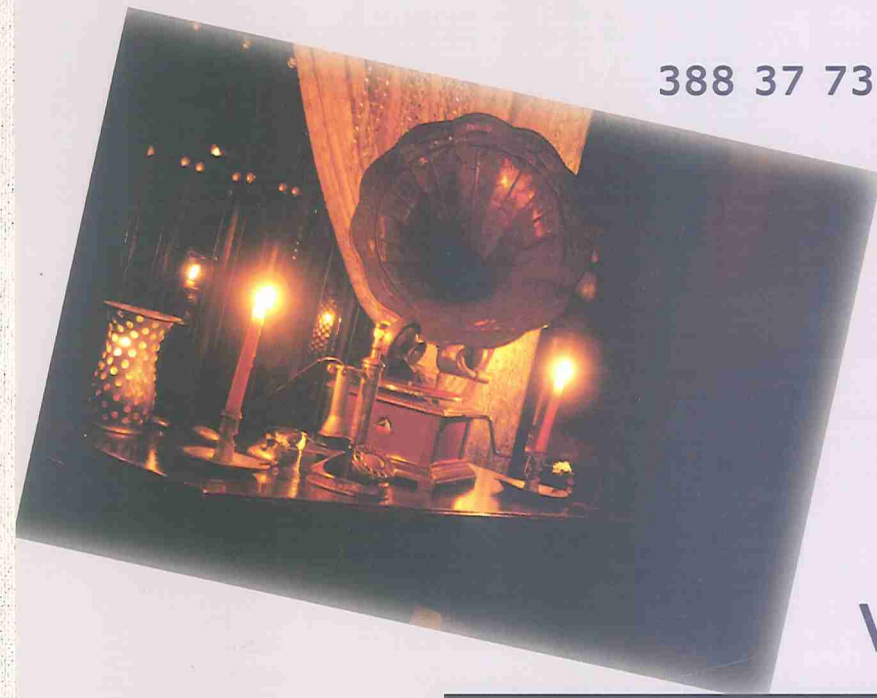

Enfes manzarası,
mimari yapısı, sıra dışı dekorasyonu,
lezzeti zirveye taşıyan eşsiz mönüsü ve sıcak atmosferiyle

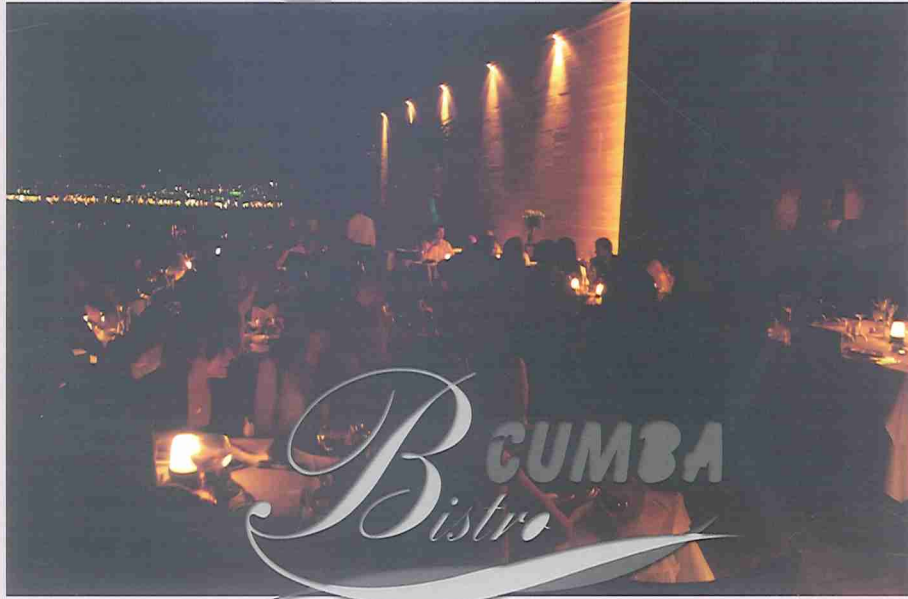
İzmir gecelerinin prestij mekanı

CUMBA Restoran & Bar

388 37 73 & 388 28 50

Ve

382 64 65 & 382 73 72

<http://www.cumbarestoran.com>

"O gün faizler yükselmişse ya da ülkenin borç stoğundaki artışlar çoğalmışsa eve gittiğimde kendimi keyifsiz hissedebiliyorum.

Açıkçası bunu söylediğimde evdekiler yüzüme tuhaf bakıyor.

Belki de ekonomistle, gazeteciyi ayıran fark bu. Olayları rakamlara bakarak, ama sonuçlarıyla görebiliyorsunuz. Kaç kişinin daha işsiz kalacağını, yoksullaşacağını, süte, ekmeğe bu durumun nasıl yansıyacağını düşünmek zorluyor çoğu zaman"...

"Büyük gazete yoktur, iyi gazete vardır"

YARIN: Bazı kişileri meslekleriyle tanımlarken yatkinliğini anlatmak için "Doğuştan doktor" doğuştan mühendis derler". Sizce gazetecilik için de bu tanımı dile getirmek mümkün mü ?

GAPPI: Sanatsal tabanıolan meslekler için belki, ama daha bilimsel tabanlı meslekler kavrama gücüyle orantılı olarak geliyor. Bunu yalnızca zeka ile açıklamak da yetersiz kalabilir. Kavramak farklı öğeleri de gerektiriyor ki; bana göre kendini sürekli yenileyen bilgi ve beceri ile donatmak gerekiyor.

YARIN: Gazeteci olmak sizin hiç aklınızdan geçiyor muydu ?

GAPPI: Gazeteciliğin yaşamımda şekillenmesi enteresandır. Orta öğretimimde ve liseye başladığımda her ailesinden etkilenen Türk gencinin neredeyse yüzde 90'ı gibi, doktor olmayı arzuluyordum. Bunun için çaba da harcıyordum üstelik. Kız lisesinde yatılı okuyan yan sınıftan bir arkadaşım vardı, o da doktor olmayı kafasına koymuştu adeta. Hırsla çalışırdık. Ta ki okulda dersleri boş geçirmekle ünlü matematik hocasına bir gün "yılın en az dört ayı rapor aldınız. Sizin yüzünüzden hiçbir şey öğrenemedik" isyanını çıkarıncaya kadar. Neyse bizi sınıfta bıraktı, tek ders zaten. Diğer notlar da iyi. Müdüre çıkılmış, aileler isyanda. Müdür tek ders sınava gelmenize bile gerek yok, öğretmenler kurulu kararıyla geçersiniz deyince sınava girmiyoruz.. Geçtim gerçekten de, ama edebiyat bölümüne. Meğer öğretmenler kurulu kararı ile geçenler Fen Bölümünü seçemiyorlarmış. Epey bir uzun süren şokun ardından benim için ufukta gazetecilik görüldü. Sözümlü ettiğim arkadaşım, bugün Şanlıurfa'da doktorluk yapıyor.

YARIN: Mesleğe nasıl atıldınız ?

GAPPI: Daha Basın Yayın Yüksekokulu'nda okurken çalışmaya başladım. Basın toplantılarını izlediğim yıllarda dönemin belediye başkanı Burhan Özfatura, "Seni Tansaş basına alalım dedi. Basın Halkla İlişkiler Departmanında işe girdim ama yine yarı bir şok. Yaklaşık iki ay sonra departman yetkilisi, çocuğunun sağlık durumu nedeniyle işten ayrıldı.

Odası, şoförü yetkileri olan bir konuma geldim. Tansaş,

Gazeteciliğin bir yaşam biçimi olduğunu yaşayarak bildiğini söyleyen Gözlem Gazetesi Genel Yayın Kordinatörü ve Yazı İşleri Müdürü Dilek Gappi, basın danışmanlığı ile başladığı mesleğine; bugün araştırmacı gazetecilik alanında yayın yapan Gözlem Gazetesi ile devam ediyor. Gazetecilik mesleğinin birçok zorluk barındırsa da, idealizmin zorlukları soldurduğunu, azmi yeşerttiğini vurgulayan Gappi, "basın sektöründeki dinamiklerin yer değiştirmesi ile bir çok şeyin yitirildiğini bilerek ama mümkün olduğunca kabul etmeyerek, yola devam etmemiz gereken bir süreçteyiz" diyor. Gerçekçi ama karamsar değil, çünkü gazetecilik heyecanı yitirerek yapılamıyor. Mesleğinde önemli aşamalar kaydeden, Türkiye'de ekonomi gündeminin oluşumuna katkı koyan gazetecilerden birisi olan Dilek Gappi ile ekonomi gazeteciliğini ve İzmir'i konuştuk. Aynı zamanda ekonomi üzerine tespitlerin de yapıldığı sıcak sohbetimizle sizi baş başa bırakıyoruz.

büyükşehir belediyesine aitti ve o departman aynı zamanda belediyenin de sosyal aktivitelerini yürütüyordu.

Öğrencilik yıllarımda belki de, yüksek tempolu ve yükü ağır bir görevle işe başlamam, bana iş hayatımda farklı bir bakış açısı kazandırdı.

YARIN: Ardından basın danışmanlığı yapmaya başladınız...

GAPPI: Evet, Tansaş'ın ardından Büyükşehir Belediyesi basın danışmanlığına geçtim. Burhan Özfatura'dan sonra Yüksel Çakmur'la da çalıştım.

Biliyorsunuz Çakmur'un ardından yine Burhan Özfatura belediye başkanı seçildi ve bu döngü artık beni yormaya başlamıştı. Uzun süre basın danışmanlığı yapınca, aktif gazetecilik yapmak gözünüzde daha ideal hale geliyor. Bu arada belediyede memur olarak kalmam için teklifler de aldım ama hiç düşünmedim. Sonunda istifa ettim ve yurt dışına gitmeye karar verdim.

YARIN: Hangi ülkeye gittiniz ?

GAPPI: Gidemedim... Amerika Denver'da gideceğim yer ayarlandı, vizem alındı, biletim rezerve edildi. Basından tanıdıklarına veda turları yaparken, Hürriyet Gazetesi Yazı İşlerinden teklif aldım.

Dönüşte çalışmak istediğim bir yerdi ama "bir yıl sonra elemana ihtiyaç olur mu bilemeyiz, gel şimdi ihtiyaç varken başla" dediler.

YARIN: Gözlem'li süreç nasıl başladı

GAPPI: Oğlumun doğduğu dönemlerde Hürriyet'ten ayrılmak durumunda kaldım. Bir yıl kadar oğluma bakıp, Gözlem Gazetesi'ne girdim.

YARIN: Gözlem'e katkılarınız ve Gözlem'in size katkılarınızdan söz edebilir misiniz?

GAPPI: Çalıştığım yerlerde farklı bir deneyim edindim ama Gözlem'de bambaşka.. Basın danışmanlığı bana iş ve siyaset dünyasını tanıma, organizasyon yapabilme birikimi, Hürriyet, gazeteciliğin mutfağında deneyim kazandırdı. Gözlem'de şimdi masanın hem mutfağında hem yönetici tarafındayım. Araştırmaya dayalı haftalık bir gazete konsepti kolay değil, bu yüzden daha çok çalışmak bugünü ve geleceği birarada düşünmek zorundasınız.

Artık herşey o kadar rutin ki; gazetelere bakın; köşe yazarlarının dışında haberlerin büyük bölümü birbirinin aynı. Üstelik ekonomiye yönelik haberlerin çoğunlukla demeçlere dayanıyor.

Gazetecilik araştırma; öncesini ve haberin hedefini de irdelemeyi gerektirir. Gözlem olarak, gazetecilik alanındaki bu eksikliği tamamlayabilmek adına yola devam ediyoruz.

YARIN: Tesadüfle de başladığınız mesleği severek sürdürüyor gibisiniz....

GAPPI: Basın sorgulayıcı özelliği nedeniyle toplumsal ombudusmanlığı içinde barındırıyor. Kendinizi, gazetenizi aşp toplumun demokratikleşmesi, eşitlendirilmesi ve sosyal haklarının iyileştirilmesi konusunda denetmenlik ve yolgöstericilik kazandırıyor. Bu açılardan mesleğimi önemsiyorum. Ayrıca Gözlem bana aynı zamanda ekonomi haberciliği ihtisası kazandırdı. Gelişmeleri farklı bir gözle okuyabiliyorum.

YARIN: Bunlar güzel gelişmeler...

GAPPI: Tabii ama şöyle bir yanı da var; bazen, akşamları eve keyifsiz gittiğim oluyor. "Faizler gittikçe yükseliyor, her 1 puanlık artış bu ülkenin sırtına 2 milyar dolarlık yük getiriyor" diyorum, evdekiler yüzüme tuhaf bakıyor. Oysa çok hissederek söylüyorum, belki de ekonomistle, gazeteciye ayıran fark bu. Olayları rakamlara bakarak ama sosyal sonuçlarıyla gözlemleyebiliyorsunuz. Çünkü makro ifadelerin altında, kaç kişinin daha işsiz kalacağını daha da yoksullaşacağını bunun süte, ekmeğe, gözyaşlarına nasıl yansıyacağını hissetmek zor olmuyor.

YARIN: Anlattıklarınızla, gazetecilik sizin için yaşam biçimi diyebilir miyiz ?

GAPPI: Benim için değil, bu işi yapan herkes için gazetecilik yaşam biçimi olmak zorunda. Ya tamamen kendinizi vererek yaparsınız ya da yapamazsınız ki; bunun adı yazı danışmanlığı olur. İşığa aydınlığı için teşekkür ederken, tükenmeyen sabırla lambayı tutanı da unutmamak gerekir. Lambayı tutan insanların mesleği olmalı gazetecilik.

YARIN: Siz ideal yaklaşıyorsunuz ama Türkiye'de gazeteciliğin bu yolda ilerlediğini söylemek kolay değil..

GAPPI: Türk medyasında ciddi bir deformasyon, çürümüşlük kokusu var. İnkâr etmek mümkün değil ancak birçok meslekte sözkonusu olabilir bu durum. Çünkü insanlar paraya endeksli yaşayıp, toplumsal ve mesleki vicdanlarını arka plana atmaya başladılar. Bakın Türkiye'de medya farklı evrelerden geçti. Geçmişte, 30-40 yıl öncesi dergi ve gazetelerde yazılar yazmak için insanlar aç kalmayı hatta tehditleri göze alıyorlardı. Şimdi bundan çok uzaklaştık ama bu bir döngü. En fazla ileri giden ok, en çok geriye çekilmiş yaydan çıkar.

Bu döngü içinde ezilenler ve haksızlıklar yaşansa da bir süre sonra herşeyin yoluna gireceği umuduyla heyecanımızı sürdürmek zorundayız bu mesleği yapmak için...

YARIN: Medya'da tarafsızlıktan söz etmek mümkün mü?

GAPPI: Bence sorun medyada tanımı güç bir tarafsızlığın olması. O kadar tarafsız ki, o an hangi tarafın tavrı işine geliyorsa ona göre yönlenebiliyor. Gerçekçi olmak zorundayız, basını fanusun içine koyup irdelleyemeyiz, ama yapılabilecekler var;

öncelikle gazeteciler buldukları kurumun kökleri konusunda; özgürlükçü, çoğulcu demokrasiden, laiklikten, asgari evrensel değerlerden yana tavır koyabilmeli. Basın yayın kuruluşlarının sahiplerinin farklı ticari alanlara yönelmesinin engellenmesi gerektiğini düşünüyorum. Gazete patronu sadece yazılı ya da görsel basında varolabilmeli. Aksi takdirde iş çıkırından çıkıyor ki; şimdi bunun eşiğindeyiz.

YARIN: Genç meslektaşlarınıza tavsiyeleriniz nelerdir?

GAPPI: Mesleğimiz irdelenmesi gereken sosyolojik yanları olan bir meslek. İnişleri, çıkışları var. Bu mesleği severek yapacak, ama'sı olmayanlara gazeteciliği tavsiye edebilirim. Yoksa ama'lara takıldık mı basın sektöründe hiç bitmez. Önerim de sıradan akış içinde kaybolmamaları bunun için, ihtisas gazeteciliğine erken yaşta yönelmeleri olabilir.

YARIN: Yabancı sermayenin medya alanına girmesini nasıl değerlendiriyor sunuz ?

GAPPI: Birçok alanda eldeki kuruluşların, fabrikaların yabancılara geçmesindenense, ya yeni yatırımlar olmasını ya da Türkler'le yapılan ortaklıkları tercih ederim. Türkiye'de ser-

"Artık herşey o kadar rutin ki; gazetelere bakın; köşe yazarlarının dışında haberlerin büyük bölümü birbirinin aynı. Üstelik ekonomiye yönelik haberlerin çoğunlukla demeçlere dayanıyor. Gazetecilik araştırma; öncesini ve haberin hedefini de irdelemeyi gerektirir. Gözlem olarak, gazetecilik alanındaki bu eksikliği tamamlayabilmek adına yola devam ediyoruz."

maye sığ ve kuruluşlar yeterince büyümediği için özgürleşmiyorlar. Eşitliğe dayalı yabancı girişini basın sektöründe desteklerim.

YARIN: İzmir basınına değerlendirebilir misiniz ?

GAPPI: İzmir'de güçlü ve köklü medya kuruluşlarının sayısı yeterli değil. Böyle olunca da O'nu dedi, bu bunu dedi şeklinde "anons haberciliği" öne çıkıyor. Reklamvereni saygın kılmaya yönelik çabalar haberciliği yıpratıyor. Tabii bu Türkiye'nin, hepimizin sorunu. İzmir, İstanbul'a göre gazetecilik anlamında dar bir alanda ama sonuçta onun kadar yıpranmış değil.

YARIN:Türkiye'nin son dönemde yaşadığı önemli ekonomik gelişmeler ve bunlara çözümler hakkında düşüncelerinizi alabilir miyiz?

GAPPI: Ekonominin içinde bulunduğu koşullarını bence iki açıdan ele almakta yarar var. İki büyük kriz yaşadık. Bu krizleri atlattık açısından başarılı bir süreç yaşadığımız söylenebilir. Ama geldiğimiz noktayı da iyi gözlemlemek durumundayız. Türkiye şu an hızlı büyüyor, ancak kendi kaynaklarını harekete geçirerek değil, sürekli borçlanarak büyüyor. İthalat hızlı artıyor, üretim gücümüz ise daralıyor. Elbette bu krizleri yaşayan bir ülke olarak sıkı para politikası uygulayacaktık ancak sıkı para politikasının ilk üç yılından sonra ikinci bir politikanın daha devreye girmesi gerekiyordu. O da reel sektörü üretime yönlendirme politikası. Ne yazık ki bu nokta eksik bırakıldı. Şu an bir anlamda, yüksek faizle borç alıp evine lüks şekerler, çikolatalar getiren bir babanın çocukları gibiyiz. Bunun için mutlu olmak mümkün mü?

Türkiye'de büyük bir kesim yoksulluk sınırının altında yaşıyor, bunları görmek zorundayız, ürettiğimizden daha fazla tüketir hale geldik. Gelir adaletsizliğinin önüne geçebilecek eşitlikçi, sosyal devlet politikalarına ağırlık vermek durumunda, Sistemi, Türkiye'yi yeniden kurgulamak zorundayız. Bunlara eğilen bir politik anlayış hakim olmadığı sürece geleceği borçlandırarak devam etmek zorunda kalırız.

YARIN: Seçim sürecine de girildi. Bu süreçte ekonomide risk görüyor musunuz ?

GAPPI: Bbugün Türkiye'nin iç ve dış borçlarının toplamı 360 milyar YTL, GSMH'si 400 milyar dolar. Birbirine yakın rakamlardan söz ediyoruz. Elbette riskli bir ülkeyiz ama son iki aydır dengelerimiz farklılaştı. Şimdi halk da, piyasalar da seçime odaklanmış durumda.

Seçimlerden sonra kurulacak dengeler önemli. Faiz oran-

larının, üretimi artırarak düşürülmesi önemli. Yabancı sermayeyi de doğrudan yatırımlara yönlendirmek durumundayız çünkü özelleştirebilecek güçlü kuruluşların sayısı azalıyor.

YARIN: Ekonomiyi yakından izliyorsunuz, gelecekte şansı hangi alanlarda görüyorsunuz.

GAPPI: Enerji yatırımlarını, bilişime dayalı ortak girişimleri, organik ve kontrollü tarımı önemsiyorum. Türkiye tarım ülkesidir ve tarıma dayalı sanayide daha alınabilecek çok yol olduğuna inanıyorum. Sonuçta ithalata daha az bağımlı, ihracata dayalı, katmadeğer yaratan sektörler ve alanlar desteklenmeli. Bugünkü, köklü ve kalıcı etki yaratmayan teşvik politikası buna kaydırılmalı. Artık hükümetlerin buna yönelik bir politika oluşturması gerekli.

YARIN: Sivil toplum örgütlerinin hangi konularda öncelikli olarak çalışmasını arzu ederdiniz?

GAPPI: Türkiye farklı bir süreçten geçiyor. Son düzenlenen Cumhuriyet mitinglerinde sivilleşen, örgütlenen bir toplumun yararını gördük. Siyasette ve ekonomik gelişmelerde de "biz sadece iyi bir izleyici değiliz"i hissettiren bir ülke olmayı öğrenmeliyiz. Bunun yolu artık kan dökülen eylemlerden değil, sivil toplum örgütlerinin birlikteliğinden ve ağırlıklarını siyasi alana hissettirmelerinden geçiyor.

Ancak ülkede de sosyal sorunlara da eğilmek gerekiyor. Özellikle çocuklara sahip çıkacak bir sosyal yapılanmanın kurulamamasının mazereti yok bana göre. Bugün hala sokak çocuklarının var olması, çok sayıda çocuğun ailelerinin cahilliklerinden ya da yoksunluklarından dolayı güç şartlar altında yaşaması kabul edilememeli diye düşünüyorum. Sivil toplum örgütlerinin çabalarını bu açıdan da gerekli görüyorum.

YARIN: EĞİAD'ı nasıl değerlendiriyorsunuz?

GAPPI: Benim gazetecilik dönemim ile EĞİAD'ın serpiyip, büyümesi neredeyse eş zamanlı. O yüzden bugün gelinen noktanın iyi bir tanığıyım ben. Birçok genç işadamı, işkadını; ülkesini, kentini, sorunları tanıma ve örgütlü olarak çözüm ifadesi fırsatını buldular. EĞİAD'ın genç dimağlara, doğru bir stratejiyle kaynaştırdığını görüyorum.

YARIN: Gazetecilik mesleğini yaparken bir kadın olarak yaşadığınız zorlukları anlatabilir misiniz?

GAPPI: Anlatamam çünkü kadın olmanın zorlukları diye bir tanım bünyem reddediyor. Muhakkak detaylarda etkiler oluşmuştur, ama bu şekilde okumuyorum hayatı, cinsiyete yönelik yaklaşımları da doğru bulmuyorum. Bu konuda zorluğun çözümü anahtar sözcükler, bilgi ve birikim. Eğer bunlara sahipseniz farklı yaklaşımları yok etmeniz kolay oluyor. Bunun dışında aile yükü anlamında kadın olmanın zorluğunu kabul edebilirim. Çocuk, ev düzeni derken o kadar ekstra ilgilenmeniz gereken konu var ki; başa çıkmak ciddi çaba gerektiriyor.

YARIN: Gazeteci olmasaydınız, hangi mesleği seçmek isterdiniz?

GAPPI: Doktorluk dememi bekliyorsunuz ama değil, sanırım tarımsal üretimle uğraşardım. Hani derler ya "ben önceki hayatımda herhalde kraliçeydim, ressamdım şuydum, buydum diye. Ben de herhalde

çiftçiydim diye gülümsüyorum bazen. Toprakla, bahçeyle uğraşmayı seviyorum. Terasta sebze yetiştiriyorum, meyve ağaçlarım var, müthiş dinlendiriyor. Bir de deniz var hayatımda, dalmak iyi geliyor. Ama bu uğraşlar tek başına değil, mesleğim gazetecilik olduğunda güzel, mesleğimin benimle uyduğuna düşünüyorum...

Türkiye'de büyük bir kesim yoksulluk sınırının altında yaşıyor, bunları görmek zorundayız, ürettiğimizden daha fazla tüketir hale geldik. Gelir adaletsizliğinin önüne geçebilecek eşitlikçi, sosyal devlet politikalarına ağırlık vermek durumunda, Sistemi, Türkiye'yi yeniden kurgulamak zorundayız.

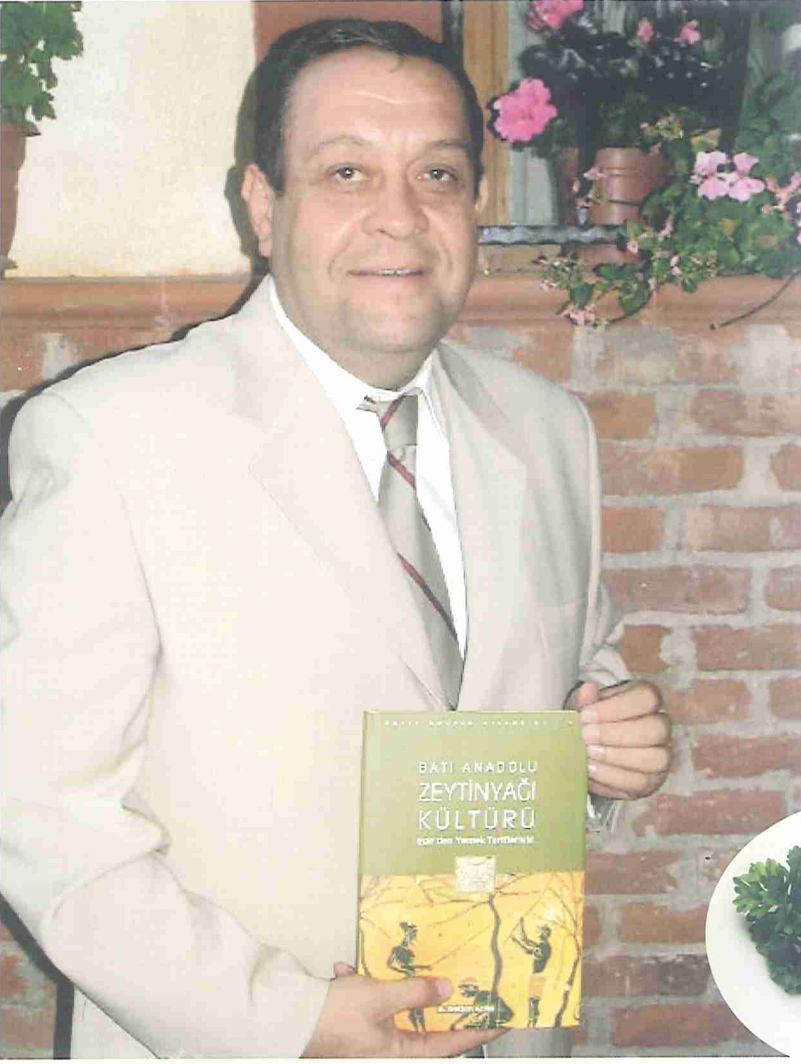
Ekiz

Zeytinyağları

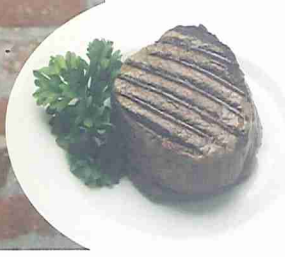

EKİZ YAĞ ve SABUN SANAYİ A.Ş.

Şehitler Cad. 1508 Sok. No: 4 Alsancak - İzmir - TURKEY
Tel: +90 (232) 421 92 05 - 07 - 09 • Fax: +90 (232) 463 09 18
www.ekizyag.com • e-mail: ekiz@ekizyag.com

Sivil toplum hareketine çok inanıyorum. Sivilleşmeyi uygarlaşma olarak algılıyorum. İçinde bulunduğumuz yüzyılın dünyadaki bütün olumsuz dayatmalara karşı, sivillerin yüzyılı olacak.

İki yakanın gönül tercümanı, Nedim Atilla

O, aslında kimya alanında eğitim görmek istedi... Ancak coğrafya öğretmeninin Demokrat İzmir Gazetesi'ne yaptığı okul gezisiyle hayatının yönü tamamen değişti. Değişti ama Türk gazeteciliği her alanda yazabilme özelliğine sahip ender kalemlerden birini, Nedim Atilla'yı kazandı.

İstanbul'da gazetecilik yapmasına rağmen İzmir'e olan sevgisi nedeniyle geri dönen ve kariyerine İzmir'de devam etme kararı alan Nedim Atilla, hayatın her aşamasında köklenmek gerektiğine inanıyor. Atilla, bu yaşama felsefesiyle 27 yıllık gazetecilik hayatında çok az insanın yaptığı gibi 3 kurumda görev yapmayı tercih ediyor.

Sadece gazeteci değil aynı zamanda tam bir sivil toplum gönüllüsü olan Nedim Atilla, halen 14 ayrı sivil toplum kuruluşunda aktif olarak görev alıyor. Bu görevlerini sürdürebilmek için gerektiğinde sabah 6.30'da işinin başında olan Nedim Atilla, özellikle Yunanistan ile olan ilişkilerin pekişmesinde aktif rol üstleniyor.

Türkiye'deki değişik meslek grupları ve çevreler ile Yunanistan'da bulunan muadilleri arasında ilişki kurulması için çaba harcayan Atilla, son olarak ise Sakız Adası'nda iki yakanın mutfak dostlarını buluşturdu.

21. yüzyılın "Siviller Yüzyılı" olacağını belirten Nedim Atilla, sivil toplum kuruluşları(STK)'nın önemini "Sivilleşmeyi uygarlaşma olarak algılıyorum. İçinde bulunduğumuz yüzyılın dünyadaki bütün olumsuz dayatmalara karşı, sivillerin yüzyılı olacak.

İnsanlar 21. yüzyıl için "Siviller Yüzyılı" diyecek. STK'lar için iyi işler yapmaya özen gösterdik. Bugüne kadar edindiğim tecrübeler bana "Sen kendine düşeni yap" bilincini getirdi. Bach'ın bir deniz yıldızını denize atması gibi. Milyonlarca deniz yıldızı denize dönmeyen kumsallarda ölüyor. Ama attığınız yıldız kurtulabilir. Sen kendine düşeni yap da...

Fransızlar, "En zor, en pahalı satın alınan şey, işe yaramışlık duygusudur" derler. Ben işe yaramış olmaktan hoşlanıyorum. İnsanlarla konuşmak, tartışmak ve bunları sivil toplum etkinliklerinde kullanmak ciddi bir süreç. Gerektiğinde işe sabah 6.30'da geliyorum. Gerektiğinde öğle yemeği arası vermiyorum.

İşimi aksatmadan STK etkinliklere vakit ayırmak için çaba harcıyorum" diye anlatıyor. Nedim Atilla ile gazetecilik hayatı, STK'larda üstlendiği görev, Türkiye'nin sivilleşme sürecinde geldiği nokta ve İzmir üzerine sohbet ettik.

YARIN: Bize kendinizi anlatır mısınız?

ATİLLA: 1958 İzmir doğumluyum. Bu şehirde doğdum, büyüdüm ve karnımı doydurdum. Kendimi önce İzmirli hissediyorum. Hayatımın belirleyici yönü de bu oldu. Bu eksen etrafında döndü. Böyle olduğu içinde hiç pişman olmadım. Bu bölgenin insanıyım. Anneannem 1890'lı yıllarda Girit, dedem ise Midilli Adası'ndan Ayvalık'a yerleşmişler. Daha sonra Ayvalık'a evlenmişler. Annem Ayvalık'da doğmuş. Daha önce de 1830'larda Selanik'ten Midilli'ye gelmişler... Aile 200 yıldır göç ve değişim süreci yaşamış. Bu nedenle Ege'ye ait bütün kültürlerle içiçe büyüdüm.

YARIN: Eğitim hayatınızı nerede sürdürdünüz?

ATİLLA: Lise yıllarında kimya alanında eğitim görmek istedim. Birgün coğrafya öğretmeniz bizi Demokrat İzmir Gazetesi'ne götürdü. O dönemde Attila İlhan, Orhan Suda, Akın Simav, Akın Kıvanç gibi önemli gazeteciler orada çalışıyordu. O gün gazeteci olmaya karar verdim. O yıllarda en yüksek puan ile tıp alanında eğitim görülüyordu. Ama ben yüksek puan almama rağmen birinci sıradan İzmir'deki Gazetecilik Yüksekokulu'nu tercih ettim. Eğitimimi aldığım sırada ajanslarla iletişim kurmaya başlamıştım. Okuldaki eğitimin çok da yeterli olmadığını farkettim. Rahmetli Akın Simav ve Akın Kıvanç'ın çok büyük desteğini gördüm. Okulun ikinci sınıfında kurken radyo televizyon bölümünü seçmeme rağmen, gazeteciliğe yöneldiğimi, seçtiğimi farkettim. 1978 yılında okulu bitirdim. Bir yıl İstanbul'da hem master yaptım hem de çalıştım. Milliyet Gazetesi'nde part-time gece sekreterinin yanında yardımcı olarak görev yaptım. Ama sonrasında İstanbul'a ait olmadığını anladım ve İzmir'e geri döndüm. İzmir'e gelmemde İzmir'in kızlarının da etkisi oldu. Mesleğin ilerleyen yıllarında İstanbul'dan önemli teklifler gelmesine rağmen kabul etmedim.

YARIN: "Keşke kariyerime İstanbul'da devam etseydim" dediğiniz olmadı mı?

ATİLLA: İzmir'de gazetecilik yaparken duvara toslanan ya da kendimi sıkıştırılmış hissettiğim anlarda "İstanbul'da olsaydım" dediğim oldu. Bugün itibarıyla meslekte 27. yılımı dolduruyorum, "Ne iyi yapmışım ki İzmir'e dönmüşüm, İzmir'den ayrılmamışım" diyorum. İlerde bu söylediklerim için pişmanlık duymam diyorum. Hayatın insana sunulmuş bir armağan olduğunun bilincindeyim. Bu hayatın hakkını vermek lazım. İzmir'de olmak bu anlamda doğru bir tercihtir.

YARIN: İzmir'e döndükten sonraki süreç nasıl devam etti?

ATİLLA: Gazete İzmir'de 5 ay çalıştım. Sonra benim için okul olan Günaydın Gazetesi'nde devam ettim. Gazetecilikte neyin doğru, neyin yanlış olduğunu orada öğrendim. O dönemde Günaydın Gazetesi Rahmi Turan'ın kaptanlığında idi. 9 yıl çalıştım. İzmir'de Cevher Kantarcı çok önemli bir görevde idi. Onlardan hayata ve gazeteciliğe dair çok şey öğrendim. Meslekteki ustam Cevher Kantarcı'dır. Dokuz yılın sonunda Asil Nadir'e Günaydın satılınca, İstanbul merkezdeki abilerimiz "Gazeteci patronların yanında olmak istiyoruz" diyerek Dinç Bilgin'in yanına geçtiler.

İzmir Günaydın Bürosu'ndaki arkadaşlara "Siz de bizimle geliyorsunuz" dediler. İzmir ekibi olarak Yeni Asır'a transfer olduk. Yeni Asır macerası tam 10 yıl sürdü. Yeni Asır'da gazete içinde her yıl farklı yetkilerde görev aldım. Yeni Asır da önemli bir okuldu. Son 7 yıldır da Akşam Grubu'nun İzmir'deki temsilcisiyim. Bugün görev yaptığım Çukurova Grubu bünyesinde özel eğitimlerde ders veriyorum. Özellikle yerel gazeteciliğin önemine dikkat çekiyorum. Yeni Asır'da üç yıllık Haber Müdürlüğü yaptığım görev sürecinde edindiğim tecrübeler çok farklı idi...

YARIN:Günümüzde gazetecilerin kurumsal olarak çok fazla değişim yaşadığını görüyoruz. Siz ise 27 yıllık gaze-

tecilik hayatınızda sadece 3 ayrı kurumda görev yaptınız. İş hayatında bu sizin tercihiniz miydi?

ATİLLA: Ben hayatın her aşamasında, köklenmek gerektiğine inanıyorum. Bu insanın insanın hayata bakış açısıyla da ilintili. İş yaşamında durağan bir insanım. Parasal açıdan önemli teklifleri her zaman alırız ama paradan önemli şeyler de vardır. En önemlisi kendi yapabileceğiniz işi, keyif ve huzurla yapabileceğiniz bir mekanı yakalayabilmek. Sadece para olsaydı "Evet" başka yerlere geçiş yapardım ve 27 yılda 27 yer değiştirebilirdim.

26 yılda 3 dükkan bizim meslek için çok az aslında. Gazetecilikte köklenmek gerektiğini düşünüyorum.

Bu işin sırrı bizim meslekte az rastlanan dostlukta, arkadaşlıkta. Hem üstlerinizin hem dirsek teması çalıştığınız arkadaşlarınızın yani ekibinizin çok iyi olması gerekiyor. Bu konuda çok şanslıydım diye düşünüyorum. Bizim meslekte bütün gününü medya sitelerindeki dedikodu sayfalarında geçiren arkadaşlarımız var. İnternet dedikoduculuğu öncesi bütün günü konuşarak geçirenler de vardı. Ben biraz onların dışında kalmaya özen gösterdim. Haber dışındaki işlere kulağımı tıkadım.

YARIN: Siz sivil toplum kuruluşları(STK)'nda da çok etkinsiniz. STK'ların gücüne inanıyor musunuz?

ATİLLA: 14 derneğin aktif üyesiyim. Bu derneklerin 6 tanesinin kurucu üyesi olarak görev aldım. Bazılarının hala yönetimindeyim. Sivil toplum hareketine çok inanıyorum. Sivilleşmeyi uygarlaşma olarak algılıyorum. İçinde bulunduğumuz yüzyılın dünyadaki bütün olumsuz dayatmalara karşı, sivillerin yüzyılı olacak. İnsanlar 21. yüzyıl için "Siviller Yüzyılı" diyecek. STK'lar için iyi işler yapmaya özen gösterdik. Bugüne kadar edindiğim tecrübeler bana "Sen kendine düşeni yap" bilincini getirdi. Birçok şeyi değiştirmeye gücümüz yetmiyor. Bu dünya daha güzel, yaşanabilir ve az çelişkileri olan, mutlu olduğumuz bir dünya olabilir. Ama bunu tek başımıza yapamayız. Bach'ın bir deniz yıldızını denize atması gibi. Milyonlarca denizyıldızı denize dönmeden kumsallarda ölüyor. Ama attığınız yıldız kurtulabilir. Sen kendine düşeni yap da... Fransızlar, "En zor, en pahalı satın alınan şey, işe yaramışlık duygusudur" derler. Ben işe yaramış olmaktan hoşlanıyorum. İnsanlarla ko-

nuşmak, tartışmak ve bunları sivil toplum etkinliklerinde kullanmak ciddi bir süreç. Gerekliğinde işe sabah 6.30'da geliyorum, gerektiğinde öğle yemeği arası vermiyorum ve işimi aksatmadan STK etkinliklere vakit ayırmak için çaba harcıyorum.

YARIN: Nedim Atilla'nın bir günü nasıl geçiyor?

ATİLLA: Sabah çok erken işe başlıyorum. Genelde 7'de işimin başında oluyorum. Günlük yazımı yetiştiriyorum. Gerekirse gece yarısına kadar çalışıyorum. Çünkü birşeyler yapmamız gerektiğine inanıyoruz.

YARIN: Siz gurme olarak da yazılar yazıyorsunuz.

ATİLLA: Son dönemde gurme konusunda da yazılar yazıyorum. Ama ben kendimi gurme olarak görmüyorum.

YARIN: Neden?

ATİLLA: Gerçek gurme olan birisi "Ben gurmeyim" demez. Yemek yeme, içki içme kültürü bunu ortaya koyar.

YARIN: Sivil toplum kuruluşlarının Türkiye'de geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

ATİLLA: Olmamız gereken yerde değiliz. STK'lar Türkiye'de tarihsel bir süreçtir. Mustafa Kemal ile birlikte uygar toplum olmayı becerebildik. Yurttaşlık bilincine ulaştık. Yurttaşlık kavramı 1960 Anayasası ile hukuki alt yapısını buldu. 1971 ve 1980 yılındaki darbelerle yurttaşlık haklarında gerileme yaşandı. Fransa, Almanya gibi ülkelerde halk kendi kazanmıştır haklarını biz de kendisi almadı haklarını. O yüzden bu noktada olmamız normal. Bu süreçte terslik yok. Ama olmamız gereken yerin

İzmir ve Ege Bölgesi için uzun vadeli doğru gelişme projesi "sürdürülebilir" olmalı... Türkiye'nin önümüzdeki süreçte ne kadar büyüyebileceğini hep birlikte göreceğiz. Hayat insana sunulmuş bir armağan, bu armağanı İstanbul gibi bir kentte mi heba etmek isterseniz, yoksa sürdürülebilir gelişmeyi sağlamış bir kentte mi?

çok gerisindeyiz. Sivil toplum kuruluşlarının yöneticileri, kişisel hesaplar, beklentilerin ve projelerden uzaklaşmadılar. Daha iyi bir yerde olabilirdik.

YARIN: Ege'nin iki kıyısını birleştirmek için de yoğun çaba harcıyorsunuz. Gerek kültür-sanat, gerekse ekonomik açıdan işbirliğini geliştirmek için kelimenin tam anlamıyla mekik dokuyorsunuz. Bu çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz? Sizce ne kadar yol aldınız?

ATİLLA: Ailenin kökeninde Midilli ve Girit'in olması ve bu kökleri arama süreci ile başladı. Gidiş-gelişlerde gördük ki, birbirimize inanılmaz benziyoruz. Bülent Ecevit'in unutulmaz şiirinde dediği gibi "Bir denizin kıyısında iki güzel milletiz biz" Bu iki güzel milletin birbirleriyle silah tüccarlarının talepleri doğrultusunda savaşmaları yerine ticareti ve kültürü geliştirerek güzel işler yapabileceklerini düşündüm. Ege'deki Yunan adalarında bulunan STK'larla çok sıcak ilişkilerimiz var. Ben Türkiye'deki değişik meslek grupları ile değişik çevreler ile Yunanistan'da bulunan muadilleri arasında ilişki kurulması için çaba harcıyorum. Son olarak Sakız Adası'nda iki yakanın mutfak dostlarını buluşturduk. Türkiye'de "Kaybolan Tadlar" diye bir dernek var. Yunanistan'da aynı eşdeğer bir dernek var. Onları biraraya getirdik. İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem

Demirtaş, bu işlere başladığımız süreçte büyük destek verdi. Konak Belediye Başkanı Muzaffer Tunçağ büyük destek verdi. Defne Derneğimiz de iki ülke kıyısında da etkin olarak çalışıyor. Kardeş şehirler projelerine destek veriyoruz. İki yakanın insanların birbirlerini anlamalarına katkıda bulunuyorum. Bir anlamda tercümanlık ediyorum, onların el sıkışmalarını sağlıyorum.

YARIN: İzmir'in ulusal basında geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce sesini tam olarak duyurabiliyor mu?

ATİLLA: ABD ve Fransa'da büyük bir iki tane ulusal gazete var. Bunun dışında güçlü yerel medyaları var. Türkiye'nin de Fransa modelini örnek olarak alması gerekiyor. Ege Bölgesi'nde Yeni Asır, Demokrat İzmir, Ege Ekspres, Ticaret gibi gazetelere bakıldığında İzmir yerel gazetecilik anlamında örnek bir yapıya sahip. Türkiye'de izlenen ekonomi politikaları ve yüksek enflasyon nedeniyle yerel medyanın ayakta kalması çok zorlaştı. Ancak yerel basın güçlü ulusal medya kuruluşu bünyesinde olursa hayatını sürdürebiliyor. Ya da etkinliği sınırlı kalıyor. Ayakta kalmak içinde hoşlanmadığım şeyleri yapabiliyorsun. Yerel basın İzmir için bir şanstır.

YARIN: Ege Bölgesi gerek iş dünyası gerek ekonomik gerekse sosyal anlamda sizce güçbirliği yapabiliyor mu? Yoksa yapılan her şey sadece İzmir'e yarayacak mantığı ile diğer illerin tam olarak desteğini alamıyorlar mı? Sizce Ege ekonomisinde gelinecek nokta nedir?

ATİLLA: Doğru noktada olamıyoruz. Maalesef bölgecilik Türkiye'de ters tepki veriyor. İzmirliyiz diye yola çıktığımızda yol alamıyorsunuz. Bu durum aslında sosyolojik. Göç edenler, göç ettikleri yerin güçbirliklerini benimseyemiyor. Önemli olan göç edenleri "İzmirleştirmek" gerektiği. Bu ne-

denle ekonomide bu tarz işbirlikleri tutmuyor. O yüzden biz İzmirli biraraya geldiğinde büyük bir şaşkınlık etkisi yaratıyoruz.

YARIN: Bu güçbirliği sizce Expo 2015 adaylığımıza nasıl yansıtacak?

ATİLLA:Bu konuda umutlu olmak istiyorum. Bu konuda yararlı olmak istiyorum. Selanik örneğini çok iyi biliyorum. İspanya ile Yunanistan karşı karşıya geldiğinde İspanya kazandı. İspanya kralının kulis yapmasından değil, Selanik'e Atina'nın yeteri kadar destek olmaması nedeniyle. Selanik ile Atina arasında inanılmaz anlaşmazlıklar yaşandığı için böyle bir sonuç ortaya çıktı. Expo 2015'i bize verebilirler. Çünkü bu süreç toplumsal bir ilerleme projesi olarak karşımıza çıkıyor. Dünyaya, yaptığı değişikliği kanıtlaması gerekiyor. Çünkü yapıldığı şehri her şeyiyle değiştiriyor. Bizimde kendi içimizdeki tartışmaları bitirmemiz gerekiyor.

YARIN: Rahmetli Piriştina'nın bir Universiade tecrübesi vardı. Sizce hayatta olsaydı EXPO sürecindeki şansımız ne olurdu?

ATİLLA:Kuşkusuz şansımız çok daha fazla olurdu. İzmir'den tek ses çıkardı. Tabii ki çok seslilik iyidir ama her zaman değil son EXPO tartışmasındaki durumu biraz da "kakafonik" buluyorum.

YARIN: Nedim Atilla bu kadar koşturmaya içerisinde boş zaman bulursa neler yapar?

ATİLLA:Gezmeyi ve yeni yerler keşfetmeyi seviyorum. Yeni insanları tanımayı seviyorum. Klasik müzik dinliyorum. Özellikle Ege kıyılarında, kooperatiflerin kirletmediği bir yer bulduğumda huzur buluyorum. Açıkçası sessizlik arıyorum.

YARIN: En son hangi kitabı okudunuz?

ATİLLA:Aynı anda birden fazla kitap okuyorum. İlber Öltaylı "Eski Dünya Seyahatnamesi"ni okudum. Çok hoşuma giden bir kitaptı. İlber Öltaylı'nın seyyahlığı ile tarihsel meseleleri anlamak önemli idi. Erol Göka'nın Türk Grup Davranışı üzerine yazdığı sosyoloji araştırmasını bitirdim. Akşam Ege'deki Pazar yazılarında Egeli yazarlara destek vermeye çalışırım. Elimdeki son kitap Oğuz Adanır'ın kitabı. Çok yorgun olduğum zamanlarda da şiir okuyorum. Dönüp dönüp bazı şiir kitaplarını okurum.

YARIN: Vazgeçmediğiniz şairler hangileri?

ATİLLA:Murathan Mungan. Kendimi yorgun ve bezgin hissettimde kendimi onun şiirlerinde bulabiliyorum. Emre Kongar'ın kitaplarından da son dönemde büyük keyif aldım. Yılmaz Karakayonlu'nun tarihi romanlarını severek okuyorum. Tarihi roman okumak keyif veriyor.

YARIN: İyi bir gurme olan Nedim Atilla en çok hangi yemeği seviyor?

ATİLLA:Bütün zeytinyağı yemeklerini seviyorum. Enginar yemeği ise favorim.

YARIN: Egeli genç işadamlarına İzmir'in ve Ege Bölgesi'nin daha fazla gelişebilmesi için önerileriniz neler olur? Hangi projelere odaklanmaları gerekiyor?

ATİLLA:İzmir ve Ege Bölgesi için uzun vadeli doğru gelişme projesi "sürdürülebilir" olmalı... Türkiye'nin önümüzdeki süreçte ne kadar büyüyebileceğini hep birlikte göreceğiz. Büyürken yarınları da düşünmek gerek, kaynakları tüketirken dikkatli olmak gerek. İstanbul'a bakın çok büyümüş, insanlar çok para kazanıyorlar, çok gelişmiş bir kent, bütün mağazalar var, eğlence hayatı dorukta, ama huzur var mı; sokakta güvenle gezme olanağı var mı, yaşamak kolay mı, en başta dediğimi yineleyeyim. Hayat insana sunulmuş bir armağan, bu armağanı İstanbul gibi bir kentte mi heba

Ege'nin iki kıyısını birleştirmek için de yoğun çaba harcıyorsunuz. Gerek kültür-sanat, gerekse ekonomik açıdan işbirliğini geliştirmek için kelimenin tam anlamıyla mekik dokuyorsunuz. Bu çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz? Sizce ne kadar yol aldınız?

Ailenin kökeninde Midilli ve Girit'in olması ve bu kökleri arama süreci ile başladı. Gidiş-gelişlerde gördük ki, birbirimize inanılmaz benziyoruz. Bülent Ecevit'in unutulmaz şiirinde dediği gibi "Bir denizin kıyısında iki güzel milletiz biz" Bu iki güzel milletin birbirleriyle silah tüccarlarının talepleri doğrultusunda savaşmaları yerine ticareti ve kültürü geliştirerek güzel işler yapabileceklerini düşündüm. Ege'deki Yunan adalarında bulunan STK'larla çok sıcak ilişkilerimiz var. Ben Türkiye'deki değişik meslek grupları ile değişik çevreler ile Yunanistan'da bulunan muadilleri arasında ilişki kurulması için çaba harcıyorum. Son olarak Sakız Adası'nda iki yakanın mutfak dostlarını buluşturduk. Türkiye'de "Kaybolan Tadlar" diye bir dernek var. Yunanistan'da aynı eşdeğer bir dernek var. Onları biraraya getirdik. İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Demirtaş, bu işlere başladığımız süreçte büyük destek verdi. Konak Belediye Başkanı Muzaffer Tunçağ büyük destek verdi. Defne Derneği'miz de iki ülke kıyısında da etkin olarak çalışıyor. Kardeş şehirler projelerine destek veriyoruz. İki yakanın insanların birbirlerini anlamalarına katkıda bulunuyorum. Bir anlamda tercümanlık ediyorum, onların el sıkışmalarını sağlıyorum.

etmek isterseniz, yoksa sürdürülebilir gelişmeyi sağlamış bir kentte mi? Sürdürülebilirliği öngören gelişme modelleri doğrudur. İYTE Kampüsü içindeki Teknopark doğru örnek. Bir de yapılan yatırımların istihdam sağlayıcı olmasına özen göstermek gerek.

YARIN: Ekleme istedikleriniz...

ATİLLA:Teşekkür ederim.

76 İZMİR 31 Ağustos - 9 Eylül 2007

enternasyonal FUARI

ULUSLARARASI
İZMİR FUAR ALANI
KÜLTÜR PARK / İZMİR

ÜRÜN GRUPLARI

- Organik Ürünler • Gıda Ürünleri , Gıda Teknolojileri ve Yan Sanayi (Marka Tescilli Ürünler)
- Mobilya, Dekorasyon, Ev Araç ve Gereçleri, Beyaz Eşya • Binek Otomobil • Oto Yan Sanayi • Ticari Araç
- Bisiklet / Motosiklet • Yapı Malzemeleri ve İnşaat • İş Makineleri, Tarım Makineleri, Ziraat Aletleri
- Tekne, Yat ve Teknolojileri • İklimlendirme (Isıtma - Soğutma) ve Yan Sanayi
- Elektrik, Elektronik, Bilgisayar, IT, Telekomünikasyon ve Enformasyon • Makine • Enerji
- Finans Sektörü (Banka , Sigorta) • Termal Turizm • Deniz, Spor ve Av Malzemeleri • Hizmet Sektörü (Nakliye, Franchising, Güvenlik ve Temizlik Şirketleri, Ajans ve Kurye Hizmetleri) • Kitap ve Yayıncılık • Sağlık

ONUR KONUĞU İL : **ÇORUM**

ONUR KONUĞU ÜLKE : **UKRAYNA**

76 İEF TEMALARI : **SAĞLIK VE ORGANİK ÜRÜNLER**

Düzenleyen

Destekleyenler

İZFAŞ / İZMİR FUARCILIK HİZMETLERİ KÜLTÜR VE SANAT ETKİNLİKLERİ TİC. A.Ş.

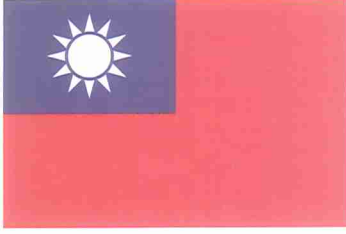
Şair Eşref Blv. No:50 35230 Kültürpark / İZMİR • Tel : 0(232) 497 10 00 (pbx) • Faks: 0(232) 497 11 13
www.izmirfair.com.tr • info@izmirfair.com.tr

Bu fuar 5174 sayılı kanun gereğince Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) izni ile düzenlenmektedir.

İZMİR : EXPO 2015 RESMİ ADAYI

Hızla büyüyen, bu büyümenin paralelinde hızla da zenginleşen bir ülke. Şu an zenginlik devletin elinde ama gözle görülür ve hissedilebilir bir zengin nüfus oluşmuş durumda. Genç iş adamları ve profesyonel yöneticiler batılı rakiplerini kışkırtacak kadar zengin, iş ve sosyal hayatlarında batıyı da taklit etmekte.

“ÇİN HALK CUMHURİYETİ”

Çin’de en hızlı gelişen sektörlerin başında otomotiv gelmektedir. Bu hızla gelişen sektör nitelikli yan sanayii ihtiyacını da duymaktadır, markalaşma yolundaki oto yan sanayicilerimizin birleşerek yada dernekleri aracılığı ile bu sektörde iş yakalayabilmeleri gerekir.

Yaklaşık 1.5 Milyarlık nüfusu ve Dünya’nın 4ncü büyük ekonomisi ile herkesin dikkatini çeken bir ülke Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC). 2007 yılı ilk çeyreğindeki ekonomik büyümesi % 11.1 olarak gerçekleşmiş durumda. İkinci çeyreğindeki büyüme hedefi ise % 10.8. Olurmu-olmaz mı demeyelim 2006 yılı gerçekleşme durumu sırasıyla % 10.4, % 11.5, % 10.6 ve % 10.4, yıl ortalaması ise % 10.7 nin biraz üzerinde.

Hızla büyüyen, bu büyümenin paralelinde hızla da zenginleşen bir ülke. Şu an zenginlik devletin elinde ama gözle görülür ve hissedilebilir bir zengin nüfus oluşmuş durumda. Genç iş adamları ve profesyonel yöneticiler batılı rakiplerini kışkırtacak kadar zengin, iş ve sosyal hayatlarında batıyı da taklit etmekte. Son günlerde karşılaştığım bir çok iş adamı ve Genel Müdür ya Golf’ten geliyor ya da iş bitimi Golfe gidiyordu. Hava alanlarında da bu ye akımı görmek çok kolay. Gelişen ekonomilerdeki göstergelerin birisi olan otomobil üretimi ve trafiğe çıkış sayılarına bakılacak olursa, Çin otomotiv üretimi hızla çoğalıyor. Her sene trafiğe giren

araç sayısı bir öncekini katlıyor nerede ise. Bir taraftan dünya markaları habire üretim tesisi açar yada mevcut olanlarla ortak üretim anlaşmalarına giderlerken diğer taraftan da bir çok yerli girişimci kendi gayretleri ile kendi markalarını yaratmaya ve geliştirmeye çalışıyorlar.

Çin’de üretim yapan otomobil yabancı markaları sayacak olursak Mercedes, BMW, WV, Audi, Chrysler, Buick, Ford, Grand Cherokee, Citroen, Peugeot, Toyota, Nissan, Honda, Mitsubishi, Daihatsu, Hyundai, Kia, ilk akla gelenlerden. Kendi markalarından öne çıkanlar ise Cherry, Gelly, Greatwall. Üretilen araçların çoğu da benzin ucuzluğunun ve Amerikan hayranlığının etkisiyle olsa gerek büyük ve lüks araçlar. Acaba yan sanayi hizmetleri yeterli gelişme sağlamış mıdır diye bu sektördeki arkadaşlarımızı araştırmaya davet etmek isterim.

23 eyalet, 3 otonom bölge (Uygur, Tibet ve İç Moğolistan), 2 özel statülü şehir (Hong kong ve Macao) Merkezi hükümete doğrudan bağlı 4 büyük şehri (Beijing, Shanghai, Tianjin ve Chongqin) düşündüğümüzde Çin’i tek bir ülke değil eya-

letler sistemi olarak görmemiz gerekir. Her birinin de kendi ekonomik varlıklarını geliştirmek için büyük bir yarış içinde olduğuna bakmak gerek. Bu nedenle her yörenin kendine özgü marka ve üretimleri oluşmuş ve gelişmekte. Sanki 5-10 yıl sonra tüm dünya markaları sadece burada üretim yapacaklarmış hissinin veriyor.

Çinli otomobil üreticileri şu günlerde elektrik ve benzin motor hibritler üzerine prototip geliştirmeye başladılar. 2008 Pekin olimpiyatları için 500, 2010 Shanghai World EXPO için 10000 araç üretecekleri haberlerde yer almakta zaman zaman.

Toplum ve aile yapısı olarak bize çok benziyorlar. Belki de biz onlara benziyoruz desek daha doğru olabilir. Aileler çocuklarının geleceğine ilişkin kaygılı ve ellerinden gelen desteği hayat boyu vermeye çalışıyor. Özellikle tek çocuk politikası nedeniyle ailenin tüm kaynakları bu tek çocuğun iyi yetişmesine ve hayat rekabetine karşı çok iyi hazırlanmasına harcanıyor desem yeridir. Karı koca çalıştığı için çocuk olunca ebeveynlerden 1 isi çocuk bakımında aileye yardımcı oluyor. Çocuk yetişene kadar da bu böyle sürüyor. Daha sonra iyice yaşlanan ebeveyn de çocukları sahip çıkıp onların bakımlarını üstleniyorlar. Din konusunda hiç bir tutuculukları yok, hatta çoğu dinsiz. Geriye kalanların içinde Budist olanlar çoğunlukta. Tao, Tibet ve Konfüçyüs etkisinde bir çok budist toplum ve tapınaklar var. Hristiyanlık yayılımı için yıllardır misyonerlerin çalışması bu toplumda hristiyanların artmasına sebep olmuş. Yolda boyunda haçını göstermeye çalışan bir çok genç erkek ve kız görmemiz mümkün. Çin genelinde 40-50 milyon müslüman olduğu söylenmekte. Bunların yarıya yakını Uygur Türkleri oluştururken geri kalanı da çinli müslümanlar. Çin toplumunu değerlendirirken 50-60 kadar etnik grup olduğunu söylememiz gerek.

Gelişen ekonomi en çok kültüre zarar vermekte benim görüşüme göre, özellikle dış ticaretle uğraşan veya yabancılarla iletişimde olan nesil kendilerine batılı isimler almaktalar. Aşırı yabancı hayranlığının da etkisiyle yabancılarla ilişki kurmaya ve yaşamaya ve hatta evlenmeye düşkünler. Bunun da sonucunda hızla kendi toplum ve kültürüne yabancılaşan bir kesim oluşmakta. Özellikle genç nesil aşırı batılılaşma ve batılıya benzeme telaşında, estetik ile gözlerini büyütenlerden tutun da cilt renklerini değiştirenlere kadar. Adım başı ku-

aförler ve çılgın modacıların ürettikleri giysilerle geleneksel çinli görmek nerede ise imkansız.

Kabaca 800-900 Milyar USD ithalat ve 750-800 Milyar USD ihracat yapan dengeli ve ihracat fazlası veren bir ekonomileri var. Bu denge bize göre bozulmuş durumda. İhracatımız 500-600 Milyon USD civarında seyrederken ithalatımız 8 Milyar USD yi geçmiş durumda. Bu dengesizlik ekonomik açıdan çok iyi değerlendirilmemekte bizim tarafımızdan. İthalatın içindeki bir çok ara malın katma değer ilavesiyle ürüne dönüştürüldüğünü ve ihracatımıza olumlu etki yapan kalemlerde olduğunu düşündüğümüzde bu durumun analizini doğru yapacak istatistiklere ihtiyacımız var. Muhakkak tüketime yönelik bir çok ürün de gelmekte ama bu yöndeki ticaretin kaliteye yönelik standartlarını koymada devletin, iyi malı almada da tüccarın etkisi iyi değerlendirilmeli.

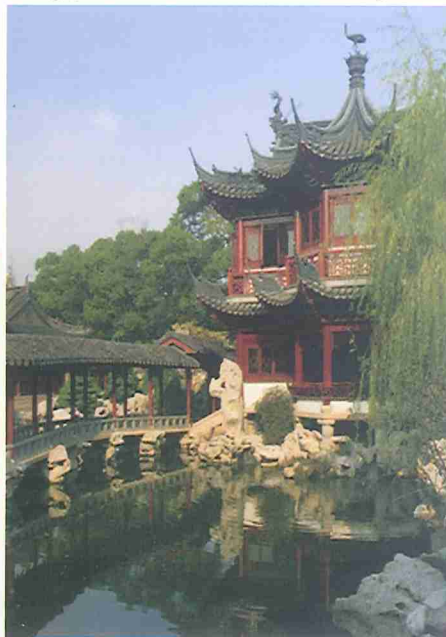
Aşırı batı hayranlığında olduklarını söylemişim. Yaklaşık % 5 zengin, % 10 da ekonomik durumu iyi diyebileceğimiz bir tabaka var. Bu da % 15 ederki 1.5 milyarlık çinde alım gücü yüksek 225 milyon demektir. Bu tabakaya yönelik her türlü lüks tüketim ürünü pazarda yerini bulabilir. Ancak Çinlinin marka düşkünlüğünü de unutmamak lazım. Pazara giren bir çok yabancı marka çoğunu biz duymadık ama İtalyan, Fransız, İngiliz, İsviçre ve Amerikan markası en lüks alışveriş merkezlerinde astronomik fiyatlarla alıcılarıyla buluşurlarken açılış ve tanıtımlarını NewYork, Paris, Londra, Tokyo, Roma gibi göz alıcı şehirlerden sonra şimdi Beijing ve Shanghai da mağaza açıyorlar diye reklam yapıyorlar. BMW ve Ferrari araba mağazalarının yanısıra butikleriyle de yayılıyor. Hava

yolu dergileri İsviçrenin tüm saat ve mücevher reklamlarıyla dolu. BALY ve ZARA markaları standart markalar gibi .

Bu nedenle Çin'e satış için 1.5 milyar insane var, her birine 1 tane x ürünü satarım demenin yerine oradaki ithal ürün merakından kaliteli ve lüks ürünlerimizle Pazar bulmaya gelmemizde yarar var. Bu endüstriyel ürünlerde de böyle. Pazarlarımızda çin malı inşaat malzemeleri ve laminatlar varken iç pazarda bu ürünleri sunan yapı marketleri o kadar az ki. Bu yapı marketlerinde bize gelen ürünlerin en az 3-4 kat daha fazla fiyatlı tabi bir o kadar da kaliteli ürünler mevcut. Turist olarak geldiğiniz ve günlük ihtiyaçlarınız için serbest alışveriş yaptığınız alışveriş merkezlerinde bir ürünü size teklif edilenin 10 yada 20 misli aşığına alabilmeniz mümkün.

İş kültürü açısından ticarete bizden daha yatkın olduklarını kabul etmemiz gerekir. Alışverişlerde firmanın geçmişi ve iş tecrübesine bağlı iş ahlakı da iyi yada kötü olabilmekte. Aslında dünya genelinde ki iyi yada kötü iş adamı yada firma oranları Çin için de geçerli. Ancak sayısal büyüklük nedeniyle iyi ile de kötü ile de karşılaşma olasılığımız çok yüksek. Satıcılık konusunda çok başarılılar. Fiyat pazarlıklarında müşteri kaybetmemek için sizin kabul edeceğiniz fiyatlara gerilemeleri her zaman mümkün ama bunun bedeli ya malzemeden ya da işçiliklerden çıkarılacaktır. Hele hele üretimi denetleme şansınız yoksa kalite düşüklüğünü ilk anda anlamanız da mümkün olamayacaktır. Bu nedenle firmalar hakkında iş yapmaya başlamadan önce muhakkak incelemek, araştırma yapmakta yarar var. Bunun için uluslararası araştırma kuruluşlarından yardım alınabileceği gibi Çinin büyük şehirlerinde faaliyet gösteren bir çok Türk danışmanlık firması da var. Onlardan da yardım almak bu tür iş, zaman ve para kayıplarına sebep olabilecek hataları minimize edecektir. Her şeyi alırsınız ama satmak biraz beceri, sabır ve emek istiyor. Çin Halk Cumhuriyetini ihracat hedeflerimizin en başına koyabilmemiz gerekir.

“Fiyat pazarlıklarında müşteri kaybetmemek için sizin kabul edeceğiniz fiyatlara gerilemeleri her zaman mümkün ama bunun bedeli ya malzemeden ya da işçiliklerden çıkarılacaktır. Hele hele üretimi denetleme şansınız yoksa kalite düşüklüğünü ilk anda anlamanız da mümkün olamayacaktır.”

Biraz da iş fırsatları açısından bir kaç örnek verip yazımı bitirmek istiyorum,

Çin' de en hızlı gelişen sektörlerin başında otomotiv gelmektedir. Bu hızla gelişen sektör nitelikli yan sanayii ihtiyacı da duymaktadır, markalaşma yolundaki oto yan sanayicilerimizin birleşerek yada dernekleri aracılığı ile bu sektörde iş yakalayabilmeleri gerekir.

Günbe gün artan zengin nüfus, lüks tüketim meraklısı bir kitle var. Bizim bu kitleye hitap edecek hiç mi lüks tüketim malımız yok? Muhakkak var, ama burada tanıtımını üstlecek bir vizyonla gelecek iyi markalara ihtiyacımız var. Ayakkabısından konfeksiyona, deri giyimden mücevhere kadar. Hatta en büyük gider kalemlerinin içinde kozmetik ürünler yer alıyor. Her ulusun kadın nüfusu gibi Çinli bayanlarda yoğun kozmetik tüketicileri. Özellikle de beyazlatıcı kremler konusunda inanılmaz bir tüketim pazarı var. Vücut ve koltukaltı sprey konusunda da inanılmaz bir boşluk olduğu kesin.

Kendi başına 1.5 milyara yakın bir nüfusu ile inanılmaz büyüklükteki bu pazarın tüketim alışkanlıkları artmış olan kitlesi 100-250 Milyon olarak düşünülmesi, ama bu ülkede büyük şehirlere yoğunlaşmış bir de yabancı nüfus var. Uluslar arası ticari ve kültürel faaliyetler yada eğitim nedeniyle kısa yada orta süreli yerleşmiş ve Çin de yaşamakta olan yabancı nüfustan bahsediyorum. Bu yabancı topluluğunda nüfusu azımsanmayacak kadar büyük. Sadece Pekin ve Shanghai da yerleşik yabancı nüfus 150.000-200.000 civarında. Birde buna yabancı yatırımların yoğunlaştığı belli başlı büyük şehirleri ilave edecek olursak 400.000 e yakın yabancı bir nüfus var dememiz yanlış olmaz. Hatta daha da fazla olabilir. Bu nüfusun yaratmış olduğu özel bir Pazar da dikkate alınmalı. Gıda, fastfood, günlük alışveriş için marketler zinciri vb gibi.

Yabancı nüfusun yanısıra yerli halkın büyük kesimi kendi gelir seviyesine bağlı olmak kaydıyla dışarıda yemek alışkanlığına sahip. Bir de çinliler de aşırı bir alkol tüketimi var. Birayı özellikle çok seviyorlar ve tüketiyorlar. Evlerinde de hazır gıda tüketimleri yoğun. Gıda sektörü açısından da önemli ve büyük fırsatlar var. Bu fırsatı gıda ürünleri olarak da değerlendirebiliriz, Restaurant, pastane yada kafeteryalar olarak da. Özellikle fastfood alışkanlıkları hızla geliyor. Sanırım Macdonalds ve KFC hayatlarının Pazar başarısını burada yaşamaktalar. Bizim de markalaşma yolunda önemli başarı kateden fast foodlarımız özellikle pide, lahmacun, döner gibi çin ağız tadına yakın ürünlerle burada fırsatlar yakalarlar. Önümüzdeki 2008 Pekin yaz olimpiyat oyunları nedeniyle bu sektör iyi bir zamanlama ile pazara girebilir.

Çin de sürdürülmekte olan tek çocuk politikası nedeniyle aileler varlarını yoklarını bu tek çocuğun eğitim ve gelişimine harcıyorlar. Her sene 100.000 öğrenci dil yada üniversite eğitimi için yabancı ülkelere gidiyor. İngilizce öğrenmenin yanısıra müzik-spor gibi beceri geliştirme konuları da çok önemseniyor. Aileler çocuklarının Bu nedenle yabancı dil eğitiminden özel beceri geliştirme kurslarına kadar her alandaki kurs ve dersane girişimleri gibi eğitim konusundaki her türlü girişim başarı hikayesi yaşar. Çin de yapılacak yatırım olabileceği gibi Türkiye ye dil eğitimi için öğrenci getirmek iyi bir iş koulu olacaktır. Hatta bizde yaygınlaşmış olan üniversiteye hazırlık kursları burada yok. Bu bile iyi bir modelleme ve işbirliği ile fırsatlar zinciri oluşturur.

Artan dış ticaret ilişkilerimiz ve özellikle dış alımımız sonucu bu firmalardan yapılan alımlardaki denetim faaliyetlerinin sıklaştırılması nedeniyle denetim hizmetlerinde büyük bir iş fırsatı yaratır.

Zeytinyağı konusuna özellikle değinmek istiyorum. Çin pazarında özellikle İtalya, Yunanistan, İspanya, Portekiz, Fransız markalı zeytinyağları bulunmakta. Büyük marketlerin raflarında bu değişik markaları görmek mümkün ancak Türk markalarımız yok. En önemli nedeni buradaki Türk nüfusun ve yatırımcının azlığıdır bence. Zeytinyağının müşterisi çoğunlukla yabancı nüfus ve 4-5 yıldızlı otellerdir. Yabancı nüfus da otellerdeki yabancı mutfak yöneticileri de kendi ülkesinden gelen yağı tercih ettikleri için bizim markalı ürünlerimizi market raflarına sokmamız çok zor. Hele hele üreticilerimizin küçük üreticiler olması ve yanlış başlarına gerekli promosyon çalışmasına kaynak yaratamayacak yapıda olduklarını düşündüğümüzde. Ancak bu konuda kurulacak bir Sektörel Dış Ticaret şirketi DTM nin ihracat destekleri ile burada gereken satış ve promosyon çalışmasını yapabilir. Zeytin yağı ve ilgili tüm ürünlerini tanıtıp satışını gerçekleştirebilir. Şanslı sektörler lüks tüketim ürünleri, kozmetik, altın-mücevher, Hakiki deri konfeksiyon ve kundura, Gıda (Her türlü kuru gıda, zeytin yağı , zeytin ve ilişkili diğer ürünleri)

Ben yaklaşık 9 yıldan fazladır Çinile ilgileniyorum. 2 yıldan fazladır başkenti Pekin' de yaşıyorum. HongKong ta kurduğumuz firmamız ile kendi çapımızda bize gelen Türk işadamlarına ve firmalara bölgeye duydukları ilgiye paralel iş danışmanlık hizmetleri verirken, Ege Serbest Bölgesi ESBAŞ'ı ve HİPOKRAT Tıbbi Malzemeler İmalat ve Pazarlama AŞ yi de temsil ediyoruz. Hipokrat ürünlerinin Çin pazarına kabul ettirilmesine çabalarırken ESBAŞ ve Türkiye'nin birlikte tanıtımını yapıp ESBAŞ'a yatırımcı çekmeye çalışıyoruz.

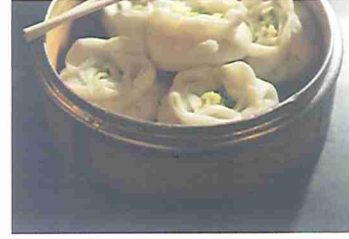
Türkiye ihracat kalemlerini arttırabilmek için gereğince bir çaba harcamıyor. Satabildiğimiz çoğunlukla hammadde kapsamında. Demir-Çelik hammaddesi, Cevher ve Mermer. Aldıklarımıza bakacak olursak neler diyemeyiz, HERŞEY alıyoruz. Almaya çalışıyoruz. İşin trajikomik tarafı ise ÇHC Türkiye ye ihracatım artsın diye özel bir politika ve çaba da safetmiyor. Yaptığı en önemli organizasyon ise Nisan ve Ekim aylarında olmak üzere

senede iki defa düzenlediği Guangzhou daki Çin İhraç Ürünleri fuarı. Bu fuar busene isim değiştirdi. Çin İhraç ürünleri fuarı Nisan 2007 den itibaren Çin İthal ve İhraç ürünleri fuarına dönüştü. Bu fuara ihracatçı olarak gelerek Pazar şansını yerinde tespit edilebilir. Sadece bu fuara değil diğer uluslararası fuarlara sektörel katılımlar yapılarak ihracat şansını zorlanabilir. Odalarımızın, derneklerimizin yapacağı organizasyonlara Dış Ticaret Müsteşarlığımız ve Çin deki müşavirlikleri maksimum desteği vereceklerdir. Buradaki Türk danışman ve işadamlarının da desteğini unutmamak gerek.

Burada dikkatimizi yoğunlaştırmamız gereken bir diğer konu da Çin mallarının kalite itibarlarının düşük olması yani bir başka deyişle MADE IN CHINA nın iyi bir marka olmamasıdır. Çin mallarının düşük fiyat avantajı ile girmediği dış Pazar yoktur ama her Pazar kendine göre tedbir almaya engel yaratmaya çalışmaktadır. Türkiye Çin ihracat pazarının tam ortasındadır. Eğer biz rekabetten ziyade iyi stratejik işbirliği projelerini hayata geçirerek Çinli üreticileri üretim-montaj gibi projelerle Türkiye'ye çekebilirsek, birlikte üretir birlikte MADE IN TURKIYE markasıyla satabilirsek kendi ülkemizden çıkmadan da iş başarısını da yakalayabiliriz.

Sevgilerimle...

M. Alptekin AYDIN
D 402 Mei Mension No 58 DongZhong Street
DongCheng District 100027 Beijing, PRC
Tel: +86-10-6554 7857 Fax: +86-10-6554 7801
GSM: +86-135-2280 1582 www.timelink.hk

Salim KADIBEŞEGİL
Stratejik İletişim Danışmanı
ORSA Stratejik İletişim Danışmanlığı

Küresel oyunun kuralları değişiyor... İtibarlı kurumlar ayakta kalmaya aday...

Küreselleşme stratejileri sadece özel sektör kuruluşlarını değil, kamu yönetimini ve sivil toplum kuruluşlarını da "eski alışkanlıklarını" terketmeye zorluyor. Kaliteli ürünlerin, global pazarlarda "kâr" amaçlı operasyonları biçiminde geçen 20. yüzyıl, yerini "insanı ve ahlaki" değerlerle donatılmış bir yönetim anlayışına bırakıyor. Bu yeni yaklaşımın arkasında bir tek gerekçe var: "toplumun geniş kesimlerinin desteğini alabilmek!" O zaman ortaya basit bir formül çıkıyor; toplumun beğenisini kazanmak ve daha da önemlisi bunu sürdürürebilmek...

Dünyada ve Türkiye'de "itibar yönetimi" konseptinin çok büyük bir hızla yayılması, kabul görmesi ve "bir yerlerden bu işe başlamanın gerekliliği" arayışının arkasında her türlü kurumun toplumun farklı kesimleriyle olan "fikir ve duygu" alışverişi var.

Bu yeni paradigmayı irdelediğimiz zaman "kâr" arka plana mı atılıyor? Hayır... Arka plana gitmiyor. Tam tersine "kârlılığın sürdürülebilir olması" esası sorgulanıyor. Hem de tüm kesimler için. Yani, bu bir özel sektör kuruluşu da olabilir, kamu yönetimi de, sivil toplum kuruluşu da...

Toplum tarafından "en büyük olmak" yerine "en beğenilenlerden biri olmak" doğal olarak tüm iş sonuçlarını doğrudan etkiliyor. Öncelikle "müşteri değeri yaratıyor". Özel sektörde faaliyet gösteren kuruluşlar için müşteri değeri, ürün ve hizmetlerin satın alınması, tekrar satın alınması ve

tavsiye edilmesi olarak değerlendiriliyor. Sivil toplum kuruluşları açısından; gönüllü çalışma tabanının/üyeliğinin yaygınlaştırılması, devamlılığının sağlanması, projelere kaynak oluşturulmasında sponsorların öncelikli tercihi olması; kamu yönetiminde de hizmet kalitesinin artması nedeniyle kamu ve siyasetin toplum tarafından seçim/referandum vb. oluşumlarda desteklenmesi anlamına geliyor.

Bir diğer iş sonucuna insan kaynakları rekabetinde tanık oluyoruz. Günümüzde pazar değerinin önemli hammadde-lerinden biri olan insan kaynakları değeri, beğenilen kurum olmanın iş sonuçları ile değerlendirildiğinde; çalışanların çalıştıkları kuruma olan güveni, gurur duymaları, kariyerlerinin devamını bu kurumda görmeleri veya dışarıdaki genç, yetenekli, gelecek vaad edenlerin -rakipler yerine- kuruma başvurmaları şeklinde yorumlanıyor. Aynı iş sonuçları sivil toplum kuruluşları ve kamu yönetimi için de geçerli tabii..

Yatırımcılar bakış açısından iş sonuçları, hisselerin uzun vadeli satın alınması eylemidir. Büyüklük ve beğenilen olmak kavramlarının karşılaştırılmasında, "yatırımcılar açısından "büyüklük" geçmiş performansı yansıtır. Beğenilen olmanın hammadeleri olan kriterler ise gelecek güvencesini.. Yatırımcılar dolayısıyla tavırlarını beğenilen kurumlardan yana koyuyorlar.

Tüm sektörlerde rekabetin ulaştığı bu boyut toplumun beğenisini elde etmeye yönelik bir dizi eylemi de beraberinde getirdi. Örneğin, Dünya İş Konseyi, sürdürülebilir insani gelişimi ana işlerinden biri olarak benimsedi ve Konsey içinde üyelerini bu alanda geliştirmeye yönlendirici ciddi bir atılım yaptı. Dow Jones "Sustainability Index" ile ayrı bir yatırımcı platformu oluşturdu ve özel bir denetimden geçen şirketleri bu başlık altında kote etti. Avrupa Birliği Parlamentosu "Sürdürülebilir İnsani Gelişimi" ürün ve hizmetlerin üye ülkelerdeki pazarlama faaliyetleri ile ilişkilendiren bir yasa taslağında hızlı adımlar atıyor. OECD, üye ülkelerin "Sürdürülebilir insani gelişim" konusundaki çalışmalarına yol ve yön gösterecek özel bir komisyon kurdu ve ürettiği raporlarla tüm üye ülkeleri bu politikaları benimsemeye teşvik etti. Birleşmiş Milletler'in Global Compact başlığıyla 1990'lı yıllardan bu yana sürdürdüğü kampanyanın ana

destekleyicileri şimdi özel sektör kuruluşları... Bütün bu gelişmelerden bizlerin de çıkardığı dersler var. Bunları ana başlıkları ile sıralarsak;

■ Bir zamanlar "kazancının bir kısmını toplumsal faaliyetlere ayırmak ve dolayısıyla toplumun beğenisini kazanmak" yaklaşımı iflas etti. 21. yüzyılın halkları "toplumdan aldığını, topluma geri vereceksin" diyor. Ama, "sürdürülebilir kârlılığa" da karşı çıkıyor.

■ Adıyaman'da kendi halinde tekstil üretimi yapan ve kendine gelişmiş ülkelerde ihraç pazarları arayışı içinde olan orta boy bir işletme "Afrika'da AIDS hastalığından ölen milyonlarca kişiye karşı artık duyarsız kalamıyor." Çünkü, alıcı konumundaki ülkelere, AIDS ve benzer sosyal konularda şirketin duyarlılıkları ile ilgili performansı bile sorulabiliyor!

■ Çocuk işçilerin çalıştırılması, fazla mesai yaptırılması, ücretlendirmede adilane davranılmaması bir anda tüm dünya çapında tüketici boykotuna dönüşebiliyor. Global markalar hatalarını düzeltmeye niyetlenseler bile, tüketicinin geri dönüşü uzun yılları buluyor.

■ Ekolojik çevrenin korunmasına yönelik performans sadece özel şirketlerden değil tüm sektörlerde sorgulanıyor. Çevre kirlenmesine ve doğal kaynakların bilinçsizce kullanımına yönelik hareketler işletmelerin kapılarına kilit vurulmasına kadar giden ağır yaptırımlara neden olabiliyor.

■ Yerel kimlik ve değerler "beğenin" kritik başarı faktörleri haline dönüşüyor. Bunlara "saygı" duymanın ötesinde, korumak, yaşatmak, sahip çıkmak bir performans alanı olarak tarif ediliyor.

■ Kurum çalışanları yaşadı!! Artık gerçekten, çalışan statüsünün ötesine geçiyorlar. Birer "bilgi işçisi" muamelesi görüyorlar. Durum böyle olunca da insan kaynaklarının niteliğindeki rekabet sınırları zorlanmaya başlıyor. Ve hatta sürdürülebilir gelişimin ana kriteri haline dönüşüyor. "Çalışan markası" (Employee brand) yakın geleceğin önemli rekabet alanlarından biri olmaya aday.

■ Yönetişim, artık bir lüks değil zorunluluk... Bir kuruma güvenin anahtarı... Hatta olmazsa olmaz faktörler arasında. Toplum karşısında yasaların çizdiği alanlardan çok daha geniş ve toplum tarafından kabul gören moral ve ahlaki alanların yönetim kalitesini simgelemesine şaşırılmaması gerek. Her kurum-özel, kamu ve sivil toplum-yönetimsel becerilerini, yönetim ilkeleri üzerine geliştiriyor. Bu ilkeler, kurum ve toplum arasındaki güven bağının önemli bir halkası haline dönüşüyor.

Ürün ve hizmetlerinin kalitesi, verimlilik vb. işletme esasları "zaten olması gerektiği gibi olmalı".. Bunlar artık kurumsal performansı oluşturmuyor. Bütünsel baktığımızda "değerler" üzerine inşa edilen yeni bir paradigma var. Oyunun yeni kuralını insani ve toplumsal değerler oluşturuyor. Bunları önemseyenler "itibarlı" konumda rekabet güçlerini ve varlıklarını sürdürebilecek bir hammaddeye sahipler. Diğerleri ise kırmızı kartla "oyun dışı"...

Dünyada bu gelişmeler olurken "Türkiye'deki durum nedir?" diye sorduğumuzda; elimizde hâlâ 1999 yılında Koç Holding tarafından başlatılan ve "kitabına uygun" bir itibar yönetimi programını görmekteyiz. (Bu çalışma 1999 IPRA Chicago Kongresi, 2001 Reputation Institute Boston Konferansı ve 2003 ESOMAR Prag Kongrelerinde sunulmuştur.)

Bunun dışında "niyet" olarak bir çok şirkette kurumsal itibarın yönetimi gündemde durmaktadır. Yani, kurumsal itibarın yönetiminin "önemli" bir konsept olduğu konusunda bir farkındalık vardır. Problem şu: yöneticiler bu işe nereden başlayacakları konusunda kararsızdılar. Oysa ki, itibar yönetimi değişim politikalarının bir parçasıdır. Yani,

başlarsınız ve kendi içindeki iyileştirme alanları ile birlikte kurumsal kültüre uyarlısınız. Şirketin en üst düzeyinde ele alınması kritik başarı faktörüdür. Benzetmek gerekirse; toplam kalite yönetimi de liderlikle başlayan bir disiplindir ancak bunu liderin adına yöneten, koordine eden bir bölüme havale edersiniz. Kurumsal itibarın yönetiminde böyle bir seçeneğiniz bulunmamaktadır. En üst düzey yöneticinin bizzat yönettiği politikalarla şekillenir. İcra Kurulları gündeminin doğal bir parçası olmadıkça o kurumda itibar yönetimi yapıldığından söz edilemez. Türkiye

henüz - bu konuda ciddi yatırımlar yapmakta olan bir kaç istisna dışında- buralarda değil. "Halkla ilişkilerin" bir parçası, uzantısı gibi algılanıyor. İçinde halkla ilişkilerin de olduğu farklı bir yönetim disiplini olarak tanımlamak daha doğru bir yaklaşım.

Bu işin bir reçetesi var mı? Yukarıda değindiğimiz konuları da dikkate alırsak; itibarı oluşturan kriterlerin belirlenmesi, kurumsal yönetim ile ilgili strateji ve politikaların kurum kültürüne uyarlanması ve topluluğun duyarlılık alanlarına yanıt veren sosyal sorumluluk ve ekolojik çevre politikaları bu sürecin hammaddesini oluşturmaktadır.

Türkiye eninde sonunda itibar yönetiminin gelecek değeri yaratmada önemli bir konsept olduğunu keşfetmek durumunda. Bunu sadece özel sektör değil, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları da keşfetmek durumunda.

"Türkiye'de büyük bir kesim yoksulluk sınırının altında yaşıyor, bunları görmek zorundayız, ürettiğimizden daha fazla tüketir hale geldik. Gelir adaletsizliğinin önüne geçebilecek eşitlikçi, sosyal devlet politikalarına ağırlık vermek durumunda, Sistemi, Türkiye'yi yeniden kurgulamak zorundayız."

2007 MAYIS'ta

buluşmak dileğiyle...
buluşmak dileğiyle...

SISUS

H O T E L
Ç E Ş M E

MEMBER OF

**GREAT HOTELS
OF THE WORLD**

Dalyanköy Yat Limanı Bölgesi Çeşme-İzmir/TÜRKİYE

Tel: 0.232.724 03 30 (Pbx) Faks: 0.232.724 96 56

e-posta: info@sisushotel.com

www.sisushotel.com

SISUS
HOTEL
bir **TERBAY**
GRUP
iştirakidir.

Çeşme'de başlayan büyük AŞK

YARIN: Kendinizi tanıtır mısınız?

Ö. BAYSAL: 1970 İzmir doğumluyum. İzmir Amerikan Kolejini bitirdikten sonra. Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümünü bitirdim. Mezuniyetimin ardından PHILSA AŞ'de işe başladım. 14 yıldır çalışıyorum.

YARIN: Aşkın Baysal ile nasıl tanıştınız?

Ö. BAYSAL: Kuzenim vasıtasıyla tanıştık. Aşkın benim kuzenimin arkadaşıymış. Bizim anlaşabileceğimizi düşünüp Çeşme'de tanıştırdı. Aşkın'ın konuşkan ve sıcak kanlı olması ilk etapta beni etkiledi. Bu yapısı tanıma sürecimizi kısalttı ve 1 yıl içinde evlendik.

Romantik bir flört süreci geçirdik. Evlenme teklifini kabul edene kadar her gün beni görmeye geliyordu. Geldiği zaman, arabanın içinde kutu içinde bir gül buluyordum. Bu süreç böyle devam ederken, bir gün arabada, bana sürprizi olduğunu ve kapının içindeki cebe bakmamı istediğini söyledi. Baktığımda orada bir hediye kutusu vardı, içinden bir tek taş yüzük çıktı.

Evlenme teklifini yolda arabada yaptı. Evlenme teklif ettiği araba gelin arabamız oldu. Bu araba satıldığında çok üzülmüştüm. 1995 yılında başlayan tanışma 1996 yılında Efes Oteli havuz başında düğün ile pekişti.

YARIN: Eşinizin sizi ilk etapta etkileyen özelliği neydi?

Ö. BAYSAL: Cıvıl cıvıl, konuşkan ve sıcak kanlı olması beni en çok etkileyen özelliği idi.

YARIN: Balayına nereye gittiniz?

Ö. BAYSAL: Balayımızı Antalya Kemer'de geçirdik. Ba-

Çeşme'de başlayan aşklarının ardından mutlu beraberliklerini sürdüren Aşkın ve Özgül Baysal, 2000 yılında ailelerine Alara'yı dahil eden çift, Ağustos ayında bir erkek bebek daha bekliyor. Aşkın Baysal'ı tanıdığı en özverili baba ve eş olarak tanımlayan Özgül Baysal, çalışan bir anne olarak ailelerine yeni bir üyeyi katma kararını eşinin kızı ile fevkalade ilişkiye sahip bir baba olmasından kaynaklandığını söylüyor.

Aşkın Baysal'ı kızından dinlersek hiç aralık vermeden çalışan, yardımsever, herkese destek olan ve onunla gezip oyun oynamaktan çok keyif alınan bir baba olduğunu belirtiyor. Eşi Özgül Baysal ise cıvıl cıvıl, konuşkan ve sıcak kanlı olmasının ilk tanıştıklarında onu en çok etkileyen özelliği olduğunu belirterek, Aşkın Baysal'ı kızını çok seven, sosyal bir insan, çabuk parlayıp sönen bir kişilik olarak tarif ediyor. Baysal çiftini Özgül Hanım ve kızı Alara'dan dinliyoruz.

EŞLER ANLATIYOR

layımız dönüşü biraz terslikler yaşadık! Dönüş yolunda zehirlendim, bunun üstüne bir de arabamızın lastiği patladı. Dönüşümüz unutulmaz oldu.

YARIN: Tatillerinizi nerde geçirirsiniz?

Ö. BAYSAL: Aşkın genelde yılda sadece bir hafta tatile çıkabiliyor. Bu bir hafta beraber tatil yapıyoruz. Tatillerimizde çoğunlukla Antalya'ya gidiyoruz. Kalan bir haftayı da kızımın Çeşme'de geçiriyorum. Fırsat buldukça yurtdışında da çıkıyoruz. İkimiz de gezmeyi, değişik ülkelere gitmeyi çok seviyoruz. Bunun dışında, benim iş gereği yılda bir kez yurtdışı seyahatim oluyor, bazen bu gezilerde Aşkın bana katılıyor.

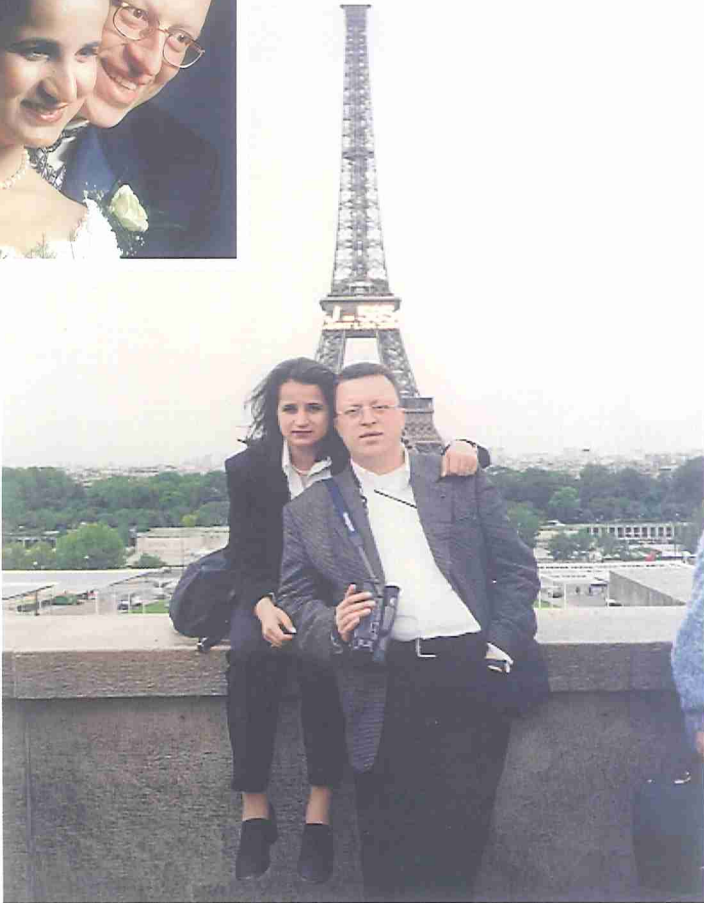
YARIN: Aşkın Bey iş hayatında nasıl biridir?

Ö. BAYSAL: Eşim işini çok seviyor ve müşterileri ile diyalogu çok iyidir. Herkese yardımcı olmaya çalışıyor. Çalışkandır, çalışmadan şikayet etmiyor. İş sorunlarını da eve getirmiyor, ama işler ters gittiğinde yüzünden anlayarak, ben her zaman destek oluyorum.

YARIN: Çalışan bir eş olarak, eşiniz size ev işlerinde yada çocuk bakımında size yardımcı oluyor mu?

Ö. BAYSAL: Hem çalışmak hem de çocukla ilgilenmek gerçekten kolay olmuyor. Eşimin desteği olmasa bunu başaramazdım. Aşkın'ın da desteği ile evlendikten ve doğumdan sonra çalışmaya ara vermedim. Alara doğduktan sonra doğum izni aldım ve Alara 10 aylıkken çalışmaya tekrar başladım. Aşkın çocuk bakımı sırasında çok fedakardır.

Çok erken kalkıyorum. 7'ye 10 kala evden çıkıyorum. Eşim bana bu kadar destek vermeseydi çalışmaya devam edemezdim. Ayrıca, çalışan biri olarak ikinci çocuğu da düşün-

mezdim. Çünkü eşim, yazın 8.30'da kışınsa 7.30'da geliyor. Hafta sonlarında cumartesi günleri de çalışıyor.

Ev işlerine yardım etmez ama, çocuklara ve bana büyük destek verir. Sabahları okula Alara'yı Aşkın hazırlıyor. Giyinmesi, kahvaltısı, servise bırakılması ile Aşkın ilgileniyor.

Alara'nın dersleri ile ikimiz de ilgileniyoruz ancak ders konularında otoriter baba olarak Alara Aşkın'ı daha çok dinliyor.

YARIN: Eşinizi üç kelime ile özetler misiniz?

Ö. BAYSAL: Fedakar bir baba, sosyal bir insan, çabuk parlayıp söner.

(röportaj sırasında bizi izleyen Alara da hemen babası hakkında yorum yapmak istiyor ve Alara'dan babasını dinliyoruz)

YARIN: Alara Babanı üç kelime ile tarif eder misin?

Ö. BAYSAL: Yardımsever, herkese destek verir ve hiç aralık vermeden çalışır.

YARIN: Babanla neler yapmaktan hoşlanırsın?

Ö. BAYSAL: Gezmekten, oyun oynamaktan. Bir de (de kelimesinde e'yi uzatarak ve çok eğlenerek) her gece sırtına alıp yüz kilo balık tekerlemesini söyleyerek beni yatırmaya götürür.

YARIN: Nasıl bir eş nasıl bir babadır?

Ö. BAYSAL: Tanıdığım en özverili baba, kızı ile ilişkisi fevkalade. Eşim bana ev işleri hariç her konuda destek oluyor. Yoksa yoğun bir tempoda çalışıp hem ev hem de çocukla ilgilenmek benim için çok zor olurdu. Bugüne kadar Aşkın'ın da desteği ile yürüttüm. İşi bırakmak gibi bir düşüncem yok. İkinci çocuğu da yapma kararı vermemin nedeni bana olan yardımlarıdır. İkinci çocuk sonrasında da çalışmayı bırakmayı düşünmüyorum. Ama büyük de ko-
nuşmamak lazım. Zaman ne gösterecek bilemiyorum.

YARIN: Eşinizde en çok beğendim özellikler nelerdir?

Ö. BAYSAL: Bizlere, benim ve kendi ailesine bağlılığı, saygısı sevgisi, Dışa dönük olması, ben sessiz bir insanım o ise çok girişken ve sosyaldır. Bir grup içine girdiğinde ortamı canlandırıp motive edebilme özelliğine sahiptir. Çocuklarla arası çok iyi ve onları çok seviyor. Her sosyal çevreden insanla iyi ilişkiler içinde.

YARIN: Birlikte vakitlerinizi nasıl geçiriyorsunuz, ortak hobileriniz nelerdir?

Ö. BAYSAL: Açık havada dolaşmak, yeni yerler görmekten hoşlanıyoruz. Aile ve arkadaşlar ile gezmekten hoşlanıyoruz. Gece gezmeleri yapmıyoruz. İlk dört yıl gece gezebiliyorduk.

Çocuk olduktan sonra daha düzenli bir hayat geçiriyoruz. Akşamları televizyonda haberleri, bazı dizileri ve Talk Showları seyrediyoruz. Bulmaca çözmekten hoşlanıyoruz, müzik dinliyoruz.

YARIN: Sizin hobileriniz?

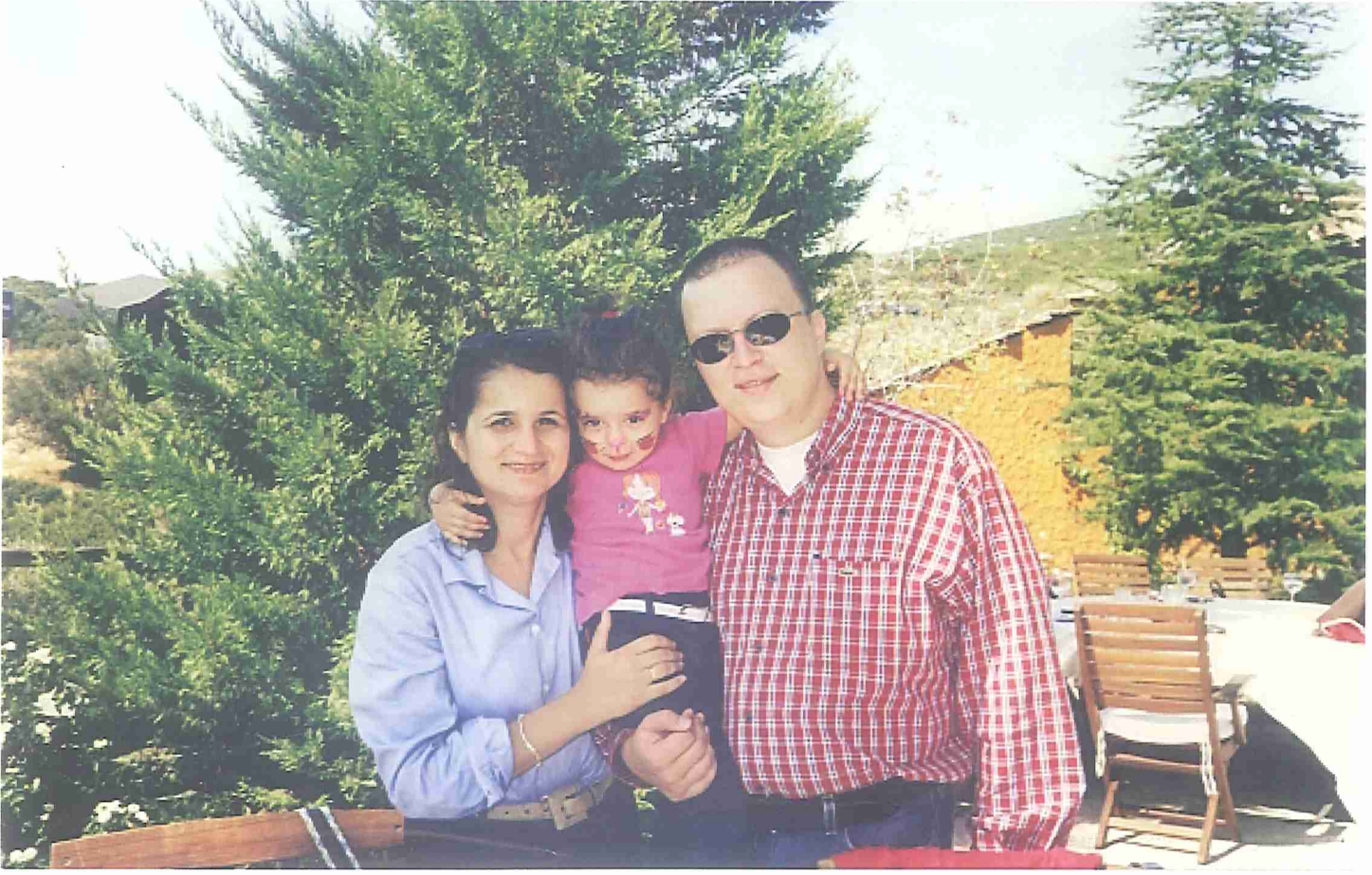
Ö. BAYSAL: Kitap okumak ve fotoğraf çekmek ile uğraşıyorum. İşyerinde fotoğraf kulübümüz var. Foto gezilerimiz oluyor. En son Fethiye'de foto safarisine çıktık. Dış mekan, doğa portre fotoğraf çalışıyorum. Foto gezilerimiz sonrasında sergiliyoruz. Bir dönem kızımın çok fotoğraflarını çektim. Geçen yıldan beri de yoga yapıyorum.

YARIN:Ev ekonomisini nasıl yönlendiriyorsunuz, alışverişleri kim yapıyor.

Ö. BAYSAL: Ev ekonomisinde kararları beraber veriyoruz. Mutfak alışverişlerinin listesini ben yapıyorum o alıyor. İkimiz de alışveriş yapmayı sevmiyoruz.

YARIN: Birlikte unutamadığınız bir anınız?

Ö. BAYSAL: İkimizin de en unutamadığımız anımız kızımız Alara'nın doğduğu 24 Haziran 2000 günü. Apar topar doğuma girmek zorunda kalmam, ailelerimize hemen haber verip evden eşyalarımız alıp hastaneye gidişimiz. Kızımızın doğumu, onu ilk kez kucağımıza alışımlız!

YARIN: Aşkın Bey ilk baba olduğunu duyduğunda nasıl davrandı? Alara kardeşi olması konusunda nasıl tepki verdi?

Ö. BAYSAL: Aşkın, baba olacağını duyduğuna çok sevindi. Hamile olduğumu yeni öğrendiğimizde, Alara'ya da a beş haftalık hamile iken ailelerimize, tüm arkadaşlarımıza "Baba oluyorum!" diye hemen telefon etti. Aslında bu dönem daha kimseye söylenecek kadar kesin bir dönem değil, her an düşük olabilir. Ancak sağlıklı ve güzel kızımız Alara doğdu. Alara da kardeşi olacağını öğrendiği zaman sevinçten havaya uçtu. Zaten 5 yaşından beri bir kardeşinin olmasını istiyordu. Kızım kardeşi olacağı için gerçekten çok mutlu. Hatta ilk muayeneden dönüşte, kardeşinin ultrason kağıdını elinden bırakmadı, en sonunda çıktığı çerçeveledik.

Ne büyüklükte şimdi kardeşim diye sordu. Mutfaktan bir ceviz bulduk. O gece ceviz ve ultrason çıktısını yatakta yanına alarak uyudu. Ertesi gün, okulunda bütün arkadaşları ve öğretmenleriyle mutluluğunu paylaşmış.

YARIN: EGİAD hakkında görüşleriniz?

Ö. BAYSAL: EGİAD Ege Bölgesi'ndeki en güçlü sivil toplum kuruluşu. İş ve sosyal yaşamı geliştirmek açısından önemli faydaları var. Fatih Dalan döneminde okul yapımı gibi büyük projelere imza atarak sesini duyurdu. Kendi dernek merkezlerini aldılar. Ben kalite uzmanıyım. Bir derneğin kalite konusunda çalışma isteği olması çok güzel. Biz eşler de aramızda çok yakın ilişkiler kurduk ve bu güzel ailenin parçası olmak beni çok mutlu ediyor.

YARIN: EGİAD ile unutamadığınız anı var mı?

Ö. BAYSAL: Egiad aktiviteleri üye eşlerini bir araya gelip kaynaştırıyor, bu nedenle hiçbirini kaçırmak istemiyorum. Güzel anılarımız oldu. Balolarda, yaz toplantılarında ancak en unutamadığım etkinliği Türkiye-İngiltere maçını seyretmek için bir otobüs ile İstanbul'a maça gitmemiz oldu. Otobüste bol bol sessiz sinema oynadık. İstanbul'a gittiğimizde maç öncesi hepimize üzerinde adlarımız da yer aldığı Türkiye forması dağıttılar. Bağdat Caddesinde yürürken

Power FM canlı yayın ekibi vardı. Arkamızdaki yazımızdan canlı yayında adımızı anons etmişlerdi. İlk etapta aklıma bu geliyor.

Onun gibi bir eşim olduğu için çok şanslıyım. Benim hem arkadaşım, hem de eşim...

9 yıllık flört ve MUTLU SON

1 7-18 yaşlarında başlayan arkadaşlığın ardından 9 yıllık flört ve 10 yıllık mutlu bir şekilde devam eden evlilik... Mutlu hanım 19 yıllık beraberliklerini böyle özetliyor ve eşimle beraber büyüdük, bütün karakterimiz beraber yerine oturdu o nedenle iyi anlaşıyoruz diye tanıyor...

YARIN: Öncelikle sizi tanıyalım. Mutlu Altuğ kimdir?

M. ALTUĞ: 1969 doğumluyum. İzmir Kız Lisesinde okuduktan sonra eğitimime Trakya Üniversitesi Makine Mühendisliği'nde devam ettim. 10 yıllık evliyim. 9 yaşında Yiğit adında bir oğlum ve 6 yaşında Zeynep adında bir kızım var. Isıtma, Soğutma ve Havalandırma sektöründe çalışıyorum. Kısıkköy Metal İşleri Sitesinde bir fabrikanın ortağıyım. Bu sektörde uzun yıllardır çalışıyorum. Ortağımınla beraber Türkiye'de bir çok otel, hastane, alışveriş merkezi, üniversite gibi yapıların ısıtma soğutma havalandırma sistemlerinin imalatını yaparak büyük projelere imza attık.

YARIN: Siz de iş kadınısınız, EĞİAD üyesi olmayı düşünmediniz mi ve EĞİAD'ı nasıl değerlendiriyorsunuz?

M. ALTUĞ: EĞİAD üyesi olmak bana gurur verirdi ancak eşim 11 yıllık EĞİAD üyesi ve bu nedenle EĞİAD'ın tüm faaliyetlerini takip ediyorum ve sonuna kadar destekliyorum. Hem iş kadını olup hem de 2 çocuk annesi olduğum

için çok fazla zamanım kalmıyor. O nedenle bu tür sosyal faaliyetlere eşim katılıyor. Ben sadece gerektiğinde yanında yer alıyorum. Bu dönem eşim yönetimde görev aldığı için programı oldukça yoğun ama bundan büyük keyif alıyorum. EĞİAD'ın çok önemli bir sivil toplum örgütü olduğuna inanıyorum. Eşimde EĞİAD çatısı altında yer almaktan dolayı çok mutlu. EĞİAD'ın bugün geldiği noktada başarısının bir kanıtı. Değindiği her konu ses getiriyor. Bu da EĞİAD'ın İzmir de ne kadar önemsendiğini gösteriyor. Sürekli yeni pro-

jeler üretiyorlar fikir alışverişi yapıyorlar. İzmir'in önemli ve değerli işadamlarının ve sanayicilerinin çoğu EĞİAD üyesi. Kısacası çok güçlü ve çok başarılılar.

YARIN: Nasıl tanıştınız, nasıl evlenmeye karar verdiniz ve nerede evlendiniz?

M. ALTUĞ: Lise yıllarında tanışıyorduk. Ama çok samimi değildik. Tesadüfen aynı üniversitenin farklı bölümlerini kazandık. Ben makine mühendisliğinde okurken eşimde mimarlık fakültesinde okuyordu. Zamanla arkadaşlığımız aşka dönüştü ve evlenmeye karar verdik. Ama buna karar vermemiz 5 sene sürdü. 5'inci senenin sonunda nişanlandık. 4 senede nişanlı kaldıktan sonra, yani 9 senelik beraberlikten sonra evlendik. Düğünümüz Ege Palas'ta oldu. Balayında Antalya'daydık.

YARIN: Adnan bey iş hayatında nasıl biridir?

M. ALTUĞ: Adnan, akaryakıt sektöründe faaliyet gösteriyor ve oldukça stresli bir işi var. 40 yıllık bir firmayı rahmetli kayınpederimden kardeşiyle beraber devralarak Altuğ Petrol adını geçmişten bugüne geldiği şekliyle dimdik ayakta tutmaya çalışıyor. İş hayatında titiz, otoriter, dürüst, çalışkan, başarılı, hırslı... ama sinirlidir.

YARIN: Nasıl bir eş ve nasıl bir babadır?

M. ALTUĞ: Adnan bence ideal bir eş. Onun gibi bir eşim olduğu için çok şanslıyım. Benim hem arkadaşım, hem de eşim... Bana karşı ve çocuklarımıza karşı çok fedakar ve anlayışlıdır. Hayatı bizim üstümüze kurulmuştur. Benim fikirlerime karşı son derece saygılıdır ve tüm kararları bana bırakır. Benim zevkime çok güvenir. Çocuklarımızın okul hayatlarıyla ilgili bütün sorumluluk bana ait fakat her şeyle ilgilenir, mutlaka akşam gün içinde olan her şeyi sorar öğrenir ve çocuklarla paylaşır. Ben ve çocuklarım babamızla gurur duyuyoruz.

YARIN: Size 3 kelimeyle eşinizi tarif edin desek bize neler söylersiniz?

Fedakar... Çalışkan... Dürüst

YARIN: Boş zamanlarınızda neler yaparsınız?

M. ALTUĞ: Prensip olarak evlendiğimiz günden beri çok önemli bir organizasyon olmadıkça Adnan Cumartesi Pazar günleri bizsiz bir yere gitmez. Tüm zamanını bize ayırır. Ben ve Adnan'da hafta sonumuzu çocuklarımızın isteği doğrultusunda planlıyoruz. Bazen sinemaya bazen oyun merkezlerine bazen de hafta sonu bir geceliğine yakın çevrede bir otele gidiyoruz.

YARIN: Tatillerinizi nasıl geçirirsiniz?

M. ALTUĞ: Her seferinde değişik bir yere gitmeyi tercih ediyoruz. Bazen yurt içi bazen yurtdışı birer haftalık tatiller yapabiliyoruz. Yine bu tatilleri de çocukların okul dönemine göre ayarlıyoruz. Yaz aylarında çocuklar annee ve dedesiyle yazlığımızda kalıyorlar. Ben ve Adnan gidip geliyoruz yanlarına. Onlar için oldukça keyifli geçiyor tatil.

YARIN: Hem eş, hem anne hem de işkadını olarak bu tempoya nasıl yetişiyorsunuz eşiniz yardımcı oluyor mu?

M. ALTUĞ: Ben çok planlı yaşıyorum. Hayatımın her

dakikasını programlamak zorundayım. Çocuklarımda bu tempoya ayak uydurdular. Onlarında her şeyi saatli. Her gün aynı saatte uyanırlar, aynı saatte uyurlar. Ders saatleri, dinlenme saatleri bile bellidir. Eşimin de hayatı çok programlıdır. EĞİAD dışında üyesi olduğu birkaç dernek ve kuruluş daha var. Hepsinin saati ve günü bellidir. O yüzden hayatımızda bir karışıklık yaşamıyoruz. Evde de yardımcıımız var. Günlük işlerimizde bize destek oluyor. Eşim bana pek yardımcı olamıyor çünkü ben eve Adnan'a göre daha erken geliyorum ve o gelene kadar zaten her şey halledilmiş oluyor. ama yardıma ihtiyacım olduğunda mutlaka destek verir.

YARIN: Mutfak konusunda size yardımcı olur mu ?

M. ALTUĞ: Hayır. Ama bundan şikayetçi değilim. Çünkü ben zamanım olduğu sürece yemek yapmayı çok seviyorum. Hafta içi pek fırsat bulamıyorum ama yardımcıımız da bu konuda çok başarılı olduğu için sıkıntı çekmiyoruz. Eşimin damak zevki oldukça iyidir. Çocuklarda ona çekmişler. Yemek yemekten çok zevk alıyorlar. Misafir ağırlamayı çok seviyoruz. O zaman yemekleri ben hazırlamayı tercih ediyorum.

YARIN: Alışverişi beraber mi yaparsınız?

M. ALTUĞ: Eşim alışveriş için çok fazla zaman ayırmıyor. Mutfak alışverişini genelde beraber yapıyoruz ancak giyim alışverişini ben tek başıma yapıyorum. Eşimin takım elbisesinden ayakkabısına kadar ben alıyorum. Çocuklarım alışverişi çok seviyor. Hafta sonları onlarla alışveriş merkezine gitmeyi seviyorum.

YARIN: Adnan Bey ev düzenine karışır mı?

M. ALTUĞ: Adnan oldukça titiz ve düzenlidir. Her şeyi yerli yerinde bulmak iste. Herhangi bir şeyi aramaktan hiç hoşlanmaz. Temizlik, düzen onun için oldukça önemlidir. Tam bir yengeç burcu erkeğidir.

YARIN: Son olarak EĞİAD ailesi için neler söylemek istersiniz

M. ALTUĞ: Tüm EĞİAD üyelerinin çok değerli kişiler olduğunu düşünüyorum ve EĞİAD üyesi olmak bir ayrıcalıktır diyorum.

Bugüne kadar çok başarılı çalışmalar yaptılar ve eminim ki her geçen gün bunlara yeni başarılar ekleyecekler. EĞİAD ailesinde bulunmaktan dolayı son derece mutluyum.

“EĞİAD’ın bugün geldiği noktada, başarısının bir kanıtı. Değindiği her konu ses getiriyor. Bu da EĞİAD’ın İzmir’de ne kadar önemsendiğini gösteriyor. Sürekli yeni projeler üretiyorlar fikir alışverişi yapıyorlar. İzmir’in önemli ve değerli işadamlarının ve sanayicilerinin çoğu EĞİAD üyesi. Kısacası çok güçlü ve çok başarılılar.”

ILICA HOTEL'DE KONAKLAYANLAR

izair

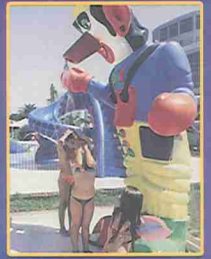
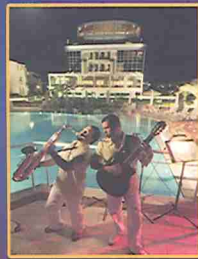
İLE BEDAVA UÇUYOR

Tüm misafirlerimize

1 kişilik **izair**

uçak bileti hediye!

Bu kampanya, 3 gece ve üstü konaklamalarda geçerlidir. Kampanya 500 adet tek yön biletle sınırlı olup, 01 Ekim 2007 - 01 Mart 2008 tarihleri arasında İzair'in açıkladığı tarifeli uçuşlarında geçerlidir. Rezervasyonlar, İzair çağrı merkezlerinden yapılacaktır. Bu kampanya Bayram, Yılbaşı gibi özel günleri kapsamaz ve başka bir kampanya ile birleştirilemez. Detaylı bilgi için: www.ilicahotel.com veya Tel:0232 7233131 Fax:0232 7233484

www.ilicahotel.com

İlica / Çeşme / İzmir / Türkiye Tel: 0090 232 723 31 31 Fax: 0090 232 723 34 84 E-mail: rezervasyon@ilicahotel.com

ODEN A.Ş. Özilhan & Özkardeş
Sinai Yat. A.Ş. Kuruluşudur

ILICA HOTEL
Spa & Wellness Resort
Çeşme
★★★★★

Mihri Er'eş ile denizlere "Pupa" yelken...

Denizle yaşamayı anlatıyor...

Mihri Er'eş; yat yarışçısı, yelken antrenörü, milli sporcu.... O ki, daha 22 yaşında "Babamın yaş grubu" diye anlattığı dragon sınıfında şampiyonluk keyfini yaşamış bir deniz aşığı... Olimpiyatlara hazırlanırken yaptığı küçük bir hata ile olimpiik hayatına son veren Mihri Er'eş, o dönemdeki üzüntüsünü ise "Annemi kaybettiğim zaman bile bu kadar ağlamamıştım" diye anlatıyor. Bazen denizin coşkusuyla asıl işi olan mimarlığa "üvey evlat" muamelesi de yaptığını itiraf eden Mihri Er'eş, neden yelken sporu sorusuna ise "Özgürlük, mücadele ve paylaşım" diye cevap veriyor. Denizin insana yaşamayı öğrettiğini anlatan Mihri Er'eş, ayrıca dürüstlük, fedakarlık ve kazanma duygularını da hissettirdiğini söylüyor. Yelken sporunun pahalı olduğuna dair ön yargılar nedeniyle gelişemediğine dikkat çeken Er'eş, bu inancı silmek için mücadele veriyor. Er'eş, ayrıca Türkiye'de denizciliğin gelişebilmesi için önce annelerin denize "bakması" gerektiğini de vurguluyor.

Son dönemde Kahve Dünyası Yelken Takımı'nı kuran ve ayrıca Çeşme Yelken Kulübü'nün komodorluğunu yürüten Türkiye Yelken Federasyonu'nun Teknik Komite Üyesi Mihri Er'eş, bugünlerde Dünya Optimist Şampiyonası kapsamında 60 ülkeden 350 sporcuya ev sahipliği yapmaya hazırlanan Çeşme Yelken Kulübü'nde etkin olarak çalışmalarına devam ediyor. Mihri Er'eş ile hayatına ve denizlere "pupa yelken" dedik.

YARIN: Bize kendinizden bahseder misiniz?

ER'EŞ: 1961 Hollanda Lahey doğumluyum. Aslında eski bir İstanbul Ailesi'nin çocuğuyum. Dededen babaya, babadan da çocuklarına geçen bir spor dalı yelkencilik. Abim de yelkenci. 7 yaşından beri yarışıyorum. Babamda milli yelkenci. Abim 15 yıldır Kanada'da yaşıyor ama hobisi gene yelken. Ayrıca tekne üretimi yapıyor ve yarışıyor.

YARIN: Eğitiminizi hangi alanda aldınız?

ER'EŞ: İstanbul Güzel Sanatlar Fakültesi Mimarlık Bölümü mezunuyum. 1968 yılında Optimist Sınıfı'nda yarışçılık hayatım başladı. Babam, abim ve benim için yelken vazgeçilmez. Yelkenin en önemli özelliği 7-8 yaşından başlayıp, ölene kadar yapabileceğiniz bir spor olması.

YARIN: Yelken konusunda neler yapıyorsunuz?

ER'EŞ: Yat yarışçılığı, yelken antrenörlüğü, milli sporcu olarak görev yapıyorum..

YARIN: Yelken sporu size ne gibi başarıları getirdi?

ER'EŞ: 46 yaşındayım. Burada tüm derecelerimi vermem imkansız. Yurtiçinde ve yurtdışında yarışabilme değerini kazandım. En çok keyif aldığım başarı 1983 senesinde babamın yaş grubunun sınıfı olan Dragon sınıfında yarışmak ve 22 yaşında şampiyon olmaktı. Onun dışında farklı yarışmalarda farklı derecelerim var. En çok üzüldüğüm an ise olimpiyatlara hazırladığımız arkadaşımı-

zın olimpiyatlara gidememesi idi. Küçük bir hata 2,5 senelik olimpik düzeydeki bir çalışmayı özveriyle sildi. Annemi kaybettığım zaman bile bu kadar ağlamamıştım. Yelken benim için bir yaşam tarzı. Ailemizin ortak yaşam biçimi.

YARIN: Yelkenin sizi cezbeden yanı neydi?
ER'EŞ: Özgürlük, mücadele ve paylaşım.

YARIN: Bu spor size neler kazandırdı?

ER'EŞ: Dürüstlük, fedakarlık, paylaşmak ve kazanmak. Bu bir yaşam biçimi ama yaşamda bir sistemin olgusu olduğu için yelkenciliği öğrendiğinizde yaşamayı öğreniyorsunuz. Ve en önemlisi en kısa zamanda en doğru karar verme yeteneğinizi oluşturuyor ve genişletiyor.

YARIN: Mimarlık yapıyor musunuz?
ER'EŞ: Tabi mimarlığa devam ediyorum.

YARIN: Hayatınızdan yelken ne kadar pay alıyor?

ER'EŞ: Bazen sabah dokuz akşam dokuz vaktimi alıyor. Bazen işimden kaçtığım oluyor. İş hayatım, yelken hayatımdan sonra geliyor. Deniz ve yelken birkaç adım önde.

YARIN: 7 yaşından beri bu sporu yapıyorsunuz. Bu spor dalının yıllar itibarıyla Türkiye'deki gelişimini nasıl değerlendiriyorsunuz?

ER'EŞ: Halkımız denize uzak yaşıyor. Sahil insanı denizi ile biraz ilgileniyor. Denizi yaşayan denizin ne demek olduğunu bilir. 75 milyon insanın ancak yüzde 5'ini denize çekebiliyorsunuz. Unutulmamalı ki, canlıların oluşumu su ile olmuştur. Şehirler limanlarıyla büyümüştür. Osmanlı Dönemi'nde deniz, tekne, yelken çok önemli iken; 1940'lı yıllara kadar bu önemi korurken, sonrasında bu önemi kaybetmeye başladığını görüyoruz. Eğittiğimiz topluma deniz kültürünü vermek şarttır.

Eğitilmiş toplum güçlü devleti oluşturur düşüncesindeyim. Aileleri ile annelerin deniz ve yelken konusunda bilgilendirilmesi gerekiyor. Gençlerimiz ve çocuklarımız spor ve sanat ile ilgilendiği zaman okul ve sosyal hayatları daha olumlu gelişiyor. Ama her şeyden önce ve her konuda olduğu gibi kadın çok iyi eğitilecek. Eğitilmiş toplumları eğitilmiş anneler oluşturur.

YARIN: Takım ruhunun geliştiği ender spor dallarından birisi.

ER'EŞ: Kesinlikle. Bence başında geliyor. Takım ruhunun oluşması için paylaşmanın olgusu önemlidir. Herhangi bir sorunda herkesin aynı hislerle aynı mantıkla çalışması önem taşıyor. Kötü bir durumdan iyi bir duruma çıkma süreci de bunun bir parçası. Zoru herkesin birlikte çözmesi açısından nem taşıyor, ortak düşünce, çalışma ile de sorunlar çözülüyor. Bunlar ile birlikte başarının tek olmadığı, paylaşım ile birlikte geldiği, takım içindeki herkesin kendi işinden sorumlu olması kavramını oluşturuyor.

YARIN: Yelken sporunun pahalı bir spor dalı olduğunu da unutmamak lazım. Bu gelişim hızını kesiyor olabilir mi?

ER'EŞ: Malzeme sporu olduğunu kabul ediyorum ama pahalı bir spor dalı değil. 1940'lı yıllarda tekne sayısı çok daha fazla idi. Türk halkı o zaman çok mu zengindi? O zamanlarda deniz ile yaşanırken, şimdi bu yaşam tarzını kazandırmayı çalışıyoruz. Bugün sahildeki vapur iskelesi sayısıyla, 1940'lardaki vapur iskelesi sayısını bile karşılaştırdığımızda denize verdiğimiz önem ve yönlendirildiğimiz sistem ortaya çok kolay çıkıyor.

Şimdi sorunuzun cevabı; x bir işadamı fabrika veya bir işyeri kuruyor. Yatırım yapıyor. Sonuç için neye ihtiyaç var. İnsana. Bu insanların hepsi zengin mi? İşte size cevabım, hayır yelken zengin sporu değil.

YARIN: Sizce neler yapılabilir?

ER'EŞ: Bir süre önce Kayahan, bir TV programındaki söyleşisinde "Deniz bir tarladır, yeter ki işlenmesini bil" demişti.

YARIN: Pahalı değil diyoruz. O zaman bu sporu tanıtmıyorsunuz?

ER'EŞ: Kesinlikle. Bu konuya spor olarak bakmayın. İşveç'e bakalım. Nüfus sayısının yarısı kadar tekne sayısı var. Bu bir devlet politikası.

YARIN: Türkiye'de yatılara ve teknelere uygulanan özel tüketim vergisi de burada etkili olsa gerek?

ER'EŞ: Evet. Türk bayraklı gemi-tekne sayısına baktığımız zaman durum ortaya çıkıyor. Ama sahibi Türk olup, yabancı bayraklı olan gemi -tekne sayısı hiçte azımsanmayacak durumda.

YARIN: Kendi bilgi ve tecrübenizi genç kuşaklara nasıl aktarıyorsunuz?

ER'EŞ: Belli bir tecrübeyi ve gerekli belgeleri aldıktan sonra antrenörlük yapmaya başladım. Ayrıca 1986'dan bu güne 7-8 tane yat ekibi kurdum. Milli takım antrenörlük çalışmalarım oldu. Olimpiyat kotalarını aşmaya çalıştık. 8 ay yurda dönmeksizin kendi işimi bırakıp, yurtdışı yarışlarına katıldık.

Son olarak da Kahve Dünyası Yelken Takımı'nı kurduk. Bu isimle şu anda yarışan 4 tane tekne var. Ayrıca Çeşme Yelken Kulübü'nün komodoruyum. Türkiye Yelken Federasyonu'nun Teknik Komite Üyesiyim.

YARIN: Bu alan tanıtım ve reklam açısından da doğru bir yatırım mı?

ER'EŞ: Amaç "Kahve Dünyası'nın birinci oldu, ikinci oldu" dedirtmek değil. Önemli olan kurum bakış açısı ile spor dalının bakış açılarını aynı doğrultuda olması.

"Kahve Dünyası" sponsorluğu bakış açısı eğitim doğrultusunda. Adına yarışan 2 tekne eğitim kurumlarını tekneleri 2006 Aralık ayında gelen ve halen İstanbul parkurlarında yarışan tekne ekibinin yüzde 50'si bu eğitim kurslarından çıkan arkadaşlarımız. Ayrıca Türkiye Yelken Federasyonu'nun eğitim seminerlerinin destekçisi. Tabi tüm bunların yanında firma adına yakışır davranışlar ve neticeler almakta bizlerin sorumluluğunda. Firma yarış organizasyonlarında tanıtım konuları içeren çeşitli faaliyetler yapmaktadır. Bunların başında 2006 Kasım ayında Suadiye Yat Kulübü ile yaptığı 1. Kahve Dünyası Yelken Kupası' yat

yarışları idi. 2007 sezonunda ise 23-24 Haziran tarihinde düzenleyeceği "2. Kahve Dünyası Yelken Kupası". Bu sene ilave olarak yat yarışları ile birlikte olimpiik ve diğer sınıflarda da yarış yapılacak.

YARIN: Bu alanda sponsor kavramını nasıl geliştirebiliriz?

ER'ES: Sponsorluk yasası var. Kurumlar bu yasayı doğru şekilde öğrendiğinde, destek verilmemesi diye birşey söz konusu değil. Sponsor aslında verdiği aynı veya nakdi yardımı yasaya uygun yapıldığında yatırımını karşıladığını maddi olarak geri de alıyor. Yeterki sponsorluk yasalarını tam öğrenelim ve uygulamalarda yanlış yapmayalım.

Sponsorluk Yasası, yapılan yatırımlar değerini maddi olarak geri dönüşümünü sağlıyor. Sponsor olmak isteyen kurumlar, firmalar ve şahıslar yönlendirecek olan halkla ilişkiler departmanları. Firmalar bu konuda doğru yönlendirilmeli. Çünkü yasa bu sistemi destekliyor.

YARIN: Peki bundan sonra neler yapmak istiyorsunuz?

ER'ES: Birinci dersimiz Çeşme Yelken Kulübü'nün daha da gelişmesine destek vermek. Bizim yaşadığımız sorunları bizden sonrakilerin yaşamamasını istemiyoruz. Bizim sıkıntı yaşadığımız idarecilerin durumuna bizler düşmemek için çaba harcıyoruz. 30 senedir işin içindeyiz. Boynuz kulağı geçsin diye uğraşyoruz.

YARIN: Özellikle hangi konu başlıklarının üzerine eğileceksiniz?

ER'ES: Büyük problemimiz eğitim. Bu konuda üzerinde Çeşme Yelken olarak çok çabalıyoruz. Doğruları yapmaya uğraşyoruz. Sporcu ve antrenör eğitimi 1. ders konumuz. Ayrıca birçok teknik konular üzerinde çalışıyoruz. Olimpiyat adaylarının seçilme kriterleri, yarış kuralları, yer tahsisi, doğru teknelerin Türkiye'ye getirilmesine yönelik bir sürü konu başlığı var.

YARIN: Genç kuşakların yelken ve deniz kültürünü nasıl gözlemliyorsunuz?

ER'ES: Merak var. Ancak genç kuşakların zorluklara karşı dirençleri çok az. Elde etmek istedikleri şeyleri hemen elde etmek istiyorlar. Elde edilmesi gereken süreci en aza çekmeye çalışıyorlar. Bunu vakit harcayarak değil de, daha kısa yolda nasıl yol alabilirim diye uğraşıyorlar.

YARIN: Anne ve babaların denizi sevdirmeleri için neler yapılabilir?

ER'ES: Öncelikle denizle daha fazla zaman geçirmeleri gerekiyor. Denizi sevdirecek araçları çocuğun hayatına dahil etmek gerekiyor. Yoksa da o ortamlara sokmak gerekiyor. Denize önce anne ve babaların bakması gerekiyor.

YARIN: Bizimle yelkenin dahil olduğu hayatınızda unutmadığınız bir anınızı paylaşır mısınız?

ER'ES: Olimpiyat adayı idim. Kendi yaptığım bir hata nedeniyle sakatlandım. 6 ay sakatlık dönemi geçirdim. Bu süreç içerisinde 3 kez ameliyat oldum. Sonuç, olimpiik sporculuk hayatım bitti. Bu karardan sonra bir 6 ayda kendimi toparlamam gerekti. Ancak yat yarışçılığı hayatıma devam kararı ile bugünkü durumundayım.

YARIN: Yaşadıklarınızı bir kitap haline getirmeyi düşünmediniz mi?

ER'ES: Teknik olarak elimdeki çok iyi bir bilgi bankası

var. Bunu toplamak istiyorum. Ancak önümüzdeki günlerde etkin çalışmalar yapmak istiyoruz. Geldiğimde birikimlerimi insanlara aktarıyorum. Teorik ve pratik olarak bu bilgileri veriyorum. Ben bendeki her türlü bilgiyi ekibime aktarıyorum. Benim kullandığım tekneyi benden sonra başka bir kadının da kullanmasını istiyorum. Federeyasyona teknik bilgileri bırakmak istiyorum. Babamdan bana geçen fotoğrafçılık merakı var. Bu merakımı devam ettirdim. Ailemizdeki fotoğraf albümlerini toparlayıp cd ler haline getirmek istiyorum ve bunu çalışmalarına başladım.

YARIN: Yurtdışında uzun süre çeşitli yarışlar için kaldınız. Bu alanda gelişmiş ülkeler hangileri? Türkiye'nin geldiği noktayı değerlendirir misiniz?

ER'ES: Yabancı ülkelerdeki spora ve sanata bakış açısı belli.. Doğuda da yelken sporuna ilgi artıyor. 2008 yaz Olimpiyatlarında Çin'i göreceğiz. Çin'den patlama bekliyoruz, hem de her dalda. Spor ve sanata ülkelerin yatırım yapması gerekiyor. Bir olimpiya organizasyonunun o ülkeye neler getirdiği maddi manevi bellidir. Bu organizasyonlar ülke ekonomilerini düzeltiyor. Örnek dersiniz Seul - Kore. Yabancı ülkeler bu yatırımların çok farkındalar. Uluslar arası şampiyonaları alabilmek için belli ölçekteki ülkeler günümüze birleşiyor. Ölçekleri büyük ülkeler kısa aralıklarla olimpiyatlara ve Dünya şampiyonalarına talip oluyorlar.

YARIN: Bu yıl neler yapacaksınız?

ER'ES: Yoğun bir yarış programımız var. Haftanın 4 günü Çeşme'de geri kalan süre ise İstanbul'daydım.

Çeşme'de etkin çalışmalar yapacağız. Çeşme Yelken Kulübü uluslararası platformda etkin olarak bilinen bir yapıya sahip. Çeşme İlica Körfezi, yelken sporunda aranan en iyi parkur durumunda. Bunun büyük bir sebebi de sabit rüzgar sabit, sabit açı. Çeşme'de bir çok uluslararası yarışma düzenlendi. 2007 Optimist Türkiye Şampiyonası, Çeşme Yelken Kulübü'nde düzenlenecek. 2008 Temmuz ayında Optimist Dünya Şampiyonası yapılacak. 10-14 yaş grubu arasındaki 60 ülkeden 300 - 350 sporcu gelecek. Yanında da bir refakatçisini düşünürsek, 600 kişi anlamına geliyor. Dünya optimistçilerini burada ağırlayacağız. 15 gün içinde 300-350 tekne ile 60 koç botuyla İlica Körfezi görülmeye değer olacaktır. Dünya basını da burada olacak ve en önemlisi 10-14 yaşlarında 300-350 uluslararası sporcuya ülkemizi tanıatacağız.

YARIN: Bu şampiyonayı ülkemize nasıl getirdik?

ER'ES: 2006 Optimist Dünya Şampiyonası Uruguay'da yapıldı. 7 Ocak'da bu şampiyona esnasında sunum ile seçim yapıldı. Porto Rico, Bulgaristan ve Türkiye-Çeşme aday idi. Türkiye kazandı. Kazanma sebeplerini başında yarış alanımızın (parku) istenilen düzeyde olması. Bundan sonraki değerler ise tabii ki denizimiz ve güneşimiz, ulaşım kolaylıkları ve en önemlisi yabancı ülkelerin bize olan inançları. Yaparız dediğimizde ne olursa olsun o işi yapacağımızı biliyorlar ve bu da bir çok kez de ispatlandı.

Teknoloji

Strateji

Hız

LASTİK

Her ebatta yerli - ithal lastik satışı
Lastik sökme takma - far ayarı - fren ayarı
Öndüzen ve balans ayarı
Lastik km performans takibi
Diş derinliği ölçümleri
Doğru ebatta ve desende lastik seçimi
Ücretsiz lastik saklama
Ücretsiz lastik kontrolü

MADENİ YAĞLAR

Endüstriyel yağlar
Otomotiv yağları

AKÜ

Binek ve ağır vasıta aküleri
Marin aküleri
Stasyonel aküler

JANT

Her araca uygun jant
Binek - ağır vasıta ve
iş makineleri için jant çeşitleri

AKARYAKIT

Dökme akaryakıt

 **elmas
group**
LOGISTICS
service beyond expectation...

Alp Caddesi No: 53 İşikkent İzmir • Tel. 0.232.472 14 66 • 472 14 70 • Faks 0.232.472 18 65

www.elmas.com.tr

SABİT TELEFONDAN SKYPE

USRobotics Skype ile uyumlu ürünlerine iki yeni ürün daha ekledi. Artık sabit telefon hattı görüşmeleri için ayrı, Skype görüşmeleri için ayrı cihaz kullanma gereği ortadan kalkıyor. Bu yeni telefon Skype görüşmelerinizin bilgisayara bağlı olmadan telsiz telefon konforuyla yapmanızı sağlıyor. Aynı ürünleri sabit telefon görüşmeleri için de kullanabiliyorsunuz. Ürünler Windows 2000 ve XP işletim sistemleriyle kullanılabilir.

www.usr.com

SUDA MÜZİK KEYFİ

JVC'nin batmadan suda yüzebilen MP3 çaları Victor ile banyolar ve havuzlar artık daha keyifli. 256 MB hafızaya sahip cihaz etrafında suda süzülen mavi ışığıyla çok şık duruyor. England NXT tarafından geliştirilen 4 kalem pille 15 saat çalışabilen cihaz, birbirinden ayrılan iki parçasıyla sudan çıktığı zamanlarda kuru ortamlarda da müzik çalabilmesi için ayak sistemine sahip.

www.jvc.com

ROCK DİNLEYENLER İÇİN

Behringer iAxe 393 hem amfi hem de dizüstü bilgisayarla çalabileceğiniz bir elektro gitar. Behringer'in USB çıkışını bilgisayarınıza (PC ya da Mac) bağladıktan sonra seçeceğiniz amfi sesleri ve gitar efektleriyle gitar çalabilirsiniz. Çaldığınız melodileri doğrudan sabit diske kaydedebilirsiniz. Gitarın kulaklık çıkışını pratik yapmak için kullanabilirsiniz. Dilediğiniz zaman da gerçek bir amfi ile camları titretebilirsiniz.

www.firebox.com

BEOVISION 9

Bang & Olufsen sabit diske kayıt, internet radyosu ve diğer web ortamlarına erişimi bir araya getiriyor ve Beo4 uzaktan kumanda her şeyi tek tuşla kumanda etmenizi sağlıyor.

BeoVision 9 televizyon Bang & Olufsen standartına göre üretilmiş 127 cm bir plazma ekrandan oluşuyor. Dünyadaki en hızlı görüntü motoruyla çalışan entegre dijital surround sound modülü opsiyonel olan BeoVision 9 ev sineması keyfinizi yeni boyutlara taşıyacak.

www.bang-olufsen.com

YEDEKLEMEDE DEVASA HAFIZA 5 WESTERN DIGITAL MY BOOK PRO EDITION II

Gerçek bir yedeklemeden bahsediyorsanız hafıza birimi olarak terabyte'larla konuşmalısınız. 1TB'lık (1000 GB) çok büyük bir kapasiteye sahip My Book yedeklemeleriniz için yeterli olacaktır. Dosyalarınızı USB veya Fire Wire yoluyla transfer edip bilgisayarınızı hafifletebilirsiniz.

www.westerndigital.com

LAMBORGHİNİ GALLARDO SUPERLEGGERA

Lamborghini önceki Gallardo modeline göre daha hafif ve daha güçlü olan Superleggera (süper hafif) modeli ile nefesinizi kesmeye hazırlanıyor. Ağırlığı 100 kg hafifletilmiş, gücü 10 HP artırılıp 530 beygir olmuş ve 0-100 km hızlanması 0.2 saniye azaltılarak yalnızca 3.8 saniye olmuş. Hafifletilmiş karbon-fiber gövde ve önceki modellere göre daha fazla ses çıkaran egzoz sistemi ile yeni Lamborghini yollardan daha çok pistlere yakışacak bir araba.

www.lamborghini.com

Bahçelerde TAŞKIRAN ŞENLİĞİ...

M. Kemal Sahil Bulv. No:10 Narlıdere / İZMİR (Büyük Tansaş yanı)
Tel: 0 232 239 73 31 * 238 46 13 * 238 42 25 * Fax: 0 232 239 28 48
www.taskiranfurniture.com * ht@taskiranfurniture.com

Hasan Taşkiran
Yatak-Mobilya & Dekorasyon
SAĞLIKLI UYKU MERKEZİ
Since 1989

MONTEL

LA-Z-BOY

SAUDER

Dunlopillo

BA Bruno Albergo

Sandy

TASKIRAN Royal Teak

NOVA
Garden Furniture

Cane-line

woodline

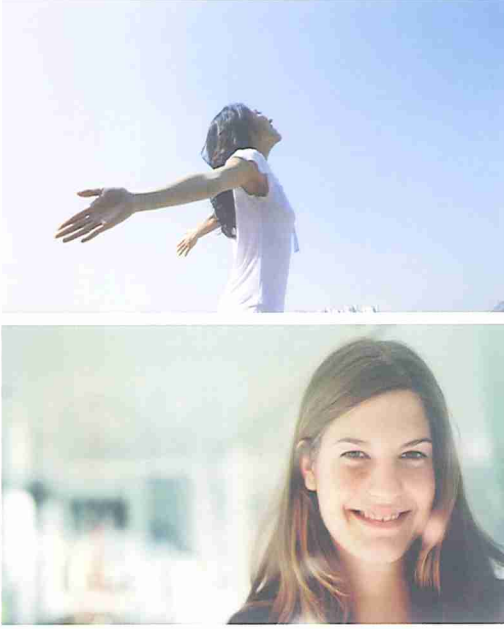

CUMO

PERF RMX
International Collection

www.taskiranfurniture.com

Stres, Öfke kontrolü ve Motivasyonda Kendi Kendine Telkinin (Self Hipnoz) Rolü

Geçen akşam, toplantı çıkışı dernekteki arkadaşlarla biraz konuştuk. Hemen herkesin sıkıntıları aynı, zaman kısıtlılığı, işin yoğunluğu, stres ve bunların yol açtığı bıkkınlık ve tükenmişlik hissinin yanı sıra tansiyon, mide barsak problemleri ve buna benzer vücut reaksiyonları. Aslında bir gerçek var ki, bu sıkıntılar sadece iş adamının şahsıyla sınırlı olmayıp ailesini, yakın çevresini ve hatta işini de etkilemektedir.

Peki bunlarla başa çıkılmaz mı, tabii ki başa çıkılır. Bir grubun şöyle içinden geçirdiğini duyar gibi oluyorum. "Zaten doktorlar hep böyle der, aman sıkılma, her şey strese bağlı. Sanki stresle başa çıkmak kolaymış gibi."

Negatif telkine ne kadar güzel bir örnek. Başarısızlığı baştan kabullenmek, başarı şansını tümüyle ortadan kaldırmaktadır. Halbuki stresin ve ona bağlı sıkıntılarının üstesinden gelmek için kişi kendine, olumlu telkin vermelidir. 180 kg gibi inanılmaz bir ağırlığı kaldıran haltercimimiz, müsabaka öncesi bir 20 dakikayı kendini bu işi yapabileceğine ikna etmek ve konsantre olmak için harcar. Herkes gibi o da inanmazsa başaramaz. Olumlu düşünmenin gücü ve faydalarını duymayan yoktur sanıyorum. Bu bakış tarzı üzerine her gün yeni bir kitap yayınlanmakta ve pek kişi olumlu düşünme alışkanlığını edinmeye çalışmaktadır. Alışkanlık edinenler öncelikle streslerini kontrol ederek daha mutlu olmaktadır. Tabii ki tekniklerini bilir ve kendinizi yeteri kadar motive ederseniz, stres sebeplerinizi ortadan kaldıramanız bile en azından onlarla yaşamayı öğrenebilir, ve size zarar vermelerini engelleyebilirsiniz. Düşünce kontrolü ile yapılan, kişinin kendisine telkin vermesi ve kendisini ikna etmesidir. Bazılarınca Self Hipnoz olarak bilinen, Kendi Kendine Telkin, basitçe kişinin kendi kendisine telkin vermesi ve bu telkin sayesinde kendine olan inancını arttırması, stresi ile başa çıkması, öfkesini kontrol etmesi, konsantrasyonunu arttırması, alışkanlıklarını kontrol etmesi olarak özetlenebilir. Kişinin algısının açılarak ikna edilebilme ka-

pasitesinin arttığı bir durum olan hipnoz, yüz yılı aşkın bir süredir doktorlar tarafından hastalarına yardım etmek için uygulanmaktadır. Ülkemizde pek bilinmemekte ve sadece eğitimini almış çok az doktor ve diş hekimi tarafından alanlarında uygulanmaktadır.

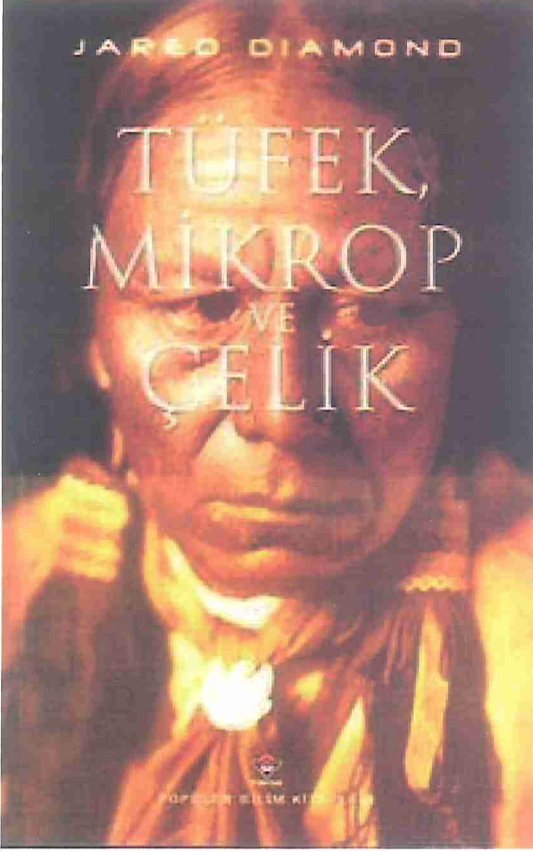
Kendi kendine telkin öğrenilebilir bir işlemdir. Çeşitli eğitim türleri olmakla birlikte bir hafta sonu içinde temel eğitimi alınmakta ve yeterli olabilmektedir. Genellikle zaman planlamasında sorun yaşayanlar, uykuya giriş sıkıntısı olanlar, stres ve konsantrasyon problemi olanlar tercih etmektedirler ama sayılanların yanı sıra alışkanlık ve kilo kontrolü ile hızlı öğrenme ve daha iyi bir hafıza içinde yaygın şekilde kullanılmaktadır. Dışarıdan bir uygulayıcının kişiyi kontrol etmesi gibi görünse de, hipnoz sırasında kişinin bilinci açıktır ve hipnoz telkin alanın kendi iradesi ile söylenenlere uyması ve basamakları uygulaması ile yapılır. Kısacası kişi kendi kendini hipnoza sokar, hipnotizör sadece yol gösterir derssek yanlış olmaz. Tabii ki kendi kendine hipnoz ayrıca bir başka yol göstericiye ihtiyaç duyulmaksızın kişi tarafından istenilen anda ve koşulda uygulanabildiği için avantajlıdır. Tabii daha çok stres kontrolü, motivasyon gibi alanların dışında kullanılmak istendiğinde Örn: ağrı giderilmesi, ağrının önemli bir sebepten kaynaklanmadığından emin olunması gerekir. Başarılı insanlar, kolay konsantre olabilenler, başarılı sporcular, alışkanlıklarını kolaylıkla kontrol altında tutabilenler ile bu konularda yeteri kadar başarı sağlayamayanlar arasındaki fark, kişilerin strese verdikleri yanıt ve hayatlarını kontrol edebilme yetenekleridir. Aslında bu sözü "Hayatlarını kendilerinin kontrol edebileceklerine dair inançlarıdır." tarzında ifade edersek kendi kendine telkinin hayatımızdaki önemini vurgulamış oluruz.

Kendinize ve yapabileceklerinize inanın. İnanırsanız başarabilirsiniz

Sevgilerimle

Tüfek, Mikrop, ve Çelik

(Guns, Germs and Steel) by Jared Diamond

"Neden bazı medeniyetler fethetti, diğerleri ise fethedildi?" sorusundan yola çıkarak, medeniyetler arasındaki farklılıkların nedenlerini inceleyen, coğrafi koşullar ile ilişkilendirerek açıklama getiren Jared Diamond'ın kitabı; Birinci bölüm de, Cennette, Bereketli Hilal'den Yeni Dünya'ya, başarılı tarımın karmaşık uygarlıklarda ani bir artışa sebep olduğunu savunurken Papua Yeni Gine'den Orta Doğu'ya uzanan kanıtlar sunuyor.

İkinci bölüm Fetih, Yeni Dünya'daki Avrupalı zaferine odaklanıyor. Bu zafer, Avrupalıların gelişmiş silah -teknolojisine mi bağlı; yoksa herhangi bir insandan daha ölümcül bir düşmana mı?

Üçüncü bölüm ise, Tropikal Bölgelerde, araştırmayı Afrika'ya doğru genişletiyor ve kıtanın Avrupalılar tarafından kolonileştirilmesinin ilk teşebbüslerini inceliyor. Amerika'nın ele geçmesinde etkili olan Tüfek, Mikrop ve Çelik, Afrika'yı alt etmede neden başarılı olamıyor...

Bundan sonraki sayılarda da elimden geldiği kadar farklı iki değişik alanda kitap özetlemeye çalışacağım. Bunlardan birisi iş hayatına, ekonomiye, yönetim bilgilerine veya benzeri konulara yönelik olacak diğeri ise sosyal, tarihsel veya benzeri içerikte olacak. Bu sayımızda ikinci anlatmak istediğim kitap Jared Diamond'ın Pulitzer Ödülü kazanmış olan Guns, Germs and Steel, yani Tüfek, Mikrop ve Çelik. İlk 1997'de yayınlanan bu kitabın son baskısı aynı zamanda National Geographic tarafından iki DVD'lik bir belgesele de döndürüldü. Vakti kısıtlı olanlar için bu belgesel hem Türkçe hemde İngilizce olmak üzere Türkiye'de de satılmakta.

Kitabın ana temasını özetlemek gerekir ise ; "Neden bazı medeniyetler fethetti, diğerleri fethedildi?" sorusunun cevabını aramak. Tarihteki en çok sorulan sorulardan birisi olan bu soruya yazar insanlığın geçmişine giderek bakıyor. Aslında kuşları inceleyen bir biyolog olan yazar, bundan 30 sene önce Yeni Gine'de iken, birlikte çalıştığı yerlilerden birisinin kendisine neden beyazlar (yani Batılılar) bu kadar zengin ama biz değiliz sorusunu yönelttiği zaman, yazar bilimsel olarak bu soruya kendisini tatmin eden bir cevap veremiyor. Böylece bu cevabı tarihte aramaya çıkıyor.

Jared Diamond, bizleri M.Ö 11.000'den günümüze kadar olan serüvenindeki tüm etkenleri, şansları ve şanslılıkları, analiz ederek, yukarıdaki soruya cevap veriyor. Belkide en çarpıcı örneği kitabın başlarında verdiği tarihten bir örnek.

Aynı soydan yaklaşık 900 yıl önce Yeni Zelanda açıklarındaki iki ayrı adaya yerleşen Maori ve Moriori kavimlerinin hikayesi çok ilginç. Bunlardan birisi yerleştikleri adanın doğal şartlarının çok zor olmasından dolayı tarımcı ve çiftçi oluyor, diğerleri ise, adanın bereketli olmasından, bol ormanları olmasından dolayı avcı bir kabile oluyor.

Aradan 900 sene sonra 1835 senesinde Maori'ler,

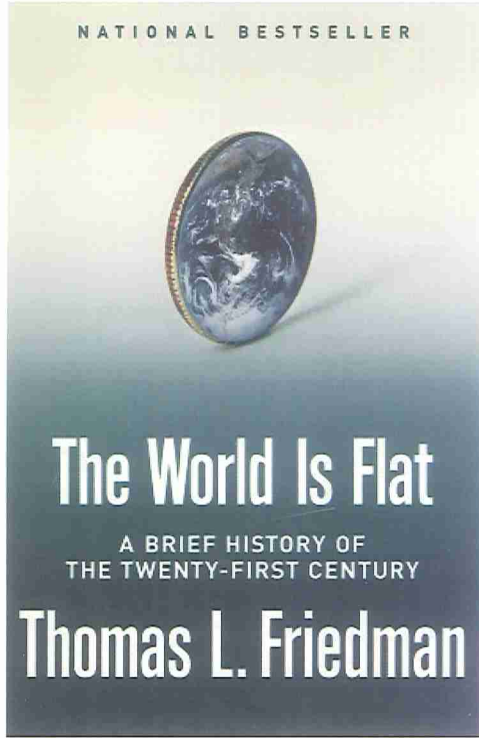
Moriori'lerin adasını çok kısa bir sürede işgal ederek, adanın sahiplerini köle olarak yönetmeye başlıyorlar. Ve de ilginç olanı işgal eden ve diğerinden 900 senede çok daha üstün hale gelen avcı olan insanlar değil, tarımcı ve çiftçi olanlar. İlk başta avcı olanların savaşta üstün olmasını beklerken, bu sonuç sizi şaşırtıyor. Fakat nedenleri ve tarihini detaylı olarak açıklıyınca hem bu olayı hemde Dünya'daki gelişmeleri daha iyi kavriyorsunuz.

Bazı iklimlerde büyükbaş hayvan yetişmemesi, veya düşük kalorili bitkilerin yetişmesi, bunun o yöredeki insanların gelişmesine etkilerinden, hastalıkların nasıl bazı medeniyetleri zayıflattığına kadar birçok örnekle, ve de nedenleri ile Diamond bizlere neden bazı ırklar ve uluslar daha üstün, neden bazıları daha geri kalmış anlatıyor. Kitap boyunca bu farklılıkların hiçbir şekilde ırkların biyolojik veya fiziksel özelliklerine bağlı olarak gelişmediğini gösteriyor.

Jared Diamond Dünya tarihindeki olayların birbirini etkileyen dominolar gibi nasıl insanlığın kaderini etkilediğini gerçek bulgular üzerine kurarak anlatıyor. Sonuçta üç ana neden insanlar arasındaki bu farkın bu kadar çok olmasına neden oluyor : Tüfek, Mikrop ve Çelik. Bu üç ana unsurun çeşitli ulusları, ırkları nasıl etkilediğini son derece ilginç hikayeler ile kitap boyunca görüyorsunuz. Tüfeği ve çeliği ilk kullanmaya başlayan ulusların, diğerlerine karşı savaş alanlarında nasıl ezici üstünlükler sağladığını ve de bunun nasıl geleceklerini etkilediği anlatan Diamond, aynı zamanda tarihte gelişmiş ülkelerden gelenlerin, kırsal alanlarda yaşayan insanların alışık olmadığı mikropları getirmesiyle, zayıflayan veya yok olan kültürleri örnek gösteriyor.

Kitap boyunca veya belgeseli izlerken Jared Diamond'ın bilgi seviyesine, olayları açıklama ve de kanıtlama becerisine hayran kalıyorsunuz. Tarihten veya uluslararası ilişkilerden hoşlanan okurlarımız için okunması şart bir kitap.

"Dünya Düzdür" (The World is Flat) by Thomas Friedman

Yazar "Yerimizde kalmak için daha hızlı koşmamızı gerektirecek biçimde "düzleşen" dünyamız, acaba insanlığın istikrarlı bir şekilde uyum sağlayamayacağı kadar küçük ve hızlı bir dünya haline mi geldi?" sorusuna cevap arayarak, bu şaşırtıcı yeni dünyanın gizi üzerindeki örtüyü kaldırıyor ve okuyucunun önündeki korkutucu manzarayı algılamasını sağlıyor. Karmaşık diplomatik ve ekonomik konuları sade bir şekilde anlatabilmek gibi eşsiz bir yeteneğe sahip olan Friedman, Dünya Düzdür'de 21. yüzyılda dünyanın düzleşmesinin bireyler, şirketler ve ülkeler için ne ifade ettiğinin yanı sıra bireylerin, şirketlerin ve ülkelerin bu dünyada başarılı olmak için neler yapması gerektiğini de anlatıyor.

Herkese okumasını şiddetle tavsiye edeceğim kitaplardan birisi "The World is Flat", yani Dünya Düzdür. Daha öncede Lexus and the Olive Tree diye kitabı ile küreselleşmenin Dünya'daki politik ve ekonomik etkilerini çarpıcı bir şekilde ortaya koyan Friedman, bu kitabında küreselleşmenin son boyutunu anlatıyor ve de bu boyutta teknolojinin ve iletişimin etkileri üzerinde duruyor.

Friedman, bize detaylı olarak artık ışık hızında gerçekleşmekte olan teknolojik gelişmelerin tüm Dünya insanlarını nasıl bir iletişim ortamına soktuğunu ve de bunun Çin ve Hindistan gibi ülkelerde nasıl yeni zenginlikler yarattığı anlatırken, aynı anda gelişmiş ülkelerin artık alıştıkları sakin tempoda devam edemeyeceklerini ve de devamlı yarış halinde olmaları gerektiğine deyiniyor. Dünya'yı yuvarlak sananlar yanılıyorlar çünkü Çin'de, Hindista'da, Türkiye'de, Amerika'da, ve diğer tüm ülkelerin hepsi aynı düz alanda rekabet etmeye başladılar. Artık birçok iş ve hizmeti teknoloji sayesinde şirketler herhangi bir ülkeye taşıyabiliyorlar. Bundan en çok etkilenen gelişmiş ülkelerden bolca örnek veren yazar, okuyucuyu devamlı sürükleyen, anormal bir bilgi yükleyen tempoda kitabın başından sonuna kadar, bizleri küreselleşmede bugünden yarına götürüyor.

Dünya'da teknoloji ve iletişim sayesinde gelişmiş olan birçok fikirden bahsederken, bir yandan heyecan ve merakla okuyor, bir yandanda endişe içinde kendi kendinize soruyorsunuz: Bu kadar hızlı gelişen bir rekabet ortamında ben ne yapmalıyım? Bu nedenle aslında tüm yöneticilerin, eğitimcilerin, velilerin ve hatta tüm gençlerin bu kitabı okuması gerekli.

Yazarın özellikle gerçek hayattan verdiği örnekler çok etkili. Amerika'daki muhasebe şirketleri artık birçok detay işlemlerini internet üzerinden Hindistan'daki muhasebe şirketlerine fason olarak veriyor.

Hintli şirketler gece Amerika'ya bağlanarak dosyaları hazırlayıp, saat farkı avantajı ile, sabah yine aynı şirketin sunucusuna bırakıyor. Böylece normal bir muhasebe şirketi, 24 saat boyunca çalışan ve de rakiplerinden daha ucuza hizmet

veren (ya da daha karlı bir şekilde) bir şirkete dönüşüyor. Buna benzer bir diğer örnekte yine Amerika'daki çocukların fen, matematik gibi özel derslerini internet üzerinden canlı yayın ile Hindistan veya Çin'den alabilmesi.

Düşünebiliyormusunuz hepimizin bildiği özel dersi sizin çocuklarınız belkide başka bir ülkenin öğretmenlerinden alacak. Böyle bir Dünya'da rakibiniz yurt içindemi yurt dışındamı ayırımı kalmıyor. Tüm Dünya sizin rakibiniz. Bu insanı endişeye düşürüyor ama diğer tarafta bunun anlamı tüm Dünya sizin pazarınız haline geliyor demektir. Artık Dünya devleri ile rekabet edebilir duruma gelmeniz için hiçbir engeliniz yok. İşte buda kitapta sizi heyecanlandıran noktalardan birisi.

Friedman bu hızlı küreselleşmeyi 10 nedenle özetliyor. Windows işletim sisteminden, internete, kurumsal kaynak planlama yazılımlarının gelişmesinden, dışarı iş yaptırma, yurtdışında merkez kurmanın kolaylaşması gibi birçok nedeni özetleyen Friedman, daha sonra bu değişimlere adapte olmak için kurumlar ve bireyler neler yapması gerekli olduğunu açıklıyor.

Küreselleşmenin koyu bir taraftarı olan Friedman, bizlere bu yeni düz Dünya'da başarılı olmak için gerekli olan en önemli etkenin iyi bir eğitim stratejisi olduğunu anlatıyor. Ayrıca, gelişmekte olan ülkelerdeki gençlerin çok daha aza, çok daha fazlasını yapabilecek bir azimi var iken, gelişmiş olan ülkelerin bu konuda rahat davrandıklarını ve de bunun cezasını bundan 10 ile 20 sene içinde ödeyeceklerini öngörüyor. Açıkçası okurken bizim yapmamız gerekenleri ve de yaptıklarımızı düşününce, ülkemizin bu konuda bir hayli yol alması gerektiğini ve de bunun için vaktimizin artık kalmadığını görüyorsunuz.

Uzunca bir kitap olan "The World is Flat", içinde hem yakın tarih hakkında hem ülkelerin ekonomisi, politikası hakkında da birçok bilgi içeriyor. Teknoloji ve iletişimin en önemli konulardan birisi olarak işlenmesine rağmen teknoloji ile çok yakın olmayanlarında rahatça izleyebileceği bir dilde yazılmış. Herkese kesinlikle tavsiye ederim.

Erkekler takıya biraz daha sadıklar. Aldıkları ürünü her zaman kullanmak istiyorlar, Bayanların takı alternatifleri daha fazla olduğu için bir takıyı uzun süre kullanmayabiliyorlar...

Takıda artık **KADINLAR** kadar **ERKEKLER** de söz sahibi...

Geçmişte krallar, gücü ve iktidarı ifade ettiği için taç giymişler, kraliyet kıyafetlerini süslü kolyeler ve madalyonlarla tamamlamışlar. Çünkü; o dönemlerde takı ya da aksesuar takmak, temsil edilen makamın tamamlayıcı unsuru olarak görülüyor. Günümüz erkeği, takının bu gücünü ve ihtişamını yeniden keşfetmiş olmalı ki, özellikle çelik ve çelik altın karışık takılar artan bir ilgiyle takip ediliyor. Ancak eskiden gücün ve iktidarın sembolü olan takı, günümüz erkeği için şıklığın ve bakımlı olmanın bir gerekliliği.

Bugün, zamanın donanımına uygun iş adamı ve yöneticilerin kullandığı aksesuarlar takı olarak adlandırıyoruz. İş hayatımızda veya günlük hayatımızda kullandığımız giyimimizle metal aksesuarlar takım olmalı. Kol düğmesi, saat, kalem, gözlük, hatta kemer tokası tamamı aynı renk olmalı. Beyaz metal ise beyaz, sarı metal ise sarı veya bu günün en trend metal rengi olan rose gold rengi olmalı.

Tabii ki benim bugün takı olarak saydığım gözlük, saat, kalem, kol düğmesi ve kravat maşasının markaları önemli.

Kullananların hedeflerini göstermekle birlikte hatta bulunduğu konumu gösteren unsurlardır.

Erkekler ile kadınlar arasındaki takı tercihleri arasında bazı farklılıklar göze çarpıyor,

Erkekler takıya biraz daha sadıklar. Aldıkları ürünü her zaman kullanmak istiyorlar. Bayanların takı alternatifleri daha fazla olduğu için bir takıyı uzun süre kullanmayabiliyorlar,

Kadınlar, erkeklerden daha çok takıya para veriyorlar,

Erkekler daha çok çelik takıları tercih ediyorlar, kadınlar ise altından vazgeçmiyorlar.....

Bu sene spor kıyafetlerle çelik ve karbon fiber takılar moda...

Takım elbise ile, evli olanlar için alyans bir güven simgesi...

Spor kıyafetlerde yine karbon fiber alyanslar moda...

Her şeye rağmen asıl trend; en sade olan ve kendinize en yakıştırdığınızdır....

Sevgilerimle,

Berberoğlu Inřaat

NARLIDERE KARDELEN KONUTLARI

Cumhuriyet Bulvarı No:45 Pamuk Plaza Konak

0 232 446 51 41 - 42 (pbx)

5 SORU 5 CEVAP

Yusuf ÖZTÜRK

Bize kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

1968 yılında Yozgat'da doğdum. Babamın devlet vazifesinden ötürü, ilk, orta ve lise öğrenimimi çeşitli illerde tamamladım. Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Matematik Bölümü'ne 2 sene devam ettim. Sonrasında 9 Eylül Üniversitesi Deniz İşletmeciliği ve Yönetimi Yüksekokulu'nu 1993 yılında bitirdim. Evliyim. İMEAK Deniz Ticaret Odası Meclis Üyesi, Mevzuat Komisyonu Üyesi ve Deniz Futbol Klübü Yönetim Kurulu Üyesiyim.

EGİAD Yarın okurlarına şirketiniz/ işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz neler?

Deniz taşımacılığı sektöründe hizmet veren Martı Link Konteyner Hizmetleri Ltd. kurucu ortağı ve genel müdürüyüm. 1997 yılında kurulan şirketimiz, konteyner taşımacılığında; Çin orijinli, COSCO (China Ocean Shipping Company), Hindistan Orijinli SCI (Shipping Corporation of India) ve Türk-İsrail ortaklı ADMIRAL Line'in, dökme yük taşımacılığında Yunanistan orijinli Hellas Co. ve Empros Line'in İzmir Temsilciğini yapmaktadır. Bunların yanısıra şirketimiz, kendi kiraladığı veya kiralanan gemilerin Ege Bölgesi acenteliğini yerine getirmektedir. Bulduğumuz sektör, lojistik sektörü ile paralel bir şekilde gelişmekte ve altın yıllarını yaşamaktadır. Bir emtia'nın bir noktadan, diğer bir noktaya minimum maliyetlerde taşınması, dünya ekonomisinde büyük bir belirleyici unsur olduğundan, dünya ticaretinin yüzde 85'inin denizler vasıtası ile taşındığı düşünüldüğünde sektörün gelişeceğini düşünmekteyim.

Türkiye ekonomisinin mevcut durumunu değerlendirir misiniz? Sizce 2007 yılında genel seçimlerin olması ülke ekonomisi açısından nasıl bir etki yaratacak? Değerlendirir misiniz? Sizce Türkiye'nin en önemli üç sorunu nelerdir?

Kur politikası, Türkiye'nin lokomotifini olan ihracatımıza zor günler yaşatmaktadır. Maliyetlerin çığ gibi büyüdüğü bir ortamda, gelirlerin düşük olması, rekabet gücünü azaltmaktadır. İthalatı yapılan ürünlerin hayatımızın her noktasında olması, esnafını da zor duruma düşürmektedir.

İthalatları yüzünden, üretemez olduk bazı malları ki, satın almak daha ucuz ve kolay oldu. Bu yüzden ihracatı özendirici, ithalatı düşürücü önlemler alınmalı diye düşünüyorum. 2002/2006 yılları arasında, çoğunluktan ötürü çabuk alınabilen kararlar ve özelleştirmelerin etkisi ile enflasyon rakamlarındaki tek haneli dönem, vatandaşlarımızı sevindirir, istihdam en büyük problem olarak mevcudiyetini devam ettirmiştir.

Öncelikle önümüzdeki iki seçim sonucunun, ülkeye faydalı olmasını diliyorum. Her seçim zamanında olduğu gibi, belirli bir istikrarsızlık oluşacaktır. Belirsizliklerde, ekonomik faaliyetlerin azda olsa askıya alınacağından kısa sürede atlatmamız dileğiyle. En önemli sorunlarımız; Eğitim, İstihdam ve İstikrar.

Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere sürecinde 8 başlıkta görüşmelerin durdurulması kararına yönelik düşüncelerinizi alabilir miyiz? Sizce, Türkiye bu konuda nasıl bir politika benimsemeli?

Ülkemizdeki genç nüfus, dünya haritasındaki jeopolitik yerimiz ve el değmemiş kaynaklarımız, Tüm dünyanın ilgi odağıdır. AB'nin bu kriterleri unutmaması gerekmektedir. Türkiye'nin de "AB üyesi olacağız" diye, ahlaki değerlerimizi alt üst edici muamelelere maruz kalmaması gerekir. AB'nin bizleri kazanması lazım...

Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırdığınızda geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için ne gibi çalışmalar yapılmalı? EGİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Türk insanının sivil toplum örgütlerine bakış açısı değişmiştir. Eskiye nazaran daha aktif roller almaktadırlar. Görüşlerin paylaşılabilirdiği, sonunda doğruların bulunabildiği ve uygulamaya geçiren ortamları tercih etmektedirler. Ülkemizin ve nefes aldığımız bu kentin sorunları ile ilgili en önemli etkinlik, "birlikteliktir" "aynı düşünebilmektir". Çünkü bizler paylaşıyoruz bu ülkeyi, Sorunları hepimizi ilgilendirir, tek vücut olabilmek, eğitimle gerçekleşir ki EGİAD gibi eğitime çok önem veren bir örgüt çatısı altında olmak bana gurur vermektedir.

Atıklarınızı Değere

Dönüştürür

“Uluslararası deneyimi, uzman kadrosu, modern makina parkuru ve ekipmanları ile her zaman sanayicinin yanında...”

Merkez Ofis: Rodkar 2 İş Merkezi Kat : 3 daire : 302 **Bornova/ İZMİR** • Tel:0.232.461 52 32 • Fax: 0.232.461 07 44

Fabrika: Yeni Foça Yolu 2. km. 35800 **Aliağa / İZMİR** • Tel: 0.232.625 14 14 • Fax: 0.232.625 19 91

İzmir Depo:167 Sok. No:28 **İşıkkent / İZMİR** • Tel: 0.232.472 06 31 • Fax: 0.232.472 07 29

Ankara Depo: İvedik Mah. Hurdacılar Sitesi Fatih Cad. No: 307/1 **Yeni Mahalle / ANKARA** • Tel: 0.312.396 49 02 • Fax: 0.312.396 49 13

Konya Depo: Fevzi Çakmak Mah. Hüdayi Cad. 11. Sok. No: 18 **Karatay / KONYA** • Tel: 0.332.342 58 15 - 16 • Fax: 0.332.342 58 18

www.ekor.com.tr • www.gderecyclage.com

Ayşe KASALI

Bize kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

1981 Karşıyaka (İzmir) doğumluyum. İlköğretimimi Mustafa Reşit Paşa , orta öğretim ve liseyi ise Özel Tevfik Fikret Lisesi'nde tamamladım. Fransa'nın Nice şehrinde Nice Üniversitesi'nde halkla ilişkiler bölümünden mezun oldum. Fransızca ve İngilizce konuşuyorum.

Yaka-Kasalı Grubu'nda ihracat departmanında iş hayatına başladım. Hobilerim arasında folklor,tenis,sinema,kitap okumak.seyahat etmek vardır.

EGİAD Yarın okurlarına şirketiniz/ işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz?Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz neler?

Yaka-Kasalı grubu lojistik çalışmalarına 1955 yıllarında İzmir limanı ile ilgili taşımacılıkla başladı.Yarım yüzyılı geçen grup günümüzde iki ana şirket ile faaliyetini sürdürmektedir. Kasalı nakliyat ,İzmir ve çevresi merkezli taşımacılığın tüm yurt içi taşımacılığını da eklemiştir.

Günümüzde lojistik kavramının yurt içi ayağında gerekli olan taşıma,depolama,paketleme ve dağıtım alanlarında faaliyet göstermektedir. Son zamanlarda girdiği yeni alanlardan biride dökme yük konusudur.Bu konuda sahip olduğu kontratlar toplamı 3,000,000 ton-yıl düzeyine ulaşmıştır. Yaka nakliyat ;Türkiye'nin artan dış ticaret hacmine paralel olarak 1982 yılında YAŞAR HOLDİNG ile ortak olarak kurulmuştur.YAKA 1992 yılında tamamen KASALI ailesine devredilmiştir.

Bölgenin en güçlü lojistik şirketi olan YAKA 'nın İstanbul, Denizli ve Adana'da bölge müdürlükleri bulunmaktadır.Ayrıca Almanya'nın Frankfurt şehrinde bulunan YAKA GMBH şirketiyle Avrupa faaliyetlerini yönetmektedir.

Fransa,İtalya,İspanya,İngiltere ve Benelux'te bulunan partnerleri ile tüm Avrupa network'üne sahiptir. Yurt içinde sahip olduğu gümrüklü ve genel antrepolarında lojistiğin temeli olan depolama,gümrükleme ve dağıtım hizmetleri gerçekleştirilmektedir. Ayrıca Frankfurt'ta kendi olanakları ile tüm Avrupa'da partnerlerinin sahip olduğu tüm imkanlar yurt içi-yurt dışı müşterilerine lojistik hizmeti olarak sunulmaktadır.

Yaka nakliyat Türkiye'nin en önemli sorunu olan demir yollarına öz mal vagon ve manevra lokomotifleri ile yatırım yapmıştır.2006 sonu itibari ile 1,250,000 ton-yıl öz mal kapasitesine ulaşan Yaka demir yolları 2007 sonu itibari ile 3,000,000 ton-yıl'a ulaşacaktır.

Birbirlerini tamamlayan Yaka ve Kasalı şirketleri lojistiğin yurt içi ve yurt dışı hizmetlerini eksiksiz yerine getirmektedir.

Türkiye ekonomisinin mevcut durumunu değerlendirir misiniz? Sizce 2007 yılında genel seçimlerin olması ülke ekonomisi açısından nasıl bir etki yaratacak? Değerlendirir misiniz? Sizce Türkiye'nin en önemli üç sorunu nelerdir?

Makro ekonomik dengelerinin 2002 yılından bugüne olumlu seyrettiğini söyleyebiliriz.Örneğin gayri safi milli hasılat gerek toplumda gerekse kişi başına hesapladığımız da iyi bir noktaya geldiğini söyleyebiliriz.

Enflasyon geçtiğimiz yıllara göre azalmıştır.Dış ticaret hacmimiz her yıl düzenli artmaktadır. Büyüme yirmi çeyrek,sürekli olarak artmaktadır.

Ancak dış ticaret açığı ekonomiyi tehdit eder noktadadır.Her sene yeni rekorlar kırılmaktadır. Enflasyon düşmüş olmasına karşı hala dünyanın yüksek enflasyonuna sahip sayılı ülkelerden biriyiz.Faizler çok yüksek olduğu için dünyada ilk beşteyiz. Büyüme sağlanmasına karşın işsizlik sorunu devam etmektedir.Önemli sosyal yaralar açma tehlikesi göstermektedir.

2007 yılı iki önemli seçimin olması nedeni ile kritik bir yıldır maalesef ilk seçim olan Cumhurbaşkanlığı seçiminin yapılamamış olması önemli bir sorun olarak önümüzde durmaktadır.

22 Temmuz parlamento seçimleri sonrası durum çok önemlidir. Seçim sonrası Cumhurbaşkanlığı seçimi ve yeni hükümetin kurulması uzlaşma ve süratle yapılabilir ise ekonomide önemli bir sorun çıkmaz. Ancak siyasi bir kriz ortaya çıkarsa bundan ekonomi olumsuz etkilenir.

Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere sürecinde 8 başlıkta görüşmelerin durdurulması kararına yönelik düşüncelerinizi alabilir miyiz? Sizce, Türkiye bu konuda nasıl bir politika benimsemeli?

Türkiye AB ilişkilerine 48 yıl emek vermiştir sonuçta müzakere eden bir aday ülke konumundadır.Bu konunun önemi çok büyüktür.İçeride ve dışarıda Türkiye'nin AB sürecini engelleme çabaları vardır. Ancak Türkiye'nin geldiği noktayı önemli bir kazanım ve hak olarak görülmeli soğukkanlı,sabırlı,iyi tasarlanmış bir politika gütmelidir.

Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırdığınızda geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için ne gibi çalışmalar yapılmalı? EGİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Türkiye'nin sivil toplumu kendi geçmişi ile kıyaslandığında önemli bir gelişme içinde olduğunu görüyoruz.

Ancak gelişmiş demokratik ülkelerle karşılaştırıldığımızda almamız gereken uzun bir yol olduğunu kabul etmek zorundayız.Bunun için demokrasimizi geliştirmemiz ve buna paralel olarak sivil alanı büyütmeliyiz.

Sivil toplum örgütleri toplumun ihtiyacı olan sosyal projelerle çok daha verimli ve hızlı büyüyebilir.Şunu unutmamak gerekir yarı sivil yarı kamu niteliğindeki örgütlerle EGİAD türü örgütlerin farkını iyi anlamalıyız.Maalesef toplumumuz kamu kuruluşu niteliğinde olan odalarla tam ve gönüllü çalışmaktadır.

Bizim gibi örgütleri de aynı sivil hayatın kuruluşları olarak algılamaktadır.Oysa biz fazla alkışlamayan,güç merkezlerine belirli mesafede olan ve genellikle eleştiren kurumlar olmalıyız.

Gürol ZEYREK

Bize kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

1976 İsveç doğumluyum. İzmir Amerikan Lisesi ve D.E.Ü. İşletme Bölümü mezunuyum. 1999-2000 yıllarında da Amerika'da USCD'da işletme eğitimi aldım. 4 senedir evliyim. İpek adında bir kızım var. İşten kalan zamanlarımda en büyük zevkim onunla vakit geçirmek. Spor yapmak ve sinemaya gitmekten hoşlanırım.

EGİAD Yarın okurlarına şirketiniz/ işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz neler?

Plastik ve ambalaj sektöründe faaliyet gösteren Erze Plastik Kap A.Ş. adlı aile şirketimizde yönetici olarak görev yapmaktayım. Firmamızın plastik mamüller üzerine çeşitli alanlarda üretim yapmaktadır. Tek kullanımlık plastik gıda kapları üretiminin yanı sıra izolasyon malzemeleri ve elektronik eşya ambalaj malzemeleri de firmamız tarafından üretilmektedir. Ülkemizde plastik sektör her geçen gün büyümektedir. Önümüzde beş yıl boyunca bu büyüme artarak devam edecektir. Plastik mamul üretimindeki büyüme ve ihracat artışına rağmen ülkemizde üretilen ham maddenin yok denecek kadar az olması ve ithalatın fazlalığı sektörün en büyük sorunudur.

Türkiye ekonomisinin mevcut durumunu değerlendirir misiniz? Sizce 2007 yılında genel seçimlerin olması ülke ekonomisi açısından nasıl bir etki yaratacak? Değerlendirir misiniz? Sizce Türkiye'nin en önemli üç sorunu nelerdir?

Türk ekonomisi üst üste yaşadığı krizlerden iyi dersler çıkartmış, gerekli mali disiplini sağlamıştır diye düşünmekteyim. Özellikle makro açıdan bakıldığında geçmişe kıyaslanamayacak bir büyüme hızı tutturduğumuz, kamu borç stoğumuzun giderek azaldığı ve faiz dışı fazla rakamımızın arttığı açıktır. Ancak bazı sektörlerin bu büyümeden nasibini alamaması aksine derin sorunlar yaşadığı da bir başka gerçektir. Bütçe açığımız geçmişe göre azalmış, 2001 sonunda yüzde 70 düzeylerinde gerçekleşen tüketici enflasyonu yüzde 10'lar seviyelerine gerilemiştir. Tüm bu iyimser gelişmelerin yanında cari işlemler açığımız sürekli artarak, milli gelire oranla yüzde 8 seviyelerine ulaşması en büyük ekonomik sorunlarımızdan biridir diye düşünüyorum. Hızlı büyüdüğümüz dönemlerde ne yazık ki bu açık daha da artırmakta; üretim artarken ara malı ithalatımız yükselmektedir. Üretimimizin artması yatırımları desteklemekte ve yatırım mali ithalatını da patlatmaktadır. Özellikle 2002'den itibaren diğerlerine göre daha hızlı büyüyen sektörlerimiz genelde ithal girdiye bağımlıdır. Bunun yanı sıra yabancı sermaye çeken ülkemizde bu durumun döviz arzını arttı-

racağı ve bunun da kur üzerinde aşağı baskı yaratarak kurların düşmesine sebep olacağı açıktır. Bu durum yurtdışına bağımlılığımızın devam ettiği sürece yüksek cari açığa maruz kalacağımızın bir işaretidir. Tabiki yurtdışı piyasaardaki gelişmeler bu durumu tersine çevirmekte yeterlidir. Bu da özellikle ithal girdiyle çalışarak yurtiçine satışları ağırlıklı olan bizim şirketimiz gibi işletmelerde aşırı kur riski almamıza sebep olmakta piyasaların öngörülebilmesini engellemektedir.

Bana göre; Türk ekonomisinin 2. büyük sorunu da işsizlik oranımızın yükselmesidir. Bu sorunun çözümüne ilişkin önemli bir engel de istihdam vergilerinin ağırlığıdır. Bun OECD ülkelerinin içinde istihdam vergileri en yüksek ülke Türkiye'dir. İşveren çalıştırdığı bir işçiye verdiği net ücretin yüzde 75'i kadar da devlete vergi vermektedir. Bu istihdam artışını baskılayarak işsizliğin azaltılmasına engel olurken bir yandan da kayıt dışılığı körüklemektedir.

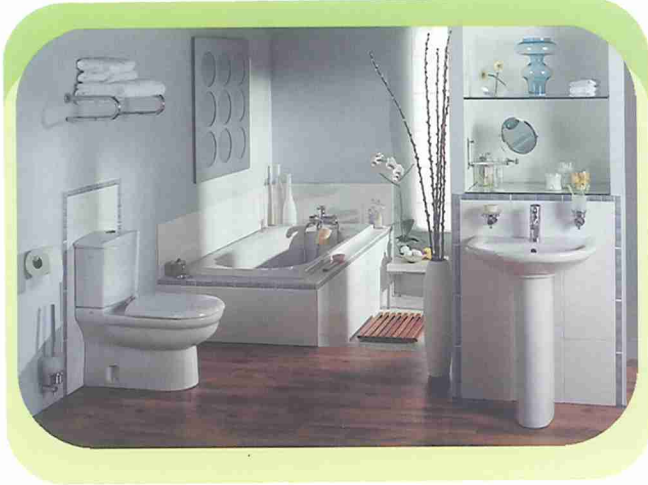
Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere sürecinde 8 başlıkta görüşmelerin durdurulması kararına yönelik düşüncelerinizi alabilir miyiz? Sizce, Türkiye bu konuda nasıl bir politika benimsemeli?

AB'ye üyelik gereklidir. Üye olunması durumunda Türkiye güçlenecek, büyüyecek ve stratejik açıdan önemi artacaktır. Ancak haklı olduğumuz davalarda geri adım atmamalı, haklılığımızı anlatmalı ve bağımsızlığımıza gölge düşürecek her türlü uygulamaya karşı çıkmalıyızdır. Ülkeyimizin AB'ye katılımı en az bizim kadar AB ülkeleri için de avantajlıdır. Genç nüfusumuzun, doğal kaynaklarımızın ve jeo-politik konumumuzun avantajları göz ardı edilmemelidir. Kendi ayaklarının üzerinde durabilen, ekonomisi güçlü, siyasi birliğini sağlamış bir Türkiye'nin AB tam üyeliği yolunda daha emin adımlarla yürüyeceği açıktır.

Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırdığınızda geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için ne gibi çalışmalar yapılmalı? EGİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Türkiye'deki sivil toplum örgütleri her geçen gün daha faal ve daha başarılı bir şekilde çalışmalarını hızlandırmaktadır. Türkiye'deki en büyük sıkıntılardan biri herşeyi birey olarak devletten beklemektir. Sivil toplum örgütleri bu konuda bireyleri cesaretlendirerek daha çok seslerini duyurarak çok sayıda problemin çözülmesini sağlayacaktır. EGİAD, sivil toplum örgütleri arasında en ciddi olan ve işini en iyi yapanlardan bir tanesidir. Pek çok kişi tarafından sivil toplum örgütü olduğu bilinmeyerek, resmi bir Oda olarak görülmektedir.

SUYUN FAYDALARI

ÖRSOY, beğeninizi ve evinizin mimarisini göz önünde tutarak banyo ve mutfagınız için alternatifler sunarken; bakım, onarım ve tadilat konularında da yardımcı olup yepyeni alanlar yaratıyor. Klasik ya da modern çizgide şık, konforlu ve fonksiyonel banyo - mutfaklar için tasarım ve imalatı ÖRSOY çatısı altında, size özel koşullarla bekliyor. *Suyun faydalarını yakından tanımanız dileğiyle...*

Vitrifiye
Akrilik Küvet

Pis su
Temiz su

Çanakkale Seramik

Fayans
Bordür

Kalebodur

Seramik
Granit

Eye
Ankastre ürünler

Armatür
Banyo aksesuar

Küvet & Jakuzi

PANELDUS
DUŞ VE KÜVET KABİNLERİ

örsoy

Sihhi Tesisat, Turizm İnşaat ve YapıMalzemeleri Ticaret Limited Şirketi

1202/12 Sok. No.12-14 Yenışehir / İZMİR
Tel. 0232 458 90 72 (Pbx) Faks 433 61 11
www.orsoy.com.tr

Levent VERYERİ

Bize kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

15 Aralık 1972, İzmir doğumluyum. Orta okul ve liseyi Bornova Anadolu Lisesi'nde tamamladım. Üniversiteyi Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği bölümünde okudum. Daha sonra yine Boğaziçi Üniversitesi Fen Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü'nde yüksek lisansımı tamamladım. 1996 senesinde evlendim. 3,5 yaşında bir oğlum ve 5,5 yaşında bir kızım var. İki sene İstanbul'da çalıştıktan ve askerliğimi bitirdikten sonra merkezi İzmir'de olan inşaat şirketimizde çalışmaya başladım. Denize çok meraklıyım. Hafta sonları yelken sporu ile vakit geçirmeyi seviyorum. Kitap okumaya çok vakit ayırmaya çalışıyorum.

EGİAD Yarın okurlarına şirketiniz/ işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz neler?

Şu anda devam eden aslında birbiri ile ilişkili iki farklı iş kolunda faaliyet gösteriyoruz. Bir firmamız Egeyapı İnşaat A.Ş. inşaat sektöründe çalışıyor. Yaklaşık 25 senelik bir firma. Daha çok taahhüt ve konut yapıp satma dallarında çalışıyoruz. Diğer firmamız ise Egemodek Ltd. Şti. Torbalı'da hazır mutfak, banyo dolapları, panel mobilya ve iç kapı imalatı yapan bir fabrika. Alsancak satış mağazamızda ürünlerimizi sergiliyoruz.

İnşaat sektörü 2005-2006 yıllarında hareketlendi. Ancak geçen sene düşmüş olan konut kredi faizlerinin tekrar yükselmesi, içine girilen gergin siyasi ortam gibi sebepler yüzünden şu anda konut satışları çok yavaşlamış ve piyasada tahsilatlar neredeyse durmuş durumda. Seçimler sonrasında belirsizlikler azaldıkça ertelenen ihtiyaçların satın alınması ile piyasaların açılacağını ve inşaat sektörünün canlanacağını düşünüyorum.

Türkiye ekonomisinin mevcut durumunu değerlendirir misiniz? Sizce 2007 yılında genel seçimlerin olması ülke ekonomisi açısından nasıl bir etki yaratacak? Değerlendirir misiniz? Sizce Türkiye'nin en önemli üç sorunu nelerdir?

Seçimlerin bir an evvel yapılmasının ekonomi için faydalı olacağını düşünüyorum. Zaten bıçak sırtında olan ekonomimiz için en kötü şey belirsizlik ki seçimler buna bir son verecektir. Seçimlerden sonra ortaya çıkacak istikrarlı bir hükümet ile işlerin düzeleceğini umuyorum. Bence ülkenin en önemli sorunlarından bir tanesi işsizlik. Diğer önemli bir sorun ise ekonomiyi etkileyen dış ticaret dengesizliği. Ayrıca devletin birçok kademesinde ve özellikle eğitim sisteminde kadrolaşan irticanın da ciddi bir problem olduğunu düşünüyorum.

Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere sürecinde 8 başlıkta görüşmelerin durdurulması kararına yönelik düşüncelerinizi alabilir miyiz? Sizce, Türkiye bu konuda nasıl bir politika benimsemeli?

AB ilişkilerinde Türkiye her istenilene kabul eden bir konuma getirilmiştir. Ne yazık ki bu tip alış verişli görüşmelerde en önemli şey olan masadan kalkılacak zamanı bilme becerisi gösterilememiş eldeki tüm kozlar kaybedilmiştir. AB'nin ana temelleri; malların, sermayenin, hizmetin ve insanların serbest dolaşımıdır.

Gümrük birliği anlaşmaları ile oluşumunda üzerinde söz hakkımız olmayan bir müktesebata evet denilerek mal ve sermayenin serbest dolaşımı tek taraflı olarak zaten sağlanmıştır.

İnsanların serbest dolaşımı hakkını bize vermeyeceklerini de açık olarak onlar beyan ettiler ve biz de bunu kabul eden bildirimleri imzaladık. Bütün bunlardan sonra nasıl bir statü ile AB'ye girip girmeyeceğimizin çok önemli olmadığını düşünüyorum. Nihai hedefin AB'ye ne şartlarla olursa olsun girmek yerine, AB şartlarında yaşayan Türkiye'ye kavuşmak olduğu gözden tamamen kaçırılmıştır. Esas üzerinde çalışılması gereken konunun bu olduğunu düşünüyorum.

Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırdığınızda geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için ne gibi çalışmalar yapılmalı? EGİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Geçtiğimiz 6-7 sene içerisinde Türkiye'deki sivil toplum örgütleri çok hızlı yol aldılar ve artık Türkiye'de de hükümetler üzerinde, dünyadaki sivil toplum kuruluşlarına benzer etkileri ve ağırlıkları var. Artık toplumda daha saygın, daha ağırlığı olan ve ses getiren etkinlikler düzenliyorlar. Artık çağımızda ülkeleri yöneten hükümetlere medyadan daha etkin muhalefet sivil toplum kuruluşları tarafından yapılıyor. EGİAD'da özellikle son dönemde hem ege bölgesinin hem de İzmir'in geleceğini ilgilendiren konularda önderlik yapıyor.

Liman konusunda, EXpo konusunda vardıği noktalar ve kazandığı sonuçlar üyesi olduğum bu sivil toplum kuruluşu için çok gurur verici. Bu işlere gerçekten çok vaktini ayırabilecek gönüllü üyeler, profesyonel teknik uzmanlardan alınan yardımlar ve iyi bir koordinasyon ile yönetilen EGİAD'ın yeni projeler üretip, ülkeye en az verdiğimiz kadarını geri almamızı sağlayan, İzmir'in ve bölgenin en güçlü sivil toplum kuruluşlarından birisi olduğunu düşünüyorum.

Filip MİNASYAN

Bize kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobbiesinizi anlatır mısınız?

1978 İstanbul doğumluyum. İlk, orta ve lise eğitimimi İstanbul'da, işletme eğitimimi ise İngiltere'nin Nottingham Üniversitesi'nde tamamladım. İlgi duyduğum alanların başında motorsporları gelir. Bu merakımı iki kez Türkiye Ralli Şampiyonası'na katılarak ve halen üyesi olduğum otomobil kulübü ile devam ettirmekteyim.

EGİAD Yarın okurlarına şirketiniz/işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz neler?

1974 yılında kurulan ancak 1999 yılında Mert Grubu'na bağlanan Efe Tarım Sanayi ve Tic. A.Ş., bugünkü adı ile Efe Endüstri ve Tic. A.Ş.'de genel müdür olarak görev yapmaktayım. Efe Endüstri'deki kariyerim 2000 yılında İstanbul Bölge Müdürlüğü'nde yurtiçi satış ve servis sorumlusu olarak başlamış ve takip eden yıllarda İzmir merkezimizde ihracat sorumlusu, sonra müdürü; bugün ise genel müdür olarak devam etmektedir. Şirketimiz araç üstü imalat sanayinde faaliyet göstermektedir. Ürün gamımız üç ana gruptan oluşmaktadır. Bunlar sırası ile belediye hizmet tipi ekipmanlar, beton ekipmanları, ve semitreyler olarak ayrılmaktadır. İlk gruba dahil olan başlıca ürünlerimiz hidrolik sıkıştırılmalı çöp kasaları, vidanjörler, su tankerleri, vs. gibi ekipmanlardır. İkinci gruptaki ürünlerimiz Alman LIEBHERR lisansı ile üretilen Transmikser ve Beton Santralleri ve son grubu ise askeri tank taşıyıcı semitreylerler, ağır iş makinesi taşıyıcı low-bed'ler, çöp transfer semitreylerleri, vs. oluşturmaktadır. Faaliyet gösterdiğimiz sektördeki birçok ihtiyaca ürün sunan geniş ürün yelpazemiz dolayısıyla birçok irili ufaklı "merdiven altı" tabir edilen üreticilerin yanısıra, birçok yerli/yabancı kurumsallaşmış ve marka olmuş şirketler ile rekabet içerisindeyiz.

Ana üretim kalemimiz olan hidrolik sıkıştırılmalı çöp kasası imalatında üretim adetleri açısından Avrupa'nın ilk 5 şirketi içerisinde yer almaktayız. Türkiye'de ise yaklaşık yüzde 70'lik pazar payımız ile sektöre hizmet veriyoruz.

AB yolunda olan Türkiye'yi birçok alanda iyiye doğru kaçınılmaz değişimler bekliyor. Her sektör artık resmi olarak kaçınılmaz olan düzenlemelere uymalı, uymayanlar/uyamayanlarda yavaş yavaş yok olmalıdır. Tabii bu yasal zorunlulukların uygulaması her alanda olduğu gibi sadece kağıt üzerinde değil takibinin düzgün yapılması halinde gerçekleşebilir. Her ne kadar bu uygulamaların birçok kesim tarafından rekabet edilemez koşullar sağlayacağı,

birçok şirketin kapanmasına yol açabileceği endişeleri dile getirilse de, aslında genel anlamda haksız rekabetin ortadan kalkmasına ve tüm alanlarda kalitenin ve dolayısıyla hayat standardımızın artmasını sağlayacaktır. Sonuç olarak sektörün gelişeceğine ve ihracatımızın artarak devam edeceği kanaatindeyim.

Türkiye ekonomisinin mevcut durumunu değerlendirir misiniz? Sizce 2007 yılında genel seçimlerin olması ülke ekonomisi açısından nasıl bir etki yaratacak? Değerlendirir misiniz? Sizce Türkiye'nin en önemli üç sorunu nelerdir?

Ekonomimizin 2001'deki olağanüstü çöküşünden sonra kaçınılmaz büyüme öngörüsü beklenenden daha iyi bir grafik çizmiştir. Bugün farklı fısıltılara rağmen genel iyimser seyrin devam edeceği düşüncesindeyim. Geçen yılın özellikle üçüncü çeyreği yaşanan durgunluk, yerini daha hareketli bir ortama bırakmıştır. Seçimlerin ekonomi üzerinde mutlaka bir etkisi olacağı ancak gerçek anlamda seçim alternatiflerinin maalesef kısıtlı olmasından dolayı ekonomide dramatik bir değişim olmayacağı izlenimi uyanıyor.

Türkiye'nin ekonomik açıdan önemli iki sorununun haksız rekabet ve yüksek vergi oranlarının olduğunu düşünüyorum. Kendi bölgemizde ve meslek grubumuzda 2005 yılında en fazla vergi veren firma olarak gurur duymamıza rağmen; arzu edilen yatırımlarımıza yeterince kaynak ayıramamanın ve başka ülkelerdeki rakiplerimiz ile rekabette zorlandığımızdan hatta onların daha hızlı geliştiğini görmekten ötürü üzülmüyoruz. Bunun ile birlikte, bir sanayici olarak vergilerden dolayı gerçek değerinin çok üzerinde olduğunu bilerek kaliteli ürünler almak zorunda olmanın sıkıntısını yaşıyoruz.

Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere sürecinde 8 başlıkla görüşmelerin durdurulması kararına yönelik düşüncelerinizi alabilir miyiz? Sizce, Türkiye bu konuda nasıl bir politika benimsemeli?

Türkiye her ne kadar AB yolunda yakın tarihe kıyasla çok daha iyi bir konumda olmasına rağmen maalesef memleket olarak daha çok katetmemiz gereken basamak var. Örneğin özellikle son günlerde Türkiye gündeminin ana konusu olan 301. madde. Ancak maalesef yine aynı AB'nin Türkiye'nin üyeliği konusunda çok adil olmadığı da oldukça nettir. Bugün örneğin Romanya ve Bulgaristan'ın örneğin durumu Türkiye'den kesinlikle daha iyi değildir. Tüm bu faktörlere rağmen Türkiye AB yolundan kesinlikle sapmamalı; soğuk kanlı ve elindeki potansiyel güçleri hissettiren şekilde tam ortaklık politikası ile devam etmelidir.

Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırdığınızda geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için ne gibi çalışmalar yapılmalı? EGİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Bugün Türkiye'nin bulunduğu koşullar içerisinde sivil toplum kuruluşlarının önemi özellikle Avrupa ülkeleri ile mukayese edildiğinde çok daha yüksektir. Türkiye'nin özellikle az olan eğitilmiş bireylere ve etkili olmak içinde bu bireylerin oluşturduğu devlete ve millete hizmet eden kuruluşlara ihtiyacı tartışılmazdır. Bu hepimizin ülkemize olan askerlik gibi bir borcu olarak algılanmalı ve bu bilinç ile hareket edilmelidir. EGİAD'ın kendi bölgesindeki haklı saygınlığını muhafaza etmesi ve her alanda öncelikle kendi bölgesindeki sorunların çözümünde daha ileri noktalara ulaşması için çalışmalarının biraz daha aktif olabileceği kanaatindeyim.

14 Şubat 2007

EGİAD olarak çeşitli sektörlerle ilişkin gündemdeki sorunların belirlenmesi, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunulması amacıyla düzenlenen sektör toplantılarının, 9. faaliyet dönemi ilk toplantısı İzmir Hilton Otelinde "İnşaat ve Emlak" başlığı altında gerçekleştirilmiştir. Konunun tüm boyutlarıyla ele alındığı sektör temsilcilerinin görüş alışverişinde bulunduğu ve sektörün sorunlarının değerlendirildiği yemekli toplantıya inşaat ve emlak sektöründe faaliyet gösteren birçok EGİAD üyesinin yanı sıra İzmir Ticaret Odası Meclis Başkan Yardımcısı Sayın Necip NASIR teşrif etmişlerdir.

21 Şubat 2007

Saadet Partisi Konak İlçe Başkanı Sn. Mustafa ERDURAN EGİAD yönetim Kurulunu dernek merkezinde ziyaret etmiştir.

21 Şubat 2007

EGİAD Kurumsallaşma Projesi toplantısı, Kurumsal Komisyon üyeleri, Komisyon Başkanları ve EGİAD Yönetim Kurulu Üyelerinin katılımıyla dernek merkezinde gerçekleştirilmiştir. EGİAD marka ve logo tescili için EGİAD logosu ve kullanılacağı materyaller ile ilgili olarak Sn. Hande Göktepe Yönetim Kurulu üyelerine ve Komisyon Başkanlarına bir sunum gerçekleştirilmiştir.

24 Şubat 2007

AKP Balıkesir Milletvekili Sn. Turan ÇÖMEZ, Sn. Gülay KÖMÜRÇÜ, Sn. Ahmet MURATLI, Türk Ocakları İzmir Şube Başkanı Dr. Eray AYBAR ve Başkan Yardımcısı üyemiz Kenan DOĞAN ile dernek merkezimizi ziyaret etmişlerdir.

26 Şubat 2007

Levent VERYERİ, Öner ÖZGİLLER, Levent AKGERMAN, Cüneyt BAYSAK, Baturalp BERBEROĞLU, Kaan YILDIRIM, Sinan BEZİRCİLİOĞLU, Ekin VURAL, Erim ÖRGE, Korhan YILDIRIM ve Yusuf Bakal'dan oluşan İnşaat Sektörü Komitesinin ilk toplantısı gerçekleştirilmiştir.

27 Şubat 2007

EGİAD Komisyon Başkanları ile EGİAD Yönetim Kurulu üyeleri bir öğle yemeğinde bir araya gelerek Dernek faaliyetleri ile ilgili değerlendirme ve görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

1 Mart 2007

Sosyal ve Kültürel İlişkiler Komisyonu organizasyonluğunda EGİAD Bowling Turnuvası Mavişehir Planet Bowling salonunda çok sayıda EGİAD Üyesi ve üye ailelerinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Berk Optik ve Faros Balık Evi'nin sponsorluğunu yaptığı ve hoşça vakit geçirilen turnuvada Baylardan Sn. Hasan DEYİRMENÇİ, bayanlardan ise Sn. Zerrin YURTSEVEN birinci olmuştur.

2 Mart 2007

EGİAD ve MICROSOFT işbirliği ile Patron Akademi Programı çerçevesinde düzenlenen "Sağlıklı Büyüme için Mali Kaynakların Yönetimi Seminerinde" çok sayıda EGİAD Üyesi ve profesyonel üye çalışanı Mali kaynak ihtiyacımızı nasıl tespit ederiz? Doğru yapılandırmayı nasıl yaparız? Kaynaklarımızı nasıl verimli kullanırız? Bütçemizi nasıl yönetiriz? Karar anında hangi göstergelere bakmalıyız? Banka ilişkileri Yönetiminde ve BASEL II Kriterlerinde nelere dikkat etmeliyiz? gibi sorularına yanıt bulmuştur

5 Mart 2007

EGİAD'ın yeni üyelerinin Yönetim Kurulu Üyeleri ve Komisyon Başkanları ile bir araya geldiği "Üye Tanışma Töreni" EGİAD Dernek merkezinde gerçekleştirilmiştir. Törende EGİAD'a yeni katılan üyelerimize plaket takdim edilmiştir.

FAALİYETLER

7 Mart 2007

EGİAD İnşaat Sektörü basın toplantısı EGİAD dernek merkezinde çok sayıda basın mensubunun katılımıyla gerçekleştirilmiştir. İnşaat Komitesi Başkanı Sayın Levent VERYERİ, Komisyon Başkan Yardımcısı Sayın Öner ÖZGİLLER, Üyelerden Sayın Levent AKGERMAN, Sayın Erim ÖRGE, Sayın Baturalp BÉRBEROĞLU, Sayın Kaan YILDIRIM, Sayın Ekin YURAL, Sayın Korhan YILDIRIM ve Sayın Sinan BEZİRCİLİOĞLU'nun katılımları ile kahvaltılı formattaki toplantıda inşaat sektörü ile ilgili güncel değerlendirmeler ve çözüm önerileri üzerinde durulmuştur.

8 Mart 2007

EGİAD EXPO Komitesinin ilk toplantısı dernek merkezinde gerçekleştirilmiştir.

13 Mart 2007

9. Dönemin ilk Danışma Kurulu Toplantısı İzmir Hilton Otelinde gerçekleştirilmiştir. Danışma Kurulu Üyeleri 9. Dönemin Başkan ve Başkan Vekilinin seçiminin ardından, ülke gündemindeki konulara ilişkin görüş alışverişinde bulunmuşlar, Fuar ve Kongre Merkezi konularına değinmişler ve döviz kurlarındaki dalgalanma, öngörülen döviz kurları ve 2007 Ekonomisinin değerlendirilmesi şeklinde toplantıyı tamamlamışlardır. Toplantının ardından tüm kurul akşam yemeğinde bir araya gelmiştir.

20 Mart 2007

EGİAD Bölgesel Gelişim ve İşbirlikleri Komisyonu tarafından düzenlenen "Kobilerimiz, Girişimcilik ve Yeni İş Sahaları" konulu panel çok sayıda EGİAD üyesinin katılımıyla EGİAD Dernek Merkezinde gerçekleştirilmiştir. Başkent Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Tamer MÜFTÜOĞLU, Girişim Eğitim ve Danışmanlık Merkezi Kurucusu Mehmet SANLI, KOSGEB Ege Üniversitesi EBSO Teknoloji Geliştirme Merkezi Müdürü Mustafa ÇANAKÇI ve KOSGEB İşletme Geliştirme Merkezi Müdürü Kazım AKGÜN'ün konuşmacı olarak katıldığı ve Gazeteci-yazar İsmail UĞURAL'ın oturma başkanlığı yaptığı panelde Türkiye'de Kobi sorunları ve çözüm önerileri, Kobilerin büyüme süreci ve yeni iş sahaları, Ar-ge'ye yönelik KOSGEB Finansman Destekleri ve diğer KOSGEB Destekleri konuları ele alınmıştır.

23 Mart 2007

Sosyal ve Kültürel İlişkiler Komisyonu organizasyonluğunda yönetim kurulu üyeleri ve tüm komisyonların üyelerinin katıldıkları eşli ve yemekli bir organizasyon düzenlenmiştir. EGİAD Üyelerinden Sn. Oğuz ESEN'in sahibi olduğu Faros Balık Restaurant'ta fasıllı ve zengin balık menüli organizasyonda bir araya gelen üyeler gecenin geç saatlerine kadar eğlenmişlerdir.

23 Mart 2007

13. Uluslararası Doğaltaş ve Teknolojileri Fuarı öncesinde sektöre yönelik sorunların tartışılması amacıyla EGİAD merkezinde "Doğaltaş ve Teknolojileri" sektör toplantısı düzenlenmiştir.

26 Mart 2007

İzmir Hilton Oteli Genel Müdürü Sayın Axel HAUSER değerli eşi ile birlikte verdiği bir akşam yemeği davetinde EGİAD Yönetim Kurulu üyeleri ile bir araya gelmiştir.

27 Mart 2007

Genç Parti İl Başkanı Sayın Sn. Cengiz ÜRETMEN ve Genç Parti Yönetim Kurulu Üyeleri Yönetim Kurulu Üyelerimizi ziyaret etmişlerdir.

28 Mart 2007

EGİAD Yarın Dergisinin 18. sayı hazırlıklarının görüşülmesi amacıyla Yayın Kurulu ve Yönetim Kurulu üyeleri 28 Mart Çarşamba günü dernek merkezinde yemekli bir toplantıda bir araya gelmişlerdir.

29 Mart 2007

EGİAD Sosyal ve Kültürel İlişkiler Komisyonu organizasyonluğunda düzenlenen, kentimizin bugünü ve geleceğinin tartışıldığı "İzmir'in Penceresinden" toplantısı Konak Best Western Oteli'nde gerçekleştirilmiştir. Konusunu EXPO 2015 ile İzmir Nazım İmar Planının oluşturduğu ilk İzmir'in Penceresinden toplantısının konuk konuşmacısı İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Aziz KOCAOĞLU olmuştur.

2 Nisan 2007

Sanayi, Hizmetler ve Tarım Komisyonu tarafından organize AR-GE Destekleri ve İnovasyon konulu panel dernek merkezinde gerçekleştirilmiştir.

KALDER İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Murat HOCALAR'ın oturum başkanlığı yaptığı panele, Berga Danışmanlık A.Ş. Teknoloji Yönetimi Danışmanı Sn. Müfit AKYOS, Türkiye Kalite Derneği KALDER Başkana Yardımcı Sn. İrfan ONAY, İTÜ Gıda Mühendisliği Bölümü Öğretim Görevlisi Sn. Prof. Dr. Dilek BOYACIOĞLU ve Berga Danışmanlık Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Reha AKTAŞ konuk konuşmacı olarak katılmışlardır.

3 Nisan 2007

EGİAD Yönetim Kurulu üyeleri göreve yeni atanan İzmir Valisi Sayın Mustafa Cahit KIRAÇ'a makamlarında nezaket ziyaretinde bulunmuşlardır.

12 Nisan 2007

Microsoft EGİAD işbirliği ile e-pazarlama ve Müşteri İlişkileri konusunda eğitim programı düzenlenmiştir. Konularında uzman konuşmacıların verdiği eğitim semineri sonunda çok sayıda EGİAD üyesi ve profesyonel üye çalışanına katılım sertifikası verilmiştir.

13-14 Nisan 2007

TBMM AB Uyum Komisyonu, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Dokuz Eylül Üniversitesi AB Anabilim Dalı, EGİAD ve LINKS (Londra)'nın düzenlediği "Avrupa'da Bir Türkiye için Elele" başlıklı konferans 13-14 Nisan tarihleri arasında Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. Çok sayıda milletvekili, akademisyen, yabancı misyon temsilcileri ve EGİAD üyelerinin katıldığı toplantıda genel oturumların yanısıra; Türkiye'nin AB üyelik sürecince parlamentonun rolü, sivil toplum ve akademik çevrenin rolü, medyanın rolü, belediyelerin rolü ve işdünyasının rolü konulu 5 ayrı yuvarlak masa toplantısı gerçekleştirilmiştir. İki gün süren toplantıda elde edilen sonuçlar yayımlanmak üzere raportörler tarafından kayda alınmıştır.

FAALİYETLER

17 Nisan 2007

EGİAD Eğitim ve Danışmanlık Komisyonu Organizasyonunda "Sağlıklı Beslenme ve Obezite" konulu bir eğitim semineri düzenlenmiştir. İç Hastalıkları, Endokrin ve Metabolik Hastalıklar Uzmanı Prof. Dr. Sn Füsun SAYGILI ve Diyetisyen Sn. Canan DEĞİRMENCİ tarafından verilen seminere üyeler, üye eşleri ve profesyonel üye çalışanları katılmıştır.

24 Nisan 2007

Ege Genç İşadamları Derneği ev sahipliğinde ve EGİAD Danışma Kurulu Başkanı Sayın Kemal ÇOLAKOĞLU'nun oturma başkanlığında "Basınla Sohbet Toplantısı" gerçekleştirilmiştir. Balıkesir Sanayi Odası ve Dünya Odalar Federasyonu Başkanı Sayın Rona YIRCALI'nın "Türkiye ve Dünya Ekonomisi Nereye Gidiyor" konulu bir sunum gerçekleştirdiği toplantı Ekonomi Muhabirleri Derneği (EMD) İzmir Şubesi işbirliği ile yapılmış ve toplantıya Dünya Gazetesi Muhabiri Sayın Sedat ALP'in yanısıra bir çok basın mensubu ve EGİAD üyesi katılmıştır.

19 Nisan 2007

ESİAD Yönetim Kurulu Üyeleri Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Cemal ELMASOĞLU ve Yönetim Kurulu Üyelerine nezaket ziyaretinde bulunmuşlardır.

19 Nisan 2007

Karaca Otel'de yapılan Alsancak-Gündoğdu Rotary Ortak toplantısında EGİAD Danışma Kurulu Başkanı Sayın Kemal ÇOLAKOĞLU bir sunum gerçekleştirmiştir.

3 Mayıs 2007

Hürriyet Gazetesi Ege eki Yazı İşleri Müdürü Ergül SATIÇ, kadın yönetici ve girişimcilerin sivil toplum kuruluşlarında giderek artan sayılarını ve etkinliklerini dikkate alarak; EGİAD bünyesindeki bayan üyeler ile bir söyleşi-röportaj gerçekleştirmiştir. Söyleşide her biri işlerinde çok başarılı EGİAD'ın değerli bayan üyelerinin iş dünyasına bakış açılarının, karşılaştıkları sorunların, kadın girişimcilerin ve yöneticilerin toplum sorunlarına yaklaşımları ele alınmıştır.

9 Mayıs 2007

EGİAD yine bir ilke imza atarak İzmir'in geleceği açısından son derece önemli olan bir konuda öncülük yapmak için yola çıkmıştır. Bilişim sektörünün küresel ekonomi içinde son yıllarda artan payını ve önemini dikkate alarak Türkiye'nin de bu alanda zaman kaybetmeden projeler geliştirmesi gerektiğine inanan EGİAD Ege'nin ve İzmir'in bilişim sektörünün gelişmesi, bilimin ve araştırma-geliştirmenin merkezi olması için gerekli olan bütün koşullara sahip olduğu gerçeğinden hareketle "İzmir Bilişimle Kalkınacak" projesinin ilk adımlarını atmak üzere sektörün en yetkin isimlerini 09 Mayıs 2007 Çarşamba günü Karaca Otelde bir araya getirmiştir. Microsoft Türkiye Genel Müdürü Sn. Çağlayan ARKAN ve HP Türkiye Genel Müdürü Sn. Şahin TULGA'nın konuk konuşmacı olduğu yemekli toplantıda projeye büyük destek veren İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Aziz KOCAOĞLU, İzmir Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Dr. Ergüder CAN ve Bilişim sektöründe faaliyette bulunan firmaların üst düzey yöneticileri ile bilişim konusunda çalışan üniversite öğretim üyeleri de katılmıştır. Toplantıda bu proje kapsamında yapılacak çalışmalara ilişkin yol haritası ve bir eylem planı üzerinde durulmuştur. EGİAD Bilgi ve İletişim Komisyonu organizasyonunda düzenlenen toplantı sonunda derneğin bilişim altyapısının geliştirilmesi için katkıda bulunan kuruluşların temsilcilerine ve konuk konuşmacılara plaket ve teşekkür belgeleri takdim edilmiştir.

13 Mayıs 2007

EGİAD üyeleri 13 Mayıs 2007 Pazar günü saat 10.00'da İzmir Gündoğdu Meydanı'nda yapılacak miting için EGİAD Dernek Merkez binası önünde buluştu. Miting Korteji saat 10.00'da İzmir Limanı'nda toplanarak Gündoğdu Meydanı'na doğru yürüyüşe geçti. Çok sayıda üye, üye eşleri ve çocukları ile birlikte "Ülkemizin Geleceğine İnanıyoruz" pankartı ile toplu halde ellerinde Atatürk posterleri ve Türk Bayrakları ile birlikte yürüyüş kortejine katılarak miting alanına yürüdü. Tandoğan, Çağlayan, Manisa, Marmaris, Çanakkale mitinglerinden sonra Cumhuriyet ve laikliğe bağlılığını haykıran İzmirli "Al sancaklarla Alsancak'ı doldurdu."

14 Mayıs 2007

EGİAD İlköğretim Okulu Müdürü Sn. Serdar TÜZEMEN, okul aile Birliği ve bazı öğrenciler EGİAD Yönetim Kuruluna nezaket ziyaretinde bulunmuşlar ve derneği ziyaret etmişlerdir. Ziyaret sonunda Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Cemal ELMASOĞLU öğrencilere küçük armağanlar vermiştir.

16 Mayıs 2007

EGİFED Aylık Olağan Yönetim Kurulu Toplantısı EGİAD dernek merkezinde gerçekleştirilmiştir.

19-20 Mayıs 2007

EGİAD Sosyal ve Kültürel İlişkiler Komisyonu Organizasyonu ile 19-20 Mayıs tarihleri arasında EGİAD üye ve eşlerine yönelik Ayvalık-Assos Gezisi düzenlenmiştir. 19 Mayıs günü İzmir'den saat 09.00'da Lozan Meydanında buluşup yola çıkan gezi ekibi; Adatepe Zeytinyağı Müzesi, Adatepe Köyü, Zeus Altarı ziyaretinden sonra Assos'a hareket etmiş, akşam üzeri Behramkale'ye çıkmış ve Assos Akropolisini ziyaret etmiştir. Bir gece konaklamanın ardından 20 Mayıs günü otelden ayrılmış ve dönüş yolunda Ayvalık'a hareket edip panoramik Cunda Adası turundan sonra Ayvalık'ın sembolü Şeytan Sofrasında akşam üzeri çayını içerek İzmir'e hareket etmiştir.

tepe Zeytinyağı Müzesi, Adatepe Köyü, Zeus Altarı ziyaretinden sonra Assos'a hareket etmiş, akşam üzeri Behramkale'ye çıkmış ve Assos Akropolisini ziyaret etmiştir. Bir gece konaklamanın ardından 20 Mayıs günü otelden ayrılmış ve dönüş yolunda Ayvalık'a hareket edip panoramik Cunda Adası turundan sonra Ayvalık'ın sembolü Şeytan Sofrasında akşam üzeri çayını içerek İzmir'e hareket etmiştir.

23 Mayıs 2007

KonakPierMezzaluna Restaurant'ta Yönetim Kurulu Üyeleri ve EGİAD üyelerinin katıldığı eşli ve yemekli bir organizasyon düzenlenmiştir.

28 Mayıs 2007

Bölgesel Gelişim Komisyonu tarafından düzenlenen "İş Güvenliği ve İş Yeri Denetimi" konulu Seminer EGİAD dernek merkezinde gerçekleştirilmiştir. Bölge Çalışma Müdürlüğü İş Teftiş İzmir Grup Başkanı Hasan Hüseyin KURT ve Bölge Çalışma Müdürlüğü Baş İş Müfettişi Ünal CAN'ın konuşmacı olarak katıldığı seminerde; çalışma şartlarına ilişkin yasal mevzuatımız ile getirilen yenilikler ve sorumluluklarımız neler? Yeni getirilen yükümlülükler, iş yerlerinde ne tür düzenlemelerin yapılmasını ve hangi güvenlik önlemlerinin alınmasını gerektiriyor? gibi sorulara açıklık getirilmiştir.

2 Haziran 2007

Fransa'nın petrol ve petrokimya endüstrisinde faaliyet gösteren en büyük şirketlerinden TOTAL'in üst düzey yöneticilerinden oluşan 22 kişilik bir heyet İzmir'e yaptığı ziyaret programı çerçevesinde dernek merkezinde üyelerimiz ile biraraya gelmiştir. Üyelerimizin buldukları sektörlerin ve firmalarının kısaca tanıtımını yapma fırsatı buldukları toplantıda işbirliği, ticaret, ortak yatırım gibi konularda görüş alışverişinde bulunulmuştur.

11 Haziran 2007

Yönetim Kurulu ve Sosyal ve Kültürel İlişkiler Komisyonu üyeleri İnciraltı Turkuaz Restaurant'da akşam yemeginde biraraya gelmişlerdir.

Tükelmat

"baskı yapmak gibi olmasın,
baskı yapıyoruz..."

Tükelmat

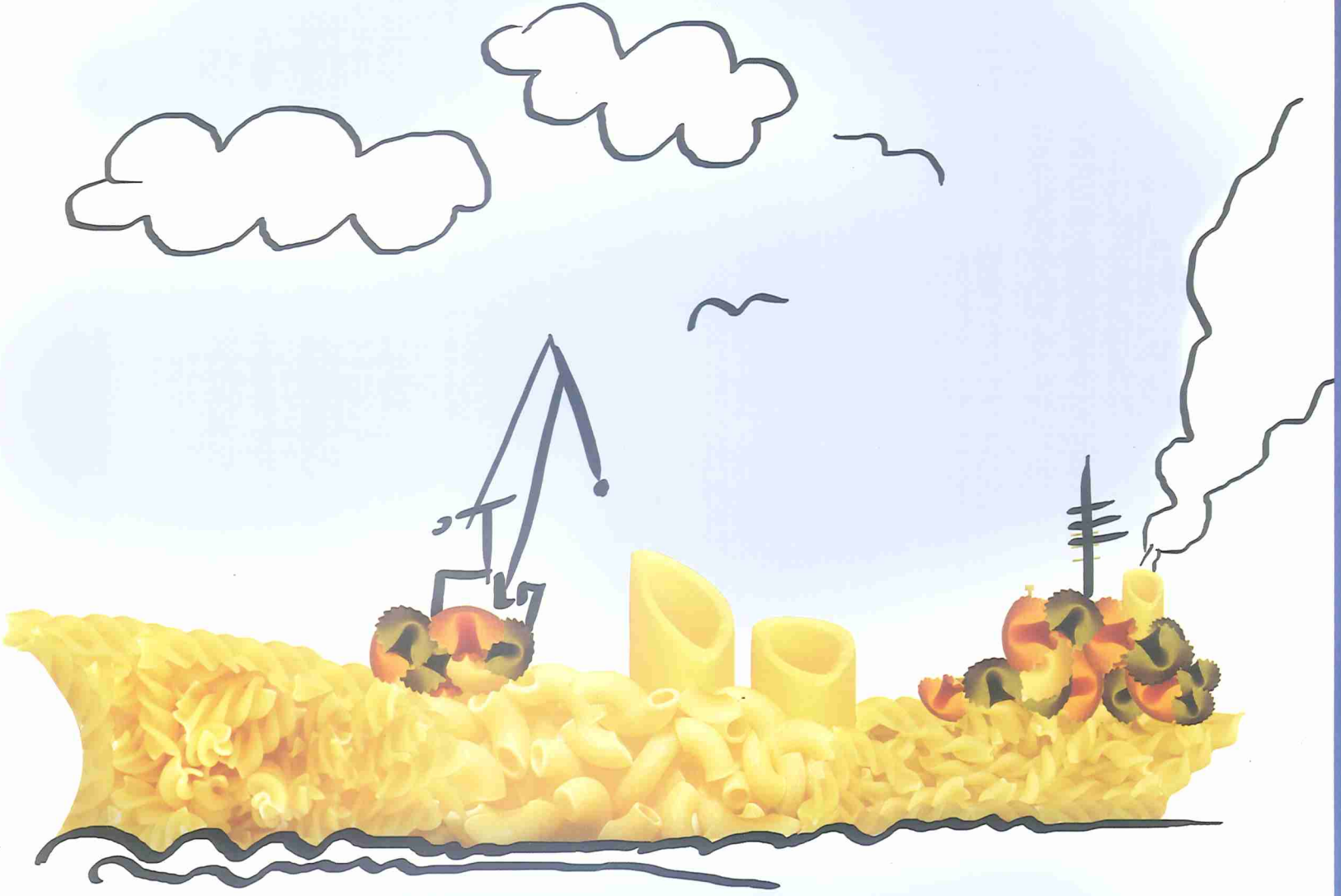
İMPOST

Ticaret Gazetesi
Matbaacılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.

1571 Sokak No: 16 Çınarlı - İZMİR
Tel: 0.232.461 96 42 - 461 71 94
Faks: 0.232.461 96 46

İzmir - New York

Değerleri buluşturur

YAŞAYAN
ANADOLU
TAKILARI

BİR DENİZ SERÜVENİNİN,
TUTKU DOLU YANSIMALARI...

FORUM BORNOVA ALIŞVERİŞ MERKEZİ / İZMİR

ATASAY

ATASAY FORUM BORNOVA

www.atasay.com

Levent Gagar Kuyumculuk Ltd. Şti.